

2023

Vuosikertomus

Digistä

Digistä
kasvua

kasvua

stää

kasvu

Tietoja

osakkeenomistajille

Yhtiökokous

Keskisuomalainen Oyj:n yhtiökokous pidetään 26.4.2024 Jyväskylän Paviljongissa osoitteessa Lutakonaukio 12, Jyväskylä. Ajantasaista tietoa Keskisuomalainen Oyj:n yhtiökokouksesta on saatavilla yhtiön verkkosivuilla www.keskisuomalainen.com.

Osingonmaksu

Osinkoon oikeuttavia K-sarjan osakkeita on vuosikertomuksen julkaisun ajankohtana 4 578 940 kappaletta ja A-sarjan osakkeita 5 463 528 kappaletta eli yhteensä 10 042 468 kappaletta.

Hallitus esittää varsinaiselle yhtiökokoukselle, että tilikaudelta 2023 maksetaan osinkoa 0,55 euroa osaketta kohden. Osinko, suuruudeltaan 0,55 euroa, maksetaan osakkeenomistajalle, joka osingon täsmäytyspäivänä 30.4.2024 on merkittynä Euroclear Finland Oy:n pitämään yhtiön osakasluetteloon. Hallitus esittää osingon maksupäiväksi 8.5.2024.

Osakerekisteri

Keskisuomalainen Oyj:n osaketietojen ylläpito
Euroclear Finland Oy
p. 020 770 6000, faksi 020 770 6658

Osaketiedot ja osakerekisteri yhtiössä
Keskisuomalainen Oyj
Aholaidantie 3, 40320 Jyväskylä
PL 159, 40101 Jyväskylä
p. 014 622 000
www.keskisuomalainen.com
sijoittajat@media.fi

Taloudellinen informaatio

Keskisuomalainen Oyj:n tilinpäätöstiedote vuodelta 2023 julkaistiin 22.2.2024.
Keskisuomalainen Oyj:n puolivuositiedote vuodelta 2024 julkaistaan 22.8.2024.

Sijoittajainformaatio

Keskisuomalainen Oyj:n sijoittajainformaatio on saatavilla yhtiön verkkosivuilla www.keskisuomalainen.com.

Vuosikertomus 2023

Keskisuomalainen Oyj:n vuosikertomus vuodelta 2023 sisältää hallituksen toimintakertomuksen, tilinpäätöksen, tilintarkastuskertomuksen, selvityksen hallinto- ja ohjauksjärjestelmästä, toimielinten palkitsemisraportin sekä vastuullisuusraportin.

Sähköinen vuosikertomus vuodelta 2023 on julkaistu yhtiön verkkosivuilla osoitteessa www.keskisuomalainen.com.

Painetun vuosikertomuksen voi tilata yhtiöltä sähköpostitse sijoittajat@media.fi.

SISÄLLYSLUETTELO

4	<i>Mediakonserni Keskisuomalainen lyhyesti</i>	6	<i>Toimitusjohtajan katsaus</i>
8	<i>Finnish Media Group – Mediakonserni Keskisuomalainen</i>	12	<i>Mediakonserni Keskisuomalaisen liiketoiminnat</i>
14	<i>Keskisuomalainen- konsernin tunnusluvut 2023</i>	18	<i>Suomi vajosi maltilliseen taantumaan</i>
20	<i>Mediakonserni Keskisuomalaisen vuosi 2023 tarinoina</i>	62	<i>Keskisuomalainen- konsernin vastuullisuus</i>
96	<i>Keskisuomalainen- konsernin vuosi 2023 lukuina</i>	172	<i>Keskisuomalainen Oyj:n hallitus ja johtoryhmä</i>
186	<i>Keskisuomalainen- konsernin organisaatiokaavio</i>	187	<i>Keskisuomalainen Oyj:n A-osakkeen kurssikehitys</i>
188	<i>Mediakonserni Keskisuomalaisen historia</i>		

konserni

keskisuomalainen
lyhyesti

Seurami Keskisuomalainen

Arvoisa omistajamme

Keskisuomalainen-konsernilla on takanaan poikkeuksellisen haastava vuosi. Tuloksemme on tuloksellisesti pettymys, mutta operatiivisesti saavutimme tavoitteita, jotka edistävät tulevaisuudessa tuloksetekokykyämme.

Tuloksessamme on hyvä eriyttää operatiivinen, toiminnallinen tulos raportoitavasta tuloksesta, mikä sisältää alaskirjauksia. Vuoden 2023 tuloksessamme on alaskirjattu useita omaisuuseriä, jotka ovat hankintansa jälkeen maksaneet itsensä takaisin – mutta erityisesti nyt, digitalisaation edetessä, tulos muodostuu yhtiössä eri tavalla ja rakenteella kuin aiemmin. Alaskirjaukset antavat omistajille läpinäkyvämmän kuvan seurata tulostamme tulevina vuosina. Alaskirjaukset liittyvät paljolti perinteisen paperilehden muuttumiseen digitaaliseksi tuotteeksi. Painoliiketoimintaan sisältyneet liikearvot, ja niiden alaskirjaaminen ovat esimerkkejä siitä, mistä digitalisaatiossa toimialallamme on kyse. Kysynnän siirtyessä digitaaliseen tuotteeseen painamisen tarve vähenee.

Venäjän hyökkäyssota Ukrainaan kiihdytti inflaatiota, mikä seurauksena keskeiset kustannuksemme nousivat poikkeuksellisen rajusti – osan hinta jopa kaksin- tai kolminkertaistui nopealla aikataululla. Yhtä nopeasti emme kyenneet siirtämään kustannusten nousua omiin tuotteisiimme. Meillä on edelleen paljon kestoilauksia levikissä ja pitkäaikaisia sopimuksia mediamyynnissä. Loppuvuodesta 2023 kykenimme jo nostamaan hintojamme, mikä paransi näkymäämme vuoteen 2024. Kysynnän siirtyessä digitaalisuuteen, niin mediamyynnissä kuin kuluttajamyynnissä, joudumme siirtymäkauden ajan kantamaan perinteisen paperisen lehden kustannuksia digitaalisen tuotteen ansainnalla.

Toinen merkittävästi tulostamme heikentävä seikka oli tytäryhtiömme Suomen Suoramainonnan tappio vuodelta 2023. Suomen Suoramainonta on Postin ohessa Suomen suurin suoramainostuotteiden jakelija ja yhtiö jakaa myös valtaosan suomalaisista kaupunkilehdistä. Suomen Suoramainonta on konsernillemme strategisesti merkittävä toimija juuri kaupunkilehtien jakajana, sillä Keskisuomalainen-konserni omistaa

noin 70 prosenttia suomalaisista kaupunkilehdistä. Korkea inflaatio on vaikeuttanut erityisesti näiden kahden liiketoiminnan tuloksellisuutta. Suomen Suoramainonta kärsii lisäksi Postin rajusta hintakilpailusta kyseisessä mainosjakelumarkkinassa. Olemme pyrkineet virtaviivaistamaan kaikin keinon kyseisiä liiketoimintoja ja vuoden 2024 aikana on tarkoitus pohtia niiden jatkuvuutta peilaten sitä uudistettuun strategiaamme.

Vuoden 2023 myönteisimpiä kehityskulkuja oli mediatuotteiden kysynnän vahvuus ja erityisesti digitaalisten tuotteiden kysynnän kasvu. Medioidemme lukijamäärät nousivat kauttaaltaan. Tästä erinomaisena esimerkkinä toimii sanomalehti Keskisuomalaisen nousu Suomen kolmanneksi luetuimmaksi sanomalehdeksi. Voimakas kasvu oli seurausta digitaalisten tuotteiden kysynnän noususta. Tämä antaa meille uskoa tulevaisuuteen. Konsernimme digitaalisten tuotteiden tilausten määrä on jo ylittänyt selvästi sadantuhannen tilauksen rajan.

Keskisuomalainen Oyj:n hallitus hyväksyi loppuvuodesta 2023 uuden konsernistrategiamme. Strategiassa olemme linjanneet olevamme uutismediatoimija, jonka tuotteet ovat tulevaisuudessa entistä digitaalisempia. Strategian mukaisesti olemme lanseeranneet useita uusia mobiilisovelluksia lehtiimme ja lanseeraamme niitä lisää vuonna 2024, kun uuteen mobiilisovellukseen siirtyy muun muassa sanomalehti Keskisuomalainen.

Uudessa strategiassamme korostamme voimakkaasti digitaalisen ulkomainonnan merkitystä. Tavoittelemme digitaalisessa ulkomainonnassa vuoteen 2027 mennessä yli 20 miljoonan euron liikevaihtoa ja 5-6 miljoonan euron liikevoittoa. Olemme systemaattisesti rakentaneet digitaaliseen ulkomainontaan kattavaa tarjoamaa. Voitimme vuonna 2023 Helsingin kaupungin ulkomainonnan järjestämistä koskevassa kilpailutuksessa kaksi merkittävää osakohdetta. Päätöksestä tehtiin valituksia, jotka ovat hidastaneet toiminnan käynnistämistä, mutta nykytiedolla inframme Helsingissä olisi käytössä syksyllä 2024. Silloin lanseerattava digitaalisen ulkomainonnan kokonaisuus, yhdistettynä tytäryhtiömme Neonmedian bussi-

mainontaan pääkaupunkiseudulla, muodostaa ainutlaatuisen mainostoimintaympäristön väkirikkaimpaan Suomeen.

Useissa yhtiökokouksissa on noussut esiin tarve selvittää osakesarjojemme yhdistämistä. Hallitus käynnisti selvitystyön perustuen näihin toiveisiin ja päätyi esittämään yhtiön osakesarjojen yhdistämistä omistajille päätettäväksi. Samassa yhteydessä on tarkoitus modernisoida yhtiömme yhtiöjärjestys vastaamaan tämän päivän standardeja ja säädöksiä. Tarkoituksena on esimerkiksi, että hallitus olisi erovuorossa vuosittain. Suunnitellut uudistukset muodostavat kokonaisuuden, jonka tarkoitus kasvattaa omistaja-arvoamme. Osakesarjojen yhdistämisen odotetaan parantavan osakkeemme arvonmuodostusta. Osakkeesta tulisi yhdistämisen myötä likvidi, aito pörssiosake. Hallitus on käyttänyt selvitystyössä tukeaan asiantuntijoita ja yksimielisenä päätyneet esittämään yhteen osakesarjaan siirtymistä. Jotta hallituksen esitys olisi taloudellisessa mielessä kohtuullinen kaikille Keski-suomalainen Oyj:n K- ja A-sarjan osakkeiden omistajille, on vaihtosuhteesta pyydetty kohtuullisuuslausunto (nk. fairness opinion) Evliltä. Heidän lausunnossaan on päädytty 20 prosentin preemioon äänivallasta. Osakesarjojen yhdistämisen hyväksyminen vaatii kattavaa kannatusta ja hyväksyntää molempien osakesarjojen omistajilta.

Käynnistimme vuonna 2023 tehostamisohjelman. Ajatuksena on siirtyä kestävään tehostamiseen. Teemme merkittäviä tehostamisia ja samalla huolehdimme tuotekehityksestä sekä panostamme tuottavuuden kasvattamiseen. Viemme määrätietoisesti eteenpäin muun muassa mobiilisovellustemme uudistamista. Pyrimme tarjoamaan asiakkaille parhaita mahdollisia asiakaskokemuksia tuotteidemme osalta, mitä täydentää asiakaspalvelumme kehittäminen.

Huolimatta vuonna 2023 heikentyneestä tuloksesta yhtiön hallitus esittää omistajaystävällistä osinkoa. Esityksemme on 0,55 euroa osakkeelta. Taseemme on vahva ja uskomme meneillään olevan tehostamisohjelman ja digitaalisten tuotteidemme kysynnän rakentavan hyvää polkua myös tulevalle omistaja-arvolle.

Haluan kiittää omistajiamme luottamuksesta ja tuesta haasteellisimpinakin aikoina.

Vesa-Pekka Kangaskorpi

Dear Shareholder

Keskisuomalainen Group had an exceptionally challenging year. Financially speaking, our performance was disappointing, but operations-wise, we achieved goals that will contribute to our future performance.

With regard to our result, it is good to differentiate between the operational result from the reported result, which includes write-downs. In our 2023 result, we have written down several assets that have paid themselves back after their acquisition – but especially now, as digitalisation progresses, the company's result is generated in a different way and with a different structure than before. The write-downs will give shareholders a more transparent view of how we will be performing over the coming years. The write-downs are largely related to the transformation from a traditional paper into a digital product. The goodwill included in the printing business and its write-down are examples of what digitalisation is all about in our industry. As demand moves to towards the digital product, the need for printing decreases.

Russia's war of aggression against Ukraine accelerated inflation, which resulted in an exceptionally sharp increase in our key costs – the price of some items even doubled or tripled quickly. We were not able to transfer the cost increase to our own products as quickly. We still have a lot of perpetual subscriptions in circulation and long-term contracts in media sales. By late 2023, we were already able to raise our prices, which improved our outlook for 2024. As demand moves to digital products, both in media sales and consumer sales, we will have to bear the costs of a traditional paper newspaper during the transition period from the earnings of the digital product.

Another factor that significantly weakened our result was the loss posted by our subsidiary Suomen Suoramainonta for 2023. Besides Posti, Suomen Suoramainonta is Finland's largest distributor of direct mail products, and the company also distributes the majority of Finnish town papers. From the point of view of our Group, Suomen Suoramainonta is strategically important as a distributor of city magazines in particular, as Keskisuomalainen Group owns about 70% of Finnish town papers. High inflation has hampered the performance of these two businesses in particular. Suomen Suoramainonta also suffers from Posti's fierce price competition in the unaddressed direct mail market in question. We have strived to streamline these businesses, and during 2024, we intend to reflect on their continuity in relation to our revised strategy.

One of the most positive developments in 2023 was the strength of the demand for media products and, in particular, the increase in the demand for digital products. The number of readers of our media increased throughout. An excellent example of this is the rise of the Keskisuomalainen newspaper to become the third-most read newspaper in Finland. The strong growth was the result of an increase in the demand for digital products. This gives us confidence in the future. The number of orders for our Group's digital products has already clearly exceeded the threshold of one-hundred thousand orders.

The Board of Directors of Keskisuomalainen Oyj approved our new Group strategy in late 2023. In the strategy, we have outlined that we are a news media operator whose products will be increasingly digital in the future. In line with the strategy, we have launched several new mobile applications in our newspapers and we will launch more in 2024, when the newspaper Keskisuomalainen, among others, will migrate to the new mobile application.

In our new strategy, we strongly emphasise the importance of digital outdoor advertising. By 2027, we aim for net sales of more than EUR 20 million and an operating profit of EUR 5–6 million in digital outdoor advertising. We have systematically built a comprehensive offering for digital outdoor advertising. In 2023, we won two major parts of the competitive tendering for outdoor advertising in the City of Helsinki. Complaints were made about the decision, which have slowed down the start of operations, but according to current information, our infrastructure in Helsinki would be in use in autumn 2024. The digital outdoor advertising suite to be launched at that time, combined with the bus advertising of our subsidiary Neonmedia in the Helsinki metropolitan area, will make up a unique advertising environment in the most populous part of Finland.

Several general meetings of shareholders have highlighted the need to examine the merging of our share classes. The Board of Directors began an investigation into these wishes and decided to propose a merger of the company's share classes to the shareholders. At the same time, the aim is to modernise our Articles of Association to meet today's standards and regulations. The intention is, for example, that part of the Board would resign annually. The planned reforms, as a whole, aim to increase our shareholder value.

The merger of share classes is expected to improve the price of our shares. Following the merger, the share would become a liquid and genuine quoted share. The Board of Directors has used experts to support the investigation and unanimously decided to propose the transition to one class of shares. In order for the Board of Directors' proposal to be financially reasonable for all holders of KeskiSuomalainen Oyj's K and A shares, a fairness opinion on the exchange rate has been requested from Evli. Their statement decided upon a 20% premium for voting rights. The approval of the merger of the share classes requires extensive support and approval from the holders of both share classes.

In 2023, we launched a streamlining programme. The idea is to move to sustainable efficiency. We will make significant efficiency improvements while taking care of product development and investing in increasing productivity. We will systematically advance the reform of our mobile applications, among other things. We strive to provide our customers with the best possible customer experience with our products, which is complemented by the development of our customer service.

Despite the weakened result for 2023, the company's Board of Directors proposes a shareholder-friendly dividend. Our proposal is EUR 0.55 per share. Our balance sheet is strong and we believe that the ongoing efficiency programme and the demand for our digital products will also lay down a good foundation for future shareholder value.

I would like to thank our owners for their trust and support, even in the most challenging times.

Vesa-Pekka Kangaskorpi

ESA DIGITAL

kamua

lehtisevät est. 1888

Mediasevät

neon|media

omnipress

SSM
SUOMEN SUORAMAINONTA

T1
TIETOYKKÖNEN

5VIISPIIKKINEN **AAMUPOSTI** **AAMUPOSTI** **aromi** **ETELÄ-SAIMAA**
 ETELÄ-SUOMEN SANOMAT **evento** **FORSSAN LEHTI** **HOLLOLAN SANOMAT**
Hankasalmen Sanomat **Heinäveden Lehti** **Helsingin Uutiset** **kaupunki** uutiset
HÄMEEN SANOMAT **JOROISTEN LEHTI** **JUVAN LEHTI** **IISALMEN SANOMAT**
ITÄ-HÄME **ITÄ-SAVO** **KAAKONKULMA** **Kangasniemen Kunnallislehti** **Karkkilainen**
KESKI-HÄME **Keskilaakso** **KESKISUOMALAINEN** **KESKI-UUSIMAA**
KESKI-UUSIMAA **KESKI** **VIKKO** **Koillis-Savo** **KOUVOLAN SANOMAT**
Kymen Sanomat **LAUKAA-KONNEVESI** **LOPEN LEHTI** **LOVIISAN SANOMAT**
LÄNSI-SAIMAAN **LÄNSI-SAVO** **LÄNSIVÄYLÄ** **LÄNSI-UUSIMAA**
matti ja liisa **Miilu** **MikkelinKaupunkilehti** **Mäntsälän Uutiset**
NASTOLA-LEHTI **Nurmijärven Uutiset** **ALUELEHTI** **Foutseno** **Pielavesi Keitele**
PIEKSÄMÄENLEHTI **Pikkukaupunkilainen** **Pitäjälainen** **Pitäjän uutiset**
PURUVESI **PÄIJÄT-HÄME** **PYHTÄÄNLEHTI** **PYTTISBLADET** **RADIO KESKI-SUOMALAINEN 95,9** **RADIO VOIMA**
SAARIJÄRVELÄINEN **SAMPO** **savon aallot 102.0** **SAVON SANOMAT** **SAVON SANOMAT**
shaker **Savin** **Savo** **SIPOON SANOMAT** **SISÄ-SAVO** **Soisalon** **SEUTU** **JYVÄSKYLÄN**
TALLINNA 24.ee **Tamperelainen** **Turkulainen** **Töllötin** **UUTISJOUSSI**
Uutisvuoksi **UUSI LAHTI** **UUSIMAA** **Vantaan Sanomat** **Vihdin Uutiset**
VIKKO SAVO **Viitasaaren** **Seutu** **SELKO** **vantaalainen** **Sisä-Suomen Lehti**
WARKAUDEN LEHTI **Wiita-Sanomats**

Mediakonserni Keski-suomalaisen
liiketoiminnat

LEHTI- JA DIGIMEDIAT

DIGIRATKAISUT

RADIO

PAINOPALVELUT

JAKELUPALVELUT

TUTKIMUSPALVELUT

MARKKINOINTIViestintä

*Vahvasti
valtakunnallinen.
Aidosti
paikallinen.*

SUOMEN SUURIN OSOITTEETON
MAINOSJAKELUVERKOSTO

PRINTTI- JA DIGILEHDET

2,2 milj.

lukijaa viikossa

DIGITAALISET SISÄLLÖT

1,5 milj.

eri kävijää viikossa

ULKOMAINONTA

2,5 milj.

suomalaista viikossa

JAKELU

2,1 milj.

kotitalouteen suorajakeluna

KMT 2023, Kantar 2022

- **Digitaalinen bussimedia**
yhteensä lähes 2000 digitaalista näyttöä yli 1000 bussissa paikallis- ja pikavuoroliikenteessä
- **Digitaalinen Big One -media**
150 digitaalista ulkomainostaulua, laajin valtakunnallinen tienvarsimediaverkosto
- **Digitaalinen liikenneasemamedia**
950 digitaalista näyttöä Neste-aseilla
- **100 mediaa**

*Tavoitamme
3,1 miljoonaa
suomalaista
viikossa.*

Keskisuomalainen-konserni

2023

Mediaa

100

Työntekijöitä

5 000

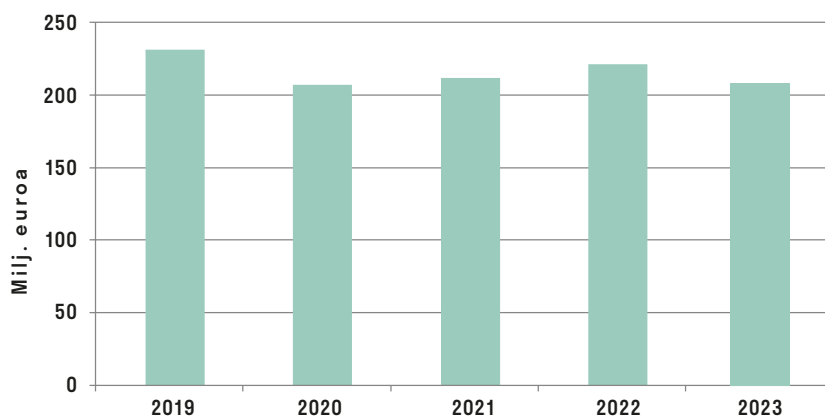

Liikevaihto

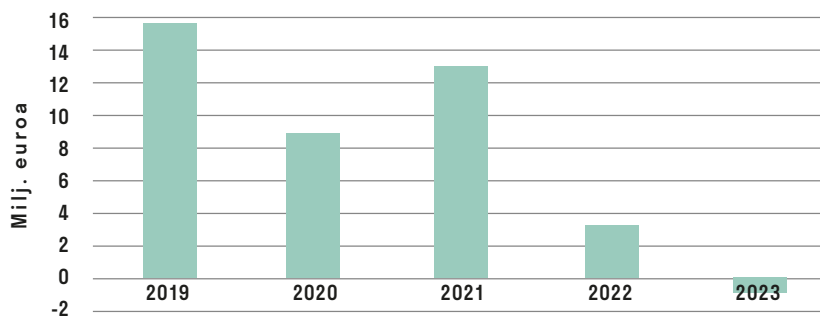
208,6 M€

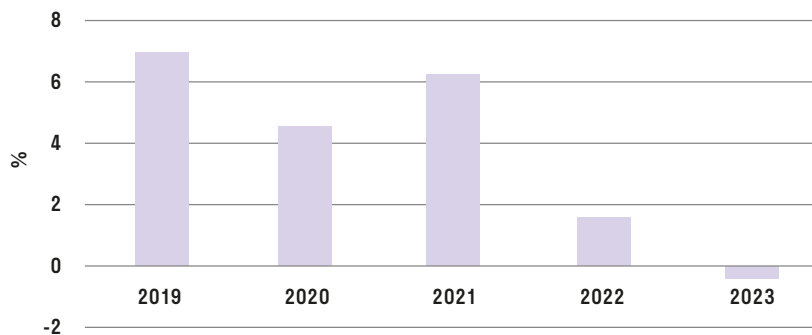
LIKEVAIHTO

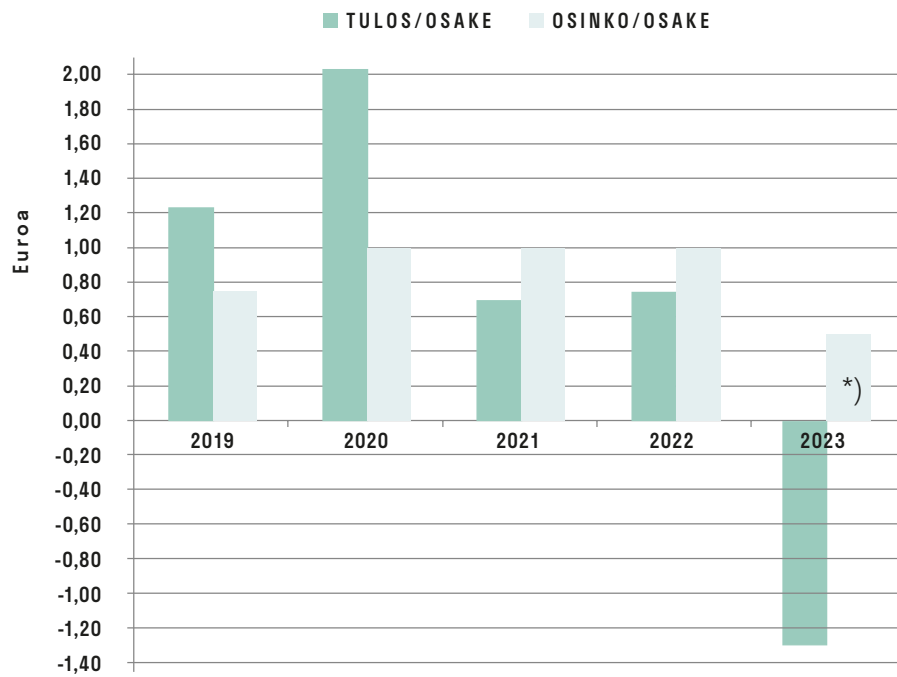
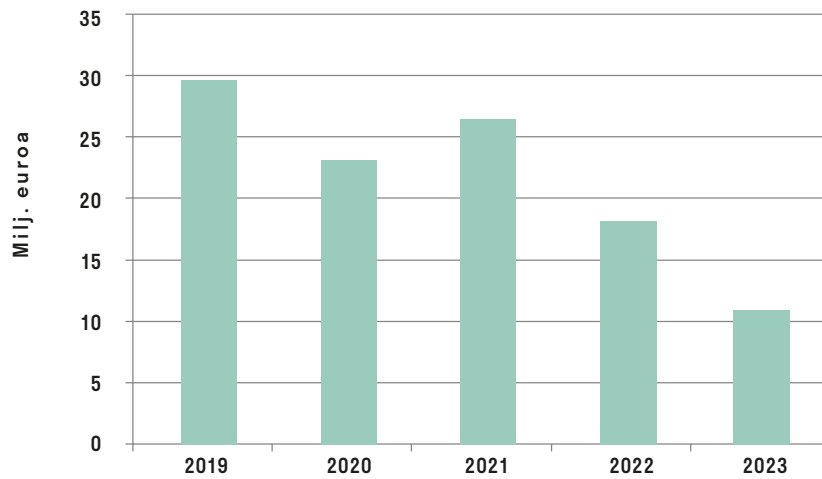
OPERATIIVINEN VERTAILUKELPOINEN LIIKEVOITTO

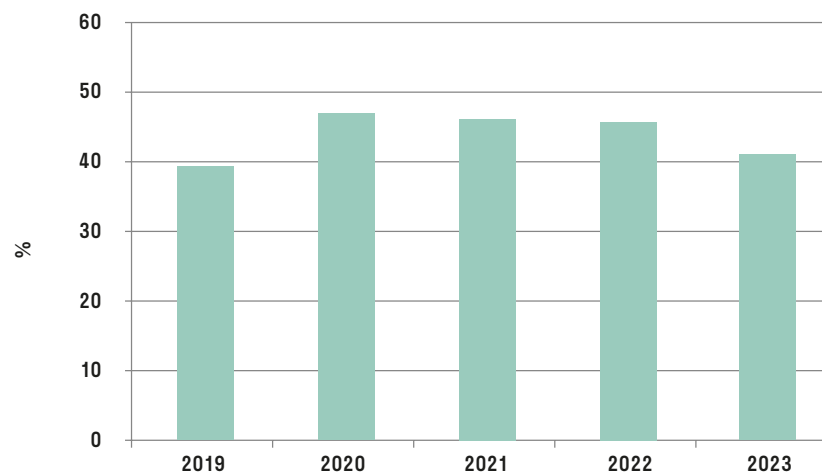
OPERATIIVINEN VERTAILUKELPOINEN LIIKEVOITTO %

OPERATIIVINEN VERTAILUKELPOINEN KÄYTTÖKATE

OMAVARAISUUSASTE

	2023	2022	2021	2020	2019
Taloudellista kehitystä kuvaavat tunnusluvut					
Liikevaihto, Me	208,6	221,0	211,6	206,8	231,1
Liikevoitto, Me	-13,8	10,0	9,6	4,9	14,1
• % liikevaihdosta	-6,6	4,5	4,5	2,4	6,1
Operatiivinen vertailukelpoinen liikevoitto, Me	-0,9	3,7	12,8	9,1	15,9
• % liikevaihdosta	-0,4	1,7	6,1	4,4	6,9
Käyttökate Me	11,0	30,7	26,2	22,1	28,1
• % liikevaihdosta	5,3	13,9	12,4	10,7	12,2
Operatiivinen vertailukelpoinen käyttökate, Me	11,2	17,1	26,6	23,2	29,9
• % liikevaihdosta	5,4	7,7	12,6	11,2	12,9
Voitto/tappio ennen tilinpäätössiirtoja ja veroja, Me	-13,5	11,8	10,4	22,0	16,4
• % liikevaihdosta	-6,5	5,3	4,9	10,7	7,1
Tilikauden voitto/tappio	-13,2	7,4	6,7	20,1	13,3
• % liikevaihdosta	-6,3	3,3	3,2	9,7	5,8
Oman pääoman tuotto (ROE), %	-18,7	8,5	7,3	23,6	16,9
Sijoitetun pääoman tuotto (ROI), %	-8,7	8,4	7,2	14,9	12,5
Omavaraisuusaste, %	40,3	45,8	46,1	46,9	39,4
Bruttoinvestoinnit, Me	4,9	5,4	17,3	7,3	11,8
• % liikevaihdosta	2,3	2,5	8,2	3,6	7,1
Taseen loppusumma, Me	160,1	195,8	214,0	211,6	216,8
Henkilöstö keskimäärin *)	1391	1560	1657	1640	1775
Osakekohtaiset tunnusluvut					
Emoyhtiön osakkeenomistajille kuuluva tulos/osake, eur	-1,30	0,74	0,69	2,03	1,23
Oma pääoma/osake, eur	5,76	8,26	9,01	9,19	7,26
Osakekohtainen osinko, eur	**) 0,55	1,00	1,00	1,00	0,75
Osinko/emoyhtiön osakkeenomistajille kuuluva tulos, %	-42,3	134,5	145,8	49,4	60,9
Efektiivinen osinkotuotto, %	6,5	8,3	6,1	9,2	6,6
Hinta/voitto-suhde (P/E-luku)	-6,5	16,2	23,8	5,4	9,2
Osakkeen osakeantioikaistu kurssikehitys					
• alin, eur	8,22	11,10	11,20	9,50	8,72
• ylin, eur	16,25	16,85	18,00	13,30	13,10
• keskimääräinen, eur	11,47	13,65	15,01	10,62	10,06
Osakekannan markkina-arvo A-osakkeille, Me	46,2	65,3	88,1	58,6	65,5
Koko osakekannan markkina-arvo, Me	85,0	121,0	164,2	109,8	121,0
Osakkeiden vaihdon kehitys koko osakekannasta					
osakkeiden lukumäärä	454 865	337 994	722 282	627 085	886 805
% A-sarjan osakkeista	8,3	6,2	13,4	11,7	15,3
Osakkeiden osakeantioikaistu lukumäärä keskimäärin tilikaudella					
1000 kpl	10.042	10.042	10.042	10.073	10.707

Bruttoinvestointeihin sisältyy myös investointien ennakkomaksut.

*) Ei sisällä mainosjakajia, joita oli vuoden aikana keskimäärin 3225.

**) Hallituksen ehdotus yhtiökokoukselle osingon määrästä.

Suomi vajosi maltilliseen taantumamaan

Vuonna 2023 Suomen talouden haasteet olivat moninaisia, mutta vuoteen mahtui myös positiivisia signaaleja. OP Ryhmä arvioi kasvunäkymien paranevan loppuvuotta 2024 kohti.

Suomi vajosi taantumamaan loppuvuonna 2023, kun bruttokansantuote pieneni kahdella peräkkäisellä neljänneksellä. Kausitasoitettu bruttokansantuote supistui vuoden 2023 kolmannella neljänneksellä 0,9 prosenttia edellisestä vuosineljänneksestä ja prosentin vuoden takaa. Vuotta leimasi heikkenevä suhdanne.

Haastavaan talousvuoteen vaikuttivat useat tekijät. Hintojen nousu ja epävarmuus tulevasta heikensivät kotitalouksien kulutuksen kasvua. Inflaation seurauksena kiristynyt rahapolitiikka konkretisoitui, kun korot nousivat ja kohonneet lainanhoitokulut söivät kotitalouksilta rahaa muulta kulutukselta. Niin kuluttajien kuin yritysten investoinnit supistuivat huomattavasti, ja esimerkiksi asuntorakentaminen oli vähäistä. Vienti-teollisuuden tilannetta heikensi vientimarkkinoiden heikko talouskehitys, mikä heijastui suomalaisten vientiyritysten

kysyntään. OP Ryhmän pääjohtaja **Timo Ritakallio** muistuttaa, että vuoteen mahtui myös positiivisia signaaleja.

– Vuotta 2023 ei kannata dramatisoida liikaa – se ei ollut aivan mahdoton. Tämä ei ollut lama, vaan maltillinen taantuma. Suomessa niin kotitaloudet, kuin sekä suuret yritykset että pk-yritykset selviytyivät pääsääntöisesti hyvin, Ritakallio sanoo.

Mitä pidemmälle vuosi eteni, sitä enemmän inflaatio hidastui. Joulukuussa 2023 inflaatio oli 3,6 prosenttia, joka ylittää vielä Euroopan keskuspankin asettaman 2 prosentin inflaatiotavoitteen keskipitkällä aikavälillä. Inflaation hidastumisen seurauksena kuluttajien ostovoima vahvistui vähitellen vuonna 2023. Kuluttajien selviytymistä helpottivat myös hyvät talouden puskurit, reaali-palkkojen nousu ja energian hintojen lasku vuoden 2022 korkeista lukemista.

Kotitalouksien luottamus talouteen

oli heikkoa vuonna 2023, mutta se ei enää huonontunut vuoteen 2022 verrattuna. Kotitalouksien luottamukseen vaikutti erityisesti huoli korkojen ja hintojen noususta. Myös yritysten luottamus talouteen oli heikkoa, erityisesti rakentamisen ja teollisuuden toimialoilla.

– Korot liikkuvat 3 prosentin molemmin puolin seuraavan vuoden tai parin ajalla. On erittäin epätodennäköistä, että palaisimme ainutkertaiseen ja poikkeukselliseen nollakorkoympäristöön, Ritakallio sanoo.

Yrityksillä vahvat taseet auttoivat kestäämään haastavaa vuotta, ja kovasti velkaantuneita yrityksiä oli vähän vuonna 2023. Kovimmat haasteet nähtiin yksittäisillä toimialoilla, kuten rakentamisessa ja koko kiinteistösektorilla. Ritakallion mukaan monilla muilla toimialoilla vuodesta 2023 selvitettiin kohtuullisen hyvin.

– Yritykset onnistuivat sopeuttamaan toimintaansa, vaikka korot olivat

Digi

*Mediakonserni
Keskisuomalaisen
vuosi 2023*

tarinoina

Ka

istää

svuua

Rohkeasti kasvava ja kannattava digitaalinen mediakonserni

Arvomme

Uudistumme rohkeasti
Keskustelemme ja kuuntelemme
Teemme minkä lupaamme
Toimimme yhdessä
Saamme aikaan

Strategiamme ytimessä

Digitaalinen transformaatio

Avainliiketoimintamme

Uutismediat
Digitaalinen ulkomainonta
Mainos- ja kaupunkilehtien jakelu
Asiantuntijapalvelut

Huolehdimme

Konsernin kannattavuudesta
ja kestävydestä
sekä
työntekijöidemme osaamisesta
ja hyvinvoinnista

Meihin vaikuttavat trendit

Digitalisaatio
Vastuullisuus
Tekoäly
Median käytön pirstaloituminen
Globaali kilpailu

Mediakonserni Keskisuomalaisen strategia 2024–2027

Mediakonserni Keskisuomalaisen päivitetty strategia painottuu uutismediaan ja digitaaliseen ulkomainontaan sekä näitä lähellä oleville synergisille toimialoille.

Mediakonserni Keskisuomalainen vastaa strategiallaan media-alan muutoksiin – erityisesti digitalisaation, median käytön pirstaloitumiseen, globaaliin kilpailuun sekä epävakammaksi muuttuneeseen toimintaympäristöön. Strategia kirkastaa yhtiön suunnan, mahdollistaa kasvun ja vahvistaa muutoskyvykkyyttä. Mediakonserni Keskisuomalaisen tulevaisuudenkin tahtotilana on olla rohkeasti kasvava ja kannattava digitaalinen mediakonserni.

– Kehitämme toimintaamme ja tuotteitamme rohkeasti – kasvamme yhä vahvemmin digitaalisesti mediakonserniksi. Uskallamme luopua vanhasta ja tarvittaessa muutamme suuntaamme. Liiketoimintamme perustana on kannattavuus, joka mahdollistaa myös uudet avaukset digitaalisen liiketoimintamme laajentamiseksi, kertoo Mediakonserni Keskisuomalaisen konsernijohtaja **Vesa-Pekka Kangaskorpi**.

Mediakonserni Keskisuomalainen keskittyy päivitettyssä strategiassaan uutismediaan, digitaaliseen ulkomainontaan, mainos- ja kaupunkilehtien jakeluun sekä asiantuntijapalveluihin. Uutismedia pitää sisällään rotaatiopainon ja radioliiketoiminnan. Asiantuntijapalvelut kattavat tutkimus-, markkinointi- ja asiakasviestintäpalvelut.

Mediakonserni Keskisuomalaisen päivitetyn strategian kärkenä on paikallisen uutismedian digitaalinen transformaatio. Uutismedian asema säilyy strategiassa vahvana, ja sen tavoitteena on muodostaa valtakunnallisen paikallisen uutismedian verkosto. Maantieteellinen laajentuminen toteutetaan tuotekehityksen ja yritysostojen kautta. Uutismedian digitalisoituessa Mediakonserni Keskisuomalainen

pitää tärkeänä myös painetun median asiakkaiden palvelua.

Uutismedialiiketoiminnan rinnalle kasvatetaan uusia kivijalkoja yritysostojen, tuotekehityksen ja kiinteistöjen jalostamisen kautta. Digitaalinen ulkomainonta on yksi Mediakonserni Keskisuomalaisen potentiaalisista kasvualueista, jolla tavoitellaan myös kansainvälisiä markkinoita. Mediakonserni Keskisuomalaisen asiantuntijapalveluilla puolestaan tavoitellaan yhä laajempia palvelukokonaisuuksia. Lisäksi konserni suunnittelee mainos- ja kaupunkilehtien jakelun kannattavuuden merkittävää parannusta.

– Kannattavuuden lisäksi huolehdimme konsernin kestävydestä sekä työntekijöiden osaamisesta ja hyvinvoinnista, Kangaskorpi sanoo.

Mediakonserni Keskisuomalaisen strategiakausi on neljä vuotta, mutta strategian ajantasaisuutta tarkastellaan rullaavasti.

Kehitämme toimintaamme ja tuotteitamme rohkeasti – kasvamme yhä vahvemmin digitaalisesti mediakonserniksi.

VESA-PEKKA KANGASKORPI

konsernijohtaja, Mediakonserni Keskisuomalainen

Medialiiketoiminnan laajentaminen on osa strategista kasvua

Mediakonserni Keski-suomalainen osti PunaMusta Median medialiiketoiminnan, johon kuuluu Sanomalehti Karjalainen, kuusi paikallislehteä, kaupunkilehti ja paikallisradio.

Mediakonserni Keski-suomalainen laajensi toimintaansa Pohjois-Karjalaan ostamalla joensuulaisen PunaMusta Media -konsernin medialiiketoiminnan. Kauppa allekirjoitettiin tammikuussa ja sen arvioidaan toteutuvan alkuvuoden 2024 aikana.

Ostettavaan medialiiketoimintaan kuuluvat kuutena päivänä viikossa ilmestyvä sanomalehti Karjalainen sekä paikallislehdet Outokummun Seutu, Pielisjoki-seutu, Pogostan Sanomat, Ylä-Karjala, Lieksan Lehti ja Parikkalan-Rautjärven Sanomat sekä kaupunkilehti Karjalan Heili. Lehtien lisäksi kauppaan kuuluu myös paikallisradio Karjalainen Syke.

– Kauppa on jatkumoa Mediakonserni Keski-suomalaisen kasvustrategialle. Kaupan kohteena on perinteikäs ja hyvin hoidettu medialiiketoiminta. Sanomalehti Karjalainen, alueen paikallislehdet ja kaupunkilehti Karjalan Heili ovat lukijoidensa arvostamia medioita ja rikastuttavat valtakunnallista mediatarjoamaamme, sanoo konsernijohtaja **Vesa-Pekka Kangaskorpi**.

Kaupan yhteydessä solmittiin lisäksi kolmen vuoden sopimus sanomalehtipainamisesta sekä yhdeksän kuukauden sopimus sivunvalmistuksesta.

Yritystoston arvioidaan tuovan noin 2,5 miljoonan euron synergiahyödyn, minkä odotetaan toteutuvan täysimääräisenä vuonna 2025. Keski-suomalainen-konsernin ja PunaMusta Media -konsernin medialiiketoiminnan muodostaman kokonaisuuden yhteenlaskettu liikevaihto vuodelta 2022 on noin 240 miljoonaa euroa.

Medialiiketoimintakaupan yhteydessä Mediakonserni Keski-suomalaisen painopalveluyhtiö Lehtisepät myi arkkipainoliiketoimintansa PunaMusta Medialle. Lahdessa sijaitseva arkkipaino ja sen 27 työntekijää siirtyivät PunaMusta Medialle helmikuun 2024 alussa. Lehtisepät keskittyvät jatkossa sanomalehtipainamiseen kolmessa painossaan, jotka sijaistavat Kouvolassa, Tuusulassa ja Varkaudessa.

– Keskitymme strategian mukaisesti ensisijaisesti laadukkaaseen ja valtakunnallisesti kattavaan uutismediaan sekä sen kehitystä vauhdittaville synergisille alueille. Arkkipainoliiketoiminnan myyminen tässä yhteydessä tukee luontaisesti strategiaamme toteutumista, Kangaskorpi sanoo.

”

Keskitymme strategian mukaisesti ensisijaisesti laadukkaaseen ja valtakunnallisesti kattavaan uutismediaan sekä sen kehitystä vauhdittaville synergisille alueille.

VESA-PEKKA KANGASKORPI

konsernijohtaja, Mediakonserni Keski-suomalainen

Menestystä rakennetaan digitaalisuudella

Mediakonserni Keski-suomalainen uudisti suurimpien lehtinimikkeiden mobiilisovellukset. Ensimmäisenä sovelluksen saivat Etelä-Suomen Sanomat ja Helsingin Uutiset loppuvuodesta 2023.

Uusissa sovelluksissa yhdistyvät uutisvirta, rikkaat sisältökokonaisuudet ja mainosmuodot sekä näköislehti. Sovelluksilla pyritään vahvistamaan asiakaspitoa, lisäämään käyttökertoja ja pidentämään sisältöjen parissa vietettyä aikaa – uutisvirta päivittyy jatkuvasti uusilla jutuilla, minkä uskotaan houkuttelevan lukijat vierailemaan sovelluksessa entistä useammin.

Mediakonserni Keski-suomalaisen mobiilisovelluskokonaisuuteen sisältyy yhteensä 19 eri lehtinimikkeen sovellusta. Kaikki loput sovellukset julkaistaan vuoden 2024 alkupuoliskon aikana.

– Sovellusten jatkokehitystyö on ollut

käynnissä heti ensimmäisten versioiden julkaisusta lähtien. Seuraamme tiiviisti asiakaspalautteita ja dataa, joiden pohjalta kehitämme sovelluksia jatkuvasti, kertoo Mediakonserni Keski-suomalaisen digitaalisen liiketoiminnan johtaja **Kirsi Hakaniemi**.

– Muutamien ensimmäisten kuukausien aikana saamamme palaute on ollut arvokasta. Olemme löytäneet kehityskohteita, joita on jo nyt korjattu ja toisaalta olemme saaneet lukijoilta myös kiitosta sovellusten selkeydestä, sujuvuudesta ja helppolukuisuudesta, hän jatkaa.

Jopa 80 prosenttia Mediakonserni

Keski-suomalaisen digitaalisten palvelujen liikenteestä tulee mobiilikäytöstä, siksi mobiilisovellusprojektin tavoite on alusta lähtien ollut tuoda markkinoille huippuluokan asiakaskokemukseen tähtäävä tuote.

Storifyme-tarinatyökalulla tuotetaan pystymallisia juttukokonaisuuksia mobiilikäyttöön.

- Mobiilisovellus on tärkeä työkalu, jolla pyrimme vahvistamaan digitaalista lukijasuhdetta ja rakentamaan digitaalista kasvua, Hakaniemi sanoo.

Mobiilisovellusprojekti on vauhdittanut myös visuaalisen tarinankerronnan kehittämistä. Sovellukset mahdollistavat sen, että jutussa voidaan käyttää muun muassa luuppivideoita ja animoituja kuvia elävöittämään sisältöä.

Yksi käyttöönotetuista työkaluista on Storifyme-tarinatyökalu, jonka avulla lehdet tuottavat pystymallisia, useammasta kuvasta tai lyhyestä videosta koostuvia juttuja, joita voidaan helposti jakaa sosiaalisen median kanavissa.

Huippuluokan asiakaskokemukseen pyritään paitsi sisältöjen ja uusien kerrontatapojen niin myös mediamyynnin näkökulmasta. Mediamyynnin projekti-työryhmä kartoitti ja valikoi mobiilisovelluksiin parhaiten sopivat ja tehokaimmat mainosmuodot, pitäen samalla huolen siitä, että lukukokemus säilyy miellyttävänä.

Itse sovellusten markkinointia tehdään tiiviissä yhteistyössä konsernin kuluttajamarkkinoinnin ja sisällöntuotannon kesken. Osana mobiilisovellusprojektiä kuluttajamyynnissä ja -markkinoinnissa käynnistettiin digitaalisten brändien kehitystyö, jonka yhtenä tuotoksena on jo nyt luotu lähes 30 lehtinimikkeelle digitaaliset tunnukset.

- Kyseessä on aidosti koko konsernin projekti, jossa teemme tiivistä yhteistyötä digiyksikön, sisällöntuotannon, mediamyynnin sekä kuluttajamyynnin ja -markkinoinnin kanssa, Hakaniemi sanoo.

Mobiilisovellus on tärkeä työkalu, jolla pyrimme vahvistamaan digitaalista lukijasuhdetta ja rakentamaan digitaalista kasvua.

KIRSI HAKANIEMI

digitaalisen liiketoiminnan johtaja,
Mediakonserni KeskiSuomalainen

Laadukas uutismedia vetää puoleensa

Mediakonserni Keskisuomalaisen uutismediat tavoittavat viikoittain 2,2 miljoonaa suomalaista.

Kansallisen mediatutkimuksen (KMT 2023) mukaan Mediakonserni Keskisuomalaisen uutismediat ovat saaneet merkittävästi lisää digilukijoita. Mediakonserni Keskisuomalaisen uutismediat tavoittavat viikoittain 2,2 miljoonaa suomalaista. Pelkästään digitaaliset uutismediat tavoittavat yhteensä 1,5 miljoonaa lukijaa joka viikko, mikä tarkoittaa 32 prosentin nousua viime vuoteen verrattuna.

Mediakonserni Keskisuomalaisen paikallisilla digiutismedioilla tavoitetaan yhä vahvemmin myös alle 35-vuotiaita lukijoita. Mediakonserni Keskisuomalaisen uutismediat tavoittavat kokonaisuudessaan 52 prosenttia 15 vuotta täyttäneistä suomalaisista viikoittain.

– Olemme luettuja ja haluttuja kaikissa ikäryhmissä. Erityisen ilahduttavaa on huikea harppaus nuorten osalta, sanoo konsernijohtaja **Vesa-Pekka Kangaskorpi**.

Digilukijoita

1,5 miljoonaa*

Kokonaistavoittavuus uutismediat ja digitaalinen ulkomainonta

3,1 miljoonaa

Savon Sanomat

300 100*

Helsingin Uutiset

428 000*

Mediakonserni Keski-suomalaisen uutismediat tavoittavat

2,2 miljoonaa
lukijaa
joka
viikko

Keski-suomalainen

382 000*

Länsiväylä

230 500*

* lukijaa joka viikko

Keskisuomalainen on Suomen digitaalisin sanomalehti

Sanomalehti Keskisuomalainen on tehnyt pitkäjänteistä digitaalisten palveluiden kehitystyötä. Nyt myös lukijat ovat omaksuneet digitaalisen uutismedian mahdollisuudet.

Kansallisen mediatutkimuksen (KMT2023) mukaan Sanomalehti Keskisuomalaisella on Suomen suurin digitaalisuuskerroin – 3,9. Se tarkoittaa, että Keskisuomalaisen lukijakunnassa on 3,9 kertaa enemmän digin lukijoita kuin paperilehden lukijoita.

– Keskisuomalainen on halunnut aina olla edelläkävijä lehtenä ja digitaalisena uutismediana. Olemme yhtenä ensimmäisistä suomalaisista medioista julkaisseet verkkolehden, näköislehden, ottaneet käyttöön maksumuurin ja hyödyntäneet sosiaalista mediaa juttujen jakamisessa. Keskisuomalaisen lukijat ovat omaksuneet hyvin digitaalisten välineiden mahdollisuudet, mistä KMT-luku on hyvä osoitus, sanoo Media-konserni Keskisuomalaisen journalistinen johtaja ja sanomalehti Keskisuomalaisen päätoimittaja **Pekka Mervola**.

Keskisuomalaisen digitaaliset versiot, eli verkkosivut, uutissovellus ja näköislehti tavoittavat joka viikko 53 pro-

senttia keskisuomalaisista kuluttajista. Digitaalisia sisältöjä on kehitetty pitkäjänteisesti keskittyen niin paikallisiin, valtakunnallisiin ja maailman asioihin.

– Paikallisena uutismediana olemme maan paras, mutta olemme myös täyden palvelun uutismedia – Keskisuomalaisen uutisvirrasta löytyvät kaikki tärkeimmät uutiset, niin paikallisesti kuin koko Suomen ja maailman tasolla, Mervola toteaa.

KMT-tulosten mukaan sanomalehti Keskisuomalaisella on 382 000 lukijaa ja se on kokonaistavoittavuudeltaan Suomen kolmanneksi suurin sanomalehti. Vuosi sitten vastaava sijoitus Kansallisessa mediatutkimuksessa oli viides.

Keskisuomalainen on onnistunut erityisen hyvin kasvattamaan lukijakuntaa nuorissa ikäryhmässä. KMT-tulosten mukaan 18–24-vuotiaista nuorista 57 prosenttia lukee Keskisuomalaista. Myös Jyväskylän markkina-alueen kokonaispeitto on noussut 70 prosenttiin

– tämä tarkoittaa, että alueen väestöstä 70 prosenttia lukee Keskisuomalaisista joko painettuna tai digitaalisena.

Keskisuomalaisen digipalvelut paranevat entisestään alkuvuodesta 2024, kun ladattavaksi julkaistaan uusi mobiilisovellus, jossa yhdistyvät nykyinen verkkolehti ja näköislehti.

– Olemme kova uutisbrändi – uutismenestys ja sisällön monipuolisuus ovat tulevaisuuden tekemisessä tärkeimmät asiat. Mobiilisovellus on yksi keino tarjota lukijoillemme yhä sujuvampia lukukokemuksia runsaiden ja monipuolisten sisältöjemme parissa, sanoo Mervola.

*Keskisuomalainen on halunnut
aina olla edelläkävijä lehtenä ja
digitaalisena uutismedianana.*

PEKKA MERVOLA
päätoimittaja, sanomalehti Keskisuomalainen

Aidosti helsingkiläinen

– Helsingin Uutiset on maan luetuin kaupunkilehti

Helsingin Uutiset on profiloitunut pääkaupunkiseudun uutismedianä. Mobiilisovellus tekee Helsingin Uutisista edelläkävijän koko kaupunkilehtikentässä.

Helsingin Uutiset on vuoden 2023 Kansallisen Mediatutkimuksen tulosten perusteella maan luetuin kaupunkilehti – ja jopa luetumpi kuin moni päivälehti. Helsingin Uutisten kokonaistavoittavuus on 428 400 lukijaa, joista valtaosa lukee lehden digitaalisia versioita.

Helsingin Uutisten päätoimittaja ja Etelä-Suomen Median paikallisjohtaja **Karri Kannala** näkee, että Helsingin Uutiset on profiloitunut helsinkiläisten uutismedianä, joka panostaa vahvasti paikallisiin uutisiin, henkilöihin ja ilmiöihin.

– Olemme Helsingin ja helsinkiläisten edunvalvoja ja puolestapuhuja, sanoo Kannala.

Kansallisen Mediatutkimuksen mukaan Suomen neljä suurinta kaupunkilehteä ovat Helsingin Uutiset, Länsiväylä, Tamperealainen ja Vantaan Sanomat, jotka ovat kaikki Mediakonserni Keskisuomalaisen lehtiä. Kyseiset mediat tekevät paljon sisällöllistä yhteistyötä, etenkin pääkaupunkiseudulla.

– Esimerkiksi joukkoliikenne, sote-asiat tai aluepolitiikka ovat aiheita, jotka koskettavat koko pääkaupunkiseutua ja joissa voimme hyödyntää yhteisiä resursseja. Myös valokuvajat ovat olleet meillä yhteinen resurssi, sanoo Kannala.

Kannalan mainitsemat aiheet ovat myös niitä, jotka kiinnostavat eniten lukijoita.

– Keskitymme uutisiin ja ilmiöihin, jotka vaikuttavat paikallisten ihmisten arkeen. Kaiken tuottamamme sisällön tulee olla laadukasta, omaa ja ainutlaatuista. Se tarkoittaa uutisvoittoja tai uusia näkökulmia, Kannala jatkaa.

Helsingin Uutiset julkaisi uuden mobiilisovelluksen joulukuussa 2023. Nyt uutisvirta ja näköislehti löytyvät samasta sovelluksesta. Mobiilisovellus on uusi aluevaltaus kaupunkilehtikentässä.

– Olemme edelläkävijä kaupunkilehtenä, jolla on aidosti laadukas sovellus. Alkuvuonna 2024 Helsingin Uutisten mobiilisovelluksella oli noin 1 300 aktiivista käyttäjää päivittäin ja luku kasvaa koko ajan. Tämä on tärkein kehitykseen liittyvä mittarimme, Kannala sanoo.

– Luvut osoittavat, että sovelluksen käyttäjillä on tiivis lukijasuhde. Jatkossa meidän täytyy vielä pystyä kaupallistamaan kasvava lukijamäärä yhä paremmin, esimerkiksi kehittämällä entistä innovatiivisempia mainosratkaisuja, Kannala jatkaa.

Keskitymme uutisiin ja ilmiöihin, jotka vaikuttavat paikallisten ihmisten arkeen. Kaiken tuottamamme sisällön tulee olla laadukasta, omaa ja ainutlaatuista.

KARRI KANNALA
päätoimittaja, Helsingin Uutiset
paikallisjohtaja, Etelä-Suomen Media

Länsiväylä lanseerasi tilattavan kaupunkimedian

Espoossa ilmestyvä kaupunkilehti julkaisee jatkossa syvällisimmän, runsaimman ja ajankohtaisimman sisältönsä tilattavassa verkkomediassa, Länsiväylä digissä.

Mediakonserni Keski-suomalaisen kaupunkilehti Länsiväylä lanseerasi vuoden 2024 alussa uuden tilattavan digimedian, kerran viikossa ilmestyvän ilmaisen painetun kaupunkilehden rinnalle. Liiketoimintamallin muutoksella varmistetaan, että Länsiväylä on jatkossakin elinvoimainen ja espoolaisille tärkein tiedonlähde, joka puolustaa Espoota ja espoolaisia sekä valvoo Suomen toiseksi suurimman kaupungin etuja.

Länsiväylä digi tarttuu nopeasti ajankohtaisiin uutisiin ja käsittelee monipuolisesti puheenaiheita, jotka vaikuttavat espoolaisten arkeen. Lyhyet uutissähkeet ovat verkkosivuilla edelleen vapaasti luettavissa.

– Tilaamalla Länsiväylä digin espoolaiset saavat paljon lisää. Entistäkin runsaampaa ja laadukkaampaa Espoo-sisältöä omalta medialtaan, joka palvelee espoolaisten intressejä, sanoo

Etelä-Suomen Median paikallisjohtaja **Karri Kannala**.

Uuteen liiketoimintamalliin siirtymisen edellyttää toimitukselta vahvaa panostusta. Länsiväylän toimitusta onkin vahvistettu kolmella journalistilla sekä yhdellä kuvajournalistilla. Toimitus on myös uudistanut työskentelymalliaan, sillä Länsiväylä haluaa olla jatkossa lukijoilleen yhä läheisempi ja läsnä siellä, missä tapahtuu.

– Espoo ansaitsee ja tarvitsee oman laadukkaan paikallisen median sekä Espoon ja espoolaisten edunvalvojan. Olemme vahvistaneet jo valmiiksi kovatasoisista Länsiväylän toimitusta ja panostamme tosissamme syvälliseen, ajankohtaiseen ja laadukkaaseen paikallisjournalismiin Espoossa. Meistä espoolaiset ansaitsevat enemmän, sanoo Länsiväylän päätoimittaja **Heli Koivuniemi**.

Länsiväylä on KMT2023-tutkimuksen tulosten mukaan onnistunut kasvattamaan kokonaistavoittavuuttaan jopa 230 500 lukijaan viikossa. Alkuvuodesta 2024 julkaistiin myös Länsiväylän uusi mobiilisovellus osana Mediakonserni Keski-suomalaisen mobiilisovellusprojektia. Sovelluksen myötä Länsiväylä tarjoaa entistä sujuvampia lukukokemuksia asiakkaille, jatkuvasti päivittyvän uutisvirran ja erilaisten visuaalisten tarinatyökalujen avulla.

Uudistunut Länsiväylä tarjoaa uniikin mediaympäristön myös mainostajille. Painetun Länsiväylän talouspeitto on alueen laajin ja sen luku-aika on tutkitusti korkea. Tilattavan Länsiväylä digin asiakkaat ovat sitoutuneita lukijoita, mikä kasvattaa myös mainosten huomioarvoa.

**LAADUKASTA
FEATURE-
JOURNALISMIA
AJATTELEVILLE
LUKIJOILLE.**

SUSU

– syvempää sisältöä, joka jättää jäljen

Mediakonserni Keski-suomalaisen uudistunut ajankohtaistoimitus SUSU monipuolistui ja vahvisti digitaalista asiakaskokemusta.

Vuoden 2023 aikana Mediakonserni Keski-suomalaisen ajankohtaistoimituksessa tehtiin uudistus, jonka lopputuloksena lanseerattiin SUSU. Aiemmin Sunnuntaisuomalaisena tunnettu, konsernin painetuissa lehdissä ilmestynyt osio muuttui verkkobrändiksi – nyt SUSU tarjoaa laadukasta journalismia verkossa viikon jokaisena päivänä.

SUSUn verkkosisältöjä julkaistaan maakunta- ja aluelehdissä sekä Etelä-Suomen Median paikallis- ja kaupunki-lehdissä. SUSU-sisällöt erottuvat lehden muusta sisällöstä oman visuaalisesti tunnistettavan identiteetin ja tunnuksen ansiosta. Juttuja julkaistaan edelleen tuttuun tapaan myös painetuissa lehdissä. SUSUn kokonaistavoittavuus on Kansallisen Mediatutkimuksen (KMT2023) mukaan 1,47 miljoonaa lukijaa.

– SUSUssa yhdistyvät palvelujournalismi sekä kunnianhimoinen feature-journalismi. Lukijatutkimusten mukaan lehdiltä halutaan uutisten lisäksi arkielämää monipuolisesti käsitteleviä

juttuaiheita ja laadukasta journalistista käsittelytapaa. Haluamme tuottaa lukijoille tunteita ja viedä heidät journalismin keinoilla paikkoihin, joihin kuka tahansa ei pääse, kertoo SUSUn tuottaja ja Väli-Suomen Media Oy:n toimitusjohtaja **Terhi Nevalainen**.

SUSU julkaisee laajoja erikoisartikkeleita, esimerkiksi verkkototeutuksia, joissa hyödynnetään videokuvaa tai perinteisiä pitkiä tekstijuttuja, joissa on selvitetty kiinnostavia yhteiskunnallisia ilmiöitä. Etenkin erikoisartikkeleissa painotetaan myös uudenlaiseen visuaaliseen tarinankerrontaan.

– SUSU on vastapainoa uutiskierron nopeudelle. Se edustaa hidasta journalismia, pitkiä ja perusteellisia juttuja, joiden pariin lukijat voivat syventyä rauhassa, kertoo Mediakonserni Keski-suomalaisen journalistinen johtaja, Keski-suomalaisen päätoimittaja **Pekka Mervola**.

Sunnuntaisuomalaisen ulkoasu on vuosien varrella kerännyt lukuisia

palkintoja ja visuaalisuuteen aiotaan panostaa myös jatkossa. Muun muassa SUSUlle luodun brändi-identiteetin ja huolellisen sisältösuunnittelun avulla SUSU pyrkii tavoittamaan uusia lukijoita erityisesti nuorten aikuisten ja työikäisten ikäryhmistä.

– Tavoitteenamme on luoda oma ja tunnistettava brändi sekä sisällön että visuaalisuuden puolesta. Olemme huomanneet, että nuorille aikuisille suunnatut jutut kiinnostavat kaikkia, iästä riippumatta, Nevalainen sanoo.

Mediakonserni Keski-suomalaisen uudistettu sisältöstrategia linjaa lehtien painotuksia ja kehitystyötä. Mobiilisovellusten julkaisun myötä myös sisällöt ja niiden esitystavat monipuolistuvat. SUSUn kaltaisia kehityshankkeita pyritään toteuttamaan vuosittain.

– Kehitämme tarinankerrontapoja ja esimme sisällöille kiinnostavia esitysmuotoja. Tavoitteenamme on, että erilaiset lukijat löytävät itselleen kiinnostavaa ja merkityksellistä sisältöä, sanoo Mervola.

”Haluamme tuottaa lukijoille tunteita ja viedä heidät journalismin keinoilla paikkoihin, joihin kuka tahansa ei pääse.

TERHI NEVALAINEN
tuottaja, SUSU
toimitusjohtaja, Väli-Suomen Media

Lehtien ulkoasu-uudistus toi menestystä

Mediakonserni Keski-suomalaisen lehtien digitaalinen ulkoasu-uudistus on tukenut konsernistrategian mukaisesti uutismedioiden vahvaa digikehitystä. Digitaalisen ulkoasun suunnitellut Anne Thurffjell sai työstään merkittävän kansainvälisen Red Dot -designpalkinnon vuonna 2023.

Ulkoasusuunnittelija **Anna Thurffjell** suunnitteli vuosina 2021–2022 yhteisen verkkoulokoasun yli kuudellekymmenelle Mediakonserni Keski-suomalaisen sanomalehdelle ja painetun lehden ulkoasun konsernin yli 80 sanomalehdelle sekä sanomalehti Karjalaiselle. Thurffjellin suunnittelema sanomalehtidesign otettiin käyttöön verkossa ja painetussa lehdessä vuonna 2022. Thurffjellin suunnittelema ulkoasu voitti kansainvälisen Red Dot -designpalkinnon viestintäteknologian sarjassa vuoden 2023 kisassa.

Mediakonserni Keski-suomalaisen lehtien ulkoasu-uudistuksen tavoitteena oli ennen kaikkea digitaalisen käyttökokemuksen parantaminen. Suurimmat uudistukset tehtiin lehtien ulkoasun rakenteisiin, mutta uudistus vaikutti myös toimitusprosessiin. Sisältöjä alettiin suunnitella ensisijaisesti digitaalisiin julkaisuihin, verkkoon ja mobiiliin, josta ne voidaan viedä helposti myös printtilehteen.

Mediakonserni Keski-suomalainen on lehtien digitaalisella ulkoasu-uudistuksella yhdessä muiden kehitystoimenpiteiden kanssa edistänyt konsernistrategian mukaisesti uutismedioiden digitaalista pärjäämistä. Journalistinen johtaja **Pekka Mervola** kertoo lehtien ulkoasu-uudistuksen kuvaavan uutismediatoimialan kehitystä – mediamurrokseen vastataan uudistumisella ja digikyvykkyydellä.

– Uudistuminen on edistänyt uutismedioidemme digitaalista menestymistä. Tämä näkyy meillä digitilausmäärien hyvänä kasvuna, Mervola sanoo.

Mervola arvioi, että seuraavan lehti-uudistuksen aika on 4–7 vuoden päästä.

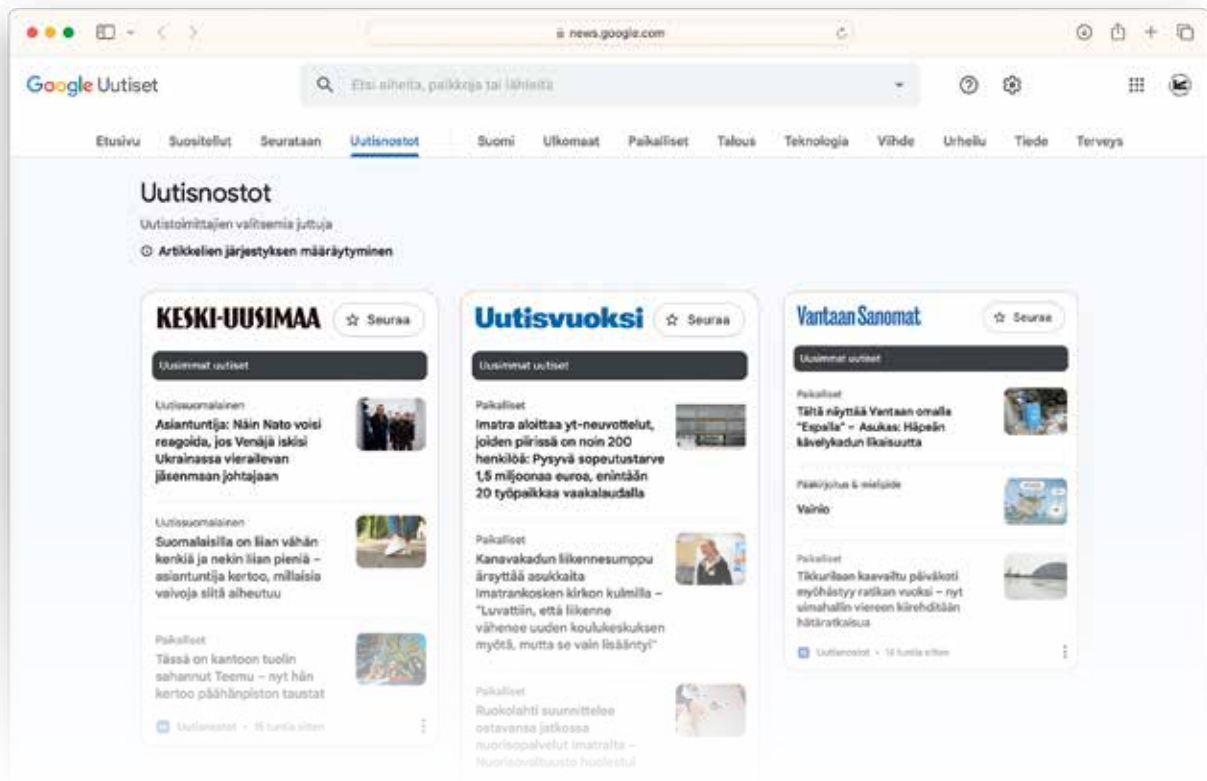
– Suuria ulkoasu-uudistuksia ei ole järkevää tehdä joka vuosi, mutta kehitystyö on jatkuvaa. Pienempiä ulkoasumuutoksia on jo tehty vuoden 2022 lanseerauksen jälkeen. Isommat lehtien ulkoasu-uudistukset tehdään aina harkitusti, sillä lukijoille ne ovat aina isoja muutoksia, Mervola kertoo.

*Uudistuminen
on edistänyt
uutismedioidemme
digitaalista
menestymistä.*

PEKKA MERVOLA

journalistinen johtaja, Mediakonserni Keski-suomalainen
päätoimittaja, sanomalehti Keski-suomalainen

Paikallisia uutisia Googlen uutisvirtaan

Mediakonserni Keski-suomalaisen suurimpien medioiden valikoidut uutiset näkyvät nyt Googlen uutisalustalla.

Mediakonserni Keski-suomalaisen maakunta-, alue- ja kaupunkilehtien uutisten pariin pääsee Googlen uudessa Uutisnosto-palvelussa. Googlen vuonna 2023 Suomessa lanseeraama uutiskanava Google Uutiset kokoaa uutisia eri medioista ja rakentaa niistä uutisvirran. Osana Google Uutisia ilmestyvässä Uutisnosto-palvelussa mediabrändit koostavat omat uutispaneelinsa, joissa lukijoille näytetään useamman kerran päivässä päivittyviä valikoituja uutisia.

Mediakonserni Keski-suomalaisen uutismediat valikoivat Googlen uutiskanavaan merkittävimpiä ja kiinnostavimpia paikallisia sekä valtakunnallisia uutisia, ja julkaisevat oman uutispaneelinsa Googlen alustalle vähintään kaksi kertaa päivässä. Lukijat voivat nähdä

Mediakonserni Keski-suomalaisen uutismedioiden juttunostoja ja uutispaneelija Googlen Uutiset -verkkopalvelussa, mobiilisovelluksessa ja Google Discover -uutisvirrassa.

Google Uutiset -verkkopalveluun kirjautuneet käyttäjät pääsevät lukemaan kymmenen artikkelia kuukaudessa, jokaisesta mukana olevasta mediasta. Sopimuksessa on mukana Mediakonserni Keski-suomalaisen 22 suurinta uutismediaa.

Mediayhtiöille Googlen uutispalvelut avaavat mahdollisuuksia tavoittaa uusia kohderyhmiä, joille mediabrändit eivät ennestään ole tuttuja.

– Google Uutiset kasvattaa vahvojen mediabrändiemme näkyvyyttä entisestään. Suomalaiset arvostavat luotettavia kotimaisia uutispalveluita. Nyt meillä on mahdollisuus tavoittaa lukijoita uudella tavalla ja tuoda entistä vahvemmin esille kaikkia suomalaisia koskettavia puheenaiheita, sanoo konsernijohtaja **Vesa-Pekka Kangaskorpi**.

Uutispaneelien otsikot ovat linkkejä uutisjulkaisuihin medioiden omil-

la sivuilla. Liikenteen ohjautuminen mediabrändien omille sivuille auttaa mediayhtiöitä syventämään lukijasuhdetta ja tarjoamaan lukijoille lisää kiinnostavaa luettavaa.

Uutisia Googlen uutispalveluun toimittaa tällä hetkellä yhteensä 2 500 julkaisijaa, eri puolilta maailmaa – yhteensä 25 maasta. Mukana on myös tunnetuimpia kansainvälisiä julkaisuja, kuten The Guardian, Financial Times ja The New York Times.

Google Uutiset kasvattaa vahvojen mediabrändiemme näkyvyyttä entisestään.

VESA-PEKKA KANGASKORPI

konsernijohtaja,
Mediakonserni Keski-suomalainen

”
*Digitaalisella
ulkomainonnalla
ja konsernin
monimediaratkaisuilla
brändit pystyvät olemaan
aidosti läsnä kuluttajien
arjessa.*

JARI LÄHDEMÄKI
toimitusjohtaja, Neonmedia ja Esa Digital

Ulkomainontaa valtakunnan laajuisesti

Mediakonserni Keski-suomalainen tulee laajentamaan ulkomainonnan verkostoaan 230 uudella digitaalisella ulkomainosnäytöllä Helsingissä syksyllä 2024. Valtakunnallisella ulkomainosratkaisujen verkostolla tavoitetaan tämän jälkeen yhteensä 2,5 miljoonaa suomalaista viikossa.

Mediakonserni Keski-suomalaisen digitaalisen ulkomainonnan palveluja tarjoavat Neonmedia ja Esa Digital voittivat Helsingin kaupungin ulkomainonnan kilpailutuksessa kahden osakohteen ulkomainonnan järjestämisen Helsingissä.

Helsingin kaupungin ulkomainonnan kilpailutuksesta tehty valitus Markkinaoikeuteen on viivästännyt Mediakonserni Keski-suomalaisen uusien digitaalisten ulkomainosnäyttöjen verkoston laajentamista Helsingissä. Markkinaoikeus kuitenkin hylkäsi Helsingin kaupungin ulkomainonnan kilpailutuksesta tehdyn valituksen loppuvuonna 2023. Mediakonserni Keski-suomalainen solminee sopimuksen kevään 2024 aikana ja tällöin sopimuksen mukaisten 230 uuden digitaalisen ulkomainosverkoston asentaminen ajoittuisi syksyille 2024.

Helsingin digitaalisten ulkomainosnäyttöjen suorassa vaikutuspiirissä asuu noin 400 000 asukasta. Mediakonserni Keski-suomalaisen ulkomainonnan liiketoimintajohtaja ja Neonmedia Oy:n sekä Esa Digital Oy:n toimitusjohtaja Jari Lähdemäen mukaan näytöt tulevat Helsingin esikaupungin parhaille paikoille – esimerkiksi kauppakeskusten ja lähikauppojen sekä asuinalueiden lä-

Bussimedian markkinajohtaja kasvoi ulkomaille

heisyyteen. Ulkomainonnan näyttöjen tavoitavuus saadaan selville näyttöjen kontaktilaskurien avulla, jotka laskevat kaikki näyttöjen ohi kulkevat ihmiset.

– Mediakonserni Keski-suomalaisen mainostaja-asiakkaat pystyvät nyt vieläkin vahvemmin tavoittamaan Helsingin ostovoimaisimmat asiakkaat. Digitaalisella ulkomainonnalla ja Mediakonserni Keski-suomalaisen monimediaratkaisuilla brändit pystyvät olemaan aidosti läsnä kuluttajien arjessa, Lähdemäki kertoo.

Mediakonserni Keski-suomalaisen digitaaliseen ulkomainonnan verkostoon kuuluu nyt yhteensä yli 3 000 näyttöä, jotka sijaitsevat vilkasliikenteisten sisään- ja ulosajoväylien varrella sekä keskustojen välittömässä läheisyydessä ja ostokeskittymien tuntumassa esikaupunkialueilla.

– Voitto Helsingin kaupungin ulkomainonnan kilpailutuksessa oli meille merkittävä edistysaskel. Verkostomme kasvaminen on tehnyt meistä aidosti valtakunnallisen digitaalisen ulkomainostoimijan, Lähdemäki iloitsee.

Helsingin esikaupungin parhaimpien liikennevirtojen varrelle asennettavat Mediakonserni Keski-suomalaisen näyttölaitteet ovat lähes yhdeksän neliön kokoisia suurnäyttöjä sekä 75 tuuman kokoisia pystytoteemeja. Uusien digitaalisten ulkomainospintojen lisäksi Mediakonserni Keski-suomalaisella on digitaalisia ulkomainospintoja Helsingin seudulla tällä hetkellä HSL:n runkolinjabussien matkustamoissa, Neste-liikenneasemilla sekä Big One -verkosto Helsingin seudun taajamissa ja kaupunkikeskuksissa. Mediakonserni Keski-suomalaisen bussimainonta tavoittaa alueella viikossa yli miljoona matkustajaa. Yhteensä konsernilla on ulkomainontaa yli 900 bussissa ja yli 1 500 näytöllä Suomessa.

Helsingin kaupungin kilpailuttama ulkomainonnan järjestämisen sopimuskausi on kymmenen vuotta, minkä lisäksi on viiden vuoden optiokausi mainospaikoista. Sopimuskokonaisuuteen kuuluu näyttöjen asennustyöt, huolto, ylläpito ja infra. Mediakonserni Keski-suomalainen vastaa myös näyttöjen mainosmyynnistä.

Maailmanlaajuinen kaukoliikenteen bussimatkoja tarjoava FlixBus aloitti yhteistyön Mediakonserni Keski-suomalaisen kanssa matkustajakokemuksen kehittämiseksi.

Mediakonserni Keski-suomalaisen digitaalisen ulkomainonnan ratkaisuja tarjoava Neonmedia ja kaukoliikenteen bussimatkoja liikennöivä FlixBus tekivät yhteistyösopimuksen loppuvuonna 2023. Neonmedia toimittaa bussimediassa käytettävän teknologian sisältöineen pilottivaiheessa FlixBusin kolmen linja-auton näytöille Vaasa-Varsova-reitille maaliskuussa 2024. Samalla aloitettiin neuvottelut näyttökonseptin laajentamisesta maailmanlaajuisesti.

Mediakonserni Keski-suomalaisen digitaalinen ulkomainosliiketoiminta laajeni sopimuksen myötä ensimmäisen kerran kotimaan rajojen ulkopuolelle.

– Digitaalinen ulkomainonta on uuden konsernistrategiamme keskiössä. Kotimaassa olemme jo digitaalisen bussimedian markkinajohtaja, uusi kasvusuunta löytyy kansainvälisiltä markkinoilta, sanoo Neonmedia Oy:n toimitusjohtaja **Jari Lähdemäki**.

Neonmedia tuo FlixBusin linja-autojen näytöille matkustamisen laatua parantavia sisältöjä, mikä nostaa samalla bussimatkustajien asiakaskokemusta. Uutisten lisäksi näytöillä nähdään kohdennettavaa kaupallista sisältöä sekä muun muassa reitti-informaatiota ja säätietoja. Ulkomaan matkustusalueille Neonmedia etsii luotettavia journalistisen sisällöntuotannon kumppaneita.

Mediakonserni Keski-suomalaisen mainostaja-asiakkaille FlixBus-yhteistyö mahdollistaa aiempaa laajemman ja myös kansainvälisemmän kohderyhmän tavoittamisen kohdennettavalla bussimainonnalla. Reittiin sisältyy Suomen lisäksi Viro, Latvia, Liettua ja Puola. Yrityksien brändit viesteineen voivatkin kulkea matkustajien mukana jopa Vaasasta Varsovaan saakka.

FlixBus avasi ensimmäisen reittiyhteytensä Suomeen heinäkuussa 2023 Vaasa-Varsova-välille. Reitillä liikennettä operoi liettualainen Ollex ja laivamatkasta Tallinnan ja Suomen välillä vastaa Tallink. FlixBus tarjoaa kaukoliikenteen bussipalveluita yli 40 maassa, Euroopassa ja Yhdysvalloissa. Bussiyhteyksien lisäksi FlixBus myy myös junamatkoja. FlixBusin laajaan reittiverkostoon kuuluu yli 3 000 pysäkkiä ja satoja eri kaupunkeja.

NEONMEDIA – LIIKKUVAT MEDIARATKAISUT

- Tarjoaa innovatiivisia ja vastuullisia digitaalisen ulkomainonnan ratkaisuja liikkuviin ajoneuvoihin.
- Kotimaan kauko- ja paikallisliikenteen digitaalisen bussimedian markkinajohtaja.
- Kuusi työntekijää.
- Kuuluu Mediakonserni Keski-suomalaiseen.
- Perustettu vuonna 1995.

Kuva:
Jaakko Heiskanen,
Savon Sanomat

Rekrymessut yhdistää ihmiset, yritykset ja oppilaitokset

Mediakonserni Keskisuomalaisen ja Jyväskylän Messujen järjestämässä Rekry, työelämä ja koulutus 2023 -messuilla vieraili yhteensä yli 11 000 kävijää vuonna 2023.

Rekry, työelämä ja koulutus 2023 -messut järjestettiin ensimmäisen kerran vuonna 2018 Jyväskylässä. Mediakonserni Keskisuomalainen ja Jyväskylän Messut näkivät tarpeen tapahtumalle, jossa työnantajilla ja työntekijöillä on mahdollisuus kohdata kasvokkain.

– Messut ovat yrityksille hyvä kanava parhaiden työntekijöiden kohtaamiseen, ja ne ovat tärkeä osa myös työnantaja-mielikuvan rakentamista. Työnhakijoille messuilta voi helposti löytyä uusi työpaikka, kertoo Mediakonserni Keskisuomalaisen Keski-Suomen mediamyynnin johtaja **Jani Ylönen**.

Rekry, työelämä ja koulutus -messut ovat Suomen isoimpia työelämätapauksia. Vuonna 2023 rekrymessut järjestettiin neljällä paikkakunnalla: Jyväskylässä, Kuopiossa, Lappeenrannassa ja Kotkassa. Yhteensä messukävijöitä oli yli 11 000. Työnantajien ja heidän satojen avoimien työpaikkojensa lisäksi kävijöille oli tarjolla paljon työelämään liittyvää ohjelmaa. Puhujina vaihtelivat alueittain **Katja Ståhl, Arman Alizad ja Sointu Borg**.

– Me osaamme markkinoida ja Jyväskylän Messut puolestaan osaa järjestää hienoja tapahtumia. Tällä yhteistyöllä teemme alueellisesti suuria ja merkittäviä työelämätapauksia, Ylönen sanoo.

Jyväskylä ja Kuopio ovat järjestäneet Rekry, työelämä ja koulutus -messuja jo useana vuonna peräkkäin. Vuonna 2023 messut järjestettiin ensimmäisen kerran Lappeenrannassa. Kymenlaaksossa messut järjestettiin toista kertaa, mutta aiemmin messupaikkakuntana ollut Kouvola vaihtui Kotkaksi. Kotkan uusi Satama Areena osoittautui toimivaksi tapahtumapaikaksi, ja sen puolesta puhuivat myös näytteilleasettajien antama NPS-luku 60 ja kävijöiltä saatu 71.

– Tapahtuma otettiin erinomaisin arvostuksella vastaan erityisesti Kotkassa. Innostus näkyi selvästi myös myynnisämme. Kotkan messujen kävijämäärä, 2 400, ylitti kaikki odotuksemme, kertoo Mediakonserni Keskisuomalaisen Kaakon mediamyynnin johtaja **Jari Koskikuru**.

Messupaikan ostaminen on tehty yritysasiakkaille helpoksi. Näytteilleasettajille on suunniteltu valmiiksi neljä eri kokoista messuosastoa ja markkinointipakettia, joista he voivat valita yrityksen tarpeeseen sopivimman kokonaisuuden avaimet käteen -periaatteella. Messuille osallistuvat yritykset saivat messutapahtuman lisäksi Mediakonserni Keskisuomalaiselta monikanavaisen markkinoinnin. Tapahtumamarkkinointia tehtiin Mediakonserni Keskisuomalaisen lehdissä ja digitaalisissa kanavissa, kuten verkkopalveluissa, digitaalisilla ulkomainospinnoilla sekä radiossa.

**REKRY, TYÖELÄMÄ
JA KOULUTUS 2023
-MESSUT**

KÄVIJÖITÄ
yli 11 000

PAIKKAKUNTIA

4

Mediakonserni Keskisuomalaisen ja Jyväskylän Messujen yhteistyöllä tehdään alueellisesti suuria ja merkittäviä työelämätapauksia.

JANI YLÖNEN

Keski-Suomen Median mediamyynnin johtaja

Paikalliset sisällöt markkinoinnin kärkenä

Vuonna 2023 valmistuneen ja käyttöön otetun kuluttajastrategian tavoitteena on tuottaa valittuja asiakassegmenttejä puhuttelevaa sisältömarkkinointia.

Mediakonserni Keskisuomalaisen kuluttajamyynnin ja -markkinoinnin sekä sisällöntuotannosta vastaavan johdon yhdessä laatiman kuluttajastrategian tavoitteena on nostaa lehtien ajankohtaiset sisällöt ja asiakasarvo markkinoinnin keskiöön. Kuluttajastrategian myötä konsernin kuluttajamarkkinointi, alueelliset markkinointitiimit sekä toimitukset ovat tiivistäneet yhteistyötään ja yleismainosten sijaan markkinoinnissa hyödynnetään nyt enemmän toimituksellisia sisältöjä.

- Uutismediamme ovat maan parhaita paikallisten uutisten tuottajia, ja tätä haluamme korostaa nostamalla paikallisia sisältöjä myös markkinointiimme, sanoo Mediakonserni Keskisuomalaisen kuluttajamyynnin johtaja **Milla Hänninen**.

Sisältömarkkinointimallin mukaisesti tehtyjen kampanjoiden tulokset ovat olleet lupaavia. Paikalliset markkinointisisällöt tavoittavat asiakkaat entistä tehokkaammin ja esimerkiksi sosiaalisen median mainoskampanjat ovat kiinnostavia juuri niille asiakasryhmille, joille mainontaa kohdennetaan.

- Olemme uudistaneet markkinointistrategiaamme rakentamalla uudenlaisia kampanjakokonaisuuksia, ottamalla käyttöön uusia markkinointikanavia ja kohdentamalla markkinointia uusille asiakasryhmille, sanoo Hänninen.

Vuoden 2023 aikana kuluttajastrategia eteni segmentointivaiheeseen, jossa valittiin tutkimuksen perusteella kaksi asiakasryhmää, joista erityisesti haetaan kasvua. Segmentointitutkimuksen ja -työn tarkoituksena oli paitsi tunnistaa potentiaalisimmat kasvusegmentit, myös hankkia tietoa näiden asiakasryhmien käyttäytymisestä.

- Segmentoinnin avulla pystymme tarjoamaan asiakkaillemme osuvampaa ja puhuttelevampaa markkinointia. Uskon, että asiakkaamme tulevat huomaamaan työmme tulokset yhä paranevana käyttäjäkokemuksena sekä sisällön että tuotteidemme käytettävyyden osalta, Hänninen toteaa.

Strategiatyö eteni vuoden 2023 aikana toteutusvaiheeseen, kun uusia toimintatapoja jalkautettiin aktiivisesti eteen. Paitsi, että markkinointi on muuttunut tehokkaammaksi, on tiivistynyt yhteistyö kuluttajamarkkinoinnin, alueellisten markkinointitiimien ja toimitusten välillä otettu innolla vastaan myös henkilöstön keskuudessa.

- Yhteistyö on rakentanut siltoja eri toimintojen välille ja kirkastanut myös rooleja. Tämä on auttanut meitä kaikkia ymmärtämään paremmin asiakkaiden käyttäytymistä, mikä puolestaan auttaa meitä tekemään parempia ratkaisuja markkinoinnissa, sanoo Hänninen.

”
*Uutismediamme ovat maan
parhaita paikallisten uutisten
tuottajia, ja tätä haluamme korostaa
nostamalla paikallisia sisältöjä myös
markkinointiimme.*

MILLA HÄNNINEN

kuluttajamyynnin johtaja, Mediakonserni Keskinuomalainen

Pysäyttävää tarinan- kerrontaa

Hyvä uutiskuva houkuttaa lukemaan ja saa tarinan tuntumaan.

Uutiskuvat ovat tärkeä osa journalistista tarinankerrontaa. Erityisesti kuvat ja jutun otsikko houkuttelevat lukemaan ensivilkaisua pidemmälle. Kuvat havainnollistavat uutisjuttua ja vaikuttavat myös tunnetasolla lukijaan. Jutun kuvittamisen lisäksi valokuvat voivat kertoa myös omaa tarinaansa.

Hämeen Sanomien toimittaja **Toni Rasinkangas** voitti kahdella valokuvallaan kultaa Ranskan Le Prix de la Photographie de Paris -kilpailussa vuonna 2023. Toimituksellisten henkilökuvien sarjassa voiton vei The Explorer, jossa hämeenlinalainen hyvinvointivalmentaja **Annukka Hinkkala** on veden alla avannossa.

Kuva on otettu Hämeen Sanomien juttukeikalla 29.12.2022 Katumajärven jäällä. Se julkaistiin värikuvana avantouintia käsittelevän lehtijutun yhteydessä, mutta kilpailuun Rasinkangas osallistui mustavalkoisella versiolla. Kuva sijoittui myös neljänneksi lehtikuvien kokonaissarjassa, jossa oli mukana 11 sarjavoittajaa. Lisäksi The Explorer ylsi pronssille muotokuvasarjassa. Toinen voittoisa kuva oli stunttimiehenä toimivasta Markku Eklundista otettu kuva, jossa hän on liekeissä.

Voitokkaiden lehtikuvien takana on ammattitaitoisen kuvaajan nopea reagointi. Rasinkangas uskoo, että onni suosii, kun kuvaaja on hyvin valmistautunut – oikeassa paikassa oikeaan aikaan.

– Toisin kuin mainoskuviissa malleja, uutiskuvissa henkilöitä ei yleensä asetella ja aikaa on vähän. The Explorer -kuvassa Hinkkala oli vedenpinnan alla kymmen sekuntia, mutta kuvat otin jo viidessä sekunnissa. Vedenpinnan alle painumista emme olleet etukäteen sopineet, Rasinkangas kertoo.

The Explorer -uutiskuvaa Rasinkangas kuvailee mystiseksi ja jäätäväksi, mutta samalla polttavaksi.

– Vesi vääristää ihmistä ja se tekee kuvasta kauniilla tavalla oudon. Siitä kuvan kiehtovuus syntyy. Ehkä yllätyksellisyys on hyvän uutiskuvan salaisuus, Rasinkangas arvioi.

Toni Rasinkankaan kuvia on palkittu useasti viimeisen kymmenen vuoden aikana. Viimeisin voitto tuli kansainvälisessä ammattivalokuvaajien valokuvakilpailussa Tokyo International Foto Awardseissa Tokiossa vuoden 2023 lopulla. Rasinkankaan journalistinen ura alkoi Hämeenlinnan Kaupunkiutisissa harjoittelijana vuonna 2011, josta lähtien hän on tehnyt sekä toimitus- että valokuvaustöitä. Hämeen Sanomilla hän on työskennellyt vakituisesti vuodesta 2016 lähtien toimituksen valokuvaavana toimittajana.

Toisin kuin mainoskuviissa malleja, uutiskuvissa henkilöitä ei yleensä asetella ja aikaa on vähän.

TONI RASINKANGAS
toimittaja, Hämeen Sanomat

Personoituja uutiskirjeitä lukijoille

Mediakonserni Keski-suomalaisen personoitu, sähköpostitse lähetettävä uutiskirje Tilaa-jaekstra houkuttelee lukijoita osuvien sisältöjen pariin. Tilaa-jaekstra palkittiin vuoden 2023 Global Media Awards -kilpailussa.

Mediakonserni Keski-suomalaisen maakunta- ja aluelehtien automatisoidusta ja personoidusta uutiskirjeestä, Tilaa-jaekstrasta, on tullut tärkeä osa konsernin kuluttajamarkkinointia.

– Tilaa-jaekstralla on pystytty aktivoimaan lukijoita uutispalveluiden käytössä ja sillä on saatu parannettua myös tilaajapitoa, kertoo Mediakonserni Keski-suomalaisen digitaalisen liiketoiminnan johtaja **Kirsi Hakaniemi**.

Tilaa-jaekstra personoi uutiskirjeen sisällön belgialaisen Twipe-yhtiön algoritmin avulla. Algoritmi valikoi uutiskirjeeseen juttuja sen mukaan, mitä tilaaja on aiemmin lukenut uutispalvelussa, ja mitkä ovat olleet sivuston luetuimpia juttuja sillä hetkellä.

Kansainvälisen uutismedian kattojärjestö INMA palkitsi vuoden 2023 Global Media Awards -kilpailussaan Mediakonserni Keski-suomalaisen maakunta- ja aluelehtien uutiskirjeen Tilaa-jaekstran oman sarjansa parhaana. Tilaa-jaekstra oli ehdolla parhaiden tilaajapidon parantamiseen tähtäävien hankkeiden alueellisten brändien sarjassa Global Media Awards -kilpailussa.

Tilaa-jaekstraa on tehty vuodesta 2021 lähtien ja sitä on laajennettu asteittain eri lehtien tilaajille. Vuonna 2023 personoituja uutiskirjeitä lähetetään 17 eri lehden tilaajille. Pilottihankkeena alkanutta Tilaa-jaekstraa päätettiin jatkaa myös vuonna 2024.

Mediakonserni Keski-suomalainen on viime vuosina investoinut digitaalisen liiketoimintansa kehitykseen. Hakaniemi kertoo tekoälyyn ja datapohjaiseen automaatioon perustuvan Tilaa-jaekstran olevan hyvä esimerkki digitaalisuuden hyödyntämisestä konsernin uutismedialiiketoiminnassa.

– Uuden konsernistrategiamme kärkenä on digitaalinen transformaatio. Tilaa-jaekstran kaltaisilla uudistuksilla kehitämme uutismedialiiketoimintaamme digikyvykkäämmäksi strategiamme mukaisesti, Hakaniemi sanoo.

Tilaa-jaekstralla on pystytty aktivoimaan lukijoita uutispalveluiden käytössä ja sillä on saatu parannettua myös tilaajapitoa.

KIRSI HAKANIEMI

digitaalisen liiketoiminnan johtaja, Mediakonserni Keski-suomalainen

Digihaasteeseen osallistuttiin ympäri konsernia

Mediakonserni Keski-suomalaisen yhteiseen digihaasteeseen osallistui yksiköitä ympäri konsernia. Tavoite saavutettiin yhteistyöllä.

Mediakonserni Keski-suomalaisen yhteisen kuluttajastrategian keskeisiä tavoitteita on digitilausten määrän kasvattaminen. Vuonna 2023 konsernin kuluttajamyynti ja -markkinointi käynnisti koko konsernin yhteisen digihaasteen vauhdittaakseen digitilausten kasvua. Yhteisen haasteen tavoitteena oli saada vuoden aikana 100 000 uutta digitilausta – tavoite saavutettiin marraskuussa 2023.

Tavoite, 100 000 uutta digitilausta, saavutettiin ennen kaikkea yhteistyöllä, sanoo Mediakonserni Keski-suomalaisen kuluttajamyynnin johtaja **Milla Hänninen**. Mukana ovat olleet konsernin kuluttajamyynti ja -markkinointiyksikön lisäksi alueyhtiöt, digiyksikkö sekä kaikki haasteeseen osaa ottaneet yksiköt, kuten Savon Sanomien, Etelä-Suomen Sanomien ja Keski-suomalaisen toimitukset.

Tehostetun markkinoinnin lisäksi toimitukset vauhdittivat digihaastetta erilaisilla tilauskampanjoilla – esimerkiksi Etelä-Suomen Sanomat tarjosi Pelicansin ottelulippuja uusille digitaalajille ja Savon Sanomat lanseerasi uuden Uutisstudio-keskusteluohjelman verkkopalvelussaan.

Mediakonserni Keski-suomalaisen kuluttajamyyntiä ja -markkinointia tehdään REAN-mallin mukaan. Vuonna 2023 asiakkuuksien hoidossa panostettiin erityisesti uusien asiakkaiden tavoittamiseen ja entistä vahvempaan sitouttamiseen.

– Hoitomallien uudistaminen on selvästi tehostanut myyntiä. Yhteistyöllä ja tehdyillä toimenpiteillä vauhditimme digihaastetta, jossa pääsimme tavoitteeseen ennakoitua nopeammin, sanoo Hänninen.

”
Uuden radiokanavan
sisällössä aiotaan korostaa
paikallisuutta.

IIDA KORHONEN
päätoimittaja, Radio Tempo

Radiotoiminta tukee paikallisia uutismedioita – nyt myös Kaakossa

Mediakonserni Keskisuomalaisen radioliiketoiminta laajeni Kaakkoon. Uusi paikallisradiokanava sai nimekseen Radio Tempo.

Mediakonserni Keskisuomalaisen Kaakon Viestintä päätti radiotoiminnan aloittamisesta Kaakon alueelle marraskuussa 2023. Konsernilla on entuudestaan paikallisradiot Lahdessa, Jyväskylässä ja Kuopiossa. Uuden radion myötä radioliiketoiminta laajeni Lappeenrantaan, Kouvolaan ja Kotkaan.

Kaakon alueen mediamyynnin johtaja **Jari Koskikurun** mukaan Kaakossa toimivat aiemmin valtakunnalliset radiokanavat ja markkinasta puuttui paikallisempi vaihtoehto.

Koskikuru arvioi uuden radiokanavan tuovan aitoa lisäarvoa niin alueen kuuntelijoille kuin mainostaja-asiakkaillekin.

– Radio Tempo on kuuntelijoille valtakunnallisia radioita paikallisempi vaihtoehto. Mainostaja-asiakkaamme saavat aiempaa vahvemman, monikanavaisen näkyvyyden ja kuuluvuuden Kaakon alueella, Koskikuru sanoo.

Radio Tempo aloitti toimintansa musiikkilähetyksillä vuoden 2024 alusta, ja varsinaiset ohjelmat alkavat kevään lopulla. Alkuvuonna radiolle etsittiin nimeä nimikilpailun avulla ja luotiin oma brändi. Helmikuussa 2024 Radio Tempo sai päätoimittajaksi Iida Korhosen.

– Uuden radiokanavan sisällössä aiotaan korostaa paikallisuutta. Kaakon Viestinnän toimitusten laaja paikallistuntemus on kilpailuvaltti, jota muilla kaupallisilla radiokanavilla ei yhtä laajalti alueella ole, Korhonen toteaa.

MEDIAKONSERNIN RADIOT

RADIO TEMPO

Lappeenranta ja Imatra 107,6 MHz,
Kouvola 95,8 MHz
Kotka 99,9 MHz

RADIO KESKISUOMALAINEN

Keski-Suomi 95,9 MHz
Pohjoinen Keski-Suomi 95,4 MHz
Jämsä 92,8 MHz

RADIO VOIMA

Päijät-Häme 98,6 MHz
Itä-Häme 94,9 MHz Hyvinkää Riihimäki ja
Turenki 91,0 MHz

SAVON AALLOT

Kuopio 102,0 MHz
Iisalmi 93,5 MHz
Varkaus 87,7 MHz

Keskitymme laadukkaaseen sanomalehtipainamiseen

Mediakonserni Keskisuomalaisen painopalveluyhtiö Lehtisepät keskittyy tulevaisuudessa entistä vahvemmin sanomalehtien painamiseen.

Sanomalehtipainaminen on edelleen tärkeä osa Mediakonserni Keskisuomalaisen strategiaa ja uutismediaa. Mediakonserni Keskisuomalaisen painopalveluyhtiö Lehtiseppien kolmessa sanomalehtipainossa Kouvolassa, Tuusulassa ja Varkaudessa painetaan ensisijaisesti konsernin omat lehdet sekä palvelee lisäksi ulkopuolisia asiakkaita.

– Hyvän painokapasiteettimme ansiosta pystymme palvelemaan asiakkaitamme joustavasti ja reagoimaan asiakkaidemme tarpeisiin. Pystymme konsernin omien lehtien painamisen lisäksi palvelemaan monella eri toimialalla toimivia ulkoisia asiakkaitamme, sanoo Lehtisepät Oy:n toimitusjohtaja **Sauli Vuorinen**.

Tuotevalikoimaan kuuluvat vahvasti laajenevan digitaalisen tarjoaman ohessa edelleen myös laadukkaat paperiset tuotteet.

– Painetun lehden volyymit ovat edelleen merkittäviä. Painotuote koetaan arvokkaaksi asiaksi kaiken digitaalisuuden keskellä, Vuorinen sanoo.

Lehtisepät uudisti vuoden 2023 aikana myös brändiään. Brändin uusi visuaalinen ilme kunnioittaa yhtiön ja toimialan historiaa ja ilmeessä näkyvät elementit ovatkin saaneet innoituksensa painokoneiden mekaniismeista. Brändityön toteutti Mediakonserni Keskisuomalaisen

markkinointiviestintäyhtiö Kamua.

– Lehtisepät on vahva ja pitkään alalla vaikuttanut toimija, joka jatkaa työtä painamisen parissa ylpeänä omasta osaamisestaan. Halusimme luoda brändin, joka kuvastaa juuri näitä asioita, kertoo Kamuan luova strategi **Jarno Järvi**.

Brändityössä uudistettiin visuaalisuuden lisäksi myös Lehtiseppien vies-

tinnällistä identiteettiä. Uudistus tulee näkymään vahvasti esimerkiksi yhtiön verkkosivuilla ja markkinoinnissa.

– Yksi tärkeimmistä tavoitteistamme brändiuudistukselle oli luoda asiakkaillemme entistä sujuvampi ja selkeämpi käyttökokemus. Haluamme viestiä asiakkaillemme yhtenäisellä ja johdonmukaisella tavalla ja tätä uusi brändi-identiteettimme tukee, Vuorinen jatkaa.

”

*Painetun lehden volyymit
ovat edelleen merkittäviä.
Painotuote koetaan
arokkaaksi asiaksi kaiken
digitaalisuuden keskellä.*

SAULI VUORINEN
toimitusjohtaja, Lehtisepät

Suoramainos on arvopostia

Suomen Suoramainonta jakoi kotitalouksiin
600 miljoonaa jakelutuotetta vuonna 2023.

Kotiin jaettavat paperiset suoramainonnan tuotteet, kuten mainokset, asiakaslehdet ja tiedotteet tekevät yhä monien yritysten markkinoinnista tehokkaampaa ja tavoittavampaa. Digitaalisten mainosvaihtoehtojen maailmassa suoramainonnalla on erinomainen erottautumiskyky, ja sillä tavoitetaan myös sellaisia kohderyhmiä, joita on yleensä vaikea tavoittaa. Mediakonserni Keski-suomalaiseen kuuluva Suomen Suoramainonta tavoittaa kattavalla jakeluverkollaan viikoittain 2,1 miljoonaa kotitaloutta.

Suomen Suoramainonta solmi uusia merkittäviä jakelusopimuksia vuonna 2023. Jakeluverkon läpi kulkee nyt myös muun muassa Keskon, Tokmannin, Bilteman ja Minimanin suoramainontaa.

– Suoramainonnan kysyntä oli nousujohteista vuonna 2023, mikä kertoo liiketoimintamme kehittyneen positiiviseen suuntaan, arvioi Suomen Suoramainonta Oy:n toimitusjohtaja **Jari Mankonen**.

Suomen Suoramainonta alkoi valmistella yhtiörakenteensa selkeyttämistä vuonna 2023. Helsingin Jakelu-Expert Oy, Jakelujuniorit Oy, SSM Itä-Suomi Oy, SSM Länsi-Suomi Oy, SSM Savo-Kainuu Oy, SSM Sisä-Suomi Oy, SSM Varsinais-Suomi Oy ja P-S Suorajakelu Oy sulautetaan emoyhtiöön, Suomen Suoramainonta Oy:öön vuoden 2024 aikana.

Sulautumisen ansiosta konsernin tytäryhtiöiden lukumäärä pienenee ja tytäryhtiörakenne vastaa paremmin liiketoiminnan tarpeita. Suomen Suoramainonta -konsernissa on yhteensä yhdeksän yhtiötä ja muutosten myötä yhtiöiden määrä vähenee yhteen. Yhtiö jatkaa toimintaansa Suomen Suoramainonta Oy -nimellä.

**SUOMEN
SUORAMAINONTA**

40

PAIKALLISTA TOIMIPAIKKAA / JAKELUTERMINAALIA

144

PAKETTI- JA JAKELUAUTOA

noin 190

PÄÄTOIMISTA TYÖNTEKIJÄÄ

3 100

JAKAJAA

Vaikuttavaa mainontaa

POSITIIVINEN MAINOSMUOTO

Tutkimusten mukaan paperisiin, kotiin jaettavaan mainoksiin suhtaudutaan paljon myönteisemmin kuin moniin muihin mainosmuotoihin.

LUOVIEN RATKAISUJEN MAHDOLLISTAJA

Jakelutuote voi olla mitä tahansa flyer-lehtisestä isoon katalogiin. Tuotteen materiaali voi sisältää personointia, irti repäistäviä kuponkeja, liitteitä, tuotenäytteitä tai vaihtuvia sivuja. Mukaan voidaan laittaa myös QR-koodeja.

HYVÄ HUOMIONHERÄTTÄJÄ

Noin 90 prosenttia ihmisistä tutustuu heille jaettuun suoramainontaan ja yli puolelle heistä on suoramainonnasta hyötyä. Suoramainokset myös muistetaan paremmin ja pidempään verrattuna moniin muihin mainosmuotoihin.

VASTUULLISESTI KOHDENNETTUA

Printtimainonta ei mene hukkaan, kun jakelu kohdennetaan vain sopiville kohderyhmille ja alueille. Vuoden 2024 alusta Suomen Suoramainonnan myymän jakelun hiilijalanjälki on aina kompensoitu.

LAADUKASTA JAKELUA

Suomen Suoramainonta -konsernissa on onnistuttu kehittämään jakelurekrytointia. Tämän ansiosta jakelijoiden pysyvyys on parantunut ja se näkyy jakelun laadussa.

TEHOKAS BRÄNDIN RAKENTAJA

Omalla mainoslehdellä rakennetaan tehokkaasti yrityksen sekä paikallista että valtakunnallista tunnettuutta ja brändiä.

”

Keskeinen tavoitteemme on Sepän liiketoiminnan kasvattaminen laadukkaalla markkinointiviestinnällä. Pitkän yhteistyön ja hyvän asiakasymmärryksen ansiosta pystymme tarjoamaan näkemyksellistä ja innostavaa kumppanuutta Sepälle.

JAAKKO PERNU
yksikön johtaja, Kamua

Seppä Klubi

– Kauppakeskusten vaikuttavin kanta-asiakkuus

Kauppakeskus Seppä lanseerasi ensimmäisenä suomalaisena kauppakeskuksena pistepohjaisen kanta-asiakassovelluksen, joka keräsi alle puolessa vuodessa yli 10 000 kanta-asiakasta. Seppä Klubin lanseerauksen markkinointikumppanina oli Mediakonserni Keskisuomalaisen markkinointiviestintäyhtiö Kamua.

Jyväskyläläisen Kauppakeskus Sepän kanta-asiakassovellus, Seppä Klubi, lanseerattiin onnistuneesti kesäkuussa 2023. Sepän markkinointipäällikkö **Veera Rytkösen** mukaan asiakkaiden vastaanotto on ylittänyt Sepän kaikki tavoitteet ja odotukset.

Seppä rikkoi loppuvuoden 2023 kanta-asiakastavoitteeksi asettamansa 5 000 henkilön rajan jo alkusyksyllä. Marraskuussa Sepällä oli yli 10 000 kanta-asiakassovelluksen ladannutta asiakasta. Rytkönen kertoo sekä asiakkaiden että liikkeiden antaman palautteen olleen erinomaista niin Seppä Klubia kuin lanseerausmarkkinointia kohtaan.

– Seppä Klubi on yksi tapamme rakentaa yhä parempaa asiakaskokemusta. Asiakaslähtöinen sovellus antaa aidos-ti lisäarvoa asiakkaillemme, Rytkönen sanoo.

Seppä oli suomalaisista kauppakeskuksista ensimmäinen, joka lanseerasi pistepohjaisen kanta-asiakassovelluksen. Seppä Klubissa kanta-asiakkaita eli Etu-lijoi palkitaan ostosten keskittämistä Seppään. Ostoksista saaduilla pisteillä asiakkaat voivat lunastaa erilaisia etuja ja palkintoja. Sovellus myös kerää yhteen paikkaan kaikki kauppakeskuksen ajan-kohtaiset asiat kampanjoista tapahtumiin.

Seppä Klubin lanseerauksen markkinointikumppanina oli Mediakonserni Keskisuomalaisen markkinointiviestintäyhtiö Kamua, joka loi kanta-asiakkuudelle Etu-ilijät-konseptin, visuaalisen ilmeen ja viestinnän tyylin. Lisäksi Kamua ideoi lanseerausmarkkinointia yhdessä asiakkaan kanssa ja toteutti lanseeraukseen kaksi mainosvideota, laajat studio- ja miljöovalokuvaukset, digimarkkinoinnin sekä markkinointiaineistojen tuotannon. Lanseerauksessa myös hyödynnettiin laajasti Mediakonserni Keskisuomalaisen mainospintoja Keski-Suomessa.

– Tiimin into ja osaaminen näkyi vahvasti meidän suuntaamme, lopputulos ylitti odotuksemme! Saimme Kamualta erinomaisen konseptin, joka yhdistyy niin visuaalisesti kuin viestinnällisesti Sepän brändiin. Kokonaisuus oli mietitty pitkälle ja nyt Seppä Klubia on mukava ja helppo markkinoida, Rytkönen iloitsee.

Markkinajohtaja Sepän suosio kaupapaikkana kasvoi entisestään vuonna 2023. Uutena ennätysvuotena Sepässä vieraili 3,1 miljoonaa asiakasta ja kävijämäärä kehittyi noin yhdeksän prosenttia vuoteen 2022 verrattuna.

– Jatkoimme strategiamme mukaista kehitystyötä niin markkinoinnissa kuin vuokralaistarjonnassamme. Seppä Klubista tuli meille tärkeä kilpailuetu. Panostimme vuonna 2023 merkittävästi myös ravintolamaailmamme viihtyisyyden lisäämiseen uudella ilmeellä ja alakatto-maailmalla, kertoo Sepän kauppakeskusjohtaja **Mikko Seppälä**.

Kamua on ollut Sepän markkinointikumppani vuodesta 2021 lähtien. Kamuan yksikönjohtaja **Jaakko Pernu** kertoo menestyksekkään Seppä-kumppanuuden perustuvan vahvaan yhteistyöhön ja asiakasymmärrykseen.

– Keskeinen tavoitteemme on Sepän liiketoiminnan kasvattaminen laadukkaalla markkinointiviestinnällä. Pitkän yhteistyön ja hyvän asiakasymmärryksen ansiosta pystymme tarjoamaan näkemyksellistä ja innostavaa kumppanuutta Sepälle, Pernu sanoo.

KAMUA
– STRATEGISEN MARKKINOINNIN
JA VIESTINNÄN KUMPPANI

Aloitti toimintansa: 2016
Markkinoinnin asiantuntijoita: 32
Toimipisteiden määrä: 3

Viisas Raha

otti kantaa sijoitusmaailman sukupuolittuneisuuteen

Erikoisnumeron asiantuntijoina ja kuvissa esiintyi pelkästään naisia – numero noteerattiin myös Aikakausmedian kilpailussa. Viisas Raha on onnistunut kasvattamaan lukijamääräänsä.

Mediakonserni Keskisuomalaisen ammatti- ja asiakasmediaa tuottava yhtiö Omnipress kehittää ja konsultoi monikanavaisesti asiakkaidensa viestintää. Vuonna 2023 Omnipressin tuottama ja Suomen Osakesäästäjien julkaisema Viisas Raha -lehti sijoittui kolmen parhaan joukkoon Aikakausmedian Edit-kilpailun Erikois-Edit -sarjassa. Sarjassa palkitaan henkilö, yhteisö tai teko, joka on edistänyt sananvapautta, moniäänisyyttä tai demokratiaa suomalaisessa yhteiskunnassa.

Viisas Raha -lehden 3/2022 erikoisnumero herätti keskustelua sijoitus- ja talousmaailman sukupuolittuneisuudesta antamalla äänen naisille ja nostamalla lehden kuviin vain naisia. Erikoisnumero osoitti myös lukijoille, miten suuri merkitys journalistisilla valinnoilla voi olla. Lehden sisällöissä tarkasteltiin muun muassa sukupuolten välisiä eroja sijoittamistottumuksissa ja pohdittiin, miksi valtaosa rahoitusallalla työskentelevistä on naisia, mutta johtotasolla he ovat aliedustettuina.

– Sijoittajista ja pörssiyhtiöiden omistajista valtaosa on miehiä. Sama sukupuolijakauma näkyy myös asiantuntijoissa ja analytikoissa – usein on jopa vaikeaa löytää naisia haasteltaviksi. Viisas Raha -lehden toimituksessa on tehty tietoinen valinta, että asiantuntijoiksi, kolumnisteiksi ja bloggaajiksi esitään aktiivisesti naisia, jotta sukupuolten tasa-arvo lehdesä toteutuisi, sanoo Omnipress Oy:n toimitusjohtaja **Sari Mikkonen-Mannila**.

Viisas Raha on Suomen Osakesäästäjien sijoittamista käsittelevä talouslehti. Painettu jäsenlehti ilmestyy kahdeksan kertaa vuodessa ja sen rinnalla julkaistaan verkkolehteä, jossa käsitellään päivittäin ajankohtaisia sijoitusmarkkinoita ja -kohteita käsitteleviä aiheita. Viisas Raha on onnistunut kasvattamaan lukijamääriään viimeisimmän Kansallisen Mediatutkimuksen (KMT2023) mukaan – painetun ja verkkolehden keskimääräinen viikkotavoittavuus on 77 500 lukijaa.

– Lukijamäärän kasvu on pitkäjänteisen työn tulosta. Lisäksi talousasiat kiinnostavat yhä useampia. Toimituksellamme on vahvaa osaamista talousaiheista ja teemme tiivistä yhteistyötä asiakkaan kanssa. Se näkyy lukijoille laadukkaina ja kiinnostavina sisältöinä, Mikkonen-Mannila sanoo.

OMNIPRESS

- Suunnittelee monikanavaista asiakasmediaa noin 20 kumppanille.
- Ruuan, juoman ja tapahtumien ammattilaisten aikakauslehdet Aromi, Shaker ja Evento sekä lehtien yhteinen verkkomedia avemedi.fi.
- Omnipressin toimipiste on Tikkurilassa Vantaalla.
- 18 työntekijää

”
Viisas Raha -lehden toimituksessa on tehty tietoinen valinta, että asiantuntijoiksi, kolumnisteiksi ja bloggaajiksi etsitään aktiivisesti naisia, jotta sukupuolten tasa-arvo lehdessä toteutuisi.

SARI MIKKONEN-MANNILA
toimitusjohtaja, Omnipress

generation

Laadukas segmentointitutkimus *lisää asiakasymmärrystä*

Mediakonserni Keski-suomalaiseen kuuluva Iro Research tutki Z-sukupolvea laajassa segmentointitutkimuksessa. Tutkimus antoi arvokasta tietoa 15–26-vuotiaiden arvoista, asenteista ja ajatuksista.

Tutkimusyhtiö Iro Research teki laajan segmentointitutkimuksen vuonna 2023 haastattelemalla puhelimitse 800 suomalaisnuorta, jotka kuuluvat 15–26-vuotiaiden Z-sukupolveen. Tutkimuksen mukaan nuorten arvomaailma heijastelee pitkälti perinteisiä suomalaisia arvoja. Positiivisin löydös muihin sukupolviin verrattuna oli se, että Z-sukupolvi kokee olevansa onnellisempi. Nykynuoret myös osaavat nauttia pienistäkin hetkistä. He suhtautuvat tulevaisuuteen toiveikkaasti, ja ilmastonmuutoksen torjuminen on heidän mielestään kaikkien velvollisuus. Hyvin verkostoitunut Z-sukupolvi haluaa menestyä ja on valmis tekemään töitä sen eteen.

Onnellisempi, vastuullisempi ja kunnianhimoisempi – näin osaa Z-sukupolven edustajista voisi kuvalla. Kaikki Z-sukupolven edustajat eivät kuitenkaan ole kaikkea tätä, korostaa Iro Researchin tutkimusjohtaja **Sylva Vahtera**.

– Segmentointitutkimus osoitti, ettei Z-sukupolvestakaan voi puhua yksikössä, sillä joukko on monimuotoinen, aivan kuten aiemmatkin sukupolvet. Se mitä luulemme tietävämmä nykynuorista mututuntumalla, voi olla kaukana todellisuudesta, Vahtera sanoo.

Haastatteluiden perusteella tutkimusyhtiö Iro Research tunnisti Z-sukupolvesta yhteensä kuusi eri segmenttiä: Vastuulliset (21 %), Poliitikkoihin luottavat (21 %), Shoppailijat (15 %), Välinpitämättömät (15 %), Urasuuntautuneet (14 %) ja Verkkostoitujat (12 %). Iro Research käsiteli tutkimusdataa tilastollisin monimuuttujamenetelmin, ja tulosten analysoinnin lopuksi laati selkeät kuvaukset löydetyille segmenteille.

Iro Research Oy Tutkimustoimiston toimitusjohtaja **Vesa Väisänen** kokemuksen mukaan kohderyhmien tunnistaminen segmentoinnin avulla on markkinoijalle erinomainen mahdollisuus tehdä osuvampaa markkinointia sekä tuote- ja palvelukehitystä.

– Nykyaikaisessa markkinoinnissa on välttämätöntä tunnistaa ja tuntea asiakkaansa. Segmentointitutkimukset auttavat yrityksiä ymmärtämään erilisten asiakkaiden tarpeita, ostokäyttäytymistä ja mieltymyksiä. Ymmärrys auttaa muun muassa kohdentamaan markkinointia sekä suunnittelemaan kohderyhmille parempia tuotteita ja palveluita, Väisänen sanoo.

500

MEDIAKONSERNI KESKISUOMALAISEN TUTKIMUSYHTIÖT

Iro Research

- Perustettu vuonna 1990
- Työntekijöitä 22
- Yli 500 tutkimusprojektia vuonna 2023

Tietoykkönen

- Perustettu vuonna 1983
- Työntekijöitä 3
- Noin 100 tutkimusprojektia ja yli 3 500 erillistä tutkimusraporttia vuonna 2023

Nykyaikaisessa markkinoinnissa on välttämätöntä tunnistaa ja tuntea asiakkaansa.

VESA VÄISÄNEN

toimitusjohtaja, Iro Research ja Tietoykkönen

”*Solmimme pienempiä
vuokrasopimuksia jopa
viikoittain – suurempien
tilojen osalta olemme avoimia
vuokralaisille toimialasta
riippumatta.*

JANNE TOIVANEN

Kiinteistöjohtaja, Mediakonserni Keskisuomalainen

Painokiinteistö laboratorioksi

— Jyväskylän Aholaitaan uusi vuokralainen

Aholaidan sanomalehtipainon tiloihin rakennutetaan testauslaboratorio teknologiapalveluyhtiö Etteplanin käyttöön. Mediakonserni Keskisuomalainen on vuoden 2023 aikana tehostanut kiinteistöjensä käyttöä ja rakentanut myös uutta.

Mediakonserni Keskisuomalainen on kehittänyt kiinteistöliiketoimintaansa jo usean vuoden ajan. Konsernin omistamia kiinteistöjä ja tiloja on muokattu soveltumaan entistä paremmin muuttuneen työelämän tarpeisiin. Joitakin tiloja on myös muokattu vastaamaan uusien vuokralaisten tarpeita.

Jyväskylän Aholaidan entisen sanomalehtipainon postitushalliin ollaan rakentamassa laboratoriota. Tilat on vuokrattu teknologiapalveluyhtiö Etteplanille, jonka on tarkoitus käynnistää laboratoriot toiminta uusissa tiloissa keväällä 2024. Etteplan tekee testauslaboratoriossa fyysisten tuotteiden testejä, kuten olosuhde- ja tuoteturvallisuustestauksia.

– Kyseessä on iso remontti, jossa entiset painotilat muutetaan täysin toisenlaiseen toimintaan soveltuviksi. Etteplanin testaustoiminta sisältää paljon liike- ja tuotesalaisuuksia, joten tulemme tekemään Aholaidassa myös uusia turvallisuustoimenpiteitä, kertoo Mediakonserni Keskisuomalaisen kiinteistöjohtaja **Janne Toivanen**.

Uusi testauslaboratorio on merkittävä investointi myös Etteplanille. Uuden laboratorion myötä Etteplanin testauskapasiteetti yli kaksinkertaistuu ja henkilöstömäärä kasvaa. Etteplanilla on testausasiakkaita ympäri Suomea ja Pohjois-Eurooppaa.

– Etsimme pitkään sopivaa paikkaa ja Aholaidan tilakokoinaisuus on kuin meille suunniteltu – vanhassa postitushallissa on riittävä huonekorkeus ja lattian kantavuus laboratoriollemme sekä erillinen äänieristetty tila kovaa ääntä tuottaville testeillemme. Aholaita valikoitui toimipaikaksemme myös siksi, että se sijaitsee keskeisellä paikalla liikenteen solmukohdassa ja on helposti saavutettavissa asiakkaillemme, kertoo Etteplanin tuotetestauksen johtaja **Timo Kallinen**.

Mediakonserni Keskisuomalaisen omistamien kiinteistöjen käyttöastetta pyritään nostamaan jatkuvasti. Tehokkuutta on haettu muun muassa siirtämällä toimintoja sopivamman kokoisin tiloihin ja etsimällä uusia vuokralaisia. Aholaidan sanomalehtipainolta vapautuneet tilat kiinnostivat Etteplanin lisäksi myös lukuisia muita toimijoita – tiloja kävi katsomassa yhteensä noin 30–40 potentiaalista vuokralaista.

– Solmimme pienempiä vuokrasopimuksia jopa viikoittain – suurempien tilojen osalta olemme avoimia vuokralaisille toimialasta riippumatta. Painokiinteistöjen tilat soveltuvat erityisen hyvin logistiikka-, varastointi- tai tuotantotarkoituksiin, mutta kuten Aholaidassa, olemme saaneet muunneltua tiloja sopimaan niin Padel-keskuksen kuin laboratorion tarpeisiin, Toivanen sanoo.

Vuoden 2023 aikana Mediakonserni Keskisuomalaisen kiinteistöosasto on myös rakennuttanut uutta. Viimeisimpänä valmistui uusi radiostudio Kaakon Viestinnän toimitiloihin Kouvolaan. Lisäksi vireillä on useita kaavahankkeita, jotka toteutuessaan mahdollistavat uusia rakennusprojekteja tulevaisuudessa.

KIINTEISTÖOMAISUUTTA NOIN

100 eri osoitteessa

JA TOIMINTAA KAIKKIAAN NOIN

200 osoitteessa

OMISTAMME NOIN

140 000 m² tiloja

Keskisuomalainen-konsernin

vastuullisuus

Sisällysluettelo

Vastuullisuus Keskisuomalainen-konsernissa

Kohti selkeämpiä pelisääntöjä	64
Vastuullisuuden johtaminen	66
Vastuullisuustyö Keskisuomalainen-konsernissa	67
Toiminta sidosryhmien kanssa	68
Arvonluontimalli	70

Reilu ja vaikuttava yhteiskunnallinen toimija

Toimimme vastuullisesti, läpinäkyvästi ja tietoturvallisesti	72
Case: Mediakonserni Keskisuomalainen mukana eurooppalaisten mediayhtiöiden mainosteknologiaa koskevassa joukkokanteessa	73

Sananvapauden vaalija ja demokratian edistäjä

Vastuullista ja laadukasta paikallista journalismia	78
Case: Selkovantaalainen kertoo uutiset selkokielellä	80

Ympäristöstä huolehtiva mediakonserni

Kehitämme määrätietoisesti ilmasto- ja ympäristötyötämme	82
Case: Purettavan painokoneen osat tehokkaasti uusiokäyttöön	88

Tasa-arvoinen ja välittävä työnantaja

Monien mahdollisuuksien vastuullinen työyhteisö	90
Case: ProCESS-hanke haastoi kansainväliset opiskelijaryhmät pohtimaan media-alan tulevaisuutta	92
GRI-indeksi	94

Kohti selkeämpiä pelisääntöjä

Vuonna 2023 kehitimme Keskisuomalainen-konsernissa vastuullisuutta määrätietoisin askelin. Euroopan Unionin kestävyyslainsäädäntö on kiristymässä ja asettaa monenlaisia vaatimuksia, joihin myös isona mediakonsernina valmistaudumme vastaamaan, niin raportoinnissa kuin käytännön tasolla.

Kirstyvään kestävyyslainsäädäntöön sitoutuminen ja sopeutuminen on meille media-alalla lähtökohtaisesti luontevaa. Mediassa on tuttua se, että asioita seurataan, valvotaan ja ohjataan aina tiettyyn suuntaan. Olemme Keskisuomalainen-konsernissa seuranneet kestävyyslainsäädännön kehittymistä ja osanneet varautua tulevaan. Myönteistä kehityksessä on se, että jatkossa pelisäännöt ovat selkeät ja kaikille samat. Media-alallakin kestävyystoimista tulee, erityisesti isojen toimijoiden kesken, monilta osin yhteismitallisia – medialle ominaisia erityispiirteitä vaalien.

Yksi toimenpiteistämme vuonna 2023 oli esimerkiksi Keskisuomalainen-konsernin olennaisten vastuullisuusteemojen tunnistaminen EU:n kestävyysraportointidirektiivin (CSRD) vaatimusten mukaisella tavalla. Olennaiset vastuullisuusteemat tulevat rakentamaan kivijalan koko konsernin kattavalle vastuullisuusohjelmallemme sekä siihen sisältyvien tavoitteiden ja mittareiden määrittämiselle, niin ympäristötyön, sosiaalisen vastuullisuuden kuin hyvän hallinnon sekä medialle ominaisen vastuullisuuden osalta.

Ympäristötyössämme olemme jo sitoutuneet Medialiiton yhteisiin ilmastotavoitteisiin ja käynnistäneet hiilijalanjälkilaskennan konsernimme osalta kattaen koko arvoketjun. Vähennämme toiminnastamme aiheutuvia ympäristövaikutuksia systemaattisesti ja käytännön tasolla kaikissa liiketoiminnossamme. Raportoimme olennaisista aiheista sekä vastuullisuustavoitteistamme tarkemmin ja uuden sääntelyn edellyttämällä tavalla ensi vuonna.

Media-alalla on tärkeä muistaa, ettei kestävyysääntelyllä voida kuitenkaan vaikuttaa sananvapauteen tai horjuttaa journalismin riippumattomuutta – päinvastoin, kestävä liiketoiminta tukee niiden toteutumista. Journalismia ohjaa edelleen oma tiukka itsesääntely. Mediatoimijoilla on omat veloitteet ja vastuut, jotka ala on itse itselleen määritellyt.

Vuosi 2023 oli Keskisuomalainen-konsernille taloudellisesti yksi historiamme haastavimmista. Toimintaympäristömme oli poikkeuksellinen: koronasta toivuttiin edelleen ja Venäjän hyökkäyssota Ukrainaan kiihdytti inflaatiota. Palkkakustannukset sekä jakeluun ja paperiin liittyvät kulut kasvoivat hyvin nopealla tempolla, emmekä pystyneet reagoimaan riittävän nopeasti muuttuvaan tilanteeseen. Kehnon taloustilanteen takia myös mainonnan osuus medioissamme väheni.

Toisaalta vuoteen mahtui myös hienoja uutisia: mediatuotteidemme kysyntä nousi ennätyskorkealle tasolle. Digilukijoidemme määrä kasvoi selvästi ja erityisen ilahduttavaa oli se, että tavoitimme ennätyksellisen paljon nuoria lukijoita. Kansallisen mediatutkimuksen (KMT 2023) mukaan Keskisuomalainen nousi jopa maamme kolmanneksi suurimmaksi tilatavista sanomalehdistä. Vastuullisuuden kannalta hienoa on ollut myös seurata uuden tuotteemme, Selkovantaalaisen, keräämää näkyvyyttä ja huomioita. Selkokielinen uutismedia tukee erityisesti maahanmuuttajia kielen oppimisessa ja kotoutumisessa. Tällaiselle mediatuotteelle on kansainvälistyvässä Suomessa selvä sosiaalinen tilaus.

Keskeinen osa media-alan kestävästä tulevaisuudesta on yhteisten pelisääntöjen löytäminen myös isojen kansainvälisten alustajättien kanssa. Haemme sekä oman konsernimme osalta että yhdessä toimialajärjestöjen kanssa aktiivisesti tapoja ja rajanvetoja sen suhteen, miten voimme toimia samassa markkinassa. Keskeinen kysymys on se, kenelle kuuluu mikäkin osuus ansainnasta – niin juttusisältöjen kuin mainostulojen osalta. Suomessa jatkamme edelleen työtä kaupallisen median aseman turvaamisen puolesta, niin journalismin kuin suoramainonnan sekä kaupunkilehtien jakelun toimintaedellytysten kannalta.

Haastavana aikoina on erityisen tärkeää, että huolehdimme työntekijöidemme hyvinvoinnista ja jaksamisesta. Tähän olemmekin satsanneet paljon: olemme kysyneet henkilöstömme tunteja aktiivisesti ja tukeneet työntekijöitämme yhteistyössä työterveyshuollon sekä työeläkevakuuttajan kanssa. Hyvällä sisäisellä viestinnällä, ilmapiirillä ja kulttuurilla vaikutamme siihen, miten ihmiset viihtyvät meillä ja omassa työssään.

Kestävän tulevaisuuden kannalta ratkaisevaa on se, että Keskisuomalainen-konserni säilyy jatkossakin sekä taloudellisesti elinvoimaisena että houkuttelevana ja viihtyisenä työpaikkana. Nämä yhdessä muodostavat positiivisen kehän, jonka myötä voimme jatkaa laadukkaan paikallisjournalismin tekemistä vastuullisesti ja lukijoitamme monipuolisesti palvelemaan ympäri Suomea.

VESA-PEKKA KANGASKORPI
konsernijohtaja
Keskisuomalainen Oyj

Vastuullisuuden johtaminen

Keskisuomalainen Oyj:n vastuullisuustyöstä vastaa yhtiön toimitusjohtaja. Vastuullisuustyö Keskisuomalainen-konsernissa kattaa sekä ympäristön, sosiaalisen että hyvän hallinnon (ESG) ja mediatoimialalle ominaisen näkökulman. Vastuullisuustyössä noudatetaan kulloinkin voimassa olevia lakeja ja säädöksiä sekä huomioidaan sidosryhmien odotukset. Vastuullisuuden toteutumista konsernissa ohjaavat ylimmän johdon hyväksymät periaatteet ja ohjeistukset.

Vastuullisuudesta raportoidaan kansallisten raportointivaatimusten mukaisesti. Keskisuomalainen-konserni on raportoinut tämän vastuullisuusraportin GRI-sisältöindeksissä olevat tiedot ajalta 1.1.–31.12.2023 viittaamalla GRI-standardeihin.

Keskisuomalainen-konserni on myös tarkastellut toimintaansa EU-taksonomian vaatimalla tavalla. EU-taksonomia on EU:n ilmasto- ja ympäristötavoitteita merkittävästi edistävien sijoituskohteiden luokitusjärjestelmä, johon kytkeytyy myös raportointivelvollisuus. Lue lisää taksonomiatiedoista hallituksen toimintakertomuksesta. Raportointi on toteutettu muiden kuin taloudellisten tietojen raportointidirektiivin mukaisesti.

Keskisuomalainen Oyj:n hallitus on hyväksynyt Keskisuomalainen-konsernin vastuullisuuden johtamismallin uudistamisen alkuvuonna 2024. Uudistettu kuvaus ja vastuut vastuullisuuden johtamisesta esitetään oheisessa kuvassa.

HALLITUS

Keskeisten vastuullisuuden periaatteiden ja raportoinnin käsittely.

JOHTORYHMÄ

Johtaa vastuullisuutta osana konsernin liiketoimintaa.

VASTUULLISUUSJOHTAJA JA VASTUULLISUUDEN OHJAUSRYHMÄ

Vastuullisuusjohtaja vastaa konsernitason vastuullisuustyön organisoinnista ja koordinoinnista sekä vastuullisuussäätelyn seurannasta, vastuullisuuden raportoinnista ja viestinnästä. Vastuullisuustyötä johdetaan ja seurataan yhdessä vastuullisuuden ohjausryhmän kanssa.

LIIKETOIMINNOISTA VASTAAVAT JOHTAJAT

Johtavat vastuullisuustyötä osana liiketoimintaa omien liiketoimintojensa osalta.

ESIHENKILÖT JA HENKILÖSTÖ

Vastuullisuus näkyy konsernin arjessa. Vaikuttamismahdollisuuksia yhteistyöpalavereiden sekä päivittäisen toiminnan kautta.

Vastuullisuusustyö Keskisuomalainen- konsernissa

Keskisuomalainen Oyj:n ylin johto on vastuullisuus työn takana, tukee sitä sekä toimii esimerkkinä.

Vastuullisuuden suunnittelua ja toimeenpanoa johtaa Keskisuomalainen-konsernissa vastuullisuusjohtaja yhdessä vastuullisuuden ohjausryhmän kanssa. Vastuullisuusjohtajalla on ylimmän johdon mandaatti sekä riittävät resurssit.

Keskisuomalainen-konsernissa vastuullisuussäntelyä seurataan ja noudatetaan, vastuullisuus näkyy organisaation arjessa.

Eri toiminnoista vastaavat henkilöt tunnistavat Keskisuomalainen-konsernin merkittävimmät negatiiviset ja positiiviset ympäristö-, sosiaaliset sekä taloudelliset vaikutukset sidosryhmiin.

Keskisuomalainen-konserni kehittää vastuullisuus työtään EU-lainsäädännön asettamien vaatimusten mukaisesti. Vuonna 2023 Keskisuomalainen-konserni toteutti EU:n kestävyysraportointidirektiivin vaatimusten mukaisen kaksoisolennaisuusanalyysin, jossa tunnistettiin konsernille olennaiset vastuullisuusaiheet. Kaksoisolennaisuusanalyysi viimeistellään vuoden 2024 aikana ja raportoidaan vaatimusten mukaisesti vuoden 2024 vastuullisuusraportissa.

Keskisuomalainen-konserni laatii kaksoisolennaisuusanalyysissa tunnistettuihin olennaisiin aiheisiin pohjautuvan vastuullisuusohjelman vuonna 2024. Ohjelmassa konsernin vastuullisuus työlle asetetaan mitattavat tavoitteet lyhyelle, keskipitkälle ja pitkälle aikavälille. Tavoitteita vasten asetetaan toimenpiteitä, joilla on selkeä vastuutus ja aikataulu. Toimenpiteitä seurataan mittareilla, jotka ovat vertailukelpoisia ja olennaisia. Asetettuja tavoitteita seurataan ja kehitetään.

Keskisuomalainen-konsernin vastuullisuus työn tavoitteena on, että kilpailuetua syntyy aidoista vastuullisuusteosta ja niitä koskevasta viestinnästä.

Olemme tunnistaneet vastuullisuuden merkityksen toimintamme jatkuvuudelle ja kilpailukyvyillemme. Kehitämme vastuullisuus työtämme määrätietoisesti. Vastuullisuus integroituu kiinteästi uudistettuun konsernistrategiaamme – Suomen johtavana maakunta- ja paikallismediaan kiteytämme vaikutuksemme yhteiskuntaan.

IDA LINDROOS
vastuullisuusjohtaja, Keskisuomalainen Oyj

Toiminta sidosryhmien kanssa

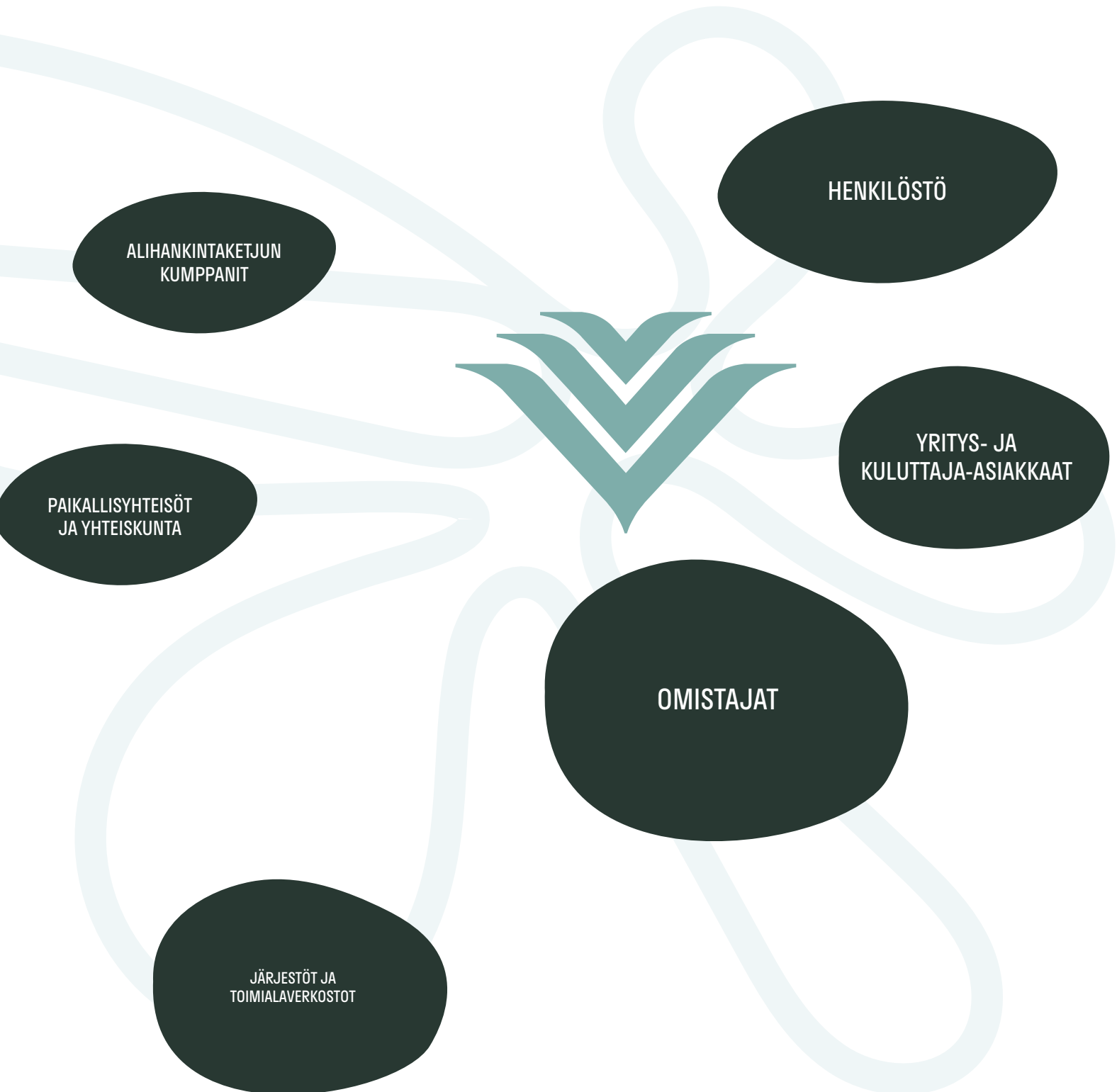
JULKISORGANISAATIOT

Keskisuomalainen-konsernin tärkeimmät sidosryhmät ovat omistajat, oma henkilöstö, yritys- ja kuluttaja-asiakkaat, alihankintaketjun kumppanit, julkisorganisaatiot, järjestöt ja toimialaverkostot sekä paikallisyhteisöt ja yhteiskunta.

Keskisuomalainen-konserni käy sidosryhmiensä kanssa vuoropuhelua. Vuonna 2023 sidosryhmiä osallistettiin kattavasti konsernin toteuttamassa kaksoisolennaisuusanalyysissä. Sidosryhmiä pyydettiin osana kaksoisolennaisuusanalyysissä toteutetussa kyselyssä arvioimaan Keskisuomalainen-konsernin vastuullisuustyötä ja aiheita, jotka olisivat konsernin vastuullisuustyössä olennaisia. Kyselyn toteutti Keskisuomalainen-konserniin kuuluva IRO Research. Vastaajia oli yhteensä 2 425. Vastaajina oli muiden muassa asiakkaita sekä konsernin medioiden lukijoita eri maakunnista, alihankintaketjun kumppaneita, omistajien edustajia sekä konsernin työntekijöitä.

Yhteistyötä toimialan kanssa

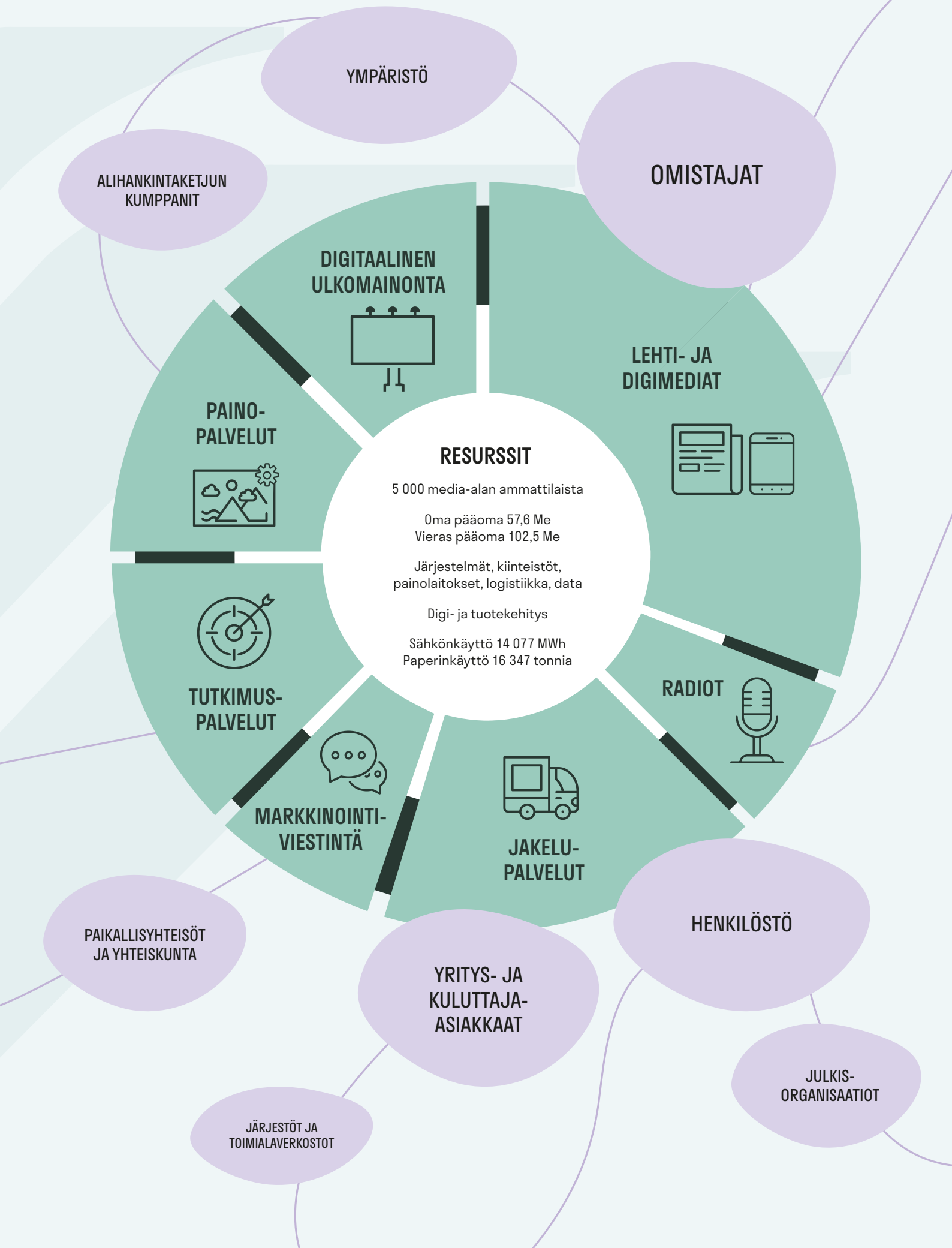
Kehitämme toimialaamme toimien monissa journalistissa sekä markkinointialan yhdistyksissä ja liitoissa, niin paikallisissa kuin valtakunnallisissa ja kansainvälisissä. Olemme aktiivisia jäseniä esimerkiksi Medialitossa, Uutismedian Liitossa, Suomen Markkinointiliitossa, Suomen ulkomainosliitossa sekä Graafinen Teollisuus ry:ssä. Lisäksi kuulumme Suomen Yrittäjiin ja olemme mukana useiden paikallisten kauppakamareiden toiminnassa.

Arvonluontimalli

Keskisuomalainen-konserni tuottaa lehti- ja digimedioidensa kautta lukijoilleen oikeellista ja todennettua tietoa. Laadukas journalismimme tukee demokratiaa, niin valtakunnallisesti kuin paikallisesti. Lisäksi tarjoamme markkinointiviestintä-, tutkimus-, paino- ja jakelupalveluja laajalle kumppaniverkostollemme. Konsernimme työllistää tuhansia ammattilaisia ympäri Suomea.

Toimimme vastuullisesti, läpinäkyvästi ja tietoturvallisesti

Keskisuomalainen-konsernin liiketoiminta on avointa ja läpinäkyvää. Olemme aktiivisessa vuoropuhelussa sidosryhmiemme kanssa ja pidämme huolta vastuullisuudesta koko toimitusketjussamme. Kehitämme tietoturvaa ja tietosuojaa jatkuvasti riskeihin huolellisesti varautuen.

Keskisuomalainen Oyj noudattaa muutamien poikkeuksin Suomen Arvopaperimarkkinayhdistyksen suositusta Suomen listayhtiöiden hallinnointikoodista (Corporate Governance) sekä toimialoja valvovien viranomaisten määräyksiä ja ohjeita. Listayhtiöiden hallinnointikoodin edellyttämä selvitys hallinto- ja ohjausjärjestelmästä on luettavissa osana vuosiraportointia.

Keskisuomalainen Oyj:n hallinto- ja ohjausjärjestelmä tarkastellaan vuosittain yhtiön hallituksessa ja tarvittaessa päivitetään. Hyvän hallintotavan mukainen toiminta yhtiössä on toimitusjohtajan vastuulla.

Hallinnon tavoitteet

- Strategiset tavoitteemme ovat selkeät ja ne on viestitty henkilöstölle, joka on sitoutunut niihin.
- Päätäntävalta ja vastuut on määritelty selkeästi.
- Hallituksemme on ammattitaitoinen ja toimivasta johdosta riippumaton.
- Hallituksemme ja toimiva johtomme tietävät valvontavastuunsa.
- Ymmärrämme sisäisen ja ulkoisen valvonnan merkityksen ja roolin.
- Palkitsemisjärjestelmämme tukee konsernin strategisia tavoitteita, ja se on osa johtamisjärjestelmäämme.
- Konsernimme hallintokulttuuri on vastuullinen, avoin ja läpinäkyvä.

Olemme sitoutuneet toimimaan ja raportoimaan toiminnastamme läpinäkyvästi sekä kilpailemaan reilusti. Emme hyväksy lahjontaa tai korruptiota missään muodossa, emmekä anna lahjoituksia poliittisille tahoille. Käytössämme on myös erillinen sisäinen ohjeistus lahjonnan ja korruption ehkäisemiseksi. Työntekijämme eivät saa ottaa vastaan eivätkä antaa ulkopuolisille minkäänlaisia lahjuksia tai laittomia maksuja tai korruption viittaavia suorituksia.

Keskisuomalainen-konsernissa hyvän hallintotavan ja korruption valvonta kuuluu johdon lisäksi sisäiselle tarkastukselle. Konsernissamme ei ole vuonna 2023 rekisteröity yhtään korruptio- tai lahjontatapausta ja niiden riski arvioidaan konsernissamme alhaiseksi.

Mahdolliset riskit voisivat liittyä esimerkiksi rahanpesuun, journalistiseen vaikuttamiseen tai hankintatoimeen. Riskiä pyritään poistamaan riittävällä ohjeistuksella, henkilöstön koulutuksella ja valvonnalla sekä avoimella tiedon jakamisella.

Keskisuomalainen-konsernin ilmoituskanava otettiin käyttöön joulukuussa 2023, ja se löytyy yhtiömme verkkosivuilta. Ilmoituskanavan kautta sekä konsernin työntekijät että sidosryhmien edustajat voivat tehdä ilmoituksen epäilemistään väärinkäytöksestä tai epäeettisestä toiminnasta. Vuonna 2023 kanavaan ei tullut yhtään ilmoitusta.

Huolehdimme tasa-arvon toteutumisesta työyhteisössämme. Ihmisten oikeudenmukainen ja tasa-arvoinen kohtelu ovat osa arvojamme. Emme hyväksy syrjintää tai epätasa-arvoista kohtelua. Varmistamme omien toimintaperiaatteidemme noudattamisen riittävällä ohjeistuksella ja henkilöstön kouluttamisella sekä valvonnalla.

Case

MEDIKONSERNI KESKISUOMALAINEN MUKANA EUROOPPALAISTEN MEDIAYHTIÖIDEN MAINOSTEKNOLOGIAA KOSKEVASSA JOUKKOKANTEESSA

Yli 30 eurooppalaista mediayhtiötä 17 eri maasta päätti alkuvuonna 2024 aloittaa oikeustoimet teknologiayhtiö Googlea vastaan. Joukkokanne koskee Googlen kilpailunvastaista toimintaa verkkomainonnan teknologioihin liittyen. Kanteen mukaan Google on vuosien ajan käyttänyt väärin määräävää markkina-asemaansa ja mediayhtiöt vaativat nyt 2,1 miljardin euron suuruista vahingonkorvausta. Joukkokanne on nostettu Alankomaissa Amsterdamin käräjäoikeudessa.

Mukana olevat mediayhtiöt, Mediakonserni Keskisuomalainen mukaan lukien, ovat kärsineet vahinkoja, koska terve ja toimiva kilpailu ei ole toteutunut markkinoilla Googlen toiminnan vuoksi. Ilman Googlen harjoittamaa määräävän markkina-

aseman väärinkäyttöä mediayhtiöt olisivat ansainneet merkittävästi suurempia mainostuloja ja maksaneet pienempiä kuluja mainosteknologiapalveluiden käytöstä. Ratkaisevaa on, että nämä varat olisi voitu sen sijaan investoida eurooppalaisen mediakentän vahvistamiseen.

Kolmen suomalaisen mediayhtiön lisäksi joukkokanteessa on mukana useita Euroopan suurimpia mediataloja sekä pienempiä paikallisia julkaisijoita.

– Haluamme muiden keskeisten eurooppalaisten mediayhtiöiden rintamassa selvittää Googlen toiminnan rajat ja oikeudellisuuden, toteaa Keskisuomalainen Oyj:n konsernijohtaja **Vesa-Pekka Kangaskorpi**.

Vastuullisuus hankinnoissa

Ulotamme vastuullisuuden myös koko toimitusketjuumme. Käytössämme on hankintaohje, joka ohjaa Keski-suomalainen-konsernin liiketoimintayksiköitä kaikissa niiden hankinnoissa. Hankintaohjeen tarkoitus on täsmentää hankintojen suunnitteluun, valmisteluun ja valvontaan liittyviä toimintatapoja. Hankintaohje sisältää esimerkiksi ympäristönäkökoh- tien huomioimisen hankintaprosesseissa sekä toimittajaver- tailuissa ja -valinnoissa. Hankintaohjeen mukaisesti kaikkien hankintojen on oltava linjassa kestävän kehityksen periaattei- den mukaisesti. Hankintoja ohjaavat periaatteet on määritelty konsernissa käytössä olevassa ympäristöjärjestelmässä.

Huolehdimme tietoturvasta ja varaudumme riskeihin

Tietoturvasta huolehtiminen on Keski-suomalainen-konsernil- le merkittävä vastuullisuuden teema, jota seuraamme ja ke- hitämme jatkuvasti. Tietoturvan toteutumisesta ja kehittämi- sestä konsernissa vastaa tietohallintojohtaja.

Vuonna 2023 kehittimme tietoturvaamme vastataksem- me entistä paremmin kasvaneisiin tietoturvariskeihin. Keski- suomalainen-konsernissa on toiminut oma tietoturvaryhmä vuodesta 2021 lähtien. Tietoturvaryhmä kokoaa yhteen tie- toturvasta vastaavat henkilöt konsernin eri liiketoiminnoista. Vuonna 2023 tietoturvaryhmä laati konsernille tiekartan, jonka mukaisesti kehittämme tietoturvaamme edelleen.

Tietoturvaryhmä kokoontuu vähintään kerran kvartaalissa ja seuraa tietoturvatilannetta säännöllisesti. Tietoturvatilan- teesta ja siihen liittyvistä kehitystoimista raportoidaan Keski- suomalainen Oy:n johtoryhmälle kerran kvartaalissa.

Merkittävä parannus tietoturvaamme oli, kun vuonna 2023 siirsimme myös Suomen Suoramainonnan ja tutkimusyhtiöm- me IRO Researchin tietojärjestelmät osaksi koko konsernin tie- toinfrastruktuuria. Kaikkien konsernin liiketoimintojen ollessa saman järjestelmän piirissä pystymme varmistamaan tieto- turvallisuuden entistä paremmin.

Toteutamme säännöllisesti kuormitustestejä haavoittu- vuuksien löytämiseksi sekä kehitystoimenpiteitä tietoturvan parantamiseksi. Teetämme tietoturvastamme ulkopuolisen auditoinnin vuosittain. Vuonna 2023 kilpailutimme tietoturva- ohjelmistomme ja teimme niihin pieniä muutoksia.

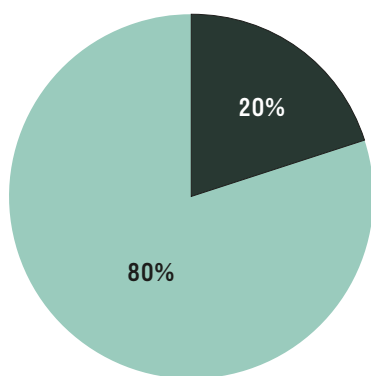
Järjestämme tietoturvakoulutusta koko henkilöstöllemme oman koulutusportaalimme kautta. Ohjeistuksena on, että kaikki konsernin uudet työntekijät suorittavat tietotur- vakoulutuksen. Vuonna 2023 noin 800 työntekijää kävi koulu- tuksen läpi, ja tavoitteenamme on, että koko henkilöstömme suorittaa sen.

Keski-suomalainen-konsernissa ei ollut vuonna 2023 vaka- via tietoturvarikkomuksia, eikä konsernissa ole saatu huo- mautuksia viranomaisilta.

Mediakonserni Keski-suomalaisessa toimii lisäksi vuonna 2022 perustettu valmiusryhmä, jonka tehtävänä on parantaa ja kehittää varautumisvalmiuksia erilaisiin uhkiin ja poikkeus- tilanteisiin. Valmiusryhmässä on edustus jokaiselta konsernin liiketoiminta-alueelta. Valmiusryhmä vastaa konsernin sisäi- sestä informoinnista kriisitilanteissa.

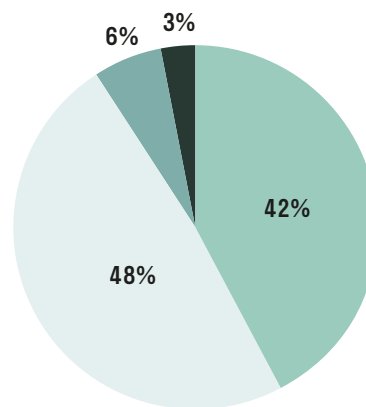
Valmiusryhmä pitää yhteyttä myös esimerkiksi konsernin toimitusten kanssa, jotta heillä on paremmat valmiudet va- rautua esimerkiksi tietoturvaan liittyen.

VUODEN 2023 TULOKSEN VEROT 0,5 M€

● Kiinteistövero ● Yhteisövero

VUODELTA 2023 TILITETYT VEROT 37,8 M€

● Työntekijöiden sosiaaliturvamaksut ● Ennakonpidätykset
● Osinkojen verot ● Arvonlisäverot

Suoran ekonomisen arvon tuottaminen ja jakaminen	Yksikkö	2023	2022	2021
Tulot	M€	208,6	221,0	211,6
Käyttökustannukset	M€	126,2	124,9	103,2
Palkat ja muut luontaisedut, sis. tulospalkkiot	M€	96,9	101,2	100,2
Pankkilainojen korot	M€	2,0	0,7	0,8
Verot yhteensä	M€	38,3	42,0	44,8

Maakohtainen veroraportointi	Yksikkö	2023	2022	2021
Tuloksen verot				
Yhteisövero	M€	0,1	4,8	3,0
Kiinteistövero	M€	0,4	0,3	0,3
Tilitetyt verot				
Työntekijöiden sosiaaliturvamaksut	M€	1,2	1,1	1,3
Ennakonpidätykset	M€	18,3	18,2	18,3
Osinkojen verot	M€	2,4	2,4	2,4
Arvonlisäverot	M€	15,9	15,1	19,6

Keskisuomalainen-konserni tuottaa merkittävän verokertymän

Huolehdimme verovelvoitteistamme olemassa olevien lakien ja säännösten mukaisesti. Konsernimme on merkittävä veronmaksaja, ja muodostamme suuren verokertymän yhteiskunnalle maksamiemme palkkojen vero-osuuden kautta. Myös Keskisuomalainen Oyj:n maksamista osingoista kertyy merkittävä verotulo suomalaiselle yhteiskunnalle. Lisäksi verovaikutusta kertyy yhteistyökumppaneidemme ja sidosryhmiemme kautta. Olemme merkittävä työllistäjä Suomessa. Vuonna 2023 koko konsernimme työllisti 1193 (2022: 1 263) henkilöä kokoaikaisesti ja 314 (2022: 315) osa-aikaisesti. Vuonna 2023 konsernimme työllisti noin 5 000 henkilöä.

Parannamme ja päivitämme tietosuojaa jatkuvasti

Keskisuomalainen-konserni suhtautuu vakavasti tietosuojaan ja on sitoutunut noudattamaan kulloinkin voimassa olevaa lainsäädäntöä. EU:n yleinen tietosuojasetus (GDPR) ja kansallinen tietosuojalainsäädäntö ohjaavat konsernimme tietosuojakäytäntöjä. Viestimme tietosuojasta avoimesti niin asiakkaillemme kuin sidosryhmillemme.

Olemme myös sitoutuneet IAB European (Interactive Advertising Bureau Europe) Transparency & Consent Frameworkin käyttöön. TCF-standardin avulla varmistamme EU:n tietosuojasetuksen mukaiset vaatimukset verkkopalveluissamme. TCF mahdollistaa sen, että evästeiden ja muiden tiedonkeruutekniikoiden avulla kerättävistä tiedoista pyydetään käyttäjältä suostumus, joka välitetään kaikille dataa käsitteleville kumppaneille. Vuoden 2023 lopussa TCF-standardia päivitettiin, ja olemme päivittäneet omat järjestelmämme tämän mukaisesti.

Keskisuomalainen-konsernin tietosuoja-asioiden sisäisestä kehittämisestä, tietosuojasääntelyn vaatimusten noudattamisesta sekä henkilökunnan koulutuksesta vastaa tietosuojavastaava. Konsernissamme toimii lisäksi tietosuojaryhmä, joka kokoontuu säännöllisesti.

Tavoitteenamme on, ettei konsernissamme tapahdu tietosuojarikkomuksia emmekä saa viranomaisuomauksia tai sakkoja. Pyrimme tavoitteisiimme jatkuvalla henkilökunnan koulutuksella ja toimintamme kehittämisellä. Seuraamme myös tiiviisti lainsäädännön kehittymistä ja viranomaisten kannanottoja evästeisiin liittyen. Näiden pohjalta teemme tarvittaessa muutoksia tai päivitämme käytäntöjämme.

Vuonna 2023 päivitimme tietosuojalausekkeemme kolme kertaa. Päivitykset liittyvät konsernin brändinimen muuttumiseen, kuluttajien sijaintitietojen käyttöön ja niistä informointiin sekä kuluttajien vahaan tunnistamiseen. Jälkimmäinen päivitys liittyi kuluttajansuojalain uudistumiseen.

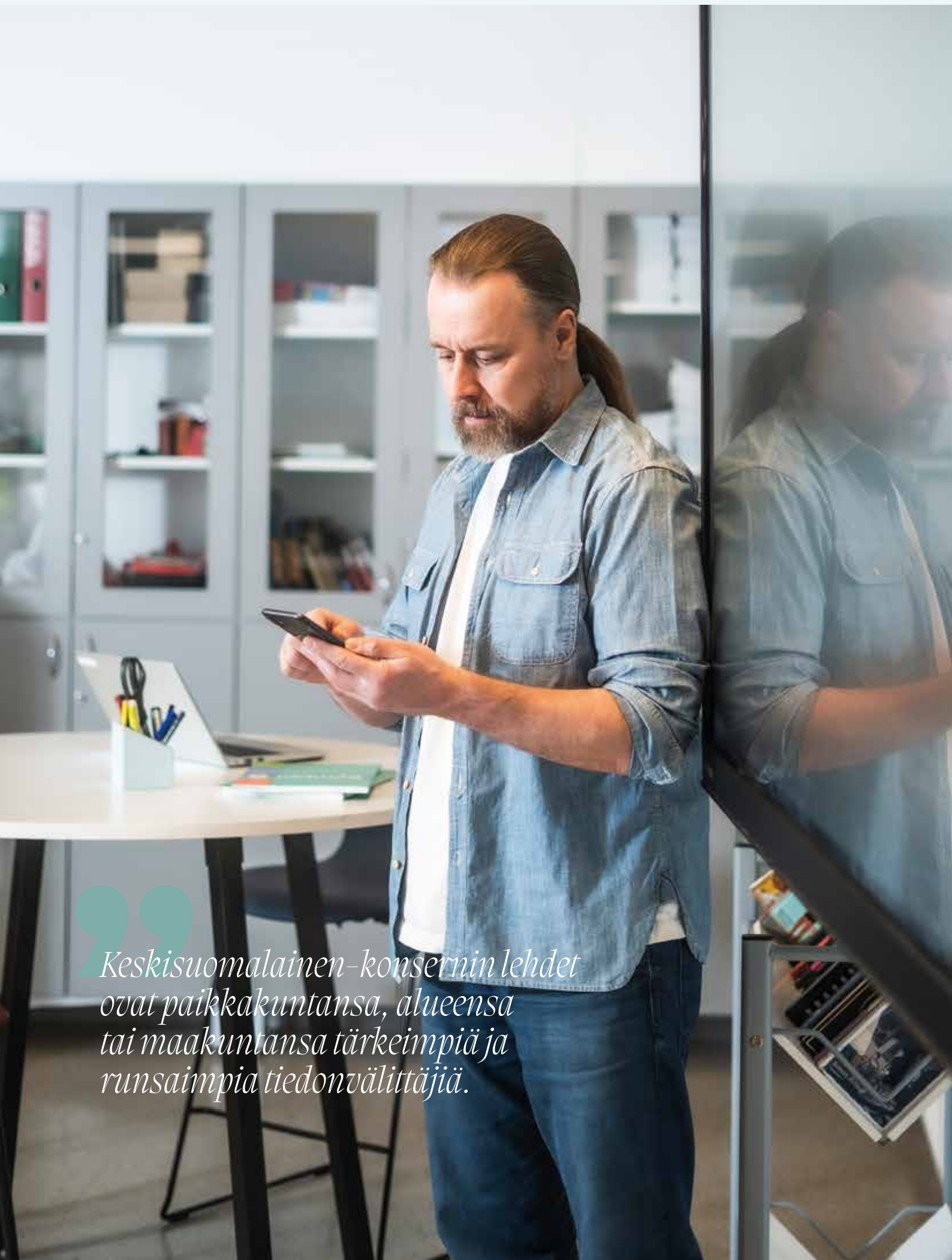
Toteutamme tietosuojan osalta myös riskienarviointia. Suurimman riskin meille muodostaa mahdollisten henkilötietojen vuotaminen, josta seuraa haittaa sekä asiakkaillemme ja sitä kautta konsernimme tuotteille ja palveluille. Tietosuojarikkeisiin liittyvä taloudellinen riski on toteutuessaan merkittävä.

Vuoden 2023 aikana konsernissamme havaittiin 6 henkilötietoihin liittyvää tietoturvaloukkausta. Tapaukset liittyivät asiakkaiden tai henkilökunnan tietoihin, joissa Keskisuomalainen-konserni on rekisterinpitäjä. Loukkaukset on dokumentoitu ja tarvittaessa tapauksesta on tehty ilmoitus tietosuojavaltuutetun toimistoon. Loukkausten pääasiallinen syy on ollut inhimillinen virhe, ja näiden jälkeen tapaus on dokumentoitu sekä etsitty tarvittavat kehityskohteet.

Tietosuojavaltuutetun toimisto on lähettänyt vuonna 2023 Keskisuomalainen-konsernille kaksi selvityspyynnystä, joihin on vastattu.

Viestimme tietosuojasta avoimesti niin asiakkaillemme kuin sidosryhmillemme.

Keskisuomalainen-konsernin lehdet ovat paikkakuntansa, alueensa tai maakuntansa tärkeimpiä ja runsaimpia tiedonvälittäjiä.

Vastuullista ja laadukasta paikallista journalismia

Keskisuomalainen-konserni on Suomen suurin paikallisten uutisten tuottaja. Teemme riippumatonta, luotettavaa ja vastuullista paikallisjournalismia 100 median voimin. Vahvistamme demokratiaa seuraamalla tarkasti niin paikallista kuin valtakunnallista päätöksentekoa.

Keskisuomalainen-konserni tuottaa laadukasta ja vastuullista paikallista journalismia. Vapaan median tehtävänä on demokraattisessa yhteiskunnassa olla riippumaton poliittisista päätöksentekijöistä sekä muista valtaapitävistä. Riippumaton kaupallinen media on demokratiassa tarvittaessa vallan kriitikko ja tiedon välittäjä. Samaa aikaan medialla on myönteinen rooli vahvistaa sisältöjensä avulla kehitystä sekä lisätä viihtyvyyttä ihmisten elämään.

Konsernissamme vaalitaan journalismin riippumattomuutta. Noudatamme Journalistin ohjeita, jotka toimivat joukkoviestinnän itsesääntelyn perustana Suomessa. Vaikka Journalistin ohjeet eivät ole laki eikä niitä ole tarkoitettu rikos- tai vahingonkorvausvastuun perustaksi, ovat ne osin silti tiukempia kuin joukkoviestintää ohjaavat lait.

Journalistin ohjeiden noudattamisesta Keskisuomalainen-konserniin kuuluvissa medioissa vastaavat kunkin median päätoimittajat. Journalistin ohjeita tulkitsee Julkisen sanan neuvosto (JSN). Median riippumattomuuden kannalta keskeistä on, että journalistisia sisältöjä koskevat päätökset tehdään aina journalistisin perustein, eikä päätösvaltaa luovuteta missään oloissa toimituksen ulkopuolelle.

Journalismissa sisällöllisistä valinnoista vastaa päätoimittaja, joka samalla määrittää myös median toimituksellisen linjan. Keskisuomalainen-konsernissa työskenteli vuonna 2023 yhteensä 60 (2022: 59) päätoimittajaa. Keskisuomalainen Oyj:n hallitus toimitusjohtajan esityksestä nimittää keskeisten maakuntalehtien päätoimittajat tehtävänsä.

Keskisuomalainen-konsernin uutismediat tavoittavat ennätysmäärän digilukijoita

Keskisuomalainen-konserni on Suomen johtava paikallis- ja kaupunkilehtien kustantaja. Vuonna 2023 konsernimme digitaalisten medioiden tavoitavuus nousi uusiin ennätyslukuihin. Vuoden takaiseen Kansalliseen Mediatutkimukseen (KMT) mittauksen verrattua Keskisuomalainen-konsernin uutismedioiden digitavoitavuus nousi 32 prosenttia. Yhteensä konsernin digitaaliset uutismediat tavoittavat viikossa 1,5 miljoonaa lukijaa ja kun laskentaan lisätään myös paperiset uutislehdet, on tavoitavuus jopa 2,2 miljoonaa lukijaa viikoittain.

Keskisuomalainen-konsernin medioiden tavoitteena on saavuttaa monipuolinen lukijakunta, joka koostuu niin eri ikä-

sistä kuin eri taustaisista ihmisistä. Vuoden 2023 KMT-tutkimuksen mukaan tässä on onnistuttu hyvin: Keskisuomalainen-konsernin medioiden lukijapeitto kattaa tasaisesti eri ikäryhmiä. Erityistä on se, että Keskisuomalainen-konsernin paikallisilla digiutismedioilla tavoitetaan yhä vahvemmin nuoria lukijoita (18–25-vuotiaat). Nuorten lukijoiden määrän positiivista kasvua voidaan pitää tuloksena siitä, että Keskisuomalainen-konsernin medioissa on määrätietoisesti seurattu tarkemmin sitä, mikä nuoria kiinnostaa ja nostettu esille nuorten ääntä sekä heille olennaisia näkökulmia niin juttuaiheissa kuin haastateltavien valinnoissa.

Eniten paikallisia uutisia Suomessa

Konsernimme yli 49 tilattavassa lehdessä ja mediassa tehdään enemmän paikallisia uutisia kuin missään muussa mediatalossa Suomessa. Viime vuonna lehdissämme tehtiin 193 893 (2022: 185 696) paikallista juttua.

Keskisuomalainen-konsernin lehdet ovat paikkakuntansa, alueensa tai maakuntansa tärkeimpiä ja runsaimpia tiedonvälittäjiä. Konsernimme mediat pyrkivät laadukkaaseen ja luotettavaan journalismiin, jossa huomioidaan tasa-arvoisesti erilaiset viiteryhmät ja jossa nostetaan esille erilaisia näkemyksiä. Toimituksissamme kiinnitetään erityistä huomiota tasa-arvoon: valitsemme haastateltaviksi monipuolisesti ihmisiä eri yhteiskuntaluokista sukupuolisen tasa-arvon ja kattavan ikäjakauman samalla huomioiden. Journalismissamme pääsevät ääneen myös eri kulttuuritaustan omaavat ihmiset.

Viisi suurinta mediaamme ovat Helsingin Uutiset, Keskisuomalainen, Savon Sanomat, Tamperelainen ja Etelä-Suomen Sanomat. Paikallisten uutisten tarjonta on tärkeää ihmisten alueellisen identiteetin muodostumisen sekä yhteisöllisyyden kannalta.

Kaikki Keskisuomalainen-konsernin mediat ovat puoluepoliittisesti sitoutumattomia.

Yksi Keskisuomalainen-konsernin maakuntalehdistä sekä samalla konsernin suurin ja maamme vanhin suomenkielinen ilmestyvä sanomalehti on Keskisuomalainen. Lehti puolustaa lisäksi yksilönvapautta sekä korostaa isänmaallisuutta, moniarvoisuutta, demokratiaa, koulutusta ja kansallisia perinteitä. Lehti edistää yritteliäisyyttä, tasa-arvoa ja maakunnan kehitystä. Näitä samoja periaatteita noudattavat myös muut Keskisuomalainen-konsernin lehdet omilla ilmestymisalueillaan.

SELKOVANTAALAINEN KERTOO UUTISET SELKOKIELELLÄ

Vantaan Sanomien kustantama, Suomen ensimmäinen selkokielineen kuukausilehti Selkovantaalainen valittiin vuonna 2023 Vuoden selväsana -palkinnon saajaksi. Selkokeskus jakaa palkinnon joka toinen vuosi henkilölle tai taholle, jonka toiminnan ansiosta selkokieltä tarvitsevien ihmisten on helpompi toimia yhteiskunnassa.

Selkovantaalainen sai tunnustusta erityisesti siitä, että lehti jaetaan kaikkiin vantaalaisiin koteihin paperilehtenä. Tällöin myös ne ihmiset, jotka eivät käytä internetiä, pääsevät tiedon äärelle.

Etelä-Suomen Median ja asiakasmediaa tuottavan Omnipressin asiantuntijoista koottu työryhmä on määrittänyt selkomedian tekemiselle pidemmän tähtäimen tavoitteet ja kirkastanut selkomedian missiota ja tulevaisuuden sisältöjä.

– Olemme Selkovantaalaisen tiimissä iloisia siitä, että lehden lanseeraus on laajalti huomattu ja sitä on kiiteltu.

Paitsi lukijoilta, myös sidosryhmiltä tullut palaute on ollut positiivista ja selkeällä suomen kielellä kirjoitetuille paikallisille uutisille on tarvetta, kertoo Vantaan Sanomien ja Selkovantaalaisen päätoimittaja **Mia Lindström**.

Selkovantaalaisen toimituksellinen sisältö on kirjoitettu selkosuomenkieliseksi siten, että juttuja on helppo lukea ja seurata. Selkovantaalainen palvelee erityisesti maahamme hiljattain muuttaneita ja suomalaisia, joilla on selkokieliselle tekstille tarvetta. Selkokieleltä tarvitsevat ovat Suomen suurin kielellinen vähemmistö. Arvion mukaan noin 15 prosenttia suomalaisista hyötyy tälläkin hetkellä selkokielestä. Määrän arvioidaan kasvavan tulevaisuudessa, kun väestö

vanhenee, vieraskielisten määrä kasvaa ja nuorten lukutaito on heikkenemässä.

Selkovantaalainen palkittiin kunniamaininnalla myös Aikakausmedian palkintogaalassa. Selkovantaalainen oli ehdolla Erikois-Edit -sarjassa, jossa palkinto myönnetään henkilölle tai teolle, joka on edistänyt sananvapautta, moniäänisyyttä tai demokratiaa suomalaisessa yhteiskunnassa.

Maakunta-, alue-, paikallis- ja kaupunkilehtien erityispiirre on pääkirjoitus, joka on osa lehden yhteiskunnallista vaikuttamista. Pääkirjoituksissa lehti instituutiona ottaa harkitusti kantaa asioihin. Juuri pääkirjoituksella kantaa ottaminen erottaa sanomalehdet radiosta ja muusta uutismediasta. Pääkirjoitus kuuluu myös digitaalisen sanomalehden ydinluonteeseen.

Pääkirjoituksella pyritään vaikuttamaan yhteiskunnan kehitykseen lehden lukijakunnan kannalta myönteisellä tavalla. Keskisuomalainen-konsernin lehdissä oli 5 267 pääkirjoitusta vuonna 2023 (2022: 5 394).

Panostamme sisältöjemme laatuun ja monipuolisuuteen myös tekemällä toimituksellista yhteistyötä maakunta- ja aluelehtiemme kesken. Verkkoledhissämme on yhteinen Uutissuomalainen-osio ja paperilehdissä puolestaan yhteiset Uutissuomalainen-sivut ja -sisällöt ja Sunnuntaisuomalainen. Tarjoamme lukijoillemme yhteissisältöinä viikoittain myös laadukkaita suomennettuja artikkeleita esimerkiksi The New York Timesista ja Frankfurter Allgemeine Zeitungista.

Paikalliset uutiset edistävät demokratian toimintaa kunnissa, kaupungeissa ja koko maassa. Konsernimme lehdet seuraavat valtuustojen, hallitusten ja lautakuntien toimintaa leikkialueellaan eli 123 maamme kunnassa. Lisäksi lehtemme uutisoivat aluehallinnon ja hyvinvointialueiden toiminnasta 9 maakunnassa. Näin lehdet mahdollistavat lukijoilleen demokraattisen päätöksenteon seurannan.

Vuonna 2023 panostimme erityisesti eduskuntavaaleihin liittyvään uutisointiin. Toteutimme esimerkiksi Keskisuomalaisen oman vaalikoneen ehdokkaiden vertailua varten sekä vaalitulospalvelun. Seurasimme medioissamme tarkasti myös uusien hyvinvointialueiden käynnistymistä ja tarjosimme muutoksesta kattavasti tietoa lukijoillemme.

Runsas ja monipuolinen paikallinen juttutarjonta edistää lisäksi paikallisen elinkeinoelämän ja lähiyhteisöjen vireyttä. Lehtien myönteiset jutut luovat hyvää kierrettä: uskoa alueen kehitykseen ja viihtyvyyttä ihmisten elämään.

Välitämme luotettavaa tietoa

Keskisuomalainen-konsernin medioissa ollaan huolellisia tiedon oikeellisuudesta ja luotettavuudesta. Oikaisemme oleelliset virheelliset asiatiedot havaittuamme virheen tai saatuaamme siitä tiedon. Julkaisemme oikaisut sekä paperilehdessä että digitaalisessa uutispalvelussa. Vuonna 2023 kaikissa konsernimme lehdissä julkaistiin 1 286 (2022: 1 109) oikaisua. Oikaisut sisältävät juttujen tekstien lisäksi myös graafeihin tai kuviin liittyvät oikaisut. Tavoitteenamme on lehtikohtaisesti julkaista mahdollisimman oikeaa tietoa ja näin ollen vähentää myös oikaisujen määrää. Jos lehden toimituksen ja lukijan tai asiakkaan välille syntyy ristiriitatilanne, johon ei löydy tyydyttävää ratkaisua, ohjaamme ottamaan yhteyttä Julkisen sanan neuvostoon (JSN). Julkisen sanan neuvoston tehtävänä on tutkia hyvää journalistista tapaa ja puolustaa sanan- ja julkaisemisen vapautta.

Seuraamme vuosittain Julkisen sanan neuvostoon tehtyjen kanteluiden määrää. Vuonna 2023 Keskisuomalainen-konsernin medioita koskien tehtiin yhteensä 11 kantelua, joista 9 oli langettavia ja 2 vapauttavia.

Saavutettavia uutisia ja parempaa medialukutaitoa

Sisältöjen saavutettavuus on meille tärkeä asia, ja Keski-suomalainen-konsernissa olemme tehneet sen parantamisen eteen paljon töitä. Maantieteellisesti takaamme saavutettavuutta siten, että kaikki lehtemme voi tilata mihin tahansa osoitteeseen Suomessa. Toimitamme lehtiä myös levikkialueidensa ulkopuolelle ilman, että tilaus on asiakkaalle kalliimpi.

Verkkolehdistämme olemme huomioineet saavutettavuutta esimerkiksi uutistenlukupalvelulla. Kyseinen palvelu on tarjolla osassa verkkolehdistämme, ja sen avulla uutisia voi kuunnella automaattisen lukupalvelun avulla. Digilehtiemme juttujen tekstejä voi lisäksi suurentaa zoomauksen avulla.

Keski-suomalainen-konserni haluaa osaltaan vaikuttaa siihen, että lasten ja nuorten medialukutaito pysyy yllä ja paranee. Osallistumme vuosittain koulujen ja uutismedian yhteiselle Uutisten viikolle, joka toteutetaan vuosittain tammi-helmikuun vaihteessa. Viikon aikana annetaan lapsille ja nuorille työkaluja kriittiseen medialukutaitoon, oman media-arjen peilaamisen sekä aktiiviseen osallistumiseen ja vaikuttamiseen. Tarjoamme Uutisten viikolla kouluille lehtiemme näköislehdet maksutta käyttöön. Uutisten viikolla monet Keski-suomalainen-konsernin toimittajat vierailevat kouluissa. Keski-suomalainen-konsernin mediat osallistuvat myös kansainväliseen lukutaidon päivään 8. syyskuuta tarjoamalla näköislehtensä vapaasti luettavaksi.

Keski-suomalainen-konserni haluaa varmistaa, että mahdollisimman moni pääsee luotettavan ja laadukkaan journalismin äärelle. Yksi tapa varmistaa tätä on panostaa selkokielisyyteen. Selkokieli, joka on tavallista yleiskieltä yksinkertaisempaa, on helpommin ymmärrettävissä esimerkiksi ihmisille, joiden oma äidinkieli ei ole suomi tai ruotsi tai vaikkapa muistisairaille tai keskittymisvaikeuksista kärsiville. Etelä-Suomen Mediaan kuuluva Vantaan Sanomat julkaisee vuonna 2022 perustettua Selkovantaalainen-lehteä, joka on Suomen ensimmäinen ilmaiseksi koteihin jaettava paikallinen ja selkokielinen kuukausilehti. Lehti kertoo selkokielellä paikallisista asioista, ihmisistä ja tapahtumista. Selkovantaalaisen hyvän vastaanoton kannustamana Keski-suomalainen-konserni tarkastelee mahdollisuutta toteuttaa myös muita vastaavia selkokielisiä mediatuotteita.

Keski-suomalainen-konserni haluaa varmistaa, että mahdollisimman moni pääsee luotettavan ja laadukkaan journalismin äärelle.

Käymme aktiivista paikallista keskustelua

Keski-suomalainen-konsernin lehtien sisällöt tehdään vuorovaikutuksessa lukijoiden ja paikallisten yhteisöjen kanssa. Huolehdimme siitä, kaikki toimituksemme ovat hyvin tavoitettavissa. Otamme lukijoilta vastaan palautetta verkosta löytyvän palautelomakkeen kautta sekä lisäksi muissa kanavissa. Palautelomakkeen kautta tulevat palautteet kerätään ja tilastoidaan. Pyrimme lähtökohtaisesti vastaamaan kaikkiin meille tuleviin palautteisiin.

Mahdollistamme lehtiemme ja medioidemme kautta paikallisen keskustelun. Yleisönosastojen ja mielipidekirjoitusten kautta ihmiset voivat saattaa näkemyksiään ja ajatuksiaan laajan yleisön tietoon. Varsinkin paperilehdistämme mielipidesivut ovat erittäin luettuja. Lehdet valitsevat mielipidekirjoitukset esimerkiksi aiheen ajankohtaisuuden, kiinnostavuuden tai merkittävyyden perusteella. Lehtemme eivät julkaise kirjoituksia, joissa on kunniaa loukkaavia tai herjaavia näkemyksiä. Keski-suomalainen-konsernin lehdissä julkaistiin vuonna 2023 yhteensä 15 207 (2022: 16 010) yleisönosastokirjoitusta.

Seuraamme aktiivisesti juttujemme yhteydessä käytävää keskustelua digitaalisissa medioissamme. Digitaalisten medioidemme juttuihin liittyviä keskusteluja valvomme ennakkomoderoinnin avulla ja sen yhteydessä poistamme ennakkoon mahdolliset asiattomat tai halventavat kommentit. Sosiaalisen median kanavissamme tapahtuvia keskusteluja käymme läpi jälkiseurantana ensisijaisesti sosiaalisen median käyttäjien ilmoitusten ja mahdollisuuksien mukaan toimitusten omien huomioiden perusteella.

Mainostamme hyvän markkinointitavan mukaisesti

Keski-suomalainen-konsernin maakunta-, alue-, paikallis- ja kaupunkilehdet julkaisevat maksullisia mainoksia paperilehdissä ja digitaalisissa julkaisuissa. Mainostila on käytössä kaikelle lainmukaiselle ilmoittamiselle, ja ilmoitushintamme ovat julkisia. Olemme sitoutuneita Mainonnan eettisen neuvoston hyvää markkinointitapaa koskeviin periaatteisiin. Mainonnan eettinen neuvosto soveltaa Suomessa kansainvälisen kaupakamarin ICC:n markkinointisääntöjä.

Toimituksellisen sisällön tekemisessä on aina ratkaisevaa toimituksellinen harkinta. Siitä vastaa viime kädessä lehden päätoimittaja. Lehtiemme päätoimittajilla on päätösvalta myös tarpeen tullen olla julkaisematta mainoksia, joiden sisältö ei ole linjassa noudattamiemme hyvän markkinointitavan periaatteiden kanssa.

Hyvän markkinointitavan periaatteiden mukaisesti emme yhdistä yksittäisten juttujen tai uutisten tekemistä ja ilmoitusta toisiinsa. Ilmoittajat voivat ostaa lehtiemme sivuille sisältömarkkinointijuttuja, jotka on merkitty Julkisen sanan neuvoston ohjeiden mukaan merkinnöin siten, että maksettu sisältö erottuu toimituksellisesta sisällöstä. Keski-suomalainen-konsernin lehdet eivät saaneet Julkisen sanan neuvostolta yhtäkään huomautusta tähän rajanvetoon liittyen vuonna 2023.

Kehitämme määrätietoisesti ilmasto- ja ympäristötyötämme

Keskisuomalainen-konserni kehittää ympäristötyötään kaikissa liiketoimintoissaan ja pyrkii olemaan omien päästöjensä osalta hiilineutraali vuoteen 2030 mennessä. Olemme käynnistäneet koko konsernimme hiilijalanjäljen kartoittamisen myös koko arvoketjun ilmastopäästöt kattuen. Vähennämme systemaattisesti myös muita ympäristövaikutuksiamme painotoiminnoista jakeluun ja suoramainontaan.

Keskisuomalainen-konserni kehittää ympäristötyötään määrätietoisesti ja yhä huolellisemmin kattuen konsernin kaikki toiminnot. Konsernin tärkeimmät ympäristökysymykset ovat materiaalien käyttö, energiankulutus ja hiilidioksidipäästöt. Johdamme ympäristövastuutamme painoissa, konsernin kiinteistöjen hallinnassa, ulkomainonnassa ja tutkimusyhtiössä sertifioidun ISO 14001 -ympäristöjärjestelmän sekä ympäristöpolitiikkamme avulla. Ulkoinen taho auditoi toimintaamme kahdesti vuodessa.

Vuonna 2023 otimme käyttöön uuden organisaatiomallin, jonka myötä ympäristötyötä johdetaan käytännön tasolla kussakin liiketoiminnossa. Keskisuomalainen-konsernin ylin johto seuraa ympäristövastuun toteutumista vuositasona.

Vähennämme päästöjä Medialiiton tavoitteiden mukaisesti

Keskisuomalainen-konsernin asettamat hiilidioksidipäästöjen vähennystavoitteet ovat linjassa Medialiiton media-alalle ja graafisen teollisuuden yrityksille asetettujen tavoitteiden kanssa. Pyrimme olemaan omien päästöjen (scope 1 ja 2) osal-

ta hiilineutraali vuoteen 2030 mennessä, ja tavoitteenamme on vähentää myös epäsuoria eli alihankkijoiden tuottamia päästöjä (scope 3) 30 prosentilla samaan määräaikaan mennessä.

Vuonna 2021 Gaian tekemän raportin mukaan media-alan yritysten päästöistä noin kymmenen prosenttia syntyy polttoaineiden ja energian käytöstä oman yrityksen toiminnoissa ja noin 90 prosenttia on arvoketjun epäsuoria päästöjä. Alojen hiilijalanjälki vastaa noin yhtä prosenttia Suomen vuosittaisista kasvihuonekaasujen kokonaispäästöistä.

Tavoitteenamme on kartoittaa koko Keskisuomalainen-konsernin hiilijalanjälki vuoden 2024 aikana. Tämä laskenta tulee sisältämään paitsi konsernin oman toiminnan suorat ja epäsuorat (scope 1 ja 2) myös arvoketjumme (scope 3) päästöt. Tällä hetkellä täydellinen hiilijalanjäljen laskenta on toteutettu konsernissa suoramainontaa harjoittavan Suomen Suoramainonnan ja painomme Lehtiseppien toiminnan osalta. Täydellisen koko konsernin kattavan hiilijalanjälkilaskelman jälkeen laadimme tiekartan, johon määrittelimme päästövähennystavoitteissa etenemisen konkreettisesti.

Vuonna 2023 koko Keskisuomalainen-konsernin päästöt oman toiminnan (scope 1 ja 2) osalta olivat 1436t co2ekv, mikä oli 18 % vähemmän kuin vuonna 2022.

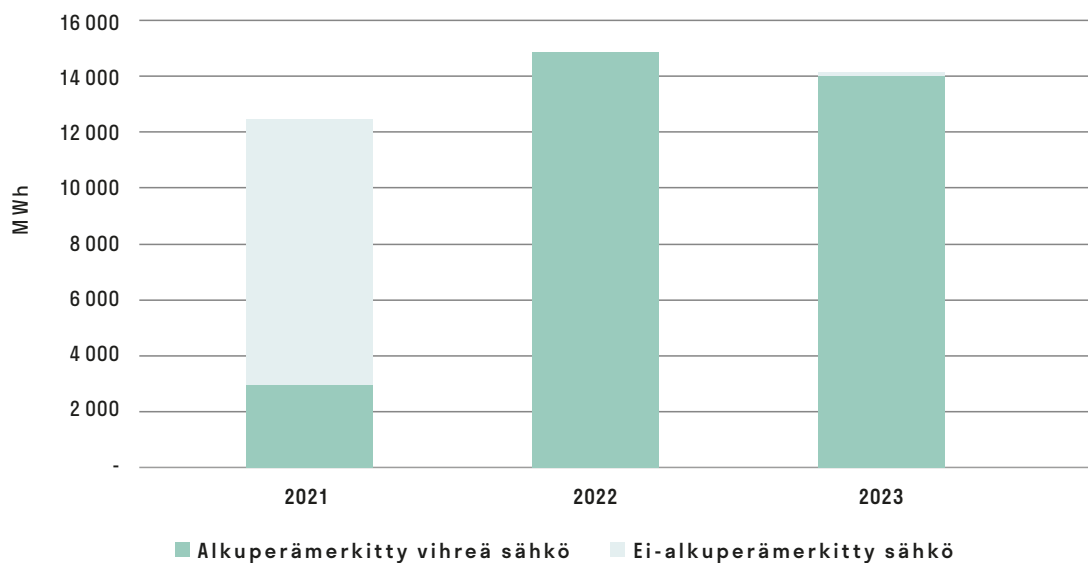
Suomen Suoramainonnan vuoden 2023 hiilijalanjäljestä 39 prosenttia (2022: 26) muodostui suorista ja epäsuorista omista päästöistä ja 61 prosenttia (2022: 74) arvoketjun päästöistä. Suomen Suoramainonta vähentää päästöjään esimerkiksi uusimalla ja vaihtamalla jakelukulustoaan vähäpäästöisempiin ajoneuvoihin. Odotuksemme on, että merkittävä osa kaluston uudistamisesta ajoittuu vuosille 2024 ja 2025. Tällöin suurin osa jakeluautoistamme tulee olemaan Euro 6 -päästöluokittelun mukaisia. Vuonna 2023 Suomen Suoramainonnan kokonaispäästöt vähenivät 9 % verrattuna vuoteen 2022. Ilmaston kannalta kestävä on se, että pääosin jakelu toteutetaan edelleen erittäin vähäpäästöisesti: kävellen tai polkupyörällä. Vuodesta 2024 alkaen olemme sopineet kumppaniemme kanssa, että Suomeen luodaan uusia hiilinieluja Suomen Suoramainonnan päästöjä vastaava määrä.

Keskisuomalainen-konserni kehittää ympäristötyötään määrätietoisesti ja yhä huolellisemmin kattuen konsernin kaikki toiminnot.

PÄÄSTÖJEN VÄHENTÄMISEKSI SIIRRYIMME VUONNA 2022 KÄYTTÄMÄÄN ALKUPERÄMERKITYÄ VIHREÄÄ SÄHKÖÄ

Raportointi sisältää konsernin isot kiinteistöt sekä kaiken painotoiminnan sähkön kulutuksen.

A young man wearing a black beanie, a dark blue puffer jacket, a grey scarf, and black gloves is looking at his smartphone. He has a green backpack on. The background is a snowy forest with trees covered in snow.

*Olemme käynnistäneet
konsernissämme myös
kaikkien medioidemme
sähköisten ja digitaalisten
tuotteiden yhteisen
hiilijalanjäljen laskennan.*

LEHTISEPPIEN PÄÄSTÖT 2023*

LUOKKA	PÄÄSTÖJEN LÄHDE	OSUUS LEHTISEPPIEN PÄÄSTÖISTÄ	PÄÄSTÖT tn CO ₂ e
Lehtiseoppien suorat päästöt (Scope 1)	Ei päästölähteitä	0 %	0
Lehtiseoppien epäsuorat päästöt (Scope 2)	Ostettu sähkö ja kaukolämpö	10 %	759
Lehtiseoppien arvoketjun päästöt (Scope 3)	Ostetut tuotteet ja palvelut	79 %	6 078
	Materiaalien kuljetukset ja jakelu	9 %	690
	Työmatkaliikenne	2 %	161

Lehtiseoppien painotoiminnan hiilijalanjäljestä puolestaan 10 prosenttia muodostui oman toiminnan suorista ja epäsuorista (scope 1 ja 2) päästöistä sekä 90 prosenttia arvoketjun päästöistä (scope 3). Vuonna 2023 Lehtisevät kokonaispäästöt vähenivät 52 % verrattuna edellisvuoteen.

Lehtisevät tarjoavat asiakkailleen ilmastokompensoituja painotuotteita, ja kompensointia tarjotaan myös Suomen Suoramainonnan suorajakelussa. Kompensaatiolla tuetaan suomalaisten metsien lannoitusta puuston lisäisen kasvun luomiseksi sekä kuntien joutomaiden ja turvetuotannosta poistettujen soiden metsittämistä.

Kompensaation toteuttamisen kumppanina toimii jyväskenläläinen Green Carbon, jonka toiminta perustuu yhdessä tiedeyhteisön ja suomalaisten metsäomistajien kanssa kehitettyyn hiilinielumalliin. Prosessin tuloksena syntyy mitattavia, ilmakehästä hiilidioksidia poistavia luontaisia hiilinielujä. Kolmannen, riippumattoman osapuolen auditoima menetelmä pohjautuu kansainväliseen ISO 14064-2:2019 standardiin, mikä on osoitus toiminnan luotettavuudesta, läpinäkyvyydestä ja tehtyjen toimenpiteiden todennettavuudesta.

Digitaalinen hiilijalanjälki selvityksessä

Olemme käynnistäneet konsernissamme myös kaikkien medioidemme sähköisten ja digitaalisten tuotteiden yhteisen hiilijalanjäljen laskennan. Vuonna 2023 tätä työtä on systemaattisesti jatkettu.

Olemme mukana myös digimainonnan ja markkinoinnin yhteisön, IAB Finlandin, vastuullisuutta käsittelevässä työryhmässä. Sen tehtävänä on kehittää digimainonnan vastuullisuutta ja levittää vastuullisuustietoa sekä hyviä käytäntöjä alan toimijoille. Digimainonnan vastuullisuutta on esimerkiksi hiilijalanjäljen huomioiminen verkkopalvelujen toteutuksessa. Sivustojen selkeällä suunnittelulla sekä mainosten oikeanlaisella sijoittelulla voidaan vähentää mainosten turhaa latautumista ja sen myötä vähentää energiankulutusta – ja edelleen toiminnasta aiheutuvia hiilidioksidipäästöjä.

Selvitämme vapaaehtoisen kompensoinnin kehittämistä kuluttajille myös myymiimme sähkö- ja digitaalisiin tuotteisiin.

Puhtaampaa energiaa ja lämpöä

Suuri osa Keskisuomalainen-konsernin omista päästöistä syntyy energian käytöstä. Energiankäytön tuottamien päästöjen vähentäminen onkin ollut suurimpia ympäristötavoitteitamme. Vuodesta 2022 alkaen Keskisuomalainen-konsernin painojen, suurimpien lehtien toimitusten ja useimpien muussa käytössä olevien kiinteistöjen käyttämä sähkö on 100-prosenttisesti uusiutuvaa eli tuuli- ja vesivoimaa sekä bioenergiaa hyödyntävää sähköä. Hyödynnämme energiamuotona myös ydinvoimaa. Koko konsernin sähköstä 99 % tulee uusiutuvista lähteistä. Tavoitteemme on lisätä alkuperämerkityn vihreän sähkön osuutta sitä mukaa, kun määräaikaista sähkösopimuksia uusitaan.

Kiinnitämme yhä tarkempaa huomiota myös käyttämämme lämmön energialähteisiin. Lähes kaikki konsernin käytössä olevat kiinteistöt ovat kaukolämmön piirissä, ja pyrimme vaihtamaan sopimuksiamme päästövapaaseen kaukolämpöön tarjonnan ja mahdollisuuksien mukaan. Ensimmäisenä uusiutuvaa kaukolämpöön on siirtymässä Lahdessa sijaitseva kiinteistömme keväällä 2024.

SUOMEN SUORAMAINONNAN PÄÄSTÖT 2023

LUOKKA	PÄÄSTÖJEN LÄHDE	OSUUS SUOMEN SUORAMAINONNAN PÄÄSTÖISTÄ	PÄÄSTÖT tn CO _{2e}
Suomen Suoramainonnan suorat päästöt (Scope 1)	Omien ajoneuvojen päästöt	17 %	407
Suomen Suoramainonnan epäsuorat päästöt (Scope 2)	Ostettu sähkö ja kaukolämpö	12 %	270
Suomen Suoramainonnan arvoketjun päästöt (Scope 3)	Runkokuljetukset ja alihankintajakelu	61 %	1 410
	Jätteet	2 %	47
	Työmatkaliikenne	8 %	188

Parannamme kiinteistöjen energiatehokkuutta

Keskisuomalainen-konserni harjoittaa liiketoimintaansa pääsääntöisesti omistamissaan tiloissa. Kehitämme kiinteistöjämme ja vuokraamme toimitilojamme myös ulkopuolisille toimijoille.

Huomioimme uudis- ja korjaushankkeiden suunnittelussa tilojen toiminnallisuuden ja käyttötarkoitusta vastaavat tilakoot sekä kiinteistön energiatehokkuuden. Tavoittelemme energiatehokkuuden parantamista kaikissa hallinnoimissamme kohteissa rakennuksen iän huomioiden: minimoimme lämmitysenergian määrän ja teemme tarvittavia toimenpiteitä energiatehokkuuden tehostamiseksi. Uusimme valaistustekniikkaa ja saneeraamme iv-järjestelmiä. Vuonna 2023 käynnissä oli yksi toimitilaremontti Jyväskylässä, jonka osana uudistetaan talotekniikkaa energiatehokkaammaksi.

Lisäämme työntekijöidemme tietoisuutta energiatehokkaista toimintatavoista ja edistämme kiinteistöjemme energiatehokkuutta myös kumppanuuksemme kautta päivittäisessä työssä: panostamme ennakoivaan huoltoon ja kehitämme sekä optimoimme olosuhteita yhteistyössä teknisen ylläpidon kumppaneidemme kanssa. Kartoitamme aktiivisesti kiinteistöjemme elinkaaren ympäristökuormaa pienentäviä ja taloudellisuutta parantavia vaihtoehtoja.

Keskisuomalainen-konsernissa on käytössä monipaikkaisen työskentelyn malli, ja olemme tehostaneet tilojemme käyttöä vuodesta 2022 lähtien. Tehostuneen tilankäytön myötä myös lämmitettyjen neliöiden määrä vähenee.

Yhä huolellisempaa ja kattavampaa kierrätystä

Parannamme jätteiden kierrätystä yhteistyössä jätehuollon kumppanimme kanssa. Kumppanimme huolehtii, että keräämämme jätteet käytetään ensisijaisesti tuotteiden raaka-aineeksi. Esimerkiksi keräyspaperi ja metalli toimitetaan paperi- ja metalliteollisuuden käyttöön. Mikäli jätettä ei ole mahdollista kierrättää, hyödynnetään sen sisältämä energia. Lehtiseppien painotoiminnassa jätteenkeräys on erityisen pitkälle mietitty. Kaatopaikalle ei päädy jätettä, sillä se kierrätetään tai hyödynnetään esimerkiksi energiana. Vuonna 2023 Lehtiseppien kierrätysprosentti oli 99% (2022: 97,6) ja Suomen Suoramainonnan 98,8 %. Koko konsernin osalta kierrätysprosentti viime vuonna oli 97.

Lisäksi huolehdimme käytössämme olevan elektroniikan huolellisesta kierrätyksestä. Kaikki työntekijöidemme käyttökänsä loppuun tulevat työasemat toimitetaan keskitetysti kierrätykseen kumppanimme tietoturvalliseen kierrätyspalveluun. Leasing-sopimuksella olevat laitteet puolestaan palautetaan takaisin leasing-palvelua tarjoavalle kumppanillemme.

Vähennämme painotoiminnan ympäristövaikutuksia

Olemme panostaneet painojen ympäristöasioiden hallintaan jo pitkään – työmme tavoitteena on painotoiminnan ympäristövaikutusten minimointi. Painotoiminnastamme vastaa painopalveluja tarjoava Lehtiseppä.

Painojemme ympäristötoimintaa ohjaa ISO 14001 -sertifikaatti, ja arkkipainossa käytössä on myös ISO 9001 -laatu järjestelmä sekä Joutsenmerkki.

Suuri osa painotuotteen ympäristövaikutuksista syntyy paperintuotannossa. Paperijätteen minimointi on yksi painojemme ympäristötyön jatkuvista tavoitteista, ja Lehtiseppä pyrkii jatkuvasti vähentämään paperihukan eli makkelin määrää. Vuodesta 2021 lähtien yhtiö on selvittänyt painotuotannon vuosittaisen hiilijalanjalan Climate Calc -työkalulla, ja ulkopuolinen auditoija vahvistaa tuloksen vuosittain. Lehtiseppien painoissa on käytössä tulospalkkiomalli paperijätteen vähentämiseen. Mallissa henkilökuntaa palkitaan tavoitteiden saavuttamisesta – tuotteen laadusta tinkimättä.

Painotuotteidemme toiseksi merkittävimmät ympäristövaikutukset syntyvät käyttämästämme energiasta. Vuoden 2022 alusta lähtien olemme painaneet tuotteemme alkupe-
rämerkityllä uusiutuvalla energialla. Pyrimme vähentämään energiankulutusta sujuvalla ja tehokkaalla tuotannolla.

Olemme tehneet tavoitteellista työtä myös kemikaalien käytön vähentämiseksi. Emme laske kemikaaleja viemäriverkoon painoprosessissa, vaan keräämme ne vaarallisen jätteen keräykseen. Arkkipainomme värit ovat kasviöljypohjaisia ja rotaatiopainon eli sanomalehtipainon mineraaliöljypohjaisia. Painotoimintamme ei edellytä ympäristölupaa.

Kaikilla painoillamme on PEFC Chain of Custody -sertifikaatti, joka varmistaa, että paperiin käytetty puu on peräisin kestävästi hoidetuista metsistä. Vuoden 2023 alussa otimme käyttöön päivitetyn sertifikaatin. Lisäsimme vuoden 2023 aikana alkuperätodennettujen paperien määrää. Vuonna 2023 myydyin alkuperätodennettun paperin osuus oli 29,8 %.

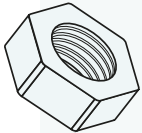
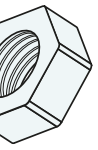
*Olemme panostaneet
painojen ympäristöasioiden
hallintaan jo pitkään
– työmme tavoitteena
on painotoiminnan
ympäristövaikutusten
minimointi.*

Huolehdimme ulkomainonnan vastuullisuudesta

Digitaalisen ulkomainonnan tuoteperheeseemme kuuluvat Neonmedian ja Esa Digitalin liikenneasemamediat, Big One -näytöt ja bussimedia. Ulkomainonnan suurimmiksi ympäristövaikutuksiksi on arvioitu sähkön käyttö ja liikenteen aiheuttamat päästöt (myynti, asennus ja huolto).

Kuulumme Suomen Ulkomainosliiton vastuullisuustyöryhmään, jossa määritellään alalle yhteisiä suosituksia kestävästä kehityksestä ja vastuullisuuden linjauksiin. Keski-

suomalainen-konserni on sitoutunut Ulkomainosliiton energiansäästöavoitteisiin. Niiden mukaisesti mainoslaitteiden tulee olla kytkettyinä pois päältä viisi tuntia vuorokaudessa joko yöaikaan tai muuna sopivana ajankohtana. Lisäksi mainoslaitteisiin tulee asentaa valon kirkkaussensori, joka säätelee valovoiman tehoa ympäristön kirkkauden mukaan. Lisäksi mainospinnan enimmäiskirkkautta tulisi laskea.

yli
600 000 kg
rautaa

kiinnityspultteja
3 700 kg

Vastuulliseen toimintaan kuuluu myös se, että koneista huolehditaan niiden elinkaaren loppuvaiheessa.

Sauli Vuorinen
toimitusjohtaja, Lehtisepät

PURETTAVAN PAINOKONEEN OSAT TEHOKKAASTI UUSIOKÄYTTÖÖN

Mediakonserni Keskisuomalaisen painopalveluyhtiö Lehtisepät purki alkuvuodesta 2023 Aholaidan painokoneen. Painokoneen osat jaoteltiin ja kierrätettiin mahdollisimman tarkasti, jotta purkamisen hiilijalanjälki olisi mahdollisimman pieni.

– Vastuulliseen toimintaan kuuluu myös se, että koneista huolehditaan niiden elinkaaren loppuvaiheessa, toteaa Lehtisepät Oy:n toimitusjohtaja **Sauli Vuorinen**.

Jyväskylän painokoneen osista muun muassa taittopäät ja painotornit saatiin hyödynnettyä konsernin muissa painoissa varaosina. Varaosiksi kelpaamattomat osat syntypaikkalajiteltiin ja kierrätettiin jakeittain uusiokäyttöön. Syntypaikkalajittelu tarkoittaa, että purkujäte lajitellaan heti jätteen syntypaikalla, eli työmaalla. Jyväskylän painon purkutyömaalle tuotiin erilliset kierrätyslavat esimerkiksi erilaisille metalleille, kuten raudalle, kromille ja värimetalleille sekä puu- ja energiajätteille, joihin eri jakeet jaoteltiin. Yhteensä materiaaleja lajiteltiin lähes 20 erilliseen jakeeseen.

– Oikeastaan jätettä sanan varsinaisessa merkityksessä ei syntynyt lainkaan. Materiaalit olivat hyvälaatuisia ja ne saatiin toimitettua suoraan uusiokäyttöön ilman välivarastointia, kertoo purkutyön toteuttaneen Kajanor Oy:n toimitusjohtaja **Kari Jaakkola**.

Purkutyö aloitettiin koneen kuivaamisella, jolloin painokoneesta poistettiin öljyt ja painovärit. Erilaisista jakeista eniten kertyi metalleja – rautaa kerättiin yli 600 000 kiloa ja pelkkiä koneen osien kiinnityspultteja 3 700 kiloa. Metalliosien erottelun jälkeen materiaalit pakattiin sellaiseen kokoon ja muotoon, että ne voitiin toimittaa suoraan uusiokäyttöön. Aholaidan painokoneen metalliosat toimitettiin terästehtaalle, jossa ne voidaan uusiokäyttää esimerkiksi ajoneuvojen osina.

– Purkutyö toteutettiin tehokkaasti alkuperäisessä aikataulussa. Meille tärkeää oli, että koneen materiaalit saatiin mahdollisimman pienellä hiilijalanjäljellä uusiokäyttöön ja tässä onnistuttiin, Vuorinen sanoo.

YMPÄRISTÖ

Energian kulutus	Yksikkö	2023	2022	2021	Energian kulutuksen pienentäminen (%) vs. edellinen vuosi	Lisätiedot
Sähkö	MWh	14 077	14 887	12 467	19 %	Raportointi sisältää konsernin isot kiinteistöt, painotoiminta
Kaukolämpö	MWh	14 586	13 501	14 686	-8 %	Raportointi sisältää konsernin isot kiinteistöt, painotoiminta
Bensiini	litraa	99 901	116 481	102 813	13 %	Konsernin omat autot ja työsuhdeautot
Diesel	litraa	201 402	203 613	192 228	6 %	Konsernin omat autot ja työsuhdeautot
Energiaintensiiteetti	MWh/hlö	10	10	8	25 %	Sähkön käyttö suhteutettu konsernin vuoden keskimääräiseen henkilömäärään
Materiaalit	Yksikkö	2023	2022	2021	Ero edelliseen vuoteen %	Lisätiedot
Painopaperi	tn	16 347	16 994	18 669	-9 %	
Painoväri	tn	334	343	344	0 %	
Painolevyt	tn	179	195	129	51 %	
Pakkausmateriaalit	tn	1 030	1 549	1 422	9 %	Rinkiin ilmoitetut luvut. Vuonna 2022 uusiutuvista lähteistä 26 %, 72 % rullakoita ja postitushäkkejä (näitä ei raportoitu vuodelta 2020)
Jätteet	Yksikkö	2023	2022	2021	Ero edelliseen vuoteen %	Lisätiedot
Jätteiden kokonaismäärä*	tn	5 411	5 175	5 036	3 %	*Raportointi koskee konsernin isoja omistamia kiinteistöjä, painotoimintaa sekä jakelua. Jätteet lajitellaan Keskisuomalaisen yksiköissä ja jätteiden käsittely sekä hyötykäyttö tapahtuu yksiköiden ulkopuolella
Kierrätys ja uudelleenkäyttö*	tn	5 231	4 962	4 782	4 %	kierrätys- ja uudelleenkäyttöprosentti 96,7%
Sanomalehtipaperi	tn	2 075	2 150	1 730	24 %	
Muu keräyspaperi	tn	2 599	2 302	2 575	-11 %	
Alumiini	tn	149	172	131	31 %	
Paperirullien hylsy	tn	113	123	121	2 %	
Paperirullien päätylaput ja -kääreet	tn	152	118	105	12 %	
Biojäte	tn	28	26	24	8 %	
Muut jakeet (lasi, muovi, metalli, pahvi yms)	tn	264	71	95	-25 %	
Vaarallinen jäte, hyötykäyttöön*	tn		50	75	-33 %	
Energian talteenotto*	tn	181	164	168	-2 %	
Energiajäte	tn	82	112	66	70 %	
Poltettava jäte	tn	5	23	85	-73 %	
Sekajäte	tn	76	11	6	83 %	
Puujäte	tn	0	16	11	45 %	
Rakennusjäte	tn	17	2	-		
Loppusijoitus*	tn	0	-	-		
Yrityksen päästöt	Yksikkö	2023	2022	2021	Ero edelliseen vuoteen %	
Scope 1**	tn CO ₂ e	407	310	313	-1 %	** Vuonna 2020 raportoitu vain Lehtisepät Oy päästöt, vuosilta 2021 ja 2022 raportoitu Lehtisepät Oy:n ja Suomen Suoramainonta Oy:n päästöt. Vuoden 2022 luvut saattavat vielä muuttua lukujen tarkentuessa.
Scope 2**	tn CO ₂ e	1 029	1 439	3 564	-60 %	Päästöttömän sähkön osuus suurin tekijä laskuun
Scope 3**	tn CO ₂ e	8 574	16 334	19 635	-17 %	Lopetetut toiminnot vaikuttavat eniten

Monien mahdollisuuksien vastuullinen työyhteisö

Keskisuomalainen-konsernin toiminnan ytimessä ovat osaavat ja hyvinvoivat työntekijät. Haluamme olla ammattitaitoinen, välittävä ja kehittymismahdollisuuksia tarjoava työnantaja, joka houkuttelee myös uutta osaamista. Pyrimme jatkuvasti siihen, että toimintamme näkyy asiakkaillemme erinomaisena palvelu- ja asiakaskokemuksena. Vuonna 2023 media-alan muutos jatkui vahvana, mikä haastoi henkilöstöä. Teimme työtä hyvinvoinnin ja esihenkilötyön tukemiseksi ja kehittämiseksi.

Keskisuomalainen-konsernissa työskenteli vuonna 2023 yhteensä lähes 5 000 ammattilaista eri puolilla Suomea. Suurin osa henkilöstömme työsuhteista on toistaiseksi voimassa olevia ja kokoaikaisia. Määräaikaiset työsuhteet ovat pääsääntöisesti vakituisen henkilöstön sijaisuuksia, projektitehtäviä ja opiskelijoiden työharjoitteluita. Käytämme lisäksi avustajia toimitusten sisällöntuotannossa. Osa-aikaisia työsuhteita voi olla työntekijöiden omasta toiveesta esimerkiksi osittaisen hoito- tai opintovapaan takia tai työuran loppuvaiheessa. Osa-aikaisia työsuhteita on myös osatyökykyisillä tai muutosneuvotteluiden seurauksena.

Noudatamme työyhteisössämme hyviä tapoja ja toimimme vastuullisesti. Meille on tärkeää kohdella kaikkia työntekijöitämme tasa-arvoisesti ja yhdenvertaisesti, yhtiökohtaiset tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelmat huomioiden. Arvostamme kaikkia työyhteisömme jäseniä, keskustelemme avoimesti ilmapiirissä ja rakennamme yhteistyötä.

Työtämme ohjaavat vuonna 2022 määritellyt henkilöstöön liittyvät painopisteet, jotka ovat kiinnostava työpaikka, osaa-va ja hyvinvoiva henkilöstö sekä sujuvat työsuhteet. Meillä on nollatoleranssi epäasialliseen kohteluun. Puutumme esille tuleviin epäasiallisen kohtelun tilanteisiin ja epäasialliseen käytökseen sekä seuraamme henkilöstön kokemuksia säännöllisesti henkilöstötutkimuksessa.

Vuonna 2023 lisäsimme tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelmiiimme palkkatasa-arvoa kuvaavat tunnusluvut. Osana HR-raportoinnin kehittämistä syvennämme tietoa palkkatasa-arvosta ja sen toteutumista.

Kehitimme vuoden mittaan henkilöstötyötä entistä vahvemmin liiketoimintaa tukevaksi. Jatkoimme työsuhteiden prosessien ja konsernin HR-käytäntöjen yhtenäistämistä.

Henkilöstön näkökulma vahvemmin esiin

Vuonna 2023 media-alan raju murros jatkui, mikä haastoi henkilöstöämme. Kehitimme henkilöstötyötämme vuoden aikana muun muassa rakentamalla yhtenäisiä toimintamalleja ja ottamalla huomioon työntekijöiden näkökulman entistä vahvemmin. Tuimme henkilöstöä ja tiimejä työyhteisöjen haastavissa tilanteissa sekä vuonna 2023 esimerkiksi myös muutosneuvotteluissa. Näitä oli konsernissamme vuoden mittaan useita mediakentän muutoksen ja yleisen taloudellisen epävarmuuden vuoksi.

Myös osaamisen kehittäminen korostui henkilöstötyön keskeisenä teemana vuoden 2023 aikana. Toimintaympäristön muuttuminen toi muutoksia etenkin toimitusten ja sisällöntuotannon työhön. Muutokset edellyttävät ihmisiltä osaamisen päivitystä ja kehittämistä, mikä kasvattaa kuormitusta. Myös mediamyynnin tilanne oli taloustilanteen vuoksi entistä haastavampi ja siten kuormittavampi työntekijöille.

Seuraamme henkilöstömme hyvinvointia vuosittaisella, konsernin laajuisella henkilöstötutkimuksella. Vuonna 2023 sen vastausprosentti oli korkeampi kuin koskaan, 74,6 % (69,4 % vuonna 2022). Se oli myönteinen signaali siitä, että ihmiset haluavat entistä vahvemmin ilmaista mielipiteensä. Tulokset olivat edellisvuoden tasolla: kokonaiskeskiarvosana 4,0 pysyi entisellään. Työnantajan suositteluindeksi NPS laski -3:een edellisvuoden 1:stä.

Omien voimavarojen koettiin parantuneen suhteessa työn vaatimuksiin. Osaamisen ja motivaation kokemus kasvoi tai pysyi ennallaan kaikissa yhtiöissä verrattuna vuoteen 2022: työntekijöillä oli positiivinen kokemus oman osaamisensa hyödyntämisestä ja kehittämisestä. Heikoimmiksi katsottiin vaikutusmahdollisuudet omaan työhön ja osallisuuden kokemus erityisesti muutoksissa. Myös sisäisen viestinnän kehittämi-

sen tarve nousi esiin. Tähän tartuimme muun muassa osallistamalla henkilöstön ja esihenkilöt konsernistrategian arvotyöhön sekä kehittämällä intraa.

Kokemus syrjinnästä ja epäasiallisesta kohtelusta väheni. Kokemusten esiin tuomisessa oli haasteita, ja siksi ohjasimme esihenkilöitä käsittelemään asiaa tiimeissä ja rohkaisemaan syrjiskokemuksista kertomiseen. Kannustamme säännöllisten tiimipalaverien pitoon ja työntekijöiden aitoon kohtaamiseen.

Valmensimme esihenkilöitä monipaikkaisen tiimin johtamiseen ja erityisesti siihen, miten esihenkilö voi lisätä osallisuuden ja yhteisyyden kokemusta. Lisäksi esihenkilöitä kannustettiin kahdenkeskisten keskustelujen käymiseen ja työhyvinvointiin vaikuttavien asioiden käsittelyyn suorituksen johtamisen rinnalla. Esihenkilötyön positiivinen kehitys jatkui, ja on kyselyn tulosten mukaan hyvällä tasolla.

Työyhteisöt käsitelivät omat kyselytuloksensa, tunnistivat tärkeimmät kehittämiskohteensa ja vahvuutensa sekä laativat näiden perusteella kehittämissuunnitelmat.

Ylläpidämme työhyvinvointia yhteistyössä työterveyshuollon kanssa

Tuemme yhdessä työterveyshuollon kanssa työntekijöidemme hyvinvointia ja työssä jaksamista. Tuemme työntekijöiden työkykyä ja seuraamme työkyvyttömyysriskissä olevien työntekijöiden tilannetta säännöllisesti yhdessä esihenkilöiden, työterveyshuollon ja työeläkevakuuttajan kanssa. Tarjoamme henkilöstöllemme laajat työterveyspalvelut. Lisäksi seuraamme systemaattisesti sairauspoissaoloja, joiden määrä laski edellisvuodesta 10,6 päivästä (2022) 8,1 päivään (2023) henkilöä kohden.

Huomioimme eri henkilöstöryhmien erityistarpeet, kuten ikääntyvät työntekijät, yksityis- ja työelämän yhteensovittamisen sekä työntekijät, joiden työkyky on heikentynyt. Suhtaudumme positiivisesti osittaisiin hoito- ja opinto- sekä vuorotteluvapaisiin. Myös monipaikkaisen työskentelyn toimintamallimme tukee eri elämäntilanteissa olevia työntekijöitä. Vuonna 2023 henkilöstötutkimuksessa nousi ensimmäisen kerran esiin fyysisten kohtaamisten tärkeys ja tarve.

Tuemme osatyökykyisiä työntekijöitä työssä jaksamisessa, suunnittelemme yhdessä työhön paluun pitkän sairauspoissaolon jälkeen sekä uudelleen kouluttautumisen ja sisäisen tehtäväkierron mahdollisuuksia tilanteisiin, joissa tietystä tehtävässä työskentely ei enää ole mahdollista.

Kilpailutuksen tuloksen jatkoimme työterveyshuollon yhteistyötä Mehiläisen kanssa uudistetuilla toimintamalleilla. Selvitimme heidän kanssaan yhdessä, kuinka voisimme puuttua työkykyhaasteisiin aiempaa tehokkaammin. Rakensimme toimintamalleja, joissa painotus on terveyshaasteiden ennalta ehkäisyssä osana päivittäistä esihenkilötyötä. Täsmensimme varhaisen tuen mallin käytäntöjämme ja lisäsimme työhyvinvoinnin ja jaksamisen aiheita osaksi johtamista ja esihenkilötyötä.

Työeläkevakuuttajien Varman, Ilmarisen ja Elon kanssa toteutimme hankkeita jaksamisen tueksi muun muassa tiimeille, joita muutokset kuormittivat. Lisäksi toteutimme päätoimittajien coachingin.

Työturvallisuus on olennainen osa työhyvinvointia. Työturvallisuutta kehitetään ja tapaturmat käsitellään yhtiökohtaisesti. Seuraamme työtapaturmien ja läheltä piti -tapauksien tilastoja yhtiöissä kvartaaleittain käytävissä YT- ja

Haluamme taata työntekijöille tasavertaiset mahdollisuudet kehittyä työssään ja edetä urallaan.

työsuojelutoimikunnan kokouksissa. Suurimmat fyysisen työturvallisuuden riskit ovat painoissa, jotka tekevät säännöllistä työturvallisuustyötä. Painoista vastaavien Lehtiseppien ja tapaturmavakuuttaja LähiTapiolan kanssa kehitimme vuonna 2023 turvallisuuskävelyiden mallia.

Uudistimme yhtiöidemme käyttämän riskienarvioinnin mallia siten, että siinä huomioidaan etätyö ja psykososiaalinen kuormitus entistä tarkemmin.

Kouluttautumalla mukana muutoksissa

Tavoitteenamme on ylläpitää ja edistää työntekijöiden ammatillista osaamista liiketoiminnan lähtökohdista määritellyn strategian mukaisesti. Haluamme taata työntekijöille tasavertaiset mahdollisuudet kehittyä työssään ja edetä urallaan.

PROCESS-HANKE HAASTOI KANSAINVÄLISET OPISKELIJARYHMÄT POHTIMAAN MEDIA-ALAN TULEVAISUUTTA

Mediakonserni Keski-suomalainen osallistui yhtenä viidestä partneriyhtiöstä kansainväliseen ProCESS-hankkeeseen. Kolme vuotta kestäneen projektin tarkoituksena oli tarjota opiskelijoille ratkaistavaksi partneriyhtiöiden esille nostamia liiketoiminnallisia haasteita. Tammikuussa 2024 päättyneessä hankkeessa oli mukana yhtiöitä ja korkeakouluopiskelijoita neljästä eri maasta.

Processing Complexity with Emotional, Sensorial and Spiritual Capacities, lyhennettynä ProCESS-hanke käynnistyi vuonna 2021, jolloin kansainväliset opiskelijaryhmät pääsivät ensimmäisenä tapaustutkimuksenaan pohtimaan Mediakonserni Keski-suomalaisen digitaalisen oppimisympäristön KSML Akatemian käyttöönottoa ja oppimiskulttuurin kehittämistä. Kaksi muuta tapaustutkimusta keskittyivät siihen, miten Mediakonserni Keski-suomalaisen uutismediat tavoittaisivat entistä paremmin nuoria lukijoita ja minkälaisella mainonnalla on paras teho kyseisen kohderyhmän keskuudessa uutismediaympäristössä.

ProCESS-hankkeen tavoitteena oli kehittää niin sanottuja pehmeitä ongelmanratkaisutaitoja rationaalisen päättelyn ohella aitojen yrityselämän haasteiden parissa. Opiskelijoiden esitykset tarjosivat paitsi ennakkoluulottomia, luovia ja rohkeita ratkaisuja, herättelivät ne myös partneriyhtiöitä laajentamaan ajatteluaan ja hakemaan ratkaisuja uusista näkökulmista. Opiskelijat pystyivät hyvin samaistumaan nuorten lukijoiden tavoittamiseen liittyviin haasteisiin ja tarjoamaan oman ikäluokkansa näkökulmasta merkityksellisiä ratkaisuja Mediakonserni Keski-suomalaisen markkinointiin.

Mediakonserni Keski-suomalainen haluaa tehdä tiivistä yhteistyötä oppilaitosten kanssa ja tarjota opiskelijoille mahdollisuuksia tutustua työelämään ja medialiiiketoimintaan jo opintojensa aikana. ProCESS-hanke avasi mahdollisuuksia myös kansainväliseen yhteistyöhön.

– ProCESS-hanke oli oiva tilaisuus paitsi tarjota opiskelijoille mielenkiintoisia medialiiketoiminnallisia caseja, niin se oli myös meille hyvä tilaisuus päästä kuulemaan, millaisilla ratkaisuilla pystyisimme puhuttelemaan opiskelijoiden edustamaa nuorten aikuisten kohderyhmää, sanoo Mediakonserni Keski-suomalaisen kaupallinen johtaja **Mikko Pakarinen**.

Konsernimme henkilöstö koulutautuu jatkuvasti kartuttaakseen uutta osaamista. Keski-suomalainen-konsernissa kertyi vuonna 2023 henkilöstölle tarjottuja koulutustunteja yhteensä 10 794. Noudatamme muutosturvan toimintamallia eli tarjoamme muutosneuvotteluissa irtisanotuille muutosturvavalmennuksen tukemaan uuden uran löytämistä.

Tuemme esihenkilöitä monin tavoin, jotta he pystyvät johtamaan tiimiään muuttuvassa toimintaympäristössä. Esihenkilöitä koulutettiin teemavalmennuksissa muun muassa mielen hyvinvoinnin tukemiseen sekä uudistumista ja innostusta mahdollistavan toimintakulttuurin luomiseen. Jatkoimme esihenkilökahvien käytäntöä, jolla vahvistamme johtamista sekä osallistamme esihenkilöt henkilöstön kehitystyöhön.

Vaalimme työntekijöiden ja esihenkilöiden avointa keskusteluyhteyttä. Valmennamme esihenkilöitä tukemaan henkilöstön työkykyä sekä huomaamaan mahdollisia varhaisia merkkejä työkyvyn heikkenemisestä ja nostamaan asioita keskusteluun työntekijän kanssa. Säännöllisissä kahdenvälisissä keskusteluissa esihenkilöt ja työntekijät keskustelelevat työssä jaksamisesta ja sopivat tarvittaessa toimenpiteitä sen vahvistamiseksi.

Henkilöstön osaamisen kehittymistä tukee myös konsernin yhteinen verkko-oppimisympäristö KSML Akatemia, jonka tarjonta laajeni vuonna 2023: rakensimme verkkoperehdytyksen esihenkilöille ja toimme mukaan myös konsernin yleisperehdytyksen jokaiselle työntekijälle. Liiketoiminnot lisäsivät KSML Akatemian kurssitarjontaa muun muassa toimituksille ja mediamyynnille. KSML Akatemiaa hyödynnettiin myös kuluttajastrategian jalkauttamiseen verkkokurssina.

Monien mahdollisuuksien houkutteleva työnantaja

Kehitämme työhyvinvointia, osaamista ja työnantajamielikuvaa jatkossakin. Lisäämme Keski-suomalainen-konsernin tunnettuutta potentiaalisten työntekijöiden keskuudessa, jotta pystymme myös tulevaisuudessa saamaan osaavaa työvoimaa varsinkin liiketoimintojen erityisosaamista, kuten digiosaamista, vaativiin tehtäviin.

Olemme tunnustaneet haasteet myös esimerkiksi mainosjakajien rekrytoinneissa, jossa tuimme esihenkilöitä rekrytointiprosesseissa. Tarjoamme opiskelijoille harjoittelupaikkoja ja opiskelijoita työskenteli konsernissa myös kesätoimittajina.

Työmme työnantajamielikuvan parantamiseksi sekä esihenkilöiden tukeminen ja kouluttaminen näkyi rekrytoinneissa jo vuonna 2023. Meille on ollut palautteen mukaan entistä helpompaa hakea töihin, ja teimme onnistuneita rekrytointeja.

Vuonna 2024 tuomme henkilöstötyötä entistä lähemmäksi liiketoimintoja muun muassa ottamalla käyttöön HR-kumppanimallin, jossa liiketoiminnoilla on nimetyt HR Partnerit henkilöstötyön kehittämiseen. Jatkamme HR-käytäntöjen yhtenäistämistä, henkilöstön näkökulman vahvistamista kehitystyössä ja konsernin yhteishengen panostamista.

Olemme iso, mutta paikallinen, monipaikkainen työnantaja. Meillä on työ- ja uramahdollisuuksia erilaisiin tehtäviin ja erilaisille osaajille eri puolilla Suomea. Hyvinvoinnin haasteissa tuemme työntekijöitä ja esihenkilöitä, jotta he pystyvät luomaan tiimiään muutoksissa. Haluamme olla välittävä työnantaja, jonka panostus henkilöstön hyvinvointiin näkyy työntekijöiden kokemuksena siitä, että Keski-suomalainen-konsernin eri tehtävissä on hyvä kasvaa ja kehittyä.

HENKILÖSTÖ

Työntekijät	2023			2022			2021			Lisätieto						
	Naiset	Miehet	Yht.	Naiset	Miehet	Yht.	Naiset	Miehet	Yht.							
Henkilöstö yhteensä *	792	53 %	715	47 %	1507	837	53 %	741	47 %	1578	1055	48 %	1158	52 %	2213	* raportointitapa muuttunut 2022, luvut eivät ole vertailukelpoisia
Määräaikainen %	4 %		3 %		7 %	5 %		2 %		7 %	5 %		4 %		8 %	
Vakituinen %	49 %		45 %		93 %	48 %		44 %		93 %	43 %		49 %		92 %	
Henkilöstö yhteensä *	792	53 %	715	47 %	1507	837	53 %	741	47 %	1578	1055	48 %	1158	52 %	2213	* raportointitapa muuttunut 2022, luvut eivät ole vertailukelpoisia
Kokoaikainen %	42 %		37 %		79 %	43 %		37 %		80 %	35 %		34 %		69 %	
Osa-aikainen %	10 %		11 %		21 %	10 %		10 %		20 %	13 %		18 %		31 %	
-joista tuntityöntekijöitä %	5 %		9 %		14 %	6 %		8 %		14 %						
Toimitukselliset työntekijät	279	58 %	198	42 %	477	285	58 %	204	42 %	489	287	59 %	201	41 %	488	
Kaupalliset ja muut työntekijät	513	50 %	517	50 %	1030	552	51 %	537	49 %	1089	768	45 %	957	55 %	1725	Luku sisältää kaikki muut henkilöt, paitsi toimituksellisen henkilöstön.
Freelancer sopimukset (avustajat)	604	47 %	670	53 %	1274	652	45 %	803	55 %	1455	676	45 %	838	55 %	1514	Sisältää kaikki avustajasopimukset

Henkilömäärä	2023			2022			2021			Lisätieto							
	Naiset	Miehet	Yht.	Naiset	Miehet	Yht.	Naiset	Miehet	Yht.								
Mainosjakajat	1164	38 %	1919	62 %	3083					3168						3692	
Avustajat	604	47 %	670	53 %	1274	652	45 %	803	55 %	1455	676	45 %	838	55 %	1514	Sisältää kaikki avustajasopimukset	

Sukuoli- ja ikäjakauma	2023			2022			2021			Lisätieto						
	Naiset	Miehet	Yht.	Naiset	Miehet	Yht.	Naiset	Miehet	Yht.							
Sukupuolijakauma	792	53 %	715	47 %	1507	837	53 %	741	47 %	1578	1055	48 %	1158	52 %	2213	
Alle 30-vuotiaat %	4 %		3 %		7 %	4 %		3 %		8 %	4 %		7 %		11 %	
30-44-vuotiaat %	15 %		14 %		29 %	14 %		14 %		29 %	14 %		16 %		29 %	
45-55-vuotiaat %	14 %		12 %		26 %	16 %		15 %		31 %	14 %		14 %		28 %	
yli 55-vuotiaat %	20 %		18 %		38 %	18 %		15 %		33 %	16 %		16 %		32 %	
Keski-ikä	49,4		49		49,2	49,0		48,5		48,7	48,6		46,7		47,6	

Kollektiivisesti neuvoteltujen työehtosopimusten piiriin kuuluva henkilöstö, sopimuksittain	2023			2022			2021			Lisätieto						
	Naiset	Miehet	Yht.	Naiset	Miehet	Yht.	Naiset	Miehet	Yht.							
	628	53 %	561	47 %	1189	667	53 %	595	47 %	1262	887	47 %	1007	53 %	1894	Jakajat, graafiset toimihenkilöt, tekniset toimihenkilöt (yleissitova), media- ja painoalan työntekijät (yleissitova), journalistit (yleissitova)

Johtoolimien sukupuolijakauma	2023			2022			2021		
	Naiset	Miehet	Yht.	Naiset	Miehet	Yht.	Naiset	Miehet	Yht.
Konsernin johtoryhmä	2	6	8	1	6	7	1	6	7
Hallitus	2	5	7	2	5	7	2	5	7
Johtoolimien ikäjakauma									
Konsernin johtoryhmä			57,0			56,0			55,0
Hallitus			54,5			53,5			52,5

wsw	Yksikkö	2023	2022	2021
Sairaspoissaolot	pv/hlö	8,1	11,2	9,4
Työperäiset tapaturmat	kpl	14	28	38

GRI INDEKSI

GRI Standards -tunnus		Sijainti	Huomiot
GRI 2: Yleinen sisältö (2021)			
Organisaation kuvaus ja raportointikäytännöt			
2-1	Organisaation yleistiedot	Tietoja osakkeenomistajille s. 3, Mediakonserni Keskisuomalainen lyhyesti s. 4, Selvitys hallinto- ja ohjausjärjestelmästä s. 165-166	
2-3	Raportointijakso, julkaisuväli ja yhteyshenkilö	Vastuullisuus Keskisuomalainen-konsernissa s. 66	Yhteyshenkilö: Ida Lindroos, vastuullisuudesta vastaava johtaja, ida.lindroos@media.fi
2-4	Oikaisut aiemmin raportoiduissa tiedoissa	GRI-indeksi	Korjattu vuoden 2021 kaukolämmönkulutuksen virhe ja muutettu polttoaineiden raportointia vuosilta 2020-2021 (raportointiin sisältyy jatkossa myös jakeluautojen polttoaineet, ennen raportointia vain työmatkustukseen liittyvä polttoaine)
2-5	Raportoinnin varmennus	GRI-indeksi	Raporttia ei varmenneta.
Toimialat ja työntekijät			
2-6	Toimialat, arvoketju ja muut liiketoimintasuhteet	Vuosikertomus s. 10-12, Arvonluontimalli s. 71	
2-7	Palkansaajat	Tasa-arvoinen ja välittävä työnantaja s. 93	
2-8	Tietoa muista työntekijöistä	Tasa-arvoinen ja välittävä työnantaja s. 93	
Hallinnointi			
2-9	Hallintorakenne ja kokoonpano	Selvitys hallinto- ja ohjausjärjestelmästä s. 165-167	
2-10	Hallituksen nimittäminen ja valitseminen	Selvitys hallinto- ja ohjausjärjestelmästä s. 165-166	
2-11	Hallituksen puheenjohtaja	Selvitys hallinto- ja ohjausjärjestelmästä s. 166	
2-12	Hallituksen rooli vaikuttavuuden johtamisessa	Vastuullisuus Keskisuomalainen-konsernissa s. 66-67	
2-13	Vaikuttavuuden johtamisen vastuunjako	Vastuullisuus Keskisuomalainen-konsernissa s. 66-67	
2-14	Hallituksen rooli vastuullisuusraportoinnissa	Vastuullisuus Keskisuomalainen-konsernissa s. 66-67	
2-15	Eturistiriitojen välttäminen	Reilu ja vaikuttava yhteiskunnallinen toimija s. 72	
2-16	Kriittisistä huolenaiheista viestiminen	Reilu ja vaikuttava yhteiskunnallinen toimija s. 72	
2-17	Hallituksen kollektiivinen tieto kestävästä kehityksestä	Vastuullisuus Keskisuomalainen-konsernissa s. 66, Selvitys hallinto- ja ohjausjärjestelmästä s. 166-167	
2-18	Hallituksen suorituksen arviointi	Selvitys hallinto- ja ohjausjärjestelmästä s. 166	
2-19	Hallituksen ja ylimmän johdon palkitseminen	Selvitys hallinto- ja ohjausjärjestelmästä s. 166-167	
2-20	Palkitsemisen määrittelykäytännöt	Selvitys hallinto- ja ohjausjärjestelmästä s. 166-167	
Strategia, politiikat ja toimintatavat			
2-22	Lausunto kestävästä kehityksestä	Vastuullisuus Keskisuomalainen-konsernissa s. 65	
2-23	Politiikat, joihin yhtiö on sitoutunut	Reilu ja vaikuttava yhteiskunnallinen toimija s. 72, 74-76 Sananvapauden vaalija ja demokratian edistäjä s. 79, https://keskisuomalainen.com/mediatalo/vastuullisuus/	
2-24	Politiikkojen ja ohjeistusten jalkauttaminen	Reilu ja vaikuttava yhteiskunnallinen toimija s. 72, 74-76, Sananvapauden vaalija ja demokratian edistäjä s. 79, https://keskisuomalainen.com/mediatalo/vastuullisuus/	
2-25	Negatiivisten vaikutusten korjaaminen	Reilu ja vaikuttava yhteiskunnallinen toimija s. 72, 74, 76 Sananvapauden vaalija ja demokratian edistäjä s. 80-81 Ympäristöstä huolehtiva mediakonserni s. 82-88 Tasa-arvoinen ja välittävä työnantaja s. 90-92	
2-26	Tietoa yritysten toiminnan vaikutuksiin liittyvien huolenaiheiden ilmoittamisesta ja avun saamisesta	Reilu ja vaikuttava yhteiskunnallinen toimija s. 72	
2-27	Lakien ja sääntöjen noudattaminen	Reilu ja vaikuttava yhteiskunnallinen toimija s. 72, 75-76, Sananvapauden vaalija ja demokratian edistäjä s. 79	
2-28	Jäsenyydet järjestöissä ja edunvalvontajärjestöissä	Reilu ja vaikuttava yhteiskunnallinen toimija s. 68	

GRI INDEKSI

Sidosryhmävuorovaikutus			
	2-29	Sidosryhmätoiminnan periaatteet	Reilu ja vaikuttava yhteiskunnallinen toimija s. 68-69
	2-30	Kollektiivisesti neuvoteltujen työehtosopimusten piiriin kuuluva henkilöstö	Tasa-arvoinen ja välittävä työnantaja s. 93
GRI 3: Olennaiset aiheet (2021)			
	3-1	Olennaisten aiheiden määrittely	Vastuullisuus Keski-suomalainen-konsernissa s. 65
Taloudelliset standardit			
GRI 201: Taloudelliset tulokset (2016)			
	201-1	Suoran taloudellisen arvon tuottaminen ja jakaminen	Reilu ja vaikuttava yhteiskunnallinen toimija s. 75
GRI 205: Korruptionvastaisuus (2016)			
	205-2	Korruptionvastaisiin politiikkoihin ja menettelytapoihin liittyvä kommunikointi ja koulutus	Reilu ja vaikuttava yhteiskunnallinen toimija s. 72
	205-3	Vahvistetut korruptiotapaukset ja niihin liittyvät toimenpiteet	Reilu ja vaikuttava yhteiskunnallinen toimija s. 72
GRI 207: Verot (2019)			
	207-1	Lähestymistapa verotukseen	Reilu ja vaikuttava yhteiskunnallinen toimija s. 75
	207-2	Verohallinto, -hallinta ja riskien kontrolloiminen	Reilu ja vaikuttava yhteiskunnallinen toimija s. 72, 75
	207-3	Sidosryhmien osallistaminen ja tavat käsitellä veronmaksuun liittyviä huolenaiheita	Reilu ja vaikuttava yhteiskunnallinen toimija s. 72, 75 Hallituksen toimintakertomus s. s.98-107
Ympäristöstandardit			
GRI 301: Materiaalit (2016)			
	301-1	Käytetyt materiaalit painon tai määrän mukaan	Ympäristöstä huolehtiva mediakonserni s. 89
GRI 302: Energia (2016)			
	302-1	Organisaation oma energiankulutus	Ympäristöstä huolehtiva mediakonserni s. 89
	302-3	Energiaintensiivisyys	Ympäristöstä huolehtiva mediakonserni s. 89
	302-4	Energiankulutuksen vähentäminen	Ympäristöstä huolehtiva mediakonserni s. 89
GRI 305: Päästöt (2016)			
	305-1	Suorat kasvihuonekaasupäästöt (Scope 1)	Ympäristöstä huolehtiva mediakonserni s. 85, 86, 89
	305-2	Epäsuoran energian kasvihuonekaasupäästöt (Scope 2)	Ympäristöstä huolehtiva mediakonserni s. 85, 86, 89
	305-3	Muut epäsuorat kasvihuonekaasupäästöt (Scope 3)	Ympäristöstä huolehtiva mediakonserni s. 85, 86, 89
	305-5	Kasvihuonekaasupäästöjen vähentäminen	Ympäristöstä huolehtiva mediakonserni s. 89
GRI 403: Työterveys- ja turvallisuus (2018)			
	403-5	Työntekijöiden koulutus työterveyteen ja -turvallisuuteen	Tasa-arvoinen ja välittävä työnantaja s. 91-92
	403-6	Työntekijöiden terveyden edistäminen	Tasa-arvoinen ja välittävä työnantaja s. 91
GRI 404: Koulutus ja henkilöstön kehittäminen (2016)			
	404-2	Osaamisen kehittämiseen ja elinikäiseen oppimiseen liittyvät ohjelmat	Tasa-arvoinen ja välittävä työnantaja s. 92

Keskisuomalainen-konsernin
vuosi 2023 ●
lukuina

Hallituksen toimintakertomus.....	98
KONSERNITILINPÄÄTÖS, IFRS	
Konsernin laaja tuloslaskelma.....	108
Konsernin tase.....	109
Konsernin rahavirtalaskelma, suora.....	110
Laskelma konsernin oman pääoman muutoksista.....	111
KONSERNITILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT	
1. Konsernitilinpäätöksen laatimisperiaatteet.....	112
2. Segmentti-informaatio.....	118
3. Hankitut liiketoiminnot.....	120
4. Operatiivinen vertailukelpoinen liikevoitto.....	122
5. Myyntituoton kirjaaminen suoriteveloitteen täytyessä.....	123
6. Liiketoiminnan muut tuotot.....	123
7. Liiketoiminnan muut kulut.....	123
8. Työsuhde-etuuksista aiheutuvat kulut.....	123
9. Tutkimus- ja kehitysmenot.....	124
10. Rahoitustuotot.....	124
11. Rahoituskulut.....	124
12. Tuloverot.....	125
13. Osakekohtainen tulos.....	125
14. Aineettomat hyödykkeet.....	126
15. Arvonlentumiset.....	127
16. Sijoituskiinteistöt.....	129
17. Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet.....	129
18. Käyttöoikeusomaisuuserät.....	130
19. Osuudet osakkuusyrityksissä.....	131
20. Muut pitkäaikaiset rahoitusvarat.....	133
21. Pitkäaikaiset saamiset.....	133
22. Laskennalliset verosaamiset ja -velat.....	134
23. Vaihto-omaisuus.....	135
24. Myyntisaamiset ja muut saamiset.....	135
25. Muut rahoitusvarat.....	135
26. Omaa pääomaa koskevat liitetiedot.....	136
27. Eläkeveloitteet.....	136
28. Varaukset.....	139
29. Korolliset velat.....	139
30. Ostovelat ja muut velat.....	140
31. Rahoitusriskien hallinta.....	141
32. Muut vuokrasopimukset.....	143
33. Vakuudet ja vastuusitoumukset.....	143
34. Lähipiiritapahtumat.....	144
35. Tilinpäätöspäivän jälkeiset tapahtumat.....	146
Osakkeenomistuksen jakauma ja tiedot osakkeenomistajista.....	146
Konsernin tunnusluvut.....	148
Tunnuslukujen laskentakaavat.....	149
EMOYHTIÖN TILINPÄÄTÖS, FAS	
Emoyhtiön tuloslaskelma.....	150
Emoyhtiön tase.....	151
Emoyhtiön rahoituslaskelma, suora.....	152
Emoyhtiön liitetiedot.....	153
Toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen allekirjoitus.....	161
Tilintarkastuskertomus.....	161
Selvitys hallinto- ja ohjausjärjestelmästä.....	165
Palkitsemisraportti tilikaudelta 1.1.-31.12.2023.....	170
Keskisuomalainen Oyj:n hallitus ja johtoryhmä.....	172
Organisaatiokaavio.....	186
A-osakkeen kurssikehitys.....	187
Mediakonserni Keskisuomalaisen historia.....	188

HALLITUKSEN TOIMINTAKERTOMUS

Konsernin taloudellinen kehitys

Konsernin liikevaihto laski markkinasuhdanteen heikentymisen myötä edellisestä vuodesta 5,6 % ja oli 208,6 Me (221,0 Me). Heikentyneen markkinasuhdanteen takia laski erityisesti mediamyynti. Vertailuvuoden 2022 tammi- huhtikuun liikevaihtoon kuulunut varhaisjakeluliiketoiminta myytiin Postille huhtikuun lopussa 2022. Tästä aiheutui 3,7 Me liikevaihdon laskua vuodelle 2023.

Mediamyynti laski 8,4 % ja oli 75,1 Me (81,9 Me). Konsernin tilattavien lehtien tilaustuotot laskivat 1,7 % ja olivat 87,8 Me (89,4 Me). Ulkoinen painonmyynti laski 4,5 % ja oli 11,5 Me (12,1 Me). Jakeluliiketoiminnan liikevaihto laski 10,0 % ja oli 23,9 Me (26,5 Me). Vuokratuottoja oli 1,4 Me (1,2 Me). Muuta liikevaihtoa oli 8,8 Me (9,9 Me) ja laskua siinä oli 11,1 %. Muun liikevaihdon merkittävin osa tulee tutkimusliiketoiminnasta ja aikakauslehtitoiminnasta. Liiketoiminnan muut tuotot olivat 0,7 Me (15,1 Me). Vertailuvuoden olennaisin erä muissa tuotoissa oli huhtikuun lopulla 2022 toteutuneen varhaisjakeluliiketoiminnan myynnistä tullut myyntivoitto 14,5 Me.

Vuonna 2023 liiketappio oli -13,8 Me eli -6,6 % liikevaihdosta. Edellisenä vuonna liikevoitto oli 10,0 Me ja liikevoittoprosentti oli 4,5 %. Liikevoittoa heikensi kustannustoimintasegmenttiin kohdistunut 7,6 Me liikearvojen arvonalentuminen sekä tuotanto- ja logistiikkapalvelut segmenttiin kirjattu 4,5 Me liikearvojen arvonalentuminen.

Operatiivinen vertailukelpoinen liikevoitto oli -0,9 Me (3,7 Me) ja operatiivinen vertailukelpoinen liikevoittoprosentti oli -0,4 % (1,7 %). Vertailukelpoisuuteen vaikuttavia eriä oli yhteensä 12,9 Me (- 6,3 Me), joista merkittävimmät olivat kustannustoimintaan kohdistunut 7,6 Me liikearvon arvonalentuminen ja

painotoimintaan kohdistunut 4,5 Me liikearvon arvonalentuminen. Merkittävimmät edellisen vuoden vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät olivat varhaisjakeluliiketoiminnan myyntihinta 21,0 Me ja myyntihintaan kohdistetut asiakkuudet ja liikearvo yhteensä 6,5 Me. Lisäksi kustannustoimintasegmenttiin kohdistui 6,5 Me liikearvon arvonalentuminen.

Käyttökate syntyi vuoden 2023 aikana 11,0 Me. Edellisenä vuonna käyttökateen määrä oli 30,7 Me. Operatiivinen vertailukelpoinen käyttökate oli 11,2 Me (17,1 Me).

Nettorahoitustuotot olivat 0,3 Me (2,0 Me). Rahoitustuottoja kertyi 2,7 Me (3,0 Me). Rahoituskulut olivat 2,4 Me (1,0 Me).

Osuus osakkuusyritysten tuloksista oli 0,0 Me (-0,2 Me).

Konsernin tilikauden tulokseksi muodostui -13,2 Me (7,4 Me).

Emoyhtiö Keskisuomalainen Oyj:n vuoden 2023 luvut sisältävät pääosan konsernin holding-toiminnoista, konsernin keskiteytyistä hallintopalveluista ja kehitystoiminnoista sekä konsernin vuokratuotoista. Yhtiön liikevaihto oli 27,8 Me (23,9 Me). Liikevaihtoon on kirjattu vuokratuottoa 4,0 Me (4,4 Me).

Kustannustoiminta

Keskisuomalainen-konserni kustansi tilikaudella 2023 seitsemätoista 5-7 päiväistä lehteä ja digitaalista uutismediaa, 31 paikallislehteä sekä 24 kaupunkilehteä. 5-7 päiväiset lehdet ovat Keskisuomalainen, Savon Sanomat, Iisalmen Sanomat, Warkauden Lehti, Etelä-Suomen Sanomat, Hämeen Sanomat, Forssan Lehti, Itä-Häme, Etelä-Saimaa, Kouvolan Sanomat, Kymen Sanomat, Länsi-Savo, Itä-Savo, Aamuposti, Länsi-Uusimaa, Keski-Uusimaa, Uusimaa. Paikallislehdet ilmestyvät 1-3 kertaa viikossa pääasiassa Savossa, Keski-Suomessa, Kaakkois-Suomessa, Kan-

ta-Hämeessä sekä Uudellamaalla.

Kustannustoiminnan segmentin liikevaihto oli 161,3 Me (170,3 Me).

Konsernin ammatti- ja asiakasmedioita suunnittelee, julkaisee ja kustantaa Ominipress Oy. Ruuan, juoman ja tapahtumien ammattilehdet ovat Aromi, Evento ja Shaker sekä niiden yhteinen verkkomedia Vecmedia.fi. Näiden lisäksi Ominipress suunnittelee ja tuottaa monikanavaista asiakasmediaa noin 20 eri kumppanille painottuen erityisesti B2B-osaamiseen, talouteen ja yhteiskunnalliseen mediaan. Keski-suomalainen-konsernin liikevaihto ammatti- ja asiakasmedia liiketoiminta-alueella vuonna 2023 oli 2,6 Me (3,0 Me).

Painotoiminta

Keski-suomalainen-konsernin painopalveluihin kuului tilikauden aikana neljä sanomalehtipainoa, jotka sijaitsivat Tuusulassa, Lahdessa, Kouvolassa ja Varkaudessa. Näistä Lahden paino suljettiin 30.9.2023. Lisäksi Lahdessa oli arkkipaino, jonka liiketoiminta on myyty katsauskauden jälkeen PunaMusta Oy:lle.

Painotoiminnan yhteenlaskettu liikevaihto vuonna 2023 sisältäen sisäisen ja ulkoisen liikevaihdon oli 6,0 % edellisvuotta pienempi ja oli 38,1 Me (40,6 Me). Ulkoisten painotöiden liikevaihto laski 4,2 % ja oli 11,5 Me (12,0 Me).

Jakelu

Konsernin jakeluliiketoimintaan kuului valtakunnallista osoitteen- tonta suoramainosjakelua harjoittava Suomen Suoramainonta -konserni. Lisäksi alkuvuoden 2023 ajan huhtikuun loppuun asti harjoitettiin myös osoitteellista kirje- ja pakettijakelua. Konsernin jakeluliiketoiminnan liikevaihto vuonna 2023 sisältäen sisäisen ja ulkoisen liikevaihdon oli 28,7 Me (35,7 Me).

Osoitteellisen jakelun yhteenlaskettu sisäinen ja ulkoinen liikevaihto vuonna 2023 oli 3,3 Me (12,1 Me). Liikevaihtoa laski 30.4.2022 toteutettu järjestely, jossa myytiin konsernin varhaisjakeluliiketoiminta Postille. Samalla tehtiin Postin kanssa pitkä viisivuotinen alihankintasopimus konsernin sanomalehtien jakamisesta.

Osoitteettoman suoramainosjakelun liikevaihto sisältäen sekä sisäisen että ulkoisen liikevaihdon kasvoi 7,1 % ja oli 25,4 Me (23,7 Me).

Tutkimuspalvelut

Konserniin kuuluu tutkimusyhtiö IROResearch Oy Tutkimustointo sekä tutkimuspalveluita tarjoava Tietoykkönen Oy. Tutkimustoiminnan liikevaihto vuonna 2023 oli 3,0 Me (3,6 Me). IRO-Research Oy Tutkimustointon liikevaihto oli 2,7 Me (3,3 Me). Tietoykkösen liikevaihto oli 0,5 Me (0,4 Me).

Mediamyynti

Konsernin mediamyynti laski 8,4 % ja oli 75,1 Me (81,9 Me). Digitaalinen mediamyynti kasvoi 3,0 % ja oli 13,6 Me (13,2 Me).

Tilaustuotot

Konsernin tilausmyyntituotot laskivat 1,7 % katsauskaudella ja olivat 87,8 Me (89,4 Me). Digitaalisten tilausuottojen kasvu on pysynyt vahvana. Konsernin digitaaliset tilausmyyntituotot kasvoivat 13,3 % ja olivat 17,6 Me (15,5 Me).

Toimintaympäristö ja inflaation vaikutus

Toimintaympäristö tilikaudella jatkui haastavana. Helmikuussa 2022 alkanut Ukrainan sota on jatkuessaan ylläpitänyt epävarmuutta markkinassa ja ollut osaltaan aiheuttamassa voimakasta globaalia inflatorista kehittymistä ja korkotason nousua. Yhdessä nousut korkotaso sekä kiihtynyt inflaatio ovat vaikeuttaneet Keski-suomalainen-konsernin toimintaympäristöä merkittävästi.

Suurimmat vaikutukset ovat näkyneet korkeana kustannusinflaationa. Keski-suomalainen-konsernin tärkeimmistä kustannuskomponenteista erityisesti sanomalehtipaperin hintataso kahden vuoden aikana lähes kaksinkertaistui. Korkeimmasta kustannushuipusta on nyt laskeuduttu tasolle, joka on noin 50 % korkeampi kuin ennen Ukrainan sotaa. Kustannusinflaatio on näkynyt myös palkkojen nousuna, minkä vaikutus keski-suomalaisen työvoimavaltaiseen liiketoimintaan on suuri. Lisäksi palkkojen nousu samoin kuin energian ja polttoaineiden kustannusinflaatio ovat nostaneet konsernin lehtien jakelun kustannuksia merkittävästi.

Ukrainan sota, kohonnut korkotaso ja pitkittynyt korkea kustannusinflaatio ovat luoneet yleisen haastavan markkinatilanteen konsernin päämarkkina-alueella Suomessa. Talouden kasvu on pysähtynyt ja Suomen talous on vuoden 2023 aikana vaipunut taantumaan. Talouskehityksen arvioidaan jatkuvan heikkona vielä alkuvuoden ja talous alkaa elpyä vasta vuoden 2024 lopulla. Heikko markkinasuhdanne on Keski-suomalainen-konsernin toiminnassa näkynyt erityisesti painetun mainosmarkkinan kehityksessä. Kantar Media Finland Oy:n tutkimuksen mukaan vuonna 2023 kotimainen mediamarkkina laski maaliskuun eduskuntavaalikuukaudelta lukuun ottamatta kumulatiivisesti tarkasteltaessa läpi koko vuoden ja laskua oli yhteensä 2,4 %. Samaan aikaan kuitenkin painetun sanoma- ja kaupunkilehtien mainonta laski 11,8 %.

Mediatoimialalla ja erityisesti tilattavien sanomalehtien liiketoiminnassa kohonneita kustannuksia on ollut erittäin vaikeaa lyhyellä aikavälillä viedä asiakashintoihin. Tilattavien sanomalehtien tilaushintoja voi nostaa vain tilausjaksojen vaihtuessa ja asiakaskunnassa on laajalti pitkiä tilausjaksoja.

Mainosmyynnissä yleinen markkinan epävarmuus ja hermostuneisuus on Venäjän sodan ja inflaation takia lisääntynyt. Se on vaikuttanut mainosmarkkinan kehitykseen erityisesti painettujen sanoma- ja kaupunkilehtien osalta. Yleistä kustannustason nousua on tilikauden aikana ollut vaikeaa viedä mediamyynninkin hintoihin, sillä pidempiin asiakkassopimuksiin on kesken vuotta haastavaa tehdä hinnannuutoksia ja toisaalta mainosvoilymin kasvattaminenkin on ollut markkinatilanteen takia haastavaa. Kokonaisuudessaan tilikauden aikana saatiin vain osin kohonneita kustannuksia vietyä tuottoihin, mikä on heikentänyt Keski-suomalainen-konsernin kannattavuutta.

Kantar Media Finland Oy:n mukaan koko mediamainonta Suomessa laski 2,4 % vuonna 2023 verrattuna vuoteen 2022. Painettu sanomalehti- ja kaupunkilehtimainonta laski 11,8 %. Ul-

ko- ja liikennemainonta kasvoi 8,7 %. Sähköinen mainonta pysyi edellisen vuoden tasolla ja laski 0,8 %. Suurimmista toimialoista vähittäiskaupan mainonta laski 5 %, elintarvikkeet +7 %, autot -2 %, ja mediat -19 %. Matkailun ja liikenteen mainonta kasvoi +8 %.

Tehostamisohjelma

Keskisuomalainen-konserni julkisti 17.8.2023 käynnistävän sä tehostamisohjelman, jonka tavoitteena oli kilpailukyyn parantaminen ja toiminnan tehostaminen. Tehostamisohjelmalla tavoiteltiin 5,0 Me tehostumishyötyä vuoden 2024 loppuun mennessä. Konserni tarkensi ohjelmaan liittyviä toimenpiteitä 26.9.2023.

Osana tehostamisohjelmaa Keskisuomalainen-konsernissa vähennetään tilattavien paperilehtien ilmestymispäiviä. Sisä-Savon paperilehden tiistain ilmestymispäivä jäi pois ja Piekämäen Lehden paperilehden lauantain ilmestymispäivä jäi pois 1.10.2023 alkaen. Vuoden 2024 huhtikuussa tehdään seuraavat muutokset paperilehtien ilmestymispäivissä: Warkauden Lehden keskiviikon ja sunnuntain paperilehdet lakkaavat ilmestymästä, minkä lisäksi Etelä-Saimaan, Forssan Lehden, Iisalmen Sanomien, Kouvolan Sanomien, Kymen Sanomien ja Länsi-Savon sunnuntain sekä Itä-Savon maanantain paperilehdet lakkaavat ilmestymästä. Verkon uutisointi jatkuu kaikissa edellä mainituissa lehdissä seitsemänä päivänä viikossa.

Lisäksi osana tehostamisohjelmaa Keskisuomalainen-konserni sulki Lahden sanomalehtipainon. Tuotanto Lahden sanomalehtipainossa päättyi 30.9.2023. Lahdessa painetut painotyöt siirrettiin konsernin muihin sanomalehtipainoihin painettavaksi.

Tehostamistoimenpiteillä saavutetaan säästöjä lähes kaikissa kuluryhmissä. Toimenpiteet ajoittuvat loppuvuoden 2023 ja alkuvuoden 2024 välille. Toiminnan tehostamisella, rakenteellisilla muutoksilla ja uudelleenjärjestelyillä Keskisuomalainen-konsernin henkilöstön määrä vähenee arviolta 35,5 henkilötyövuotta.

Konsernirakenne

Ilves jakelu Oy sulautui 31.10.2023 emoyhtiönsä Hämeen Mediat Oy:öön. Jakelusepät Oy ja Suomen Lehtiyhtymä Oy sulautuivat Keskisuomalainen Oyj:hin 31.10.2023. Suora Lähetys Oy lopetettiin selvitystilamenettelyn kautta 20.12.2023.

Tiedot konserniyhtiöistä sekä niiden omistusosuuksista löytyvät tilinpäätöksen liitetiedoista

Osakkuusyhtiöt

Keskisuomalainen Oyj:n osakkuusyhtiöt ovat Arena Partners Oy (41,21 %), Jyväskylän Messut Oy (26,32 %), Myyntimestarit Oy (31,63 %) sekä Hämeen Ääni Oy (40,0 %). Keskisuomalainen Oyj ja sen tytäryhtiöt omistavat Kärkimedia Oy:tä ja konsernin yhteenlaskettu omistusosuus on 44,44 %. Suomen Suoramainonta Oy:n osakkuusyhtiöitä ovat Länsi-Uudenmaan Mainosjakelu Oy (35,0 %) sekä Oulu Suorajakelu Oy (50,0 %).

Tutkimus- ja kehitystoiminta

Digitaalisten media- ja liiketoimintaratkaisujen kehittäminen on merkittävä osa konsernin tuotekehitystoimintaa. Kehitysmenoja ei pääsääntöisesti ole aktivoitu, koska niistä tulevat tuotot varmistuvat vasta, kun tuotteet tulevat markkinoille.

Emoyhtiön hallitus ja tilintarkastus

Yhtiön hallitukseen ovat kuuluneet seuraavat henkilöt:

- toimitusjohtaja Leena Hautsalo, puheenjohtaja
- toimitusjohtaja Jaakko Kurikka, varapuheenjohtaja
- toimitusjohtaja Mikko Paananen
- toimitusjohtaja Kalle Kautto
- metsätalousyrittäjä Pekka Haltia
- toimitusjohtaja Riitta Vesterinen-Virtanen
- toimitusjohtaja Vesa-Pekka Kangaskorpi

Yhtiön toimitusjohtajana on toiminut Vesa-Pekka Kangaskorpi.

Tilintarkastajana on toiminut Ernst & Young Oy, päävastuullisena tilintarkastajana KHT Miikka Hietala.

Yhtiössä noudatetaan Arvopaperimarkkinayhdistyksen suosituksen (Suomen listayhtiöiden hallinnointikoodi) mukaista hallinnointijärjestelmää. Yhtiö on antanut suosituksessa tarkoitettua erillisen selvityksen hallinto- ja ohjausjärjestelmästä. Yhtiön palkitsemispolitiikan mukainen palkitsemisraportti on käyty läpi Keskisuomalainen Oyj:n yhtiökokouksessa 26.4.2023. Selvitys hallinto- ja ohjausjärjestelmästä sekä palkitsemispolitiikka ovat nähtävissä yhtiön internet-sivuilla www.keskisuomalainen.com.

Yhtiön osakkeet

Osakkeet jakautuvat kahteen sarjaan. K-osakkeet ja A-osakkeet eroavat toisistaan siten, että jokainen K-osake tuottaa oikeuden äänestää yhtiökokouksessa kahdellakymmenellä (20) äänellä ja A-osake yhdellä (1) äänellä. 31.12.2023 K-osakkeita oli yhteensä 4.581.136 kpl ja A-osakkeita 5.461.332 kpl, yhteensä osakkeita on 10.042.468 kappaletta.

Yhtiökokous päätti 26.4.2023 valtuuttaa hallituksen päättämään omien osakkeiden hankinnasta. Hallitus voi päättää hankkia A-sarjan osakkeita enintään 1.000.000 kappaletta ja K-sarjan osakkeita enintään 1.000.000 kappaletta, kuitenkin yhteensä enintään 1.000.000 osaketta. Omia osakkeita voidaan hankkia myös suunnattuna hankintana. Osakkeista maksettavan vastikkeen on oltava vähintään 10,00 euroa ja enintään 18,00 euroa osakkeelta. Hallitus voi valtuutuksen perusteella päättää omien osakkeiden hankkimisesta vain yhtiön vapaalla omalla pääomalla.

Hallitus voi päättää myös enintään 1.000.000 uuden A-sarjan osakkeen tai yhtiön hallussa olevien omien osakkeiden antamisesta. Valtuutusta voidaan käyttää yhtiön kasvustrategian tukemiseksi yrityshankinnoissa tai muissa järjestelyissä. Lisäksi osakkeita saadaan antaa yhtiön nykyisille osakkeenomistajille tai ne voidaan mitätöidä tai K-sarjan osakkeet voidaan muuntaa A-sarjan osakkeiksi ja myydä ne julkisessa kaupankäynnissä tai

käyttää henkilöstön kannustusjärjestelmässä. Valtuutus sisältää myös oikeuden antaa osakkeita suunnatusti, osakkeenomistajien merkintäoikeudesta poiketen laissa säädetyin ehdoin.

Valtuutukset ovat voimassa seuraavaan yhtiökokoukseen, kuitenkin enintään 31.5.2024 saakka.

Muut tiedot osakkeista ja osakkeiden omistuksesta löytyvät tilinpäätöksen liitetiedoista.

Rahoitus

Keskisuomalainen-konsernilla oli vieraan pääoman ehtoista lainaa vuoden 2023 lopussa 48,1 Me (54,1 Me).

Keskisuomalainen Oyj:llä on rahoitussopimus Nordea Bank Oyj:n kanssa ja rahoitussopimukseen liittyvää lainaa 31.12.2023 yhtiöllä oli 48,0 Me. Laina erääntyy marraskuussa 2026. Sopimus sisältää taloudellisia kovenantteja, jotka perustuvat Keskisuomalainen-konsernin nettovelan ja käyttökatteen suhteeseen sekä omavaraisuusasteeseen.

Keskisuomalainen Oyj on suojautunut korkoriskiltä tekemällä pitkäaikaisen korkosuojausjärjestelyn.

Keskisuomalaisen-konsernin maksuvalmius on säilynyt hyvällä tasolla koko tilikauden. Konsernin omavaraisuusaste vuoden 2023 lopussa oli 40,3 % (45,8 %). Tilikauden rahavarojen muutos oli - 8,6 Me (+3,7 Me) ja rahavarojen määrä oli 16,2 Me (24,8 Me).

Keskisuomalainen Oyj:llä on seuraavat lähipiirilainat konsernin yhtiöiden kanssa. Keskisuomalainen Oyj on antanut pääomailainaa Esa Digital Oy:lle 0,7 Me, Neonmedia Oy:lle 2,5 Me ja Jakelujuniorit Oy:lle 0,1 Me. Se on antanut 2,5 Me rahalainan Suomen Suoramainonta Oy:lle.

Investoinnit

Konsernin bruttoinvestoinnit olivat 4,9 Me ja 2,3 % liikevaihdosta (5,4 Me ja 2,5 %). Vertailuvuonna tytäryritysten hankintaan käytettiin 0,6 Me. Muutoin tilikauden investoinnit olivat pääasiassa korvaus- ja ylläpitoinvestointeja.

Vastuullisuus

Vastuullisuustyö Keskisuomalainen-konsernissa kattaa ympäristöön kohdistuvan, sosiaalisen, hallinnollisen ja taloudellisen (ESG) sekä mediatoimialalle ominaisen näkökulman. Vastuullisuustyössä noudatetaan kulloinkin voimassa olevia lakeja ja säädöksiä sekä huomioidaan sidosryhmien odotukset. Vastuullisuuden toteutumista konsernissa ohjaavat ylimmän johdon hyväksymät periaatteet ja ohjeistukset. Vastuullisuudesta raportoidaan kansallisten raportointivaatimusten mukaisesti.

Keskisuomalainen-konserni raportoi vuosikertomuksessa 2023 vastuullisuusraportin GRI-sisältöindeksissä olevat tiedot ajalta 1.1.-31.12.2023 viittaamalla GRI-standardeihin. Keskisuomalainen-konserni on myös tarkastellut toimintaansa EU-taksonomian vaatimalla tavalla. EU-taksonomia on EU:n ilmasto- ja ympäristötavoitteita merkittävästi edistävien sijoituskohteiden luokitusjärjestelmä, johon kytkeytyy myös raportointivelvollisuus. Vastuullisuutta koskeva raportointi toteutetaan muiden

kuin taloudellisten tietojen raportointidirektiivin mukaisesti.

Keskisuomalainen konsernin vuosikertomus vuodelta 2023, mikä sisältää hallituksen toimintakertomuksen, tilinpäätöksen, tilintarkastuskertomuksen, selvityksen hallinto- ja ohjausjärjestelmästä, toimielinten palkitsemisraportin sekä vastuullisuusraportin julkaistaan viikolla 13, mikä alkaa 25.3.2024.

EU taksonomia

EU-taksonomiatiedot

EU-taksonomia on Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EU) 2020/852 (taksonomia-asetus) määritelty kestävä taloudellisen toiminnan luokitusjärjestelmä, jonka tavoitteena on lisätä kestävä sijoittamista ja ohjata pääomavirtoja kestäviksi katsottuihin teknologioihin ja liiketoimintoihin. Taksonomia-asetus sisältää listan ns. taksonomiakelpoisista taloudellisista toimintoista kriteereineen, joiden täyttyessä voidaan lainsäädännön silmissä osoittaa toiminnan merkittävästi edistävän yhtiä EU:n talousalueen kuudesta kestävyystavoitteesta:

- Ilmastonmuutoksen hillintä
- Ilmastonmuutokseen sopeutuminen
- Vesivarojen ja merten luonnonvarojen kestävä käyttö ja suojelu
- Siirtyminen kiertotalouteen
- Ympäristön saastumisen ehkäiseminen ja vähentäminen
- Luonnon monimuotoisuuden ja ekosysteemien suojelu

Jos toiminta osoittaa merkittävästi edistävänsä yhtiä kestävyystavoitetta samalla kun se ei merkittävästi haittaa muiden tavoitteiden saavuttamista, ja on ottanut käyttöön ns. vähimmäistason suoja-toimet sosiaalisten rikkomusten välttämiseksi omassa sekä merkittävien liikekumppanuuksien toiminnassa, voidaan toiminnan sanoa olevan taksonomian mukaista ja täten EU:n kriteerien mukaisesti kestävä. Tilikaudesta 2023 lähtien on raportointivelvollisten yritysten raportoitava missä määrin liikevaihto, pääomamenot (CapEx) ja vastaavat toimintamenot (OpEx) ovat taksonomiakelpoisia sekä taksonomian mukaisia yllälistattujen kestävyystavoitteiden näkökulmasta.

EU-taksonomia luokittelee nykymuodossaan sellaiset taloudelliset toiminnot, joiden nähdään olevan erityisessä avainasemassa EU:n pyrkimyksissä siirtyä kestävämpään talouteen. Siksi järjestelmä tunnistaa ensisijaisesti energia-, liikenne-, jätteenhuollon ja rakennusalan toimintoja. Keskisuomalainen-konsernin mediaan, painatukseen sekä viestintään liittyvät pääliiketoiminta-alueet eivät lukeudu EU:n priorisoimien toimintojen joukkoon, ja ovat siksi toistaiseksi taksonomiatarkastelun ulkopuolella. Keskisuomalainen-konsernin taksonomiakelpoisuus painottuu kiinteistöliiketoimintaan.

Taksonomia-arviointi

Taksonomiakelpoisuus ja taksonomian mukaisuus todettiin vertailemalla Keskisuomalainen-konsernin tilikauden toiminto- ja taksonomiassa listattujen toimintojen kuvauksiin ja näiden teknisiin kriteereihin. Koska suurin osa Keskisuomalainen-konsernin mediapalveluista ja -tuotteista sekä markkinointiin ja viestintään liittyvistä palveluista on toistaiseksi taksonomian ul-

kopuolella, rajoittuu taksonomia-arviointi seuraaviin taksonomikelpoisiin liiketoimintoihin:

- *CCM 7.7. Rakennusten hankinta ja omistaminen*
Konsernin omistamat kiinteistöt eri puolella Suomea tuottavat vuokratuloa. Rakennukset eivät nykyisellään täytä ilmastonmuutokseen liittyvien tavoitteiden teknisiä kriteereitä (mm. luokan A energiatehokkuustodistuksen vaatimusta) eivätkä siten ole taksonomian mukaisia.
- *CCA 8.3. Radio- ja televisio toiminta*
Konsernin radiotoiminta. Vaikka radiotoimintaan kohdistuvat fyysiset ilmatoriskit ovat merkitykseltään vähäisiä, Keski-suomalainen ei ole selvittänyt radiolähetystensä osuutta, joiden voidaan tulkita lisäävän yleistä tietoisuutta ilmastonmuutokseen sopeutumisesta, joka olisi edellytys (EU) 2020/852 11 artiklan 1 kohdan b alakohdassa tarkoitettulle taksonomian mukaiselle mahdollistavalle toiminnalle.
- *CCM 7.3. Energiat ehokkuuslaitteiden asennus, huolto ja korjaus*
Konsernin kiinteistöissä on 2023 vaihdettu valaisujärjestelmiä energiat ehokkaampiin. Uuden valaistuslaitteiston komponenteista ja järjestelmistä ei ole toistaiseksi tiedossa täyttävätkö ne direktiivin 2010/31/EU tarkat vaatimukset eivätkä siten ole laskettavissa taksonomian mukaisiksi.
- *CCM 6.6. Tieliikenteen tavaraliikennepalvelut*
Konsernin toimintamenoja (OpEx) kohdistuu konsernin jakelutoimintaa suorittavaan autokantaan, jonka ajoneuvoista 63 % ovat Euro VI -standardin mukaisia. Näiden joukossa ei kuitenkaan ole toistaiseksi ajoneuvoja, jotka eivät tuota lainkaan hiilidioksidipäästöjä (pakokaasuja) eivätkä siten ole taksonomian mukaisia.

Ympäristöön liittyviin kestävyystavoitteisiin keskittyvään taksonomia-asetukseen sisältyy myös sosiaalisen vastuun varmistamisen komponentti: vähimmäistason suojatoimet (minimum safeguards). Sosiaalisen kestävyuden vähimmäistason suojatoimilla taksonomia-asetus tarkoittaa yrityksen menettelyjä sen varmistamiseksi, että toiminnassa noudatetaan 1) OECD:n toimintaohjeissa monikansallisille yrityksille sekä 2) yritystoimintaa ja ihmisoikeuksia koskevissa YK:n ohjaavissa periaatteissa mainittuja vastuullista liiketoimintaa koskevia linjauksia. Käytännössä tämä nykytulkinnan mukaisesti edellyttää yritykseltä ihmisoikeuksien ja hyvien työolosuhteiden toteutumiseen, korruption ja lahjonnan torjumiseen, reilun kilpailun varmistamiseen sekä veronsäännösten noudattamiseen tähtääviä riskienhallintaprosesseja.

Keski-suomalainen-konsernilla ei ole lainvastaisia rikkomuksia yllä mainittuja seikkoja vastaan ja ylläpitää hyvän hallintotavan mukaisia käytänteitä. Keski-suomalainen-konserni on myös 2023 alkanut valmistautua kestävyysraportointidirektiivin (CSRD) vaatimuksiin, jonka voidaan katsoa puolestaan myös tukevan vähimmäissuojatoimien toteutumista.

Keski-suomalainen-konserni jatkaa EU:n kestävyyslainsäädännön kehityksen seuraamista, etenkin Kestävyysraportointidirektiivin (CSRD) käyttöönottoa ja parhaiden käytänteiden muodostumista sekä yritys vastuulakia (CSDDD).

Taksonomian mukaisiin taloudellisiin toimintoihin liittyvistä tuotteista tai palveluista saatu osuus liikevaihdosta – vuotta 2023 koskevat tiedot

Tilikausi 2023	Vuosi			Merkittävän edistämisen kriteerit							"Ei merkittävää haittaa" -kriteerit (DNSH: Does Not Significantly Harm)							Luokka mahdollistava toiminta (19)	Luokka siirtymätoiminta (20)
	Koodi (2)	Liikevaihto (3)	Osuus liikevaihdosta, vuosi 2023 (4)	Ilmastomuutoksen hillintä (5)	Ilmastomuutokseen sopeutuminen (6)	Vesi (7)	Ympäristön pilaantuminen (8)	Kiertotalous (9)	Biologinen monimuotoisuus (10)	Ilmastomuutoksen hillintä (11)	Ilmastomuutokseen sopeutuminen (12)	Vesi (13)	Ympäristön pilaantuminen (14)	Kiertotalous (15)	Biologinen monimuotoisuus (16)	Vähimmäistason suojatoimet (17)	Taksonomian mukaisien tai taksonomiakelpoisten osuus liikevaihdosta, vuosi 2022 (18)		
Teksti	TEUR	%	K/E;E/S	K/E;E/S	K/E;E/S	K/E;E/S	K/E;E/S	K/E;E/S	K/E;E/S	K/E	K/E	K/E	K/E	K/E	K/E	K/E	%	M	T
A TAKSONOMIAKELPOISET TOIMINNAT																			
A.1 Ympäristön kannalta kestävät (taksonomian mukaiset) toiminnot																			
Ympäristön kannalta kestäviä (taksonomian mukaisista) toiminnoista saatu liikevaihto (A.1)	-	0,0 %															0,0 %		
Josta mahdollistavat toiminnot																	-		
Josta siirtymätoiminnot																	-		
A.2 Taksonomiakelpoiset muttei ympäristön kannalta kestävät (muut kuin taksonomian mukaiset) toiminnot																			
				KEL; E/KEL	KEL; E/KEL	KEL; E/KEL	KEL; E/KEL	KEL; E/KEL	KEL; E/KEL										
Radio- ja televisiotoiminta	CCA 8.3	1 016,7	0,5 %	E/KEL	KEL	E/KEL	E/KEL	E/KEL	E/KEL								0,6 %		
Rakennusten hankinta ja omistaminen	CCM 7.7	1 416,3	0,7 %	KEL	E/KEL	E/KEL	E/KEL	E/KEL	E/KEL								0,5 %		
Taksonomiakelpoisista muttei ympäristön kannalta kestäviä (muista kuin taksonomian mukaisista) toiminnoista saatu liikevaihto (A.2)		2 433,1	1,2 %	0,7 %	0,5 %												1,1 %		
A Taksonomiakelpoisista toiminnoista saatu liikevaihto (A.1+A2)		2 433,1	1,2 %	0,7 %	0,5 %												1,1 %		
B EI-TAKSONOMIAKELPOISET TOIMINNAT																			
Ei-taksonomiakelpoisista toiminnoista saatu liikevaihto		206 162,2	98,8 %														98,9 %		
YHTEENSÄ		208 595,2	100,0 %														100,0 %		

Taksonomian mukaisiin taloudellisiin toimintoihin liittyvien tuotteiden ja palvelujen osuus pääomamenoista – vuoden 2023 tiedot

Tilikausi 2023	Vuosi			Merkittävän edistämisen kriteerit						"Ei merkittävää haittaa" -kriteerit (DNSH: Does Not Significantly Harm)							Taksonomian mukaisten tai taksonomiakelpoisten osuus pääomamenoista, vuosi 2022 (18)	Luokka mahdollistava toiminta (19)	Luokka siirtymätoiminta (20)
	Koodi (2)	Pääomamenot (3)	Osuus pääomamenoista, vuosi 2023 (4)	Ilmastomuutoksen hillintä (5)	Ilmastomuutokseen sopeutuminen (6)	Vesi (7)	Ympäristön pilaantuminen (8)	Kiertotalous (9)	Biologinen monimuotoisuus (10)	Ilmastomuutoksen hillintä (11)	Ilmastomuutokseen sopeutuminen (12)	Vesi (13)	Ympäristön pilaantuminen (14)	Kiertotalous (15)	Biologinen monimuotoisuus (16)	Vähimmäistason suojatoimet (17)			
Teksti	TEUR	%	K;E;E/S	K;E;E/S	K;E;E/S	K;E;E/S	K;E;E/S	K;E;E/S	K;E;E/S	K/E	K/E	K/E	K/E	K/E	K/E	K/E	%	M	T

A TAKSONOMIAKELPOISET TOIMINNAT

A.1 Ympäristön kannalta kestävät (taksonomian mukaiset) toiminnot

Ympäristön kannalta kestävien (taksonomian mukaisten) toimintojen pääomamenot (A.1)	-	0,0 %															0,0 %		
Josta mahdollistavat toiminnot																	-		
Josta siirtymätoiminnot																	-		

A.2 Taksonomiakelpoiset muttei ympäristön kannalta kestävät (muut kuin taksonomian mukaiset) toiminnot

				KEL; E/KEL	KEL; E/KEL	KEL; E/KEL	KEL; E/KEL	KEL; E/KEL	KEL; E/KEL										
Radio- ja televisiotoiminta	CCA 8.3	2,8	0,0 %	E/KEL	KEL	E/KEL	E/KEL	E/KEL	E/KEL										0,0 %
Rakennusten hankinta ja omistaminen	CCM 7.7	482,5	5,8 %	KEL	E/KEL	E/KEL	E/KEL	E/KEL	E/KEL										9,2 %
Energiätehokkuuslaitteiden asennus, huolto ja korjaus	CCM 7.3	14,2	0,2 %	KEL	KEL	E/KEL	E/KEL	E/KEL	E/KEL										0,6 %
Taksonomiakelpoisten muttei ympäristön kannalta kestävien (muiden kuin taksonomian mukaisten) toimintojen pääomamenot (A.2)	499,4	6,0 %	6,0 %	0,0 %															9,8 %
A Taksonomiakelpoisten toimintojen pääomamenot (A.1+A.2)	499,4	6,0 %	6,0 %	0,0 %															9,8 %

B EI-TAKSONOMIAKELPOISET TOIMINNAT

Ei-taksonomiakelpoisten toimintojen pääomamenot	7 776,6	94,0 %																	90,2 %
YHTEENSÄ	8 276,0	100,0 %																	100,0 %

Taksonomian mukaisiin taloudellisiin toimintoihin liittyviin tuotteisiin ja palveluihin liittyvä osuus toimintamenoista – vuoden 2023 tiedot

Tilikausi 2023	Vuosi			Merkittävän edistämisen kriteerit							"Ei merkittävää haittaa" -kriteerit (DNSH: Does Not Significantly Harm)								
	Koodi (2)	Toimintamenot (3)	Osuus toimintamenoista, vuosi 2023 (4)	Ilmastonmuutoksen hillintä (5)	Ilmastonmuutokseen sopeutuminen (6)	Vesi (7)	Ympäristön pilaantumisen (8)	Kiertotalous (9)	Biologinen monimuotoisuus (10)	Ilmastonmuutoksen hillintä (11)	Ilmastonmuutokseen sopeutuminen (12)	Vesi (13)	Ympäristön pilaantumisen (14)	Kiertotalous (15)	Biologinen monimuotoisuus (16)	Vähimmäistason suojatoimet (17)	Taksonomian mukaisten tai taksonomiakelpoisten osuus pääomamenoista, vuosi 2022 (18)	Luokka mahdollistava toiminta (19)	Luokka siirtymätoiminta (20)
Teksti	TEUR	%	K;E;E/S	K;E;E/S	K;E;E/S	K;E;E/S	K;E;E/S	K;E;E/S	K;E;E/S	K/E	K/E	K/E	K/E	K/E	K/E	K/E	%	M	T

A TAKSONOMIAKELPOISET TOIMINNAT

A.1 Ympäristön kannalta kestävät (taksonomian mukaiset) toiminnot

Ympäristön kannalta kestävien (taksonomian mukaisten) toimintojen toimintamenot (A.1)	-	0,0 %															0,0 %		
Josta mahdollistavat toiminnot																	-		
Josta siirtymätoiminnot																	-		

A.2 Taksonomiakelpoiset muttei ympäristön kannalta kestävät (muut kuin taksonomian mukaiset) toiminnot

				KEL; E/KEL	KEL; E/KEL	KEL; E/KEL	KEL; E/KEL	KEL; E/KEL	KEL; E/KEL										
Tieliikenteen tavara-liikennepalvelut	CCM 6.6	597,5	8,3 %	KEL	E/KEL	E/KEL	E/KEL	E/KEL	E/KEL										7,3 %
Rakennusten hankinta ja omistaminen	CCM 7.7	641,4	9,0 %	KEL	E/KEL	E/KEL	E/KEL	E/KEL	E/KEL										9,9 %
Taksonomiakelpoisten mutta ei ympäristön kannalta kestävien (muiden kuin taksonomian mukaisten) toimintojen toimintamenot (A.2)		1 238,8	17,3 %	17,3 %															17,3 %
A Taksonomiakelpoisten toimintojen toimintamenot (A.1+A.2)		1 238,8	17,3 %	17,3 %															17,3 %

B EI-TAKSONOMIAKELPOISET TOIMINNAT

Ei-taksonomiakelpoisten toimintojen toimintamenot		5 920,2	82,7 %																82,7 %
YHTEENSÄ		7 159,0	100,0 %																100,0 %

Laskentaperiaate ja lisätietoja tulosindikaattoreista

Tässä osiossa kuvataan periaatteet, joiden mukaan delegoidussa säädöksessä (EU) 2021/2178 vaadittujen tulosindikaattorisuhdelukujen osoittajat ja nimittäjät laskettiin. Keski-suomalainen-konsernin konsernitilinpäätös on laadittu EU:ssa käyttöön hyväksytyjen tilinpäätösstandardien (IFRS) mukaisesti (lisätietoja tilinpäätöksen liitetiedoista 1. Konsernitilinpäätöksen laatimisperusteet). Delegoitu säädös vaatii yhtiöitä kertomaan miten ne ovat vältäneet kaksinkertaisen huomioon ottamisen kohdentaessaan liikevaihdon, pääomamenojen (CapEx) ja tiettyjen toimintamenojen (OpEx) osuuksia taksonomiakelpoiseksi todettuihin taloudellisiin toimintoihin, eli vaadittujen indikaattorisuhdelukujen osoittajain: taksonomiakelpoisiksi todetut toiminnot vastaavat Keski-suomalainen-konsernin kirjanpidossa erikseen seurattavia liiketoiminta-alueiden kustannuspaikkoja, mikä mahdollisesti talouslukujen tarkan kohdistamisen.

Liikevaihto

Taksonomiakelpoiseksi arvioitu liikevaihto-osuus (tulosindikaattorisuhdeluvun osoittaja) koostuu asiakassopimusten mukaisesta tuloutuksesta ja omistettujen kiinteistöjen vuokratuloista. Nimittäjä käsittää konsernitilinpäätöksen tuloslaskelmassa tunnistetun tilikauden liikevaihdon kokonaisuudessaan.

Pääomamenot (CapEx)

CapEx-pääomamenojen indikaattoriin on sisällytetty lisäykset aineellisiin ja aineettomiin hyödykkeisiin ennen poistoa, arvonalentumisia tai käyvän arvon muutoksia tilikauden aikana (lisätietoja konsernitilinpäätöksen liitetiedoista 14. Aineettomat hyödykkeet ja liikearvo, 17. Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet sekä 18. Käyttöomaisuuserät). Konsernin pääliiketoiminnan ollessa toistaiseksi taksonomialuokittelujärjestelmän ulkopuolella, ei ole laadittu taksonomiaraportoinnin muotoa koskevaa delegoidun säädöksen tarkoittamaa muodollista CapEx-suunnitelmaa.

Toimintamenot (OpEx)

Taksonomiakelpoiset delegoidun säädöksen tarkoittamat toimintamenot (OpEx) liittyvät konsernin taksonomiakelpoisiin omaisuuseriin ja taksonomiakelpoisiksi arvioituihin hankittuihin ulkoisiin palveluihin, ja sisältävät kaikki suorat pääomittamattomat kustannukset, jotka on ollut mahdollista eritellä. Pääasiassa toimintamenot koostuvat kiinteistöjen korjauksista, huoltosopimusmenoista, remonttikuluista ja näihin kytkeytyvistä konsultointipalveluista, autokannan leasing-sopimusmenoista sekä tuotantokoneiden ylläpitoon ja huoltoon liittyvistä pääomittamattomista kuluista.

Keski-suomalainen-konsernilla ei ollut suoria kytköksiä delegoidun asetuksen (EU) 2022/1214 tarkoittamaan ydinenergiaan tai fossiiliseen kaasuun perustuvaan energiantuotantoon.

Ydinvoimaan ja fossiilisiin kaasuihin liittyvät toiminnot

Ydinenergiaan liittyvät toiminnot		
1	Yritys toteuttaa tai rahoittaa sellaisiin innovatiivisiin sähköntuotantolaitoksiin liittyvää tutkimusta, kehittämistä, demonstrointia ja käyttöönottoa, jotka tuottavat energiaa ydinreaktion avulla siten, että polttoainekierrosta aiheutuu mahdollisimman vähän jätettä, tai sillä on tällaiseen toimintaan liittyviä vastuita.	EI
2	Yritys toteuttaa tai rahoittaa sähkön tai prosessilämmön tuottamiseen tarkoitettujen uusien ydinlaitosten rakentamista ja turvallista käyttöä, myös kaukolämpöä tai teollisia prosesseja, kuten vedyn tuotantoa, varten sekä niiden turvallisuuden parantamista, käyttäen parasta käytettävissä olevaa teknologiaa, tai sillä on tällaiseen toimintaan liittyviä vastuita.	EI
3	Yritys toteuttaa tai rahoittaa olemassa olevien sähköä tai prosessilämpöä tuottavien ydinlaitosten turvallista toimintaa, myös kaukolämpöä tai teollisia prosesseja, kuten vedyn tuotantoa ydinenergiasta, varten sekä niiden turvallisuuden parantamista, tai sillä on tällaiseen toimintaan liittyviä vastuita.	EI
Fossiiliseen kaasuun liittyvät toiminnot		
4	Yritys toteuttaa tai rahoittaa fossiilisia kaasumaisia polttoaineita käyttävien sähköntuotantolaitosten rakentamista tai toimintaa, tai sillä on tällaiseen toimintaan liittyviä vastuita.	EI
5	Yritys toteuttaa tai rahoittaa fossiilisia kaasumaisia polttoaineita käyttävien yhdistettyjen lämpöä tai jäähdytystä ja sähköä tuottavien laitosten rakentamista, kunnostamista ja käyttöä, tai sillä on tällaiseen toimintaan liittyviä vastuita.	EI
6	Yritys toteuttaa tai rahoittaa fossiilisia kaasumaisia polttoaineita käyttävien lämpöä tai jäähdytystä tuottavien laitosten rakentamista, kunnostamista ja käyttöä, tai sillä on tällaiseen toimintaan liittyviä vastuita.	EI

Arvio yhtiön taloudellisesta asemasta ja tuloksesta sekä toiminnan kehittymistä koskevat tärkeät seikat

Konsernin liikevaihto laski 5,6 % ja oli 208,6 Me (221,0 Me).

Kustannustoiminnan liikevaihto oli 161,3 Me (170,3 Me) ja liikevoitto oli 2,2 Me (6,6 Me). Kustannustoiminnan liikevoittoa heikensi segmenttiin kirjattu 7,6 Me liikearvojen arvonalentuminen.

Tuotanto- ja logistiikkapalveluiden liikevaihto laski 10,8 % ja oli 71,0 Me (79,6 Me). Tuotanto- ja logistiikkapalveluiden liikevoitto oli -9,3 Me (10,0 Me). Tuotanto- ja logistiikkapalveluiden liikevoittoa heikensi segmenttiin kirjattu 4,5 Me rotaatiopaino liiketoiminnan liikearvojen arvonalentuminen. Vertailuvuoden Tuotanto- ja logistiikkapalveluiden liikevoittoa paransi merkittävästi konsernin varhaisjakeluliiketoiminnan myyntivoitto.

Konsernin tulos oli -13,2 Me (7,4 Me). Tilikauden tulosta heikensivät 7,6 Me liikearvojen arvonalentumiskirjaus kustannustoimintaan sekä 4,5 Me liikearvojen arvonalentumiskirjaus tuotanto- ja logistiikkapalveluihin.

	2023	2022	2021
Liikevaihto Me	208,6	221,0	211,6
Liikevoitto Me	-13,8	10,0	9,6
Liikevoitto %	-6,6	4,5	4,5
Operatiivinen vertailukelpoinen liikevoitto Me	-0,9	3,7	12,8
Operatiivinen vertailukelpoinen liikevoitto %	-0,4	1,7	6,1
Käyttökate Me	11,0	30,7	26,2
Tilikauden tulos Me	-13,2	7,4	6,7
Tulos/osake, Eur	-1,30	0,74	0,69
Oman pääoman tuotto %	-18,7	8,5	7,3
Omavaraisuusaste %	40,3	45,8	46,1

Lisää tunnuslukuja ja tunnuslukujen laskentakaavat on esitetty tilinpäätöksen liitetiedoissa.

Olellaiset tapahtumat tilikauden päättymisen jälkeen

Tilinpäätöspäivän jälkeen Keski-suomalainen Oyj allekirjoitti 31.1.2024 kauppakirjan PunaMusta Media Oyj:n medialiiketoiminnan ostamiseksi. Velaton kauppahinta on 8,5 Me. Keski-suomalainen Oyj solmii kaupan yhteydessä PunaMusta Media Oyj:n kanssa kolmen vuoden sanomalehtipainamisen alihankintasopimuksen sekä yhdeksän kuukauden sivunvalmistusalihankintasopimuksen. Alihankintasopimusten arvo ilman indeksikorotuksia on enintään noin 5,5 Me. Kaupan täytäntöönpano on ehdollinen Kilpailu- ja kuluttajaviraston hyväksynnälle ja sen arvioidaan toteutuvan vuoden 2024 ensimmäisen vuosipuoliskon aikana.

Keski-suomalainen Oyj:n tytäryhtiö Lehtisepät Oy allekirjoitti 31.1.2024 kauppakirjan, jolla se myi arkkipainoliiketoimintansa PunaMusta Oy:lle. Liiketoiminta siirtyi PunaMusta Oy:lle 1.2.2024 alkaen. Liiketoimintakaupan kauppahinta on 0,75 Me.

Rahoitusvälineiden käypään arvoon arvostamista koskevat tiedot

Likvidien varojen sijoittamisessa pitäydytään maltillisen riskitason instrumenteissa kuten korkorahastoissa ja pitkäaikaislehtelyissä. Pörssiosakkeisiin sijoittamisesta hallitus on hyväksynyt erillisen periaatteen, jonka mukaan Keski-suomalainen-konserni tekee suoria sijoituksia pääsääntöisesti vain oman toimialan yhtiöihin. Keski-suomalainen Oyj:llä on pankkilainoihin liittyen tehty koronvaihtosopimuksia rahalaitoksen kanssa.

Kaikki noteeratut ja noteeraamattomat sijoitukset (muut pitkäaikaiset rahoitusvarat) sekä koronvaihtosopimus arvostetaan konsernitilinpäätöksessä käypään arvoon. Emoyhtiön arvostusperiaatteet on kuvattu emoyhtiön liitetiedoissa.

Henkilöstöä koskevat tiedot

Työsuhteita oli vuoden lopussa 1519 (1640). Tämän lisäksi konsernissa oli 3083 (3168) osa-aikaista mainosjakajaa. Mainosjakajat huomioiden konsernissa oli yhteensä työsuhteessa 4602 (4807) henkilöä.

Toimittajia oli konsernissa yhteensä 488 (552). Tuotannollista henkilöstöä oli 311 (330). Graafisten toimihenkilöiden, teknisten toimihenkilöiden ja yleisen työehtosopimuksen piirissä olevat yhteensä 524 (559), johtoa ja ylempiä toimihenkilöitä oli 196 (199).

Kokopäiväiseksi muutettuna konsernin henkilömäärä oli keskimäärin 1391 henkilöä (1560). Luku ei sisällä mainosjakajia, joi- ta oli vuoden aikana keskimäärin 3225 (3412).

	2023	2022	2021
Henkilöstöä keskimäärin kokopäiväiseksi muutettuna tilikauden aikana	1391 *	1560 *	1657 *
Palkkojen ja palkkioiden kokonaissumma tilikaudella	81,1 Me	85,0 Me	83,8 Me
Työsuhteita vuoden lopussa	1519 *	1640 *	2445 *

* Ei sisällä mainosjakajia

Arvio toiminnan riskeistä ja epävarmuustekijöistä

Euroopassa kireänä jatkunut geopoliittinen tilanne ja Venäjän hyökkäyssodan seuraukset sekä korkea inflaatio ja korkojen nousu ovat heikentäneet Suomen taloustilannetta ja voivat johtaa kuluttajien ja mainostajien luottamuksen heikentymiseen. Taantumana pitkittymisellä voi olla pitkäkestoisia vaikutuksia konsernin toimintaympäristöön.

Toiminnan painopistettä pitää entistä voimakkaammin suunnata kuluttaja- ja mainosmarkkinoiden kehitystrendin mukaisesti digitaalisen ansainnan kehittämiseen. Onnistumisemme kustannustoiminnan digitalisoinnissa on ratkaisevan tärkeää yhtiön pitkän aikavälin kannattavuuden näkökulmasta.

Kuluttajien ostokäyttäytymisen ja mediainonnan muutokset vaativat kykyä reagoida muuttuneisiin vaatimuksiin. Globaalit toimijat, kuten Meta ja Alphabet kilpailevat yhä voimakkaammin kotimaisista digimainonnan euroista. Yhteiskunnan regulaatio ja kustannusrasitukset kohdistuvat vain kotimaisiin toimijoihin.

Postin jakelustrategian ja hinnoittelun muutokset ovat kasvattaneet riskiä kustannustason nousulle sekä jakelun palvelutason heikentymiselle ja sen myötä tulonmenetyksille.

Konsernin merkittävimmän materiaalin sanomalehtipaperin saatavuus ja hintataso voivat pidemmällä aikavälillä muodostua riskiksi toimittajien alentaessa vähentyneen kysynnän takia valmistuskapasiteettiaan.

Operatiivisista riskeistä merkittävimmät liittyvät tietotekniikkaan ja painoliiketoimintojen keskeytymiseen sekä kykyyn torjua kohonneet kyberriskit.

Näkymät vuodelle 2024

Olettaen, että PunaMusta Media Oyj:n medialiiketoiminnan kauppa saadaan suunnitellusti toteutettua, uskomme tilikauden 2024 liikevaihdon kasvavan edellisen vuoden tasosta ja operatiivisen vertailukelpoisen liikevoiton paranevan vuoden 2023 tasosta.

Hallituksen esitys yhtiökokoukselle osingonjaoksi vuodelta 2023

Emoyhtiön jakokelpoinen oma pääoma on 79.636.355,93 euroa.

A- ja K-osakkeilla on yhtäläinen oikeus osinkoihin ja yhtiön varoihin. Osinkoon oikeuttavia K-sarjan osakkeita on 4.578.940 kpl ja A-sarjan osakkeita 5.463.528 kpl eli yhteensä 10.042.468 kpl.

Yhtiö pyrkii jakamaan osinkoina vähintään puolet tilikauden tuloksesta. Hallitus on OYL 13:2 §:n mukaisesti huomioinut osinkoesitystä tehdessään, ettei esitetty osingonjako vaaranna konsernin maksukykyä.

Hallitus esittää varsinaiselle yhtiökokoukselle, että tilikaudelta 2023 maksetaan osinkoa 0,55 euroa osakkeelta. Esityksen mukainen osinkojen määrä on yhteensä 5.523.357,40 euroa.

Lisäksi hallitus ehdottaa, että yleishyödyllisiin lahjoituksiin varataan 50.000,00 euroa, joiden käytöstä hallitus päättää.

KONSERNIN TULOSLASKELMA, IFRS

(1 000 eur)

		2023	2022
	liitetieto	1.1.-31.12.2023	1.1.-31.12.2022
LIKEVAIHTO	2	208 595	221 005
Valmiiden ja keskeneräisten tuotteiden varastojen muutos		4	-10
Liiketoiminnan muut tuotot	6	737	15 133
Materiaalit ja palvelut		-67 916	-68 703
Työsuhde-etuuksista aiheutuneet kulut	8	-96 867	-101 219
Poistot		-12 090	-13 422
Arvonalentumiset	14, 15, 17	-12 713	-7 299
Liiketoiminnan muut kulut	7	-33 520	-35 497
LIKEVOITTO		-13 771	9 988
Rahoitustuotot	10	2 724	2 996
Rahoituskulut	11	-2 425	-976
Osuus pääomaosuusmenetelmällä yhdisteltävien yhteisöjen tuloksista	19	-11	-250
VOITTO/TAPPIO ENNEN VEROJA		-13 481	11 759
Tuloverot	12	320	-4 385
TILIKAUDEN VOITTO/TAPPIO		-13 162	7 374
Emoyhtiön osakkeenomistajille kuuluvasta voitosta laskettu osakekohtainen tulos	13		
Osakekohtainen tulos, perus		-1,30	0,74
Osakekohtainen tulos, laimennettu		-1,30	0,74
Osakkeiden keskimääräinen lukumäärä:			
Laimentamaton-EPS (FAS ja IFRS) jakaja, ulkona olevat tilikauden aikana		10 042 468	10 042 468
Laimennettu-EPS (FAS ja IFRS) jakaja, ulkona olevat tilikauden aikana		10 042 468	10 042 468
Voiton/tappion jakautuminen:			
Emoyhtiön omistajille		-13 052	7 469
Määräysvallattomille omistajille		-110	-94
		-13 162	7 374
Muut laajan tuloksen erät:			
Etuspohjaisten järjestelyiden arvon uudelleenmäärittäminen	11	-42	133
Osakesijoitukset		-1 955	-5 110
		-1 996	-4 977
LAAJA TULOS YHTEENSÄ		-15 158	2 397
Laajan tuloksen jakautuminen:			
Emoyhtiön omistajille		-15 048	2 491
Määräysvallattomille omistajille		-110	-94
		-15 158	2 397

KONSERNIN TASE, IFRS

(1 000 eur)

		2023	2022
	liitetieto	31.12.2023	31.12.2022
VARAT			
PITKÄAIKAISET VARAT			
Aineettomat hyödykkeet	14	12 397	13 183
Liikearvo	14	54 718	66 714
Sijoituskiinteistöt	16	666	523
Aineelliset hyödykkeet	17	26 455	29 406
Käyttöoikeusomaisuuserät	18	5 093	5 852
Osuudet pääomaosuusmenetelmällä yhdisteltävissä yhteisöissä	19	3 981	4 414
Muut pitkäaikaiset rahoitusvarat	20	19 360	21 595
Pitkäaikaiset myynti- ja muut saamiset	21	1 232	844
Laskennalliset verosaamiset	22	1 596	1 487
PITKÄAIKAISET VARAT		125 496	144 018
LYHYTAIKAISET VARAT			
Vaihto-omaisuus	23	1 796	2 329
Myyntisaamiset ja muut saamiset	24	16 434	24 419
Kauden verotettavaan tuloon perustuvat verosaamiset		160	203
Muut lyhytaikaiset rahoitusvarat	25	6 306	10 066
Rahavarat		9 902	14 753
LYHYTAIKAISET VARAT		34 598	51 770
VARAT		160 094	195 788
OMA PÄÄOMA JA VELAT			
Emoyhtiön omistajat			
Osakepääoma	26	2 257	2 257
Rahastot	26	3 423	5 378
Kertyneet voittovarot		52 140	75 275
Emoyhtiön omistajat		57 821	82 911
Määräysvallattomat omistajat		-196	-85
OMA PÄÄOMA		57 625	82 825
PITKÄAIKAISET VELAT			
Laskennalliset verovelat	22	2 081	2 573
Pitkäaikaiset korolliset velat	29	44 504	51 111
Pitkäaikaiset korottomat velat	30	89	77
Pitkäaikaiset varaukset	28	0	100
Eläkeveloitteet	27	1 708	2 128
PITKÄAIKAISET VELAT		48 382	55 988
LYHYTAIKAISET VELAT			
Lyhytaikaiset korolliset velat	29	8 724	8 930
Saadut ennakot		17 150	14 973
Ostovelat ja muut velat	30	28 200	30 496
Tuloverovelka		13	2 575
LYHYTAIKAISET VELAT		54 087	56 974
Velat		102 469	112 962
OMA PÄÄOMA JA VELAT		160 094	195 788

KONSERNIN RAHAVIRTALASKELMA, IFRS

(1 000 eur)

		2023	2022
	liitetieto	1.1.-31.12.2023	1.1.-31.12.2022
Liiketoiminnan rahavirrat			
Asiakkailta saadut maksut		211 781	219 513
Maksut tavaroiden/palvelujen toimittajille sekä henkilöstölle		-198 012	-204 783
Maksetut korot liiketoiminnasta		-2 052	-744
Saadut korot liiketoiminnasta		1 267	78
Maksetut verot liiketoiminnasta		-2 691	-2 418
Liiketoiminnan rahavirta		10 293	11 646
Investointien rahavirta			
Investoinnit aineellisiin ja aineettomiin hyödykkeisiin		-4 881	-4 795
Aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden luovutustulot		18	77
Ostetut tytäryhtiöosakkeet	3	-	-646
Investoinnit muihin sijoituksiin		-61	-9
Luovutustulot muista sijoituksista		36	-
Liiketoimintojen myynti		464	16 550
Myönnettyt lainat		-	-100
Lyhytaikaisten sijoitusten lisäys / vähennys		4 000	-4 000
Saadut osingot investoinneista		1 813	5 745
Investointien rahavirta		1 389	12 822
Rahoituksen rahavirta			
Pitkäaikaisten lainojen takaisinmaksut	29	-6 041	-6 384
Vuokrasopimusvelkojen takaisinmaksut		-4 210	-4 345
Maksetut osingot		-10 042	-10 043
Rahoituksen rahavirta		-20 293	-20 772
Rahavarojen muutos			
Rahavarat, avaava tase		24 819	21 122
Rahavarojen muutos		-8 611	3 696
Rahavarat *)	25	16 208	24 819

*) sisältää rahavarat ja muut rahavarat. Muita rahavaroja ovat sulkutilillä olevat, korkorahaston ja purettavissa olevien määräaikaistalletusten rahavarat.

LASKELMA OMAN PÄÄOMAN MUUTOKSISTA, IFRS

(1 000 eur)

Oman pääoman muutos 2022	Emoyrityksen omistajille kuuluva oma pääoma					Määräys- vallattomien omistajien osuus	Oma pääoma yhteensä
	Osake- pääoma	Käyvän arvon rahasto	Vara- rahasto	Edellisten tilikausien voitto (tappio)	Yhteensä		
OMA PÄÄOMA 1.1.	2 257	10 218	270	77 717	90 462	9	90 471
Laaja tulos							
Tilikauden voitto/tappio				7 469	7 469	-94	7 374
Muut laajan tuloksen erät:							
Rahoitusvarojen käyvän arvon muutos		-5 110			-5 110	0	-5 110
Etuuspohjaisten järjestelyiden arvon uudelleenmäärittäminen				133	133	0	133
Muut laajan tuloksen erät, verojen jälkeen	0	-5 110	0	133	-4 977	0	-4 977
Laaja tulos yhteensä	0	-5 110	0	7 601	2 491	-94	2 397
Liiketoimet omistajien kanssa							
Osingonjako				-10 043	-10 043	0	-10 043
Liiketoimet omistajien kanssa yhteensä	0	0	0	-10 043	-10 043	0	-10 043
OMA PÄÄOMA YHTEENSÄ 31.12.	2 257	5 108	270	75 275	82 911	-85	82 825

Oman pääoman muutos 2023	Emoyrityksen omistajille kuuluva oma pääoma					Määräys- vallattomien omistajien osuus	Oma pääoma yhteensä
	Osake- pääoma	Käyvän arvon rahasto	Vara- rahasto	Edellisten tilikausien voitto (tappio)	Yhteensä		
OMA PÄÄOMA 1.1.	2 257	5 108	270	75 275	82 911	-85	82 825
Laaja tulos							
Tilikauden voitto/tappio				-13 052	-13 052	-110	-13 162
Muut laajan tuloksen erät:							
Rahoitusvarojen käyvän arvon muutos		-1 955			-1 955	0	-1 955
Etuuspohjaisten järjestelyiden arvon uudelleenmäärittäminen				-42	-42	0	-42
Muut laajan tuloksen erät, verojen jälkeen	0	-1 955	0	-42	-1 996	0	-1 996
Laaja tulos yhteensä	0	-1 955	0	-13 093	-15 048	-110	-15 158
Liiketoimet omistajien kanssa							
Osingonjako				-10 042	-10 042	0	-10 042
Liiketoimet omistajien kanssa yhteensä	0	0	0	-10 042	-10 042	0	-10 042
OMA PÄÄOMA YHTEENSÄ 31.12.	2 257	3 154	270	52 140	57 821	-196	57 625

KONSERNITILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT

1. Konsernitilinpäätöksen laatimisperiaatteet

Yrityksen perustiedot

Keskisuomalainen-konserni kustantaa ja julkaisee sanomalehtiä sekä harjoittaa paino- ja jakelutoimintaa sekä sähköistä viestintää usealla paikkakunnalla Keski-Suomessa, Savossa, Etelä-Suomessa, Päijät-Hämeessä ja Kaakkois-Suomessa.

Konsernin emoyritys on Keskisuomalainen Oyj, joka on noteerattu NASDAQ OMX Helsinki Oy:n päälistalla vuodesta 1999 alkaen. Emoyrityksen kotipaikka on Jyväskylä ja sen rekisteröity osoite on PL 159, 40101 Jyväskylä.

Jäljennös konsernitilinpäätöksestä on saatavissa verkkosivuilta www.keskisuomalainen.com tai konsernin emoyhtiön pääkonttorista osoitteesta Aholaidantie 3, 40320 Jyväskylä.

Keskisuomalainen Oyj:n hallitus on hyväksynyt kokouksessaan 22.2.2024 tämän tilinpäätöksen julkistettavaksi. Suomen osakeyhtiölain mukaan osakkeenomistajilla on mahdollisuus hyväksyä tai hylätä tilinpäätös sen julkistamisen jälkeen pidettävässä yhtiökokouksessa. Yhtiökokouksella on myös mahdollisuus muuttaa tilinpäätöstä.

Laatimisperusta

Konsernitilinpäätös on laadittu kansainvälisten tilinpäätösstandardien (International Financial Reporting Standards) mukaisesti ja sitä laadittaessa on noudatettu 31.12.2023 voimassa olevia IAS- ja IFRS-standardeja sekä SIC- ja IFRIC-tulkintoja. Kansainvälisillä tilinpäätösstandardeilla tarkoitetaan Suomen kirjanpitoa ja sen nojalla annetuissa säännöksissä EU:n asetuksessa (EY) N:o 1606/2002 säädetyn menettelyn mukaisesti EU:ssa sovellettaviksi hyväksytyjä standardeja ja niistä annettuja tulkintoja. Konsernitilinpäätöksen liitetiedot ovat myös suomalaisen kirjanpito- ja yhteisölaainsäädännön mukaiset.

Tilinpäätöksen laatiminen IFRS-standardien mukaisesti edellyttää konsernin johdolta tiettyjen arvioiden tekemistä ja harkintaa laatimisperiaatteiden soveltamisessa. Tietoa harkinnasta, jota johdolla on käyttänyt konsernin noudattamia tilinpäätöksen laatimisperiaatteita so-

veltaessaan ja joilla on eniten vaikutusta tilinpäätöksessä esitettäviin lukuihin, on esitetty kohdassa ”Johdon harkintaa edellyttävät laatimisperiaatteet ja arvioihin liittyvät keskeiset epävarmuustekijät”.

Tilinpäätöksen tiedot esitetään tuhansina euroina ja ne perustuvat alkuperäisiin hankintamenoihin ellei laadintaperiaatteissa ole muuta kerrottua.

1.1.2024 tai sen jälkeen käyttöön otettavat standardit

Tiedossa olevilla uusilla tai uudistetuilla standardeilla tai tulkinnoilla, jotka tulevat voimaan 1.1.2024 tai sen jälkeen, ei ole suurta vaikutusta konsernin tilinpäätökseen.

Tytäryritykset

Tytäryritykset ovat yrityksiä, joissa konsernilla on määräysvalta. Määräysvalta syntyy, kun konserni omistaa yli puolet äänivallasta tai sillä on muutoin määräysvalta. Määräysvallalla tarkoitetaan oikeutta määrätä yrityksen talouden ja liiketoiminnan periaatteista hyödyn saamiseksi sen toiminnasta. Hankitut tytäryhtiöt sisällytetään tilinpäätökseen hankintamenomenetelmää käyttäen, jonka mukaan hankitun yhtiön varat ja velat arvostetaan käypiin arvoihin hankintahetkellä ja jäljelle jäänyt osuus hankintahinnan ja hankitun nettovarallisuuden erotuksesta on liikearvoa. Mahdollinen ehdollinen lisäkauppahinta on arvostettu käypään arvoon hankintahetkellä ja kirjattu velaksi.

Lisäkauppahinta arvostetaan käypään arvoon jokaisen raportointikauden päättymispäivänä ja tästä syystä syntyvä voitto tai tappio kirjataan tulospäätteisesti. IFRS 1 –standardin salliman helpotuksen mukaisesti IFRS-siirtymispäivää aikaisempia yrityshankintoja ei ole oikaistu IFRS-periaatteiden mukaisiksi, vaan ne on jätetty suomalaisen tilinpäätöskäytännön mukaisiin arvoihin. Hankitut tytäryhtiöt yhdistellään konsernitilinpäätökseen siitä hetkestä lähtien, kun konserni on saanut määräysvallan ja luovutetut tytäryritykset siihen saakka, jolloin määräysvalta lakkaa. Kaikki konsernin sisäiset liiketapahtumat, saamiset, velat ja voitot eliminoidaan konsernitilinpäätöstä laadittaessa.

Osakkuusyrietykset

Osakkuusyrietykset ovat yrityksiä, joissa konsernilla on huomattava vaikutusvalta. Huomattava vaikutusvalta toteutuu, kun konserni omistaa yli 20 % yrityksen äänivallasta tai kun konsernilla on muutoin huomattava vaikutusvalta, mutta ei määräysvaltaa.

Osakkuusyrietykset on yhdistelty konsernitilinpäätökseen pääomaosuusmenetelmää käyttäen. Jos konsernin osuus osakkuusyrietyksen tappioista ylittää kirjanpitoarvon, ei kirjanpitoarvon ylittäviä tappioita yhdistellä, ellei konserni ole sitoutunut osakkuusyrietyksen veloitteiden täyttämiseen.

Yhteisjärjestelyt

Keskinäisiä kiinteistöyhtiöitä, joista konserni omistaa alle 100 %, käsitellään yhteisinä toimintoina IFRS 11 Yhteisjärjestelyt -standardin mukaisesti. Konsernitilinpäätökseen konserni kirjaa yhteisiin toimintoihin liittyvät varansa ja velkansa, mukaan lukien osuutensa yhteisistä varoista ja veloista. Lisäksi konserni kirjaa yhteisiin toimintoihin liittyvät tuotonsa ja kulunsa, mukaan lukien osuutensa yhteisten toimintojen tuotoista ja kuluista.

Ulkomaanrahan määräiset tapahtumat

Konsernin kaikissa yksiköissä toimintavaluutta on euro. Myös konsernitilinpäätös on esitetty euroina, joka on konsernin emoyhtiön toiminta- ja esittämismuuttua. Konsernin lähes kaikki liiketapahtumat ovat euroissa ja konserni toimii Suomessa ja Virossa. Ulkomaanrahan määräiset tapahtumat kirjataan maksupäivän kurssiin, joka vastaa tapahtumapäivän kurssia, koska valuuttatapahtumien määrä on konsernissa vähäinen.

Myyntituottojen tulouttaminen

Suoritevelvoitteet

Keskisuomalainen-konsernin myyntituotot muodostuvat enimmäkseen ilmoitusmyynnistä, tilausmyynnistä, painotoiminnan myynnistä, sekä jakelu- ja kuljetustuotoista.

Ilmoitusmyynti on ilmoitusten myyntiä paperilehteen tai johonkin sähköi-

seen kanavaan, esim. valotauluun tai nettisivuille. Myynti laskutetaan ja tuloutetaan kun ilmoitus on julkaistu. Maksuehdot ovat pääsääntöisesti 10 - 14 pv netto.

Lehtimyynti on yhtiön kustantamien lehtitilausten myyntiä joko paperisena tai sähköisenä versiona. Myynti tuloutetaan kun lehti on toimitettu luettavaksi. Tyypillisesti lehtitilaus maksetaan etukäteen tilausjakson alkaessa muutama kuukaudeksi tai enintään yhdeksi vuodeksi ja laskun maksuehto on pääsääntöisesti 14 pv netto.

Painon myynti on pääasiassa sanoma-lehtipaperille painettuja painotuotteita, joiden myynti tuloutetaan, kun painotuote on luovutettu. Laskutus tehdään pääsääntöisesti luovutuksen jälkeen ja normaali maksuehto on 14 pv netto.

Jakelu- ja kuljetustuotot ovat pääsääntöisesti osoitteettomien mainosten sekä kaupunkilehtien jakelua kotitalouksiin. Tuotot laskutetaan kun jakelu on suoritettu ja normaali maksuehto on 14 pv netto. Muiden tuottojen merkittävimmät tuotot ovat mm. tilavuokria, markkinatutkimustuottoja ja tuottoja tapahtumien järjestämisestä.

IFRS 15 -standardin käyttöönotto ei ole aiheuttanut muutosta suoritevelvoitteiden tunnistamiseen.

Muuttuva vastike

IFRS 15 -standardin mukaan jos sopimuksessa luvuttuun vastikkeeseen sisältyy muuttuva rahamäärä, yhteisö arvioi vastikemäärän, johon se on oikeutettu sitä vastaan, että luvatut tavarat ja palvelut luovutetaan asiakkaalle. Vastikemäärä voi muuttua esimerkiksi alennusten, bonusten, rangaistusseuraamusten tai muiden vastaavanlaisten erien vuoksi.

Keskisuomalainen-konsernin tarjoamiin tuotteisiin ja palveluihin saattaa liittyä volyymialennuksia tai muita alennuksia. Mahdollisen muuttuvan vastikkeen määrä on vähäinen konsernin asiakkassopimuksissa.

Merkittävä rahoituskomponentti

Mikäli sopimukseen sisältyy merkittävä rahoituskomponentti, on yhteisön IFRS 15 mukaan oikaistava luvuttua vastikemäärää rahan aika-arvon vaikutuksilla.

Tilausmyynnin tilaukset maksetaan etupainotteisesti. Keskisuomalainen-konserni hyödyntää IFRS 15

-standardin käytännön apukeinoa, jos yhteisön ei tarvitse oikaista luvuttua vastikemäärää merkittävän rahoituskomponentin vaikutuksilla, sillä yhteisö odottaa, että aika, joka kuluu siitä, kun asiakas suorittaa ennakkomaksun, siihen, kun yhteisö luovuttaa luvatut tuotteet asiakkaalle, on enintään vuoden pituinen.

Muuna kuin rahana suoritettava vastike

Asiakkaan lupaama vastike voi olla muussa muodossa kuin rahana, esimerkiksi tavaroina, palveluina tai muuna kuin rahana suoritettavana vastikkeena. IFRS 15 mukaan yhteisön on arvioitava muuna kuin rahana suoritettava vastike käypään arvoon.

Keskisuomalainen-konsernissa kaikki vastike saadaan rahana.

Takuut

IFRS 15 määrittelee kahdentyyppisiä takuita. Varmennustyyppinen takuu lupaa asiakkaalle, että toimitus vastaa sopimuksella sovittua, kun taas palvelutyyppinen takuu tarjoaa asiakkaalle varmennustyyppisen takuun päälle erillistä palvelua.

Keskisuomalainen-konsernin asiakassopimuksissa ei ole takuita.

Kanta-asiakasohjelmat ja muut edut asiakkaille

Keskisuomalainen-konserni ei tarjoa asiakkailleen etuja kanta-asiakasohjelmien muodossa.

Päämiehenä toimiminen

Konserni toimii asiakassopimuksissa lähes aina päämiehenä. Yhtiö hankkii asiakkaiden puolesta jakelu- ja taittopalveluita, jotka ostetaan konsernin ulkopuolelta. Näiden palvelujen myyntituotot netotetaan ulkopuolisten kulujen kanssa. Mahdollinen palkkio asiakkaalta kirjataan liikevaihtoon.

Transaktiohinnan kohdistaminen suoritevelvoitteille

Yhteisön tulee kohdistaa transaktiohinta suoritevelvoitteille edellä kuvattujen vaiheiden jälkeen. IFRS 15 päämääränä on kohdistaa transaktiohinta jokaiselle suoritevelvoitteelle siihen vastikemäärään, jonka yhteisö katsoo olevansa oikeutettu saamaan toimitettuaan asiak-

kaalle nämä tavarat tai palvelut.

IFRS 15 mukaan transaktiohinnan kohdistaminen tehdään suhteellisten erillismyyntihintojen perusteella.

Myyntituoton kirjaaminen suoritevelvoitteen täytyessä

Yhteisö määrittää sopimuksen alkamishetkellä siirtääkö se tavaroita tai palveluja koskevan määräysvallan asiakkaalle ajan kuluessa.

Mediamyynti

Mediamyyntiin sisältyvässä ilmoitusmyynnissä IFRS 15 -standardin mukaiset kriteerit määräysvallan siirtymiseksi ajan kuluessa eivät täyty, jolloin Keski-suomalainen-konserni tulouttaa myynnistä saadut tuotot yhtenä ajankohtana, eli ilmoituksen julkaisuhetkellä.

Digitaalista mediamyyntiä on myynti valotauluihin ja verkkosivulle. Mediamyynti digitaalisiin kanaviin tuloutetaan ajan kuluessa, sillä asiakas saa ja kuluttaa saamansa hyödyn sitä mukaan kun palvelua tuotetaan.

Tilausmyynti

Tilausmyynti kirjataan tilausjakson aikana. Kokonaisvastike tuloutetaan tilausjaksolle lehtien jakamisen perusteella.

Digitaalisten tuotteiden tilausmyynti tuloutetaan ajan kuluessa ilmestymispäivien mukaan, sillä asiakas saa ja kuluttaa suoritteesta saamansa hyödyn sitä mukaa kuin Keskisuomalainen-konserni tuottaa suoritetta.

Tilausmyynnin pakettimyynti jaetaan paperi- ja digituotteisiin, paperilehden osalta tuotot tuloutetaan yhtenä ajankohtana ja digituotteiden osalta ajan kuluessa.

Painon myynti

Painon myynnissä IFRS 15 -standardin mukaiset kriteerit määräysvallan siirtymiseksi ajan kuluessa eivät täyty, jolloin Keskisuomalainen-konserni tulouttaa myynnistä saadut tuotot yhtenä ajankohtana, kun painotuotteet luovutetaan asiakkaalle.

Jakelu- ja kuljetustuotot sekä muut tuotot

Jakelu- ja kuljetustuotot sekä muut tuotot tuloutetaan kuukaudelle, jolloin tavara tai palvelu on luovutettu. Näiden osalta IFRS 15 -standardin mukaiset

KONSERNITILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT

kriteerit määräysvallan siirtymiseksi ajan kuluessa eivät täyty, jolloin Keski-suomalainen-konserni tulouttaa myynnistä saadut tuotot yhtenä ajankohtana, eli hetkellä jolloin tavara tai palvelu on luovutettu.

Sopimuksesta aiheutuvat lisämenot

IFRS 15 sisältää ohjeistuksia sopimuksesta aiheutuvien lisämenojen ja sopimuksen täyttämistä aiheutuvien menojen käsittelyyn kirjanpidossa. Sopimuksesta aiheutuvat lisämenot ja sopimuksen täyttämistä aiheutuvat menot tulee tietyin edellytyksin aktivoida taseeseen. Konsernilla ei ole tällaisia lisämenoja.

Tutkimus- ja kehitysmenot

Tutkimus- ja kehitysmenot kirjataan sen tilikauden kuluksi, jolloin ne syntyvät. Tuotteiden kehitystoimintaan liittyviä kuluja ei ole aktivoitu, koska niistä saavat tulevaisuuden tuotot varmistuvat vasta, kun tuotteet tulevat markkinoille.

Liiketoiminnan muut tuotot ja kulut

Liiketoiminnan muina tuottoina kirjataan muut kuin varsinaiseen suorite-myyntiin liittyvät tuotot, kuten omaisuuden ja liiketoimintojen myyntivoitot.

Liiketoiminnan muihin tuottoihin sisältyy myös saadut avustukset ja tuet. Suorat kustannuksiin perustuvat avustukset ja tuet tuloutetaan maksuprusteisesti. Kehitysprojekteihin saadut avustukset ja tuet tuloutetaan projektille kirjattujen kustannusten suhteessa.

Liiketoiminnan muihin kuluihin sisältyvät kaikki muut liiketoiminnan kulut kuin materiaalista, alihankinnoista, poistoista ja työsuhte-etuuksista aiheutuvat kulut. Merkittävimmät kuluerät muodostuvat ict- sekä toimitilojen kuluista.

Liikevoitto

IAS 1 *Tilinpäätöksen esittäminen* -standardi ei määrittele liikevoiton käsitettä. Konserni on määrittänyt sen seuraavasti: liikevoitto on nettosumma, joka muodostuu, kun liikevaihtoon lisätään liiketoiminnan muut tuotot, vähennetään ostokulut vaihto-omaisuuden varaston muutoksella, vähennetään työsuh-

de-etuuksista aiheutuvat kulut, poistot ja mahdolliset arvonalentumistappiot sekä liiketoiminnan muut kulut. Kaikki muut kuin edellä mainitut tuloslaskelmaerät esitetään liikevoiton alapuolella.

Tuloverot

Tuloveroihin kirjataan tilikauden tulokseen perustuvat verot, aikaisempien tilikausien verojen oikaisu ja laskennallisten verojen muutos. Suoraan omaan pääomaan kirjattavien erien verovaikutus kirjataan vastaavasti suoraan omaan pääomaan.

Laskennalliset verot lasketaan tilinpäätöspäivään mennessä säädetyllä verokannalla kaikista väliaikaisista eroista kirjanpitoarvon ja verotuksellisen arvon välillä. Suurimmat väliaikaiset erot syntyvät aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden poistoeroista, etuusperusteisista eläkejärjestelyistä, muiden pitkävaikutteisten rahoitusvarojen arvostamisesta käypään arvoon ja johdannaisopimusten käyvän arvon muutoksista. Verotuksessa vähennyskelvottomista liikearvon arvonalentumisista ei kirjata laskennallista veroa. Taseessa laskennalliset verosaamiset ja -velat vähennetään toisistaan silloin, kun ne voidaan kuitata toisiaan vastaan.

Laskennallinen verosaaminen kirjataan siihen määrään asti, kuin on todennäköistä, että tulevaisuudessa syntyy verotettavaa tuloa, jota vastaan väliaikainen ero voidaan hyödyntää.

Liikearvo

Liikearvo vastaa sitä osaa hankintamenoista, joka ylittää konsernin osuuden 1.1.2004 jälkeen hankitun yrityksen nettovarallisuuden käyvästä arvosta hankinta-ajankohtana. Tätä aiempien liiketoimintojen yhdistämisten liikearvo vastaa aiemman tilinpäätösnormiston mukaista kirjanpitoarvoa, jota on käytetty oletushankintamenona. Näiden hankintojen luokittelua tai tilinpäätöskäsittelyä ei ole oikaistu konsernin avaavaa IFRS-tasetta laadittaessa.

Liikearvosta ei tehdä poistoja, vaan liikearvo testataan vuosittain mahdollisen arvonalentumisen varalta. Liikearvo on kohdistettu rahavirtaa tuottaville yksiköille tai niiden muodostamalle ryhmälle. Liikearvo arvostetaan alkuperäiseen

hankintamenoa vähennettynä arvonalentumisilla.

Aineettomat hyödykkeet

Aineettomia hyödykkeitä ovat ict-ohjelmat, tuotemerkit ja asiakkuuksiin liittyvät aineettomat hyödykkeet. Aineettomat käyttöomaisuushyödykkeet on arvostettu poistoilla ja arvonalentumisilla vähennettyyn alkuperäiseen hankintamenoa. Aineettomat hyödykkeet arvostetaan alkuperäiseen hankintamenoa ja poistetaan tasapoistoin arviotuna taloudellisena vaikutusaikanaan. Hankittujen liiketoimintojen yhteydessä syntyneet aineettomat hyödykkeet merkitään käypään arvoon ja tämän jälkeen arvostetaan alkuperäiseen käypään arvoon vähennettynä kertyneillä poistoilla.

Poistoajat ovat seuraavat:

- Ict-ohjelmat 5 vuotta
- Tuotemerkit 10–15 vuotta
- Asiakkuudet 5–10 vuotta

Saas-palvelusopimusten räätälöinti- ja konfigurointimenojen kirjaaminen

IFRS-tulkintakomitea IFRIC antoi vuonna 2021 lopullisen agendapäätöksen pilvipalveluina ostettujen sovellusten käyttöönottoon liittyvien räätälöinti- ja konfigurointimenojen kirjanpitokäsitteystä (IAS 38 Aineettomat hyödykkeet). Tässä IFRIC:n päätöksessä tarkastellaan perusteita kirjata konfigurointimenot aineettomaksi hyödykkeeksi ja mikäli aineetonta hyödykettä ei kirjata, kuinka konfigurointi menot tulee kirjata. Päätöksellä ei ole olennaista vaikutusta tilikauden 2023 eikä vertailuvuoden 2022 konsernin tulokseen tai taseeseen. Riippuen millaisia pilvipalvelusopimuksia tulevaisuudessa tehdään, päätöksellä voi olla jatkossa vaikutusta varojen luokiteluun ja tulokseen.

Sijoituskiinteistöt

Sijoituskiinteistöt ovat osakehuoneistoja, joita konserni pitää hallussaan hankkiakseen vuokratuottoja. Sijoituskiinteistöt arvostetaan alkuperäiseen hankintamenoa ja poistetaan tasa-poistoin 20 vuoden aikana.

Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet

Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet on arvostettu poistoilla ja arvonalentumisilla vähennettyyn alkuperäiseen hankintamenoon.

Kun käyttöomaisuushyödykkeen osaa käsitellään erillisenä hyödykkeenä, osan uusimiseen liittyvät menot aktivoidaan. Muussa tapauksessa myöhemmin syntyvät menot sisällytetään aineellisen käyttöomaisuushyödykkeen kirjanpitoarvoon vain, mikäli on todennäköistä, että hyödykkeeseen liittyvä vastainen taloudellinen hyöty koituu konsernin hyväksi ja hyödykkeen hankintameno on luotettavasti määritettävissä. Muut korjaus- ja ylläpitomenot kirjataan tulosvaikutteisesti, kun ne ovat toteutuneet.

Hyödykkeistä tehdään tasapoistot arvioidun taloudellisen vaikutusajan kuluessa. Maa-alueista ei tehdä poistoja.

Arvioidut taloudelliset vaikutusajat ovat:

- Rakennukset 30–40 vuotta
- Rakennusten koneet ja laitteet 10 vuotta
- Rakennusten perusparannukset 10–20 vuotta
- Rakennelmat ja muut rakennukset 10–20 vuotta
- Painon ja postituksen koneet 10–15 vuotta
- Muut tuotantokoneet 5–8 vuotta
- Muut koneet ja kalusto 3–5 vuotta

Hyödykkeen taloudellinen vaikutusaika tarkistetaan jokaisessa tilinpäätöksessä ja tarvittaessa oikaistaan kuvastamaan taloudellisen hyödyn odotuksissa tapahtuneita muutoksia.

Käyttöomaisuushyödykkeen myynnistä tai luovutuksesta syntyvät voitot tai tappiot kirjataan tuloslaskelmaan.

Aineellisen käyttöomaisuushyödykkeen poistot lopetetaan silloin, kun aineellinen käyttöomaisuushyödyke luokitellaan myytävänä olevaksi IFRS 5 *Myytävänä olevat omaisuuserät ja lopetetut toiminnot* –standardin mukaisesti..

Vieraan pääoman menot

Vieraan pääoman menot kirjataan kuluksi sillä kaudella kun ne ovat syntyneet.

Arvonalentumiset

Jokaisena tilinpäätöspäivänä arvioidaan, onko viitteitä siitä, että jonkin omaisuuserän arvo on alentunut. Jos viitteitä ilmenee, arvioidaan kyseisestä omaisuuserästä kerrytettävissä oleva rahamäärä. Kerrytettävissä oleva rahamäärä arvioidaan lisäksi vuosittain liikearvosta riippumatta siitä, onko arvonalentumisesta viitteitä.

Arvonalentumisen arviointi tapahtuu rahavirtaa tuottavien yksiköiden tasolla tai niiden muodostaman ryhmän tasolla. Rahavirtaa tuottavalla yksiköllä tarkoitetaan pienintä omaisuuserien ryhmää, jonka jatkuvasta käytöstä kertyy rahavirtaa ja joka on pitkälti riippumaton muiden omaisuuserien tuottamasta rahavirrasta. Konsernin rahavirtaa tuottavia yksiköitä ovat sanomalehtien muodostama ryhmä sekä paikallislehtien ryhmä, painon yksiköt yhteensä ja mainosjakeluliiketoiminnan yhtiöt yhteensä.

Kerrytettävissä oleva rahamäärä on omaisuuserän käypä arvo vähennettynä luovutuksesta aiheutuvilla menoilla tai sitä korkeampi käyttöarvo. Rahavirtaennusteissa otetaan huomioon kaikki korvausinvestoinnit ja uusinvestoinnit silloin, kun niihin on sitouduttu. Kustannustoiminnan osalta on oletettu, että liike-toiminta jatkuu myös ennustettujen rahavirtojen jälkeen, jolloin kustannustoiminnalle on laskettu jäännösarvo.

Arvonalentumistappio kirjataan, kun omaisuuserän kirjanpitoarvo on suurempi kuin siitä kerrytettävissä oleva rahamäärä. Arvonalentumistappio kirjataan tuloslaskelmaan. Arvonalentumistappio perutaan, kun on olemassa viitteitä, että arvonalentumistappiota ei ole tai se on pienentynyt ja olosuhteissa on tapahtunut muutos sekä hyödykkeen kerrytettävissä oleva rahamäärä on muuttunut arvonalentumistappion kirjaamisajankohdasta. Arvonalentumistappiota ei kuitenkaan peruta enempää, kuin mikä hyödykkeen kirjanpitoarvo olisi ilman arvonalentumistappion kirjaamista. Liikearvosta kirjattua arvonalentumistappiota ei peruta missään tilanteessa.

Rahoitusvarojen kerrytettävissä oleva rahamäärä on joko käypä arvo tai odotettavissa olevien vastaisten, alkuperäisellä efektiivisellä korolla diskon-

tattujen rahavirtojen nykyarvo.

IFRS 9:n mukaisesti arvonalentumiset kirjataan perustuen odotettavissa olevien luottotappioiden malliin. Arvonalentuminen tulee tehdä kaikista sopimukseen perustuvista varoista sekä niistä velkainstrumenteista, joita ei ole arvostettu käypään arvoon tulosvaikutteisesti.

Vaihto-omaisuus

Vaihto-omaisuus arvostetaan hankintamenoon tai sitä alhaisempaan nettorealisointiarvoon. Hankintameno määritetään FIFO-menetelmää käyttäen.

Rahoitusinstrumentit

Rahoitusvarat

Alkuperäinen arvostaminen

Rahoitusvarat jaotellaan alkuperäisen arvostamisen mukaisesti kolmeen luokkaan: jaksotettu hankintameno, käypään arvoon tulosvaikutteisesti ja käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta. Rahoitusvarojen luokittelu perustuu yhteisön määrittelemään liike-toimintamalliin sekä sopimusperusteisiin rahavirtoihin. Lukuun ottamatta myyntisaamisia, joihin ei liity merkittävää rahoituskomponenttia tai johon yhteisö on soveltanut käytännön apukeinoa, yhteisö arvostaa rahoitusvarat alkuperäisessä arvostamisessa käypään arvoon lisätynä, muiden paitsi kuin käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavien rahoitusvarojen osalta, transaktiokustannuksilla. Myyntisaamiset, joihin ei liity merkittävää rahoituskomponenttia arvostetaan transaktiohintaan IFRS 15 –standardin mukaisesti.

Myöhemmin tapahtuva arvostaminen

Myöhemmin tapahtuvaa arvostamista varten konserni jakaa rahoitusvarat kolmeen kategoriaan:

- Jaksotettuun hankintamenoon arvostetut rahoitusvarat (velkainstrumentit)
- Käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta arvostetut rahoitusvarat, ilman kumulatiivisten voittojen ja tappioiden kierrättämistä pois kirjaamisen yhteydessä (oman pääoman ehtoiset instrumentit)
- Käypään arvoon tulosvaikutteisesti arvostetut rahoitusvarat

KONSERNITILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT

Jaksotettuun hankintamenuon arvostetut rahoitusvarat

Rahoitusvaroihin kuuluvat erät arvostetaan jaksotettuun hankintamenuon, jos liiketoimintamallin mukaan siitä on tarkoituksena kerätä rahavirrat ja siihen liittyvän sopimuksen ehdot ovat sellaiset, että siitä saadaan määrättyinä ajankohtina rahavirtoja, jotka koostuvat vain pääoman palautuksista ja pääomalle maksettavasta korosta.

Jos rahoitusvaroihin kuuluva erä ei täytä edellä esitettyjä ehtoja, arvostetaan se käypään arvoonsa.

Keskisuomalainen-konsernilla rahoitusvaroista jaksotettuun hankintamenuon kirjataan tyyppillisesti myyntisaamiset ja ei purettavissa olevat määräaikaistalletukset. Eriä on tarkoitus pitää eräpäivään asti.

Käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta arvostetut rahoitusvarat (oman pääoman ehtoiset instrumentit)

Alkuperäisen arvostuksen yhteydessä yhteisö voi päättää arvostaa oman pääoman ehtoiset instrumentit käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta, jos ne täyttävät IAS 32 -standardin määritelmän omasta pääomasta ja niitä ei pidetä kaupankäyntitarkoituksessa. Päätös voidaan tehdä instrumenttitasolla ja on peruuttamaton.

Keskisuomalainen-konserni on päättänyt kirjata kaikkien osakesijoituksiensa arvomuutokset muiden laajan tuloksen erien kautta käyvän arvon rahastoon.

Käypään arvoon tulosvaikutteisesti arvostetut rahoitusvarat

Johdannaissopimukset arvostetaan käypään arvoon tulosvaikutteisesti.

Rahoitusvarojen arvonalentuminen

Rahoitusvaroista tulee tehdä arvonalentumiskirjaus odotettavissa olevan luototappion perusteella.

Rahoitusvelat

Alkuperäinen arvostaminen

Keskisuomalainen-konsernilla rahoitusvelat merkitään alun perin kirjanpitoon saadun vastikkeen perusteella käypään arvoon.

Keskisuomalainen-konsernilla rahoitus-

veloista jaksotettuun hankintamenuon kirjataan tyyppillisesti ostovelat ja pankkilainat. Näitä eriä on tarkoitus pitää eräpäivään asti.

Suojauslaskenta

Konsernin koronvaihtosopimuksia ei käsitellä IFRS 9:n mukaisesti suojaavana. Voitot ja tappiot, jotka syntyvät käypään arvoon arvostamisesta, kirjataan tulosvaikutteisesti rahoituseriin.

Johdannaissopimusten käyvät arvot on esitetty liitetiedossa 24.

Varaukset

Varaus kirjataan, kun konsernilla on aikaisemman tapahtuman seurauksena oikeudellinen tai tosiasiallinen veloitte ja on todennäköistä, että veloitteen täyttäminen edellyttää taloudellista suoritusta tai aiheuttaa taloudellisen menetyksen ja veloitteen määrä on luotettavasti arvioitavissa.

Työsuhde-etuudet

Konsernilla on maksu- ja etuus pohjaisia eläkejärjestelyjä. Maksu pohjaisiin eläkejärjestelyihin tehdyt suoritukset kirjataan tuloslaskelmaan sillä kaudella, jota veloitte koskee. Etuus pohjaisten eläkejärjestelyjen veloitteet on laskettu kustakin järjestelystä erikseen käyttäen ennakoitua etuus oikeus yksikköön perustuvaa menetelmää. Eläkemenot kirjataan kuluksi henkilöiden palvelusajalle auktorisoitujen vakuutusmatemaatikkojen suorittamien laskelmien perusteella. Eläkeveloitteen nykyarvoa laskettaessa käytetään diskonttauskorkona valtion velkasitoumusten korkoa, joka vastaa olennaisilta osin laskettavan eläkeveloitteen maturiteettia.

IFRS-standardeihin siirtymispäivänä 1.1.2004 kaikki vakuutusmatemaattiset voitot ja tappiot on kirjattu avaavaan omaan pääomaan IFRS 1 -standardin salliman helpotuksen mukaisesti.

Osingot

Hallituksen yhtiökokoukselle ehdottama osinko kirjataan velaksi, kun yhtiökokous on päättänyt osingon määrän.

Vuokrasopimukset

IFRS 16 Vuokrasopimukset

Uusi IFRS 16 sisältää kaikille vuokraso-

pimukselle yhdenmukaisen arvostus- ja kirjaamisen menettelyyn. Aiemmin Keski-suomalainen-konserni on kirjannut ai-neellisiin hyödykkeisiin ja korollisiin velkoihin vain rahoitusleasing sopimukset.

IFRS 16 -standardin mukaisesti 1.1.2019 alkaen konserni on kirjannut varoja, jotka kuvaavat sen oikeutta käyttää vuokrattuja omaisuus erä vuokrauden aikana (käyttöoikeus omaisuus erä) ja velkoja vastaisten vuokrien suorittamisesta (leasingvelka). Käyttöoikeus omaisuus erästä kirjataan poisto ja leasingvelasta korko, mitkä korvaavat tuloslaskelman vuokratulon.

Konserni ei erottele vuokrasopimuksesta palvelukomponentteja niiden epäolennaisuuden vuoksi.

Rakennusten ryhmään kirjatut käyttöoikeus omaisuus erät koostuvat lähinnä operatiivisessa käytössä olevista toimistotiloista ja kiinteistöistä. Koneiden ja kaluston ryhmään kirjatut erät koostuvat autoista ja it-laitteista. Lyhytaikaisiksi vuokrasopimuksiksi katsotaan sopimukset, joiden vuokra-aika on enintään 12 kuukautta. Pääsääntöisesti kaikki lyhytaikaisten ja vähäarvoisten omaisuus erien vuokrasopimukset on kirjattu taseeseen.

Taseen käyttöoikeus omaisuus erät on arvostettu leasingvelkaa vastaavaan määrään oikaistuna mahdollisten ennakko maksettujen vuokrien määrällä. Käyttöoikeus omaisuus erä poistetaan sen vuokrauden aikana. Leasingvelka on arvostettu jäljellä olevien vuokramaksujen suuruiseksi käyttäen diskonttokorkona 1,5 %:n lisäluoton korkoa. Vuodesta 2023 alkaen tehdyissä sopimuksissa on käytetty diskonttokorkona 4,0 %:n korkoa. Konsernin kaikissa sopimuksissa on käytetty samaa diskonttokorkoa, koska konsernissa ei ole erilaisia yritys kohtaisia, maantieteellisiä tai valtuuttariskejä.

Käyttöoikeus omaisuus erät

Konserni kirjaa käyttöoikeus omaisuus erän vuokrauden alkaessa. Käyttöoikeus omaisuus erät arvostetaan poistoilla ja arvonalentumisilla vähennettyyn alkuperäiseen hankintamenuon oikaistuna mahdollisella leasingvelan uudelleenarvostuksella. Käyttöoikeus omaisuus erän hankintamenuon koostuu kirjatun leasingvelan määrästä, välittömistä alkuvaiheen kustannuksista ja ennen vuokrauden

alkamista tai sen jälkeen suoritetuista maksuista sekä näistä vähennettävistä mahdollisista vuokratkannustimista. Käyttöoikeusomaisuuserät poistetaan tasapoistoina vuokratkauden aikana tai tätä lyhyemmän omaisuuserän taloudellisen vaikutusajan kuluessa.

Leasingvelat

Konserni kirjaa vuokratkauden alkaessa leasingvelan, joka on määrältään vuokratkauden aikana maksettavien vuokrien nykyarvo. Konserni sisällyttää vuokratkauteen toistaiseksi voimassa olevien vuokrasopimusten osalta vuokrasopimuksen irtisanomisajan vuokran. Vuokratut tilat ovat pääosin tavanomaisessa toimistokäytössä ja toisiin tiloihin siirtyminen on mahdollista irtisanomisajan puitteissa. Vuokramaksut sisältävät kiinteät maksut, indeksistä johtuvat muutokset sekä mahdolliset jäännösarvotakuut.

Tulevien vuokrien nykyarvoa laskettaessa konserni käyttää lisäluoton korkoa. Vuokratkauden alun jälkeen leasingvelan määrä kasvaa johtuen koron kertymisestä ja pienenee vuokrien maksun myötä. Leasingvelka arvostetaan uudelleen, mikäli vuokratkaudessa, vuokrien määrässä, arvioissa osto-optioiden käytössä tai arvioissa jäännösarvotakuuiden maksujen määrässä tapahtuu muutoksia.

Johdon harkintaa tarvitaan toistaiseksi voimassa olevien vuokrasopimusten keston arviointiin, osto-optioiden käytön arvioimiseen ja leasingmaksujen nykyarvon laskemisessa käytettävän lisäluoton koron määräämisessä.

Käyttöoikeusomaisuuserät on eritelty liitetietojen kohdassa 18 ja velkojen maturiteetti liitetietojen kohdassa 31.

Konserni vuokralleantajana

Konsernin vuokralle antamat hyödykkeet, joiden omistamiselle ominaiset riskit ja hyödyt ovat siirtyneet olennaisilta osilta vuokralle ottajalle, käsitellään rahoitusleasingosopimuksina ja kirjataan taseeseen saamisena. Saaminen kirjataan nykyarvoon. Rahoitusleasingosopimuksen rahoitustuotto määritetään siten, että jäljellä oleva nettosijoitus tuottaa saman tuotto-prosentin vuokra-ajan kuluessa. Muilla kuin rahoitusleasingosopimuksella vuokralle annetut hyödykkeet sisältyvät aineellisiin käyt-

töomaisuushyödykkeisiin tai sijoituskiinteistöihin taseessa.

Konsernilla ei ole vuokralle antajana vuokrasopimuksia, jotka luokitellaan rahoitusleasingosopimuksiksi.

Segmenttiraportoinnin perusteet

Toimintasegmentit koostuvat liiketoiminnoista, joiden tuotteisiin tai palveluihin liittyvät riskit ja kannattavuus ovat erilaiset kuin muissa liiketoiminnoissa. Keski-suomalaisen raportoitavat segmentit ovat kustannustoiminta sekä tuotanto- ja logistiikkapalvelut.

Keski-suomalainen-konsernilla on toimintaa Suomessa sekä vuonna 2015 aloitettu vähäinen liiketoiminta Virossa. Tämän vuoksi ei esitetä maantieteellisiä alueita koskevia konsernitason tietoja.

Johdon harkintaa edellyttävät laatomisperiaatteet ja arvioihin liittyvät keskeiset epävarmuustekijät

Tilinpäätöstä laadittaessa joudutaan tekemään tulevaisuutta koskevia arvioita ja oletuksia, joiden lopputulemat voivat poiketa tehdyistä arvioista ja oletuksista. Lisäksi joudutaan käyttämään harkintaa tilinpäätöksen laatomisperiaatteiden soveltamisessa. Arviot pohjautuvat johdon parhaaseen näkemykseen tilinpäätöshetkellä. Mahdolliset arvioiden ja olettamusten muutokset merkitään kirjanpitoon sillä tilikaudella, jonka aikana arvioita tai olettamusta korjataan, ja kaikilla tämän jälkeisillä tilikausilla.

Konsernissa ne keskeiset tulevaisuutta koskevat oletukset ja sellaiset tilinpäätöspäivän arvioihin liittyvät keskeiset epävarmuustekijät, jotka aiheuttavat merkittävän riskin varojen ja velkojen kirjanpitoarvojen muuttumisesta olennaisesti seuraavan tilikauden aikana, ovat seuraavat:

Työsuhde-etuudet

Konsernilla on erilaisia etuus-pohjaisia eläkejärjestelyjä. Työsuhde-etuuksiin kuuluvien kulujen ja velkojen laskennassa käytetään useita tilastollisia ja muita vakuutusmatemaattisia tekijöitä kuten diskonttokorko, eläkejärjestelyjen varojen odotettu tuotto, arvioidut tulevat palkkatason muutokset ja lähtövaihtuvuus. Käytetyt tilastolliset tekijät voivat

poiketa huomattavasti toteutuneesta kehityksestä johtuen mm. muuttuneesta yleisestä taloudellisesta tilanteesta ja henkilökunnan palvelusajan pituudesta.

Arvon alentumistestaus

Konsernissa testataan vuosittain liikearvot mahdollisen arvon alentumisen varalta sekä arvioidaan viitteitä arvon alentumisesta. Rahavirtaa tuottavien yksiköiden kerrytettävissä olevat rahamäärät on määritetty käyttöarvoon perustuvina laskelmina. Nämä laskelmat edellyttävät arvioiden käyttämistä. Rahavirtaa tuottavan yksikön kassavirtoja ennustettaessa käytetään arvioita EBITDA:sta, tulevien vuosien korvausinvestoinneista, pitkän ajan kasvukertoimesta ja diskonttokorosta.

Johto on ottanut arvioinneissaan huomioon covid-19 pandemian hiipumisen, Venäjän ja Ukrainan välisen sodan sekä kohonneen kustannusinflaation vaikutukset tulevaisuuden kassavirtojen ennusteisiin.

Herkkyysanalyysin kannalta merkittävimmät arvon alentumistestaukseen vaikuttavat tekijät ovat diskonttokorko sekä rahavirtaa tuottavan yksikön EBITDA. Näiden tekijöiden olennainen muutos voi aiheuttaa liikearvojen alaskirjausta. Herkkyysanalyysia on kuvattu tarkemmin liitetietojen kohdassa 15.

Laskennalliset verosaamiset

Laskennallinen verosaaminen kirjataan siihen määrään asti, kuin on todennäköistä, että tulevaisuudessa syntyy verotettavaa tuloa, jota vastaan väliaikainen ero voidaan hyödyntää.

Merkittävimmät laskennalliset verosaamiset on kirjattu etuus-pohjaisista eläkejärjestelyistä, yhtiöiden hyllypoistoista ja muiden rahoitusvarojen arvostamisesta käypään arvoon. Kirjatun laskennallisen verosaamisen määrä perustuu johdon arvioon kunkin yhtiökoh-taisen verosaamisen hyödynnettävyydestä tulevaisuudessa. Laskennalliset verosaamiset yhtiöiden vahvistetuista tappioista on vuonna 2022 hyödynnetyt lähes täysimääräisesti.

KONSERNITILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT

2. Segmentti-informaatio

Segmentti-informaatio esitetään konsernin liiketoiminnallisen segmenttijaon mukaisesti. Toimintasegmentit perustuvat konsernin sisäiseen organisaatiota- rakenteeseen ja sisäiseen taloudelliseen raportointiin. Keski-suomalainen-konserni toimii vain Suomessa.

Segmenttien välinen hinnoittelu tapahtuu käypään markkinahintaan.

Varoja ja velkoja ei kohdisteta segmenteille, koska konsernin hallitus ja johtoryhmä ei seuraa tasetta tällä tasolla. Segmenttien voiton tai tappion määrittämisperusteissa ei ole tehty muutoksia. Yhdenkään ulkoisen asiakkaan tuotot eivät ole yli 10 % konsernin kokonaistuotoista.

Konsernin toimintasegmentit ovat:

Kustannustoiminta

Keski-suomalainen-konserni kustantaa 12 seitsemänpäivästä lehteä, kahta kuu- sipäivästä lehteä, kolmea viisipäiväistä lehteä, 31 paikallislehteä sekä 24 kaupunkilehteä. Seitsemänpäiväiset lehdet ovat Keski-suomalainen, Savon Sanomat, Uusimaa, Keski-Uusimaa, Aamuposti, Etelä-Suomen Sanomat, Länsi-Savo, Kymen Sanomat, Kouvolan Sanomat, Etelä-Saimaa, Hämeen Sanomat ja Forssan Lehti. Iisalmen Sanomat ja Itä-Savo ilmestyvät kuutena päivänä viikossa. Warkauden Lehti, Itä-Häme ja Länsi-Uusimaa ilmestyvät viitenä päivänä viikossa.

Paikallislehtiä ovat Keski-Suomen alueella ilmestyvät Hankasalmen Sanomat, Laukaa-Konnevesi, Viitasaaren Seutu, Viisipiikkinen, Sampo ja Sisä-Suomen Lehti. Savon alueella paikallislehdistä ilmestyvät Ylä-Savoon sijoittuvat Pie- lavesi-Keitele, Matti ja Liisa, Miilu sekä Itä-Savossa ilmestyvä Heinäveden Lehti. Kuopion lähistöllä ilmestyvät Uutis-Jou- si, Pitäjäläinen, Koillis-Savo, Paikallislehti Sisä-Savo, Soisalon Seutu, Pieksämäen Lehti ja Joroisten Lehti. Päijät-Hämeessä ilmestyy Keski-Häme. Etelä-Suomen alueella ilmestyvät Sipoon Sanomat, Lo- viisan Sanomat ja Lopen Lehti. Kaakon alueella ilmestyvät Puruvesi, Keskilaak- so, Pitäjänuutiset, Länsi-Saimaan Sa- nomat, Kangasniemen Kunnallislehti, Ju- van Lehti, Kaakonkulma, Luumäen Lehti ja Joutseno. Uutisvuoksi ilmestyy 5 päi- vänä viikossa, joista kaksi ilmaisjakeluna. Paikallislehdet ilmestyvät 1-2 kertaa vii- kossa.

Konsernin kustantamat kaupunkileh- det ovat Jyväskylässä ilmestyvä Suur-Jy- väskylän Lehti ja Äänekosken seudulla Pikkukaupunkilainen. Kuopiossa ilmes- tyy Viikkosavo, Iisalmen seudulla Töllö- tin ja Mikkelissä Mikkelin Kaupunkilehti. Savon alueella ilmestyy lisäksi 1.4.2023 ostettu Sinun Savo. Etelä-Suomen Me- dian alueilla ilmestyvät Mäntsälän Uu- tiset, Nurmijärven Uutiset, Vihdin Uu- tiset, Helsingin Uutiset, Länsiväylä, Vantaan Sanomat, Lappeenranta Imat- ralainen, Tamperelainen, Karkkilan Tie- noo, Pyhtäänlehti ja Selkovantaalainen. Etelä-Suomen Media osti Karkkilalainen

lehden 31.12.2023. Lahden seudulla il- mestyvät Uusi Lahti sekä Seutuneluset lehtiperheeseen kuuluvat Orimattilan aluelehti, Nastola-lehti, Hollolan Sa- nomat ja Päijät-Häme. Hämeenlinnan Kau- punkiuutiset ilmestyy Hämeenlinnassa. Kaupunkilehdet ilmestyvät 1 - 2 kertaa viikossa.

Tuotanto- ja logistiikkapalvelut

Tuotanto- ja logistiikkapalveluihin kuu- luva painotoiminta käsittää neljä lehti- painoa, jotka sijaitsevat Tuusulassa, Lah- dessa, Kouvolassa ja 3.1.2022 ostettu Varkauden paino. Jyväskylässä sijainnut lehtipaino suljettiin syyskuussa 2022. Lehtisepät Oy myi Lahdessa sijaitsevan arkkipainoliiketoiminnan 31.1.2024 Pu- naMusta Oy:lle.

Jakelusepät Oy:n ja Ilves Jakelu Oy:n varhaisjakeluliiketoiminta myy- tiin Posti Palvelut Oy:lle huhtikuus- sa 2022. Kaupan jälkeen yhtiöiden liiketoiminta vuonna 2022 muodos- tui sanomalehtien kuljetuksesta, heit- tolaatikkojakeluista ja osoitteellisten tuotteiden jakelusta. Vuonna 2023 molemmat yhtiöt sulautuivat emoyh- tiöihinsä eikä segmentin luvut sisällä enää varhaisjakelua.

Tuotanto- ja logistiikkapalveluihin kuuluva Mediasepät Oy tuottaa konsernin lehdille sivun- ja ilmoitusvalmis- tuksen.

Suomen Suoramainonta Oy ja sen tytäryhtiöt ovat Suomen suurin osoit- teettomien painotuotteiden jakelija.

(1 000 eur)

Toimintasegmentti

2022	Kustannus-toiminta	Tuotanto- ja logistiikkapalvelut	Eliminoinnit	Kohdistamattomat	Konserni yhteensä
TULOSLASKELMATIEDOT					
Ulkoinen liikevaihto	169 029	40 925		11 051	221 005
Sisäinen liikevaihto	1 289	38 713	-62 562	22 561	0
Liikevaihto	170 318	79 638	-62 562	33 611	221 005
Segmentin liikevoitto	6 627	10 029	-972	-5 696	9 988
Liikevoitto	6 627	10 029	-972	-5 696	9 988
Operatiiviseen vertailukelpoiseen liikevoittoon vaikuttavat erät	6 474	-13 121		357	-6 290
Operatiivinen oikaistu liikevoitto	13 101	-3 092	-972	-5 339	3 698
Rahoitustuotot ja -kulut				2 021	2 021
Osuus osakkuusyhtiöiden tuloksista				-250	-250
Tuloverot				-4 385	-4 385
Tilikauden tulos	6 627	10 029	-972	-8 310	7 374
MUUT TIEDOT					
Liikevaihto, tavarat	89 497	13 214		291	103 002
Liikevaihto, palvelut	79 533	27 711		10 759	118 003
Investoinnit	464	1 123		3 784	5 370
Poistot	-2 593	-3 564		-7 265	-13 422
Arvon alentuminen	-6 474	-740		-86	-7 299
2023					
TULOSLASKELMATIEDOT					
Ulkoinen liikevaihto	160 234	37 900		10 461	208 595
Sisäinen liikevaihto	1 074	33 111	-60 567	26 382	0
Liikevaihto	161 308	71 011	-60 567	36 843	208 595
Segmentin liikevoitto	2 210	-9 283	-1 356	-5 342	-13 771
Liikevoitto	2 210	-9 283	-1 356	-5 342	-13 771
Operatiiviseen vertailukelpoiseen liikevoittoon vaikuttavat erät	7 146	5 575		130	12 852
Operatiivinen oikaistu liikevoitto	9 356	-3 707	-1 356	-5 211	-919
Rahoitustuotot ja -kulut				300	300
Osuus osakkuusyhtiöiden tuloksista				-11	-11
Tuloverot				320	320
Tilikauden tulos	2 210	-9 283	-1 356	-4 733	-13 162
MUUT TIEDOT					
Liikevaihto, tavarat	87 952	12 641		359	100 952
Liikevaihto, palvelut	72 282	25 260		10 102	107 644
Investoinnit	207	1 830		2 748	4 784
Poistot	-2 405	-3 022		-6 663	-12 090
Arvon alentuminen	-7 610	-5 103			-12 713

KONSERNITILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT

(1 000 eur)

	2023	2022
Liikevaihdon jakautuminen tuotteisiin ja palveluihin	1.1.-31.12.2023	1.1.-31.12.2022
Kustannustoiminta		
Ilmoitustuotot	68 936	75 842
Tilaustuotot	87 842	89 377
Paino- ja jakelutuotot	904	984
Sijoituskiinteistöjen vuokratuotot	11	10
Muut tuotot	2 541	2 816
Kustannustoiminta yhteensä	160 234	169 029
Tuotanto- ja logistiikkapalvelut		
Paino- ja jakelutuotot	34 525	37 637
Muut tuotot	3 376	3 289
Tuotanto- ja logistiikkapalvelut yhteensä	37 900	40 925
Kohdistamaton		
Ilmoitustuotot	5 378	5 399
Sijoituskiinteistöjen vuokratuotot	101	81
Muut tuotot	4 982	5 570
Kohdistamaton yhteensä	10 461	11 051
Tuloslaskelman liikevaihto	208 595	221 005

3. Hankitut liiketoiminnot

Hankitut liiketoiminnot 2023

Vuonna 2023 toteutettiin kaksi liiketoimintakauppaa. Keskisuomalainen Oyj:n tytäryhtiö Savon Media osti 31.3.2023 kaupunkilehti Sinun Savo liiketoiminnan. Sinun Savo ilmestyy keskiviikkoisin Var-

kaudessa, Pieksämäellä, Leppävirralla ja Joroisilla.

Keskisuomalainen Oyj:n tytäryhtiö Etelä-Suomen Media osti 31.12.2023 Uudellamaalla Karkkilassa ilmestyvän kaupunkilehti Karkkilalaisen liiketoiminnan. Karkkilalainen ilmestyy kerran viikossa keskiviikkoisin.

Liiketoimintojen kauppasummat olivat

yhteensä 80 tuhatta euroa ja ne maksettiin rahana. Kauppasummat on kirjattu liikearvoksi. Hankinnat on integroitu osaksi alueiden liiketoimintaa eikä niillä ole olennaista vaikutusta tilikauden tulokseen. Hankinnoista ei ole syntynyt merkittäviä transaktiokuluja.

Hankitut liiketoiminnot 2022

Keskisuomalainen Oyj:n tytäryhtiö Lehtisepät Oy osti 3.1.2022 allekirjoitetulla kaupalla Savon Paino Oy:n koko osakekannan Sanoma Media Finland Oy:ltä. Osakkeiden kauppahinta oli 2,3 Me, joka maksettiin rahana. Kauppa oli Keskisuomalainen-konsernille edullinen. Sanomalehtipainotoiminnan toimialamurroksen takia alalla on ylikapasiteettia, mikä vai-

kutti kaupan hinnoitteluun ja laski sen hintaa. Lisäksi kaupan toteutumiseen vaikutti myyjän kanssa tehty painamisen alihankintasopimus. Hankittujen varojen arvo ylitti kauppahinnan ja hankitusta liiketoiminnasta syntyi negatiivinen liikearvo 0,4 Me. Negatiivinen liikearvo on tuloutettu liiketoiminnan muihin tuottoihin. Hankinnasta syntyneet transaktiokulut 0,1 Me on kirjattu liiketoiminnan

muihin kuluihin.

Tilikauden liikevaihtoon sisältyy hankitun yhtiön liikevaihtoa 3,7 Me. Hankitun yhtiön Varkaudessa sijaitseva sanomalehtipaino on integroitu osaksi konsernin painotoimintaa ja Savon Paino Oy sulautui Lehtisepät Oy:hyn 30.9.2022. Savon Painon hankinta mahdollisti painotoiminnan rakenteen tiivistämisen ja parantaa painotoiminnan kannattavuutta.

(1 000 eur)

2022

Hankitun nettovarallisuuden erittely Yhdistymisessä
kirjatut
käyvät arvot

Aineettomat hyödykkeet	0
Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet	1 921
Muut pitkäaikaiset rahoitusvarat	6
Pitkäaikaiset myynti- ja muut saamiset	0
Laskennallinen verosaaminen	7
Vaihto-omaisuus	301
Lyhytaikaiset myynti- ja muut saamiset	229
Rahavarat	1 702
Varat yhteensä	4 167
Laskennallinen verovelka	287
Pitkäaikaiset velat	7
Pitkäaikaiset varaukset	0
Ostovelat ja muut velat	1 127
Velat yhteensä	1 421
Nettovarat	2 746
Hankintamenot yhteensä	2 348
Liikearvo	-398
Rahana maksettu kauppahinta	2 348
Hankitun tytäryrityksen rahavarat	1 702
Rahavirtavaikutus	646

Hankinnan rahavirtavaikutus esitetään rahavirtalaskelman investointien rahavirrassa rivillä Tytäryhtiön hankinta vähennettynä hankintahetken rahavaroilla.

KONSERNITILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT

4. Operatiivinen vertailukelpoinen liikevoitto ja käyttökate

Tunnusluvut operatiivinen vertailukelpoinen liikevoitto ja käyttökate kuvaavat Keski-suomalainen-konsernin operatiivisen toiminnan tasoa. Tunnusluku auttaa vertailemaan konsernin operatiivisen toiminnan kannattavuutta eri vuosilta niin, että liikevoitosta ja käyttökatteesta eliminoidaan operatiiviseen liiketoimintaan kuulumattomat erät.

Operatiivinen vertailukelpoinen liikevoitto ja käyttökate lasketaan oikaisemalla liikevoittoa tavanomaiseen liiketoimintaan kuulumattomilla tapahtumilla ja osuudesta osakkuusyhtiöiden tuloksista.

Tällaisiksi eriksi luokitellaan seuraavat erät:

- Kiinteistöjen myyntivoitot ja -tappiot, myyntiin liittyvät kertakulut ja kiinteistöjen kehityskustannukset
- Liiketoimintojen myynneistä syntyneet myyntivoitot ja -tappiot sekä niihin liittyvät kertakulut
- Liiketoimintojen hankinnoista syntyneet kertakulut
- Yritys- ja liiketoimintarakenteen muutoksiin liittyvät kertakulut
- Arvonalentumiset
- Osuus osakkuusyhtiöiden tuloksista, josta yllämainitut erät oikaistuu

Myyntivoitot on esitetty tuloslaskelman liiketoiminnan muissa tuotoissa. Myyntitappiot, liiketoimintojen hankinnasta ja myynnistä aiheutuneet kertakulut sekä kiinteistöjen kehityskulut esitetään liiketoiminnan muissa kuluissa. Arvonalentumiset esitetään omalla rivillään

tai arvonalentuminen voidaan kohdistaa myyntivoittoa vastaan. Rakennearjojen syntyviä kuluja voidaan esittää työsuhte-etuuksista aiheutuneissa ja liiketoiminnan muissa kuluissa. Osuus osakkuusyhtiöiden tuloksista on esitetty omalla rivillään.

Vuoden 2023 merkittävimmät operatiiviseen liikevoittoon vaikuttavat erät ovat Seinäjoen Sanomien liiketoiminnan myyntivoitto ja Etelä-Suomen Median, Savon Median sekä rotaatiopaino liiketoimintaan kohdistuvien liikearvojen arvonalentuminen.

Vuoden 2022 merkittävimmät operatiiviseen liikevoittoon vaikuttavat erät ovat varhaisjakelun liiketoiminnan myyntivoitto ja siihen liittyvät kertaerät sekä Etelä-Suomen Median liiketoimintaan kohdistuvan liikearvon arvonalentuminen.

(1 000 eur)

	2023	2022
	1.1.-31.12.2023	1.1.-31.12.2022
Operatiiviseen vertailukelpoiseen liikevoittoon ja käyttökatteeseen vaikuttavat erät		
Liikevoitto	-13 771	9 988
Liiketoimintojen myynti	-464	-14 462
Liiketoimintojen hankinta	-	-398
Yritys- ja liiketoimintarakenteen kertakulut	472	1 018
Arvonalentumiset	12 713	7 280
Osuus osakkuusyhtiöiden tuloksesta	130	271
Operatiiviseen vertailukelpoiseen liikevoittoon vaikuttavat erät yhteensä	12 852	-6 290
Operatiivinen vertailukelpoinen liikevoitto	-919	3 698
Poistot	12 090	13 422
Operatiivinen vertailukelpoinen käyttökate	11 172	17 120

(1 000 eur)

	2023	2022
5. Myyntituoton kirjaaminen suoriteveloitteen täyttyessä	1.1.-31.12.2023	1.1.-31.12.2022
Yhtenä ajankohtana tuloutettavat tavarat/palvelut	177 447	192 327
Ajan kuluessa tuloutettavat palvelut	31 148	28 678
Asiakassopimusten myyntituotot yhteensä	208 595	221 005
6. Liiketoiminnan muut tuotot	1.1.-31.12.2023	1.1.-31.12.2022
Muut tuotot	123	472
Liiketoimintojen myynti	464	14 462
Avustukset	102	104
Myyntivoitot käyttöomaisuudesta	49	95
Liiketoiminnan muut tuotot	737	15 133
7. Liiketoiminnan muut kulut	1.1.-31.12.2023	1.1.-31.12.2022
Tilakulut	-5 837	-6 174
Tietoliikenne-, konttori- ja ict-kulut	-9 823	-9 872
Luovutustappiot käyttöomaisuudesta	-2	-12
Sijoituskiinteistöjen hoitokulut	-69	-36
Muut kulut	-17 789	-19 403
Liiketoiminnan muut kulut yhteensä	-33 520	-35 497
Tilintarkastajien palkkiot	1.1.-31.12.2023	1.1.-31.12.2022
Tilintarkastusyhteisölle:		
Tilintarkastuspalkkiot	-186	-174
Tilintarkastuslain 1 luvun 1 pykälän mukaiset toimeksiannot	-32	-24
Muut palvelut	-10	-25
Tilintarkastuspalkkiot muille		-12
Yhteensä	-228	-235
8. Työsuhde-etuuksista aiheutuvat kulut	1.1.-31.12.2023	1.1.-31.12.2022
Palkat ja palkkiot	-81 053	-84 997
Eläkekulut, maksupohjaiset järjestelyt	-13 207	-13 702
Eläkekulut, etuuspohjaiset järjestelyt	-111	-74
Muut henkilösivukulut	-2 496	-2 446
Työsuhde-etuuksista aiheutuneet kulut yhteensä	-96 867	-101 219
Henkilöstö keskimäärin	2023	2022
Kustannustoiminta	739	844
Tuotanto- ja logistiikkapalvelut*)	374	494
Muut	278	222
Yhteensä	1 391	1 560

*) ei sisällä mainosjakajia, joita oli vuoden aikana keskimäärin 3225 (3412 vuonna 2022).

KONSERNITILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT

(1 000 eur)

2023

2022

9. Tutkimus- ja kehitysmenot

Tuloslaskelmaan sisältyy kirjattuja tutkimus- ja kehitysmenoja 1009 tuhatta euroa (1091 tuhatta euroa vuonna 2022).

10. Rahoitustuotot

1.1.-31.12.2023

1.1.-31.12.2022

Osinkotuotot sijoituksista	1 390	1 939
Realisoitumattomat voitot käypään arvoon arvostamisesta	-	978
Luovutusvoitot	31	
Muut korkotuotot, lainat ja muut saamiset	1 303	79
Rahoitustuotot yhteensä	2 724	2 996

11. Rahoituskulut

Tulosvaikutteisesti kirjatut erät

1.1.-31.12.2023

1.1.-31.12.2022

Korkokulut, jaksotettuun hankintamenuun arvostetuista rahoitusveloista	-1 970	-708
Realisoitumattomat tappiot käypään arvoon arvostamisesta	-299	
Luovutustappiot	-40	-
Muut rahoituskulut	-116	-268
Rahoituskulut yhteensä	-2 425	-976

Muut laajan tuloksen erät

2023

Käyvän arvon muutokset

Ennen veroja   Verovaikutus   Verojen jälkeen

Etuuspohjaisen nettovelan (tai omaisuuserän) uudelleen määrittämisestä johtuvat erät	-52	10	-42
Muut pitkäaikaiset rahoitusvarat	-2 085	130	-1 955
Yhteensä	-2 137	141	-1 996

2022

Käyvän arvon muutokset

Ennen veroja   Verovaikutus   Verojen jälkeen

Etuuspohjaisen nettovelan (tai omaisuuserän) uudelleen määrittämisestä johtuvat erät	166	-33	133
Muut pitkäaikaiset rahoitusvarat	-5 506	396	-5 110
Yhteensä	-5 340	362	-4 977

(1 000 eur)

12. Tuloverot	2023	2022
Tilikauden verotettavaan tuloon perustuva vero	-73	4 834
Edellisten tilikausien verot	-67	-45
Laskennalliset verot	459	-404
Yhteensä	320	4 385
Tuloslaskelman verokulun ja konsernin kotimaan verokannalla laskettujen verojen välinen täsmäytyslaskelma:		
Tulos ennen veroja	-13 481	11 759
Verot laskettuna kotimaan verokannalla	-2 696	2 352
Verovapaat tulot	-466	-420
Vähennyskelvottomat kulut	381	202
Liikearvon arvonalentumiset	2 418	1 295
Aikaisempien tilikausien verot	67	-45
Tappioista kirjaamaton vero	83	104
Aiemmin kirjaamattomien verotuksellisten tappioiden käyttö	-168	-455
Osuus osakkuusyhtiöiden tuloksesta	-2	50
Myyntivoittoon kohdistetut vähennyskelvottomat kulut	93	1 223
Muut erät	-29	80
Verot tuloslaskelmassa	-320	4 385

13. Osakekohtainen tulos

Laimentamaton osakekohtainen tulos lasketaan jakamalla emoyhtiön osakkeenomistajille kuuluva kauden voitto kauden aikana ulkona olevien osakkeiden lukumäärän painotetulla keskiarvolla.

	2023	2022
Emoyhtiön omistajille kuuluva tilikauden voitto	-13 052	7 469
Osakkeiden lukumäärän painotettu keskiarvo tilikauden aikana	10 042 468	10 042 468
Laimentamaton osakekohtainen tulos (eur/osake)	-1,30	0,74

Laimennusvaikutuksella oikaistua osakekohtaista tulosta laskettaessa osakkeiden lukumäärän painotetussa keskiarvossa otetaan huomioon kaikkien laimentavien potentiaalisten kantaosakkeiden osakkeiksi muuttamisesta johtuva laimentava vaikutus. Konsernilla ei ole laimentavia instrumentteja, jolloin laimennusvaikutuksella oikaistu tulos/osake on sama kuin laimentamaton tulos.

KONSERNITILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT

(1 000 eur)

14. Aineettomat hyödykkeet ja liikearvo

Aineettomat hyödykkeet 2023	Aineettomat oikeudet	Asiakkuudet ja tavaramerkit	Ennakko-maksut	Yhteensä
Hankintameno 1.1.	12 374	31 436	1 737	45 547
Lisäykset	732		1 221	1 954
Vähennykset	-1 211		-30	-1 241
Siirrot erien välillä	1 644		-1 644	0
Hankintameno 31.12.	13 540	31 436	1 284	46 260
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 1.1.	-9 492	-22 873	0	-32 364
Vähennysten ja siirtojen kertyneet poistot	1 207			1 207
Arvonalentuminen	-93			-93
Tilikauden poisto	-963	-1 649		-2 613
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 31.12.	-9 341	-24 522	0	-33 864
Kirjanpitoarvo 31.12.2023	4 199	6 914	1 284	12 397

Aineettomat hyödykkeet 2022	Aineettomat oikeudet	Asiakkuudet ja tavaramerkit	Ennakko-maksut	Yhteensä
Hankintameno 1.1.	10 731	31 436	994	43 161
Liiketoimintojen yhdistäminen	517			517
Lisäykset	1 704		1 191	2 895
Vähennykset	-847		-51	-898
Siirrot erien välillä	268		-396	-128
Hankintameno 31.12.	12 374	31 436	1 737	45 547
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 1.1.	-8 698	-20 034	0	-28 733
Liiketoimintojen yhdistäminen	-517			-517
Vähennysten ja siirtojen kertyneet poistot	458			458
Arvonalentuminen		-402		-402
Tilikauden poisto	-734	-2 437		-3 171
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 31.12.	-9 492	-22 873	0	-32 364
Kirjanpitoarvo 31.12.2022	2 883	8 563	1 737	13 183

Liikearvot	2023	2022
Hankintameno 1.1.	87 910	94 010
Liiketoimintojen hankinta	93	
Liiketoimintojen myynti		-6 100
Hankintameno 31.12.	88 003	87 910
Kertyneet arvonalentumiset 1.1.	-21 196	-14 722
Arvonalentumiset	-12 090	-6 474
Kertyneet arvonalentumiset 31.12.	-33 286	-21 196
Kirjanpitoarvo 31.12.	54 718	66 714

(1 000 eur)

15. Arvonalentumiset

Arvonalentumisen arviointi tapahtuu pääosin rahavirtaa tuottavien yksiköiden tasolla. Rahavirtaa tuottavia yksiköitä, joille liikearvoa on kohdistettu, ovat Savon Media, Etelä-Suomen Media, Hämeen Media, Kaakon Viestintä, rotaatiopainot ja muut kustannustoiminnan tai kohdistamattoman liiketoiminnan yksiköt.

Merkittävin osuus liikearvosta on kohdistettu seuraaville yksiköille:

	2023	2022
Savon Media	27 206	31 561
Etelä-Suomen Media	7 532	10 707
Kaakon Viestintä	8 549	8 549
Hämeen Media	6 445	6 445
Rotaatiopainot	2 481	6 961
Yhteensä	52 213	64 223
Muut rahavirtaa tuottavat yksiköt ja niiden ryhmä	2 505	2 491
Liikearvot yhteensä	54 718	66 714

Savon Media, Etelä-Suomen Media, Hämeen Media ja Kaakon Viestintä kuuluvat kustannustoiminnan toimintasegmenttiin. Laskelmissa käytetyt rahavirtaennusteet pohjautuvat toteutuneisiin liikevoittoihin ja seuraavien viiden vuoden ennusteisiin, jotka johto on hyväksynyt. Tulevien vuosien kassavirtojen kehitystä arvioitaessa johto on ottanut arvioinneissaan huomioon covid-19 pandemian hiipumisen, Venäjän ja Ukrainan välisen sodan ja kohonneen kustannusinflaation vaikutukset tulevaisuuden kassavirtojen ennusteisiin. Rahavirtaa tuottavan yksikön kerrytettävissä oleva rahamäärä on määritetty käyttöarvoon perustuen. Kustannustoiminnan diskonttokorkona on käytetty 10,62 %:a (9,81 %), joka perustuu pääoman tuottovaatimukseen (WACC) riskikertoimen ollessa 3,1 (3,0). Johdon hyväksymän ennustejakson jälkeiset rahavirrat on laskettu jäännösarvomenetelmällä. Jäännösarvoa määritettäessä on kasvuprosenttina käytetty 0 %:a (0 %).

Rotaatiopaino kuuluu tuotanto- ja logistiikkapalvelut -segmenttiin. Rahavirtaa tuottavan yksikön kerrytettävissä oleva rahamäärä on laskettu käyttöarvoon perustuen. Perusteena ovat toteutuneet liikevoitot ja johdon kymmenen vuoden ennusteet, jonka ajan nykyisen konekannan arvioidaan ainakin toimivan. Tämän ajanjakson jälkeen rotaatiopainotoiminnan jäännösarvo on määritetty käyttöomaisuuden arvioidun myyntihinnan perusteella. Tuotanto- ja logistiikkapalveluissa diskonttokorkona on käytetty 12,23 %:a (11,89 %), joka perustuu pääoman tuottovaatimukseen (WACC) riskikertoimen ollessa 3,1 (3,0). Raha-

virtaennusteissa on otettu huomioon vain korvausinvestoinnit. Uusininvestoinnit otetaan mukaan laskelmiin vasta kun niihin on sitouduttu.

Vuonna 2021 Hämeen Sanomien konsernin hankinnasta syntyneestä 7 775 tuhannen euron liikearvosta kohdennettiin Hämeen Sanomien kustannustoimintaan 1 675 tuhatta euroa ja Ilves Jakelun varhaisjakeluliiketoimintaan 6 100 tuhatta euroa. Varhaisjakeluun kohdennettu liikearvo kirjattiin liiketoiminnan muihin tuottoihin vuonna 2022 pienentämään ko. liiketoiminnan myynnistä syntynyttä myyntivoittoa.

Vuonna 2023 kirjattiin arvonalentumisena Etelä-Suomen Mediaan kohdistetusta liikearvosta 3 210 tuhatta euroa, Savon Mediaan kohdistetusta liikearvosta 4 400 tuhatta euroa ja rotaatiopainotoimintaan kohdistetusta liikearvosta 4 480 tuhatta euroa. Yhteensä liikearvojen arvonalentumista kirjattiin 12 090 tuhatta euroa. Etelä-Suomen Media ja Savon Media kuuluvat kustannustoiminnan segmenttiin. Olennaisin syy arvonalentumiseen kustannustoiminnassa on tiukentunut markkinatilanne sanoma- ja kaupunkilehtien liiketoiminnassa sekä voimakkaan kustannusinflaation vaikutukset, jotka näkyvät erityisesti painohinnoissa sekä kaupunkilehtien jakelussa. Rotaatiopainotoiminnassa olennaisin syy arvonalentumiseen on toimialalla vallitseva ylikapasiteetti ja siitä johtuva hintakilpailu ulkoisissa painotöissä sekä sanomalehtien painovolyymin lasku. Vuonna 2022 kirjattiin arvonalentumisena Etelä-Suomen Mediaan kohdistetusta liikearvosta 6 474 tuhatta euroa.

KONSERNITILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT

Rahavirtaa tuottavan yksikön kassavirtoja ennustettaessa on oletuksena käytetty seuraavia tekijöitä:

Liikevaihto ja EBITDA

Liikevaihto ja EBITDA (liikevoitto ennen poistoja) ennusteet perustuvat historialliseen kokemukseen ja viiden vuoden ennusteisiin, jotka johto ja hallitus on hyväksynyt. Liikevaihdon ja EBITDA:n tuleva viiden vuoden ennusteet perustuvat useissa yksiköissä pieneen laskuun.

Investoinnit

Kustannustoiminnan investointien kassavirta perustuu historialliseen kokemukseen ja viiden vuoden ennustettuihin investointeihin. Rotaatiopainotoiminnan investoinnit ovat korvausinvestointeja eikä nykyiset kassavirrat edellytä merkittäviä investointeja.

Pitkän ajan kasvukerroin

Pitkän ajan nettokassavirran kasvukertoimen ennustejakson jälkeisiä jäännösarvoja määritettäessä on käytetty kustannustoiminnassa 0 %:a (2022 0 %:a). Rotaatiopainotoiminnan jäännösarvo on

määritetty käyttöomaisuuden arvioidun myyntihinnan perusteella.

Diskonttaus korko

Kustannustoiminnassa diskonttauskorkona (korkokanta ennen veroja) käytetään 10,62 % (9,81 %) ja tuotanto- ja logistiikkapalveluissa 12,23 % (11,89 %). Diskonttokorko määritettiin perustuen keskimääräisen painotetun pääomakustannuksen (WACC) avulla, joka kuvaa oman ja vieraan pääoman kokonaiskustannusta ottaen huomioon omaisuusseriin liittyvät erityiset riskit. Tuottovaatimusta määritettäessä riskittömänä korkona on käytetty Suomen valtion 10 vuoden obligaatiolainan korkoa. Toimialaverrokkeihin perustuva omavaraisuusaste on noin 80 % ja yhtiökohtainen riskiä on 3,1 %. Muita laskentakomponentteja ovat markkinariskipreemio, toimialaverrokkeihin perustuva oman pääoman betakerroin sekä vieraan pääoman kustannus.

Herkkyysanalyysin kannalta merkittävimmät arvonalentumistestaukseen vaikuttavat tekijät ovat pitkän tähtäimen kasvukerroin (kustannustoiminta 0 % sekä tuotanto- ja logistiikkapalvelut 0 %), rahavirtaa tuottavan yksikön EBITDA sekä diskonttauskorko. Mikäli kustannustoiminnan liikevaihto laskisi 1 % vuosittain 5 vuoden ennustejaksolla, tulisi Etelä-Suomen Mediaan kohdistetus-

ta liikearvosta arvonalentumista 2 717 tuhatta euroa ja Savon Mediasta 2 510 tuhatta euroa enemmän kuin tilikaudelle 2023 arvonalentumista on kirjattu. Lisäksi arvonalentumista tulisi Hämeen Mediaan kohdistetusta liikearvosta 1 989 tuhatta euroa ja Kaakon Viestintään kohdistetusta liikearvosta 3 470 tuhatta euroa. Mikäli vuosittainen käyttökate laskisi -10 %, tulisi Hämeen Mediaan kohdistuvasta liikearvosta arvonalentumista 734 tuhatta euroa. Lisäksi arvonalentumista tulisi Etelä-Suomen Mediaan kohdistuvasta liikearvosta 863 tuhatta euroa, Savon Mediasta 2 899 tuhatta euroa ja rotaatiopainotoiminnasta 1 046 tuhatta euroa enemmän kuin on kirjattu tilikaudelle 2023.

Mikäli rotaatiopainotoiminnan liikevaihto ja kustannukset laskisi 1,0 % ennusteisiin verrattuna, rotaatiopainotoimintaan kohdistuvasta liikearvosta tulisi arvonalentumista 276 tuhatta euroa enemmän kuin on kirjattu tilikaudelle 2023.

Mikäli diskonttauskorko nousisi 1 %, arvonalentumista olisi tullut Etelä-Suomen Mediaan kohdistuvasta liikearvosta 1 129 tuhatta euroa enemmän, Savon Mediasta 2 914 tuhatta euroa ja rotaatiopainotoiminnasta 470 tuhatta euroa enemmän kuin tilikaudelle 2023 on kirjattu. Arvonalentumista tulisi tällöin myös Hämeen Mediaan kohdistetusta liikearvosta 672 tuhatta euroa.

(1 000 eur)

16. Sijoituskiinteistöt	2023	2022
Hankintameno 1.1.	937	455
Siirrot erien välillä	215	482
Hankintameno 31.12.	1 152	937
Kertyneet poistot 1.1.	-414	-205
Siirtojen kertyneet poistot	-26	-171
Tilikauden poisto	-46	-38
Kertyneet poistot 31.12.	-487	-414
Kirjanpitoarvo 31.12.	666	523

Sijoituskiinteistöt ovat liikehuoneistoja tai asuntoja, jotka on vuokrattu konsernin ulkopuolelle. Käypää arvoa ei ole voitu luotettavasti määrittää.

17. Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet

Aineelliset hyödykkeet 2023	Maa- ja vesialueet	Rakennukset ja rakennelmat	Koneet ja kalusto	Muut aineelliset hyödykkeet	Enn.maks. ja kesk. eräiset hankinnat	Yhteensä
Hankintameno 1.1.	4 774	78 792	78 113	1 219	827	163 725
Lisäykset	145	364	721		1 603	2 834
Vähennykset		-234	-5 888		-12	-6 134
Siirrot erien välillä	-3	277	370		-695	-50
Hankintameno 31.12.	4 916	79 199	73 316	1 219	1 724	160 375
Kertyneet poistot 1.1.	0	-64 280	-70 039	0	0	-134 319
Vähennysten ja siirtojen kertyneet poistot		260	5 889			6 150
Arvon alentuminen		-42	-488			-530
Tilikauden poisto		-2 065	-3 156			-5 221
Kertyneet poistot 31.12.	0	-66 126	-67 794	0	0	-133 920
Kirjanpitoarvo 31.12.2023	4 916	13 073	5 522	1 219	1 724	26 455

Aineelliset hyödykkeet 2022	Maa- ja vesialueet	Rakennukset ja rakennelmat	Koneet ja kalusto	Muut aineelliset hyödykkeet	Enn.maks. ja kesk. eräiset hankinnat	Yhteensä
Hankintameno 1.1.	4 732	68 170	47 643	1 219	711	122 475
Liiketoimintojen yhdistäminen	226	10 839	43 251		25	54 341
Lisäykset		787	786		822	2 395
Vähennykset		-381	-13 901			-14 282
Siirrot erien välillä	-184	-623	334		-731	-1 204
Hankintameno 31.12.	4 774	78 792	78 113	1 219	827	163 725
Kertyneet poistot 1.1.	0	-53 570	-36 360	0	0	-89 929
Liiketoimintojen yhdistäminen		-9 385	-43 035			-52 420
Vähennysten ja siirtojen kertyneet poistot		812	13 086			13 898
Tilikauden poisto		-2 138	-3 730			-5 868
Kertyneet poistot 31.12.	0	-64 280	-70 039	0	0	-134 319
Kirjanpitoarvo 31.12.2022	4 774	14 512	8 074	1 219	827	29 406

KONSERNITILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT

(1 000 eur)

18. Käyttöoikeusomaisuuserät

Aineellisiin käyttöomaisuushyödykkeisiin sisältyy rahoitusleasingsopimuksilla hankittua omaisuutta seuraavasti:

Käyttöoikeusomaisuuserät 2023	Rakennukset ja rakennelmat	Koneet ja kalusto	Yhteensä
Hankintameno 1.1.	14 527	8 800	23 327
Lisäykset	2 356	1 278	3 634
Vähennykset	-83	-99	-183
Hankintameno 31.12.	16 799	9 979	26 778
Kertyneet poistot 1.1.	-11 156	-6 319	-17 475
Tilikauden poisto	-2 866	-1 343	-4 210
Kertyneet poistot 31.12.	-14 023	-7 662	-21 685
Kirjanpitoarvo 31.12.	2 777	2 317	5 093

Käyttöoikeusomaisuuserät 2022	Rakennukset ja rakennelmat	Koneet ja kalusto	Yhteensä
Hankintameno 1.1.	13 143	7 797	20 940
Lisäykset	2 620	1 024	3 644
Vähennykset	-1 236	-21	-1 257
Hankintameno 31.12.	14 527	8 800	23 327
Kertyneet poistot 1.1.	-8 269	-4 861	-13 130
Tilikauden poisto	-2 887	-1 458	-4 345
Kertyneet poistot 31.12.	-11 156	-6 319	-17 475
Kirjanpitoarvo 31.12.	3 370	2 482	5 852

Leasingsopimuksiin liittyvien käyttöomaisuuserien, leasingvelkojen, laskennallisten verojen, poiston sekä korkokulun määrät

Kohdistamaton segmentti

	2023	2022
Käyttöoikeusomaisuuserät	5 093	5 852
Laskennallinen verosaaminen	1 029	
Vuokrasopimusvelka, pitkäaikainen	2 448	3 027
Vuokrasopimusvelka, lyhytaikainen	2 699	2 891
Laskennallinen verovelka	1 019	

Laskennallisten verojen kirjaukset on netotettu.

Vuokrasopimusvelkojen maturiteettijakautuma on esitetty liitetietojen kohdassa 31.

Vuokrasopimusvelkojen maksut on esitetty liitetietojen kohdassa 29.

(1 000 eur)

	1-12/2023 Vuokrakulun peruutus	1-12/2023 Poistot	1-12/2023 Korkokulu
Kustannustoiminta	1 922	-1 879	
Tuotanto- ja logistiikkapalvelut	1 391	-1 377	
Kohdistamaton	994	-953	-109
Yhteensä	4 308	-4 210	-109

	1-12/2022 Vuokrakulun peruutus	1-12/2022 Poistot	1-12/2022 Korkokulu
Kustannustoiminta	1 989	-1 936	
Tuotanto- ja logistiikkapalvelut	1 452	-1 453	
Kohdistamaton	987	-957	-112
Yhteensä	4 427	-4 345	-112

19. Osuudet osakkuusyhtiöissä

	2023	2022
Tilikauden alussa	4 414	8 499
Vähennykset		-550
Osuus kauden tuloksesta	-11	271
Tilikauden aikana saadut osingot	-423	-3 806
Tilikauden lopussa	3 981	4 414

Konsernin kaikki osakkuusyhtiöt on kerrottu toimintakertomuksessa.

KONSERNITILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT

(1 000 eur)

Tiedot konsernin olennaisista osakkuusyryksistä

Nimi	Pääasiallinen toimiala	Kotipaikka	Omistusosuus-%	
			2023	2022
Arena Partners Oy	mobiilipalvelut	Kuopio	41,21	41,21

Konsernin osakkuusyhtiö Arena Partners Oy tuottaa mobiilipalveluja ja omistajayhtiölle sähköistä kauppapaikkaa Internetissä.

Taloudellisen informaation yhteenveto olennaisista osakkuusyryksistä

Taulukossa mainittu konsernin olennainen osakkuusyryitys on käsitelty konsernitilinpäätöksessä pääomaosuusmenetelmällä. Siitä esitettävä taloudellisen informaation yhteenveto perustuu

osakkuusyryitysten IFRS-standardien mukaisesti laadittuihin tilinpäätöksiin.

	Arena Partners Oy	
	2023	2022
Lyhytaikaiset varat	4 152	4 730
Pitkäaikaiset varat	2 527	2 946
Lyhytaikaiset velat	1 939	1 924
Pitkäaikaiset velat	36	46
Liikevaihto	6 729	6 667
Tilikauden voitto jatkuvista toiminnoista	-62	279
Osakkuusyryitysten taloudellisen informaation täsmäytys konsernin kirjaamaan tasearvoon:		
Osakkuusyryityksen nettovarot	4 705	5 707
Konsernin omistusosuus-%	41,21 %	41,21 %
Konsernin osuus nettovaroista	1 939	2 352
Osakkuusyryityksen tasearvo konsernin taseessa	1 939	2 352

Ehdolliset velat

Ehdollisia velkoja, jotka aiheutuvat konsernille sen antamista takauksista osakkuusyryityksien puolesta, ei 31.12.2023 eikä vertailuvuonna ole lainkaan.

Taloudellisen informaation yhteenveto muista kuin olennaisista osakkuusyryksistä

	2023	2022
Konsernin osuus tilikauden tuloksesta	15	-365
Kirjanpitoarvo konsernin taseessa yhteensä	2 042	2 062

(1 000 eur)

20. Muut pitkäaikaiset rahoitusvarat

2023	Osakkeet ja osuudet		Yhteensä
	noteeratut	noteeraamattomat	
Hankintameno 1.1.2023	18 886	2 709	21 595
Lisäykset		61	61
Vähennykset		-47	-47
Siirrot erien välillä		-165	-165
Käypään arvoon arvostaminen	-1 287	-798	-2 085
Kirjanpitoarvo 31.12.2023	17 599	1 761	19 360

2022	Osakkeet ja osuudet		Yhteensä
	noteeratut	noteeraamattomat	
Hankintameno 1.1.2022	23 458	3 183	26 641
Liiketoimintojen yhdistäminen		6	6
Lisäykset		9	9
Vähennykset		-2	-2
Siirrot erien välillä		445	445
Käypään arvoon arvostaminen	-4 573	-931	-5 504
Kirjanpitoarvo 31.12.2022	18 886	2 709	21 595

Muista pitkävaikutteisista rahoitusvaroista noteeratut (IFRS käyvän arvon hierarkiataso 1) ja noteeraamattomat (IFRS käyvän arvon hierarkiataso 3) osakkeet arvostetaan käypään arvoon.

Noteeratuista osakkeista merkittävimmät ovat Alma Median osakkeiden käypä arvo 7 760 tuhatta euroa ja Ilkka Yhtymän osakkeiden käypä arvo 9 664 tuhatta euroa.

Noteeraamattomien osakkeiden käypä arvo perustuu johdon näkemykseen. Johdon näkemyksessä on otettu huomioon mahdolliset listaamattomista osakkeista saatavat kauppapiedot.

Rahoitusvelkojen käyvät arvot on esitetty kohdassa 29.

21. Pitkäaikaiset saamiset

	2023	2022
Myyntisaaminen	35	70
Siirtosaaminen	875	453
Lainasaamiset osakkuusyryyksiltä	171	171
Muut saamiset	151	151
Yhteensä	1 232	844

Muihin lainasaamisiin osakkuusyryyksiltä ei sisälly olennaista luottotappioriskiä tilinpäätöshetkellä.

KONSERNITILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT

(1 000 eur)

22. Laskennalliset verosaamiset ja -velat

Laskennallisten verojen muutokset vuoden 2023 aikana:	1.1.2023	Kirjattu tuloslaskelmaan	Kirjattu omaan pääomaan	Ostetut liike-toiminnot	31.12.2023
Laskennalliset verosaamiset:					
Varaukset	20	-20			0
Työsuhde-etuudet	426	-94	10		342
Aineelliset hyödykkeet	1 683	1			1 684
Vuokrasopimusvelka		1 029			1 029
Vahvistetut tappiot	52	0			52
Muiden sijoitusten arvostaminen käypään arvoon	60		143		204
IFRS 9 myyntisaamisten arvostus	2	0			2
Laskennallisten verojen netotus	-756	-1 019			-1 717
Yhteensä	1 487	-103	154	0	1 596
Laskennalliset verovelat:					
Kertyneet poistoerot	453	-123			330
Muiden sijoitusten arvostaminen käypään arvoon	604		13		618
Aineelliset hyödykkeet	379	-50			329
Käyttöoikeusomaisuuserät		1 019			1 019
Aineettomat hyödykkeet	1 713	-330			1 383
Johdannaisten arvostaminen käypään arvoon	179	-60			120
Laskennallisten verojen netotus	-756	-1 019			-1 717
Yhteensä	2 573	-562	13	0	2 081
Laskennallisten verojen muutokset vuoden 2022 aikana:					
	1.1.2022	Kirjattu tuloslaskelmaan	Kirjattu omaan pääomaan	Ostetut liike-toiminnot	31.12.2022
Laskennalliset verosaamiset:					
Varaukset	43	-23			20
Työsuhde-etuudet	500	-42	-33		426
Aineelliset hyödykkeet	1 476	207			1 683
Vahvistetut tappiot	442	-391			52
Muiden sijoitusten arvostaminen käypään arvoon	75	72	-93	7	60
Johdannaisten arvostaminen käypään arvoon	16	-16			0
IFRS 9 myyntisaamisten arvostus	4	-2			2
Laskennallisten verojen netotus	-1 079				-756
Yhteensä	1 478	-195	-126	7	1 487
Laskennalliset verovelat:					
Kertyneet poistoerot	351	-136		239	453
Muiden sijoitusten arvostaminen käypään arvoon	1 044	49	-489		604
Aineelliset hyödykkeet	423	-92		48	379
Aineettomat hyödykkeet	2 311	-598			1 713
Johdannaisten arvostaminen käypään arvoon	-	179			179
Laskennallisten verojen netotus	-1 079				-756
Yhteensä	3 050	-599	-489	287	2 573

Laskennalliset verosaamiset:

Varaukset	43	-23			20
Työsuhde-etuudet	500	-42	-33		426
Aineelliset hyödykkeet	1 476	207			1 683
Vahvistetut tappiot	442	-391			52
Muiden sijoitusten arvostaminen käypään arvoon	75	72	-93	7	60
Johdannaisten arvostaminen käypään arvoon	16	-16			0
IFRS 9 myyntisaamisten arvostus	4	-2			2
Laskennallisten verojen netotus	-1 079				-756
Yhteensä	1 478	-195	-126	7	1 487

Laskennalliset verovelat:

Kertyneet poistoerot	351	-136		239	453
Muiden sijoitusten arvostaminen käypään arvoon	1 044	49	-489		604
Aineelliset hyödykkeet	423	-92		48	379
Aineettomat hyödykkeet	2 311	-598			1 713
Johdannaisten arvostaminen käypään arvoon	-	179			179
Laskennallisten verojen netotus	-1 079				-756
Yhteensä	3 050	-599	-489	287	2 573

Hyllypoistot ja tappiot, joista ei ole kirjattu laskennallista verosaamista ovat 11 150 tuhatta euroa (12 401 tuhatta euroa vuonna 2022). Verosaamisia ei ole kirjattu, koska todennäköisesti kaikkia hyllypoistoja ja tappioita ei pystytä hyödyntämään. Tappiot vanhenevat vuosina 2024 - 2032.

(1 000 eur)

23. Vaihto-omaisuus

Vaihto-omaisuus koostuu aineista ja tarvikkeista.

24. Myyntisaamiset ja muut saamiset (lainat ja muut saamiset)

	2023	2022
Myyntisaamiset	12 043	12 541
Myyntisaamiset osakkuusyrittäiltä	879	1 115
Muut saamiset	293	349
Määräaikaistalletus, ei purettavissa	-	4 000
Johdannaiset	598	896
Siirtosaamiset	2 621	5 518
Yhteensä	16 434	24 419

Siirtosaamisiin sisältyvät olennaiset erät liittyvät henkilöstökuluihin ja liiketoiminnan muiden kulujen jaksotukseen. Johdannaiset arvostetaan käypään arvoon (IFRS käyvän arvon hierarkiataso 2).

Myyntisaamisten ikäjakautuma

	2023	2022
Tasearvo	12 922	13 656
Erääntyneet 1–30 päivää	1 733	1 428
Erääntyneet 31–60 päivää	271	195
Erääntyneet 61–90 päivää	139	145
Erääntyneet yli 90 päivää	46	246

	2023	2022
Myyntisaamiset	12 922	13 656
Sopimukseen perustuvat velat (saadut ennakot)	17 150	14 973

Sopimukseen perustuvat velat tuloutetaan seuraavan 12 kk aikana.

Tilinpäätöksessä tuloutettiin vuoden 2022 tilinpäätökseen kirjatut sopimuksiin perustuvat velat.

Yhtiö on kirjannut kaikki yli 180 päivää vanhemmat saatavat luottotappioksi.

Myyntisaamisten 12 933 tuhannen euron määrää on pienennetty 11 tuhannen euron luottotappiovarauksella.

Konserni on kirjannut tilikauden aikana luottotappioita myyntisaamisista 310 tuhatta euroa (24 tuhatta euroa vuonna 2022).

25. Muut rahoitusvarat

Rahavirtalaskelman rahavarat sisältävät taseessa omilla riveillään esitetyt rahavarat ja muut rahavarat.

Konsernin muihin rahavaroihin sisältyy 6 240 tuhatta euroa purettavissa oleva korkorahastosijoitus (IFRS käyvän arvon hierarkiataso 1) sekä 66 tuhatta euroa sulkutilillä olevia rahavaroja (10 000 tuhatta euroa purettavissa olevia määräaikaistalletuksia ja 66 tuhatta euroa sulkutilillä olevia rahavaroja vuonna 2022).

KONSERNITILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT

26. Omaa pääomaa koskevat liitetiedot

Osakkeiden enimmäismäärä on 21.493.760 kappaletta (21.493.760 kappaletta vuonna 2022). Osakkeiden nimellisarvo on 0,21 euroa per osake ja konsernin enimmäisosakepääoma on 4.519 tuhatta euroa (4.519 tuhatta euroa vuonna 2022). Kaikki liikkeeseen lasketut osakkeet on maksettu.

Osakkeet jakautuvat kahteen sarjaan. K-osakkeet ja A-osakkeet eroavat toisistaan siten, että jokainen K-osake tuottaa oikeuden äänestää yhtiökokouksessa kahdellakymmenellä (20) äänellä ja A-osake yhdellä (1) äänellä.

Osakkeiden kokonaismäärä on 10.042.468 kappaletta (10.042.468 kappaletta vuonna 2022), josta ulkona olevien osakkeiden määrä on 10.042.468 kappaletta (10.042.468 vuonna 2022). Tilinpäätöksessä 31.12.2023 K-osakkeita oli 4.581.136 kappaletta ja A-osakkeita 5.461.332 kappaletta.

Vararahasto

Vararahasto on voittovarojen luonteinen rahasto, jota on käytetty 1950 - 1970 -luvulla. Sen jälkeen rahaston suuruus on pysynyt ennallaan. Vararahasto ei ole jakokelpoisia varoja.

Käyvän arvon rahasto

Käyvän arvon rahasto sisältää muiden pitkäaikaisten rahoitusvarojen ja rahoitusarvopapereiden käypien arvojen muutokset vähennettynä laskennallisilla veroilla, jos luovutustappio on vähennyskelpoinen verotuksessa tai luovutusvoitto on verotettavaa tuloa.

Osingot

Tilinpäätöspäivän jälkeen hallitus on ehdottanut jaettavaksi osinkoa 0,55 euroa/osake, yhteensä 5.523 tuhatta euroa. Vuodelta 2022 jaettiin osinkoa 1,00 euroa/osake, yhteensä 10.042 tuhatta euroa.

(1 000 eur)

Oma pääoma	2023	2022
Osakepääoma	2 257	2 257
Vararahasto	270	270
Käyvän arvon rahasto	3 154	5 108
Sidottu oma pääoma	5 681	7 635
Edellisten tilikausien voitto	65 191	67 807
Tilikauden voitto/tappio	-13 041	7 469
Vapaa oma pääoma	52 151	75 275
Määräysvallattomien omistajien osuus	-196	-85
Oma pääoma	57 636	82 825

27. Eläkeveloitteet

Konsernin merkittävimmät etuusperusteiset eläkkeet ovat vapaaehtoisia ryhmäeläkejärjestelyjä, jotka oikeuttavat varhennettuun vanhuuseläkkeeseen. Etuusperusteiset eläkkeet on järjestetty eläkevakuutusyhtiön kautta. Konsernin eläkejärjestelyt ovat osittain rahastoituja.

Taseeseen merkityt erät	2023	2022
Rahastoitujen veloitteiden nykyarvo	7 874	8 762
Järjestelyyn kuuluvien varojen käypä arvo	-6 166	-6 634
Eläkevelka taseessa	1 708	2 128

(1 000 eur)

Etuuspohjainen nettovelka on muuttunut tilikauden aikana seuraavasti:

2022	Veloitteen nykyarvo	Järjestelyyn kuuluvien varojen käypä arvo	Yhteensä
1.1.2022	11 720	9 218	2 502
Kauden työsuoritukseen perustuva meno	58		58
Liiketoimintojen yhdistäminen	0		0
Korkokulu tai -tuotto	79	63	16
Aiempaan työsuoritukseen perustuva meno ja tappiot veloitteen täyttämisestä			0
	11 857	9 281	2 576
Uudelleen määrittämisestä johtuvat erät:			
Taloudellisten oletusten muutoksista johtuvat vakuutusmatemaattiset voitot (-) tai tappiot (+)	-2 073	-1 907	-166
Kokemusperusteiset voitot (-) ja tappiot (+)	0	0	0
Järjestelyn supistaminen	0	0	0
	9 784	7 374	2 410
Maksusuoritukset:			
Työnantajilta (+)	0	282	-282
Järjestelyistä suoritettavat maksut:			
Maksetut etuudet (-)	-1 022	-1 022	0
31.12.2022	8 762	6 634	2 128

2023	Veloitteen nykyarvo	Järjestelyyn kuuluvien varojen käypä arvo	Yhteensä
1.1.2023	8 762	6 634	2 128
Kauden työsuoritukseen perustuva meno	37		37
Liiketoimintojen yhdistäminen	0		0
Korkokulu tai -tuotto	311	237	74
Aiempaan työsuoritukseen perustuva meno ja tappiot veloitteen täyttämisestä			0
	9 110	6 871	2 239
Uudelleen määrittämisestä johtuvat erät:			
Taloudellisten oletusten muutoksista johtuvat vakuutusmatemaattiset voitot (-) tai tappiot (+)	-393	-445	52
Kokemusperusteiset voitot (-) tai tappiot (+)	0	0	0
Järjestelyn supistaminen	0	0	0
	8 717	6 426	2 291
Maksusuoritukset:			
Työnantajilta (+)	0	583	-583
Järjestelyistä suoritettavat maksut:			
Maksetut etuudet (-)	-843	-843	0
31.12.2023	7 874	6 166	1 708

Järjestelyn varoihin sisältyy tilinpäätöspäivään mennessä vakuutusyhtiölle suoritettavat maksut. Varat ovat vakuutusyhtiön vastuulla ja ne ovat osa vakuutusyhtiön omaisuutta. Täten varojen jakautumista omaisuusryhmittäin ei ole mahdollista esittää.

KONSERNITILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT

Tärkeimmät vakuutusmatemaattiset oletukset

	2023	2022
Diskonttaus korko	4,00 %	3,70 %
Palkkojen nousu	3,00 %	3,10 %
Eläkkeiden nousu	2,70 %	2,80 %

Kuolevuutta koskevat oletukset tehdään vakuutusmatemaatikkojen ohjeistuksen pohjalta ja ne perustuvat julkaistuihin tilastoihin ja kokemukseen. Oletusten pohjalta johdetaan odotettavissa oleva keskimääräinen jäljellä oleva elinikä 65-vuotiaana eläkkeelle jäävälle henkilölle:

Raportointikauden lopussa eläkkeelle jäävät

- miehet 22,0
- naiset 27,0

20 vuoden kuluttua raportointikauden päättymisestä eläkkeelle jäävät

- miehet 21,4
- naiset 25,4

Konserni ennakoii maksavansa etuusperusteisiin eläkejärjestelyihin 300 tuhatta euroa vuonna 2023.

Diskontaamattomien eläkevelvoitteiden oletettu maturiteettianalyysi (1000 euroa)

• Vuoden kuluessa	683
• Yhtä vuotta pidemmän ja enintään 5 vuoden kuluttua	2 754
• Viittä vuotta pidemmän ja enintään 10 vuoden kuluttua	2 681
• Myöhemmin kuin 10 vuoden kuluttua	<u>5 576</u>
	11 694

Herkkyysanalyysi

Etuusperusteisen velvoitteen herkkyysspanotetuissa keskeisissä oletuksissa tapahtuville muutoksille. Taulukossa on esitetty merkittävimmistä vakuutusmatemaattisista oletuksista herkkyysspanotus, joka osoittaa jokseenkin mahdollisen vakuutusmatemaattisen oletuksen muutoksen vaikutuksen etuusperusteiseen eläkevelvoitteeseen. Herkkyysspanotuksen vaikutukset on laskettu niin, että oletuksen muutoksen vaikutusta laskettaessa on kaikkien muiden oletusten oletettu pysyvän ennallaan.

Vaikutus etuusperusteiseen eläkevelvoitteeseen

Oletus	Oletuksen muutos	Oletuksen kasvun vaikutus	Oletuksen vähentymisen vaikutus
Diskonttokorko	0,5 %	velvoite pienenee 6,1 %	velvoite kasvaa 6,9 %
Palkkojen nousuvauhti	0,5 %	velvoite kasvaa 0,4 %	velvoite pienenee 0,4 %
Eläkkeiden nousuvauhti	0,5 %	velvoite kasvaa 18,0 %	velvoite pienenee 16,8 %
Odotettavissa oleva elinikä	1 vuosi	velvoite kasvaa 7,2 %	velvoite pienenee 7,2 %

(1 000 eur)

28. Varaukset

Pitkäaikaiset varaukset

2023	Oikeudenkäyntivaraus	Yhteensä
Varaukset 1.1.2023	100	100
Varausten vähennykset	-100	-100
Varaukset 31.12.2023	0	0

2022	Oikeudenkäyntivaraus	Yhteensä
Varaukset 1.1.2022	214	214
Käytetyt varaukset	-114	-114
Varaukset 31.12.2022	100	100

29. Korolliset velat

	31.12.2023		31.12.2022	
	Tasearvot	Käyvät arvot	Tasearvot	Käyvät arvot
Pitkäaikaiset velat				
Rahalaitoslainat	42 056	39 816	48 083	44 532
Vuokrasopimusvelat	2 448	2 448	3 027	3 027
Pitkäaikaiset korolliset velat	44 504	42 264	51 111	47 560
Lyhytaikaiset velat				
Rahalaitoslainat	6 025	8 083	6 039	7 723
Vuokrasopimusvelat	2 699	2 699	2 891	2 891
Lyhytaikaiset korolliset velat	8 724	10 782	8 930	10 614

Korollisten velkojen käyvät arvot on laskettu diskonttaamalla velkaan liittyvät rahavirrat tilinpäätöspäivän markkinakorolla (IFRS käyvän arvon hierarkiataso 2). Kaikki korolliset velat kuuluvat jaksotettuun hankintamenoan arvostettuihin rahoitusvelkoihin ja valuutta on euro. Rahoitusvarojen käyvät arvot on esitetty liitetietojen kohdassa 20.

KONSERNITILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT

(1 000 eur)

Rahoituksesta johtuvien velkojen muutokset

	1.1.2023	Lainojen takaisinmaksut	Lainojen nostot	Käyvän arvon muutokset	Luokittelun muutos lyhytaikaiseksi	31.12.2023
Pitkäaikaiset korolliset lainat	48 083				-6 027	42 056
Pitkäaikaiset vuokrasopimusvelat	3 027		2 120		-2 699	2 448
Lyhytaikaiset korolliset lainat	6 039	-6 041			6 027	6 025
Lyhytaikaiset vuokrasopimusvelat	2 891	-4 310	1 419		2 699	2 699
Yhteensä	60 041	-10 351	3 538	0	0	53 228

	1.1.2022	Lainojen takaisinmaksut	Lainojen nostot	Käyvän arvon muutokset	Luokittelun muutos lyhytaikaiseksi	31.12.2022
Pitkäaikaiset korolliset lainat	54 200	-77			-6 039	48 083
Pitkäaikaiset vuokrasopimusvelat	4 657		1 261		-2 891	3 027
Lyhytaikaiset korolliset lainat	6 316	-6 316	0		6 039	6 039
Lyhytaikaiset vuokrasopimusvelat	3 211	-4 437	1 226		2 891	2 891
Lyhytaikaiset johdannaisinstrumentit	82			-82		0
Yhteensä	68 466	-10 830	2 487	-82	0	60 041

Johdannaisinstrumentista on vuonna 2022 kirjattu muihin saamisiin 896 tuhatta euroa ja todellinen arvon muutos 978 tuhatta euroa on kirjattu korkotuottoihin.

30. Ostovelat ja muut velat

Lyhytaikaiset velat

	2023	2022
Ostovelat	7 291	9 151
Saadut ennakot	17 150	14 973
Velat osakkuusyrityksille	55	101
Siirtovelat	17 186	16 698
Muut velat	3 667	4 547
Yhteensä	45 350	45 469

Lyhytaikaisiin siirtovelkoihin sisältyvät olennaiset erät ovat työsuhde-etuuksista johtuvia jaksotuksia. Ostovelat kuuluvat jaksotettuun hankintamenuun arvostettuihin rahoitusvelkoihin.

Pitkäaikainen koroton velka 89 tuhatta euroa on vuokratavuuksia.

31. Rahoitusriskien hallinta

Keskisuomalainen-konserni toimii pääasiassa kotimaisilla markkinoilla, joten sen pääasialliset rahoitusriskit ovat korkoriski, luottoriski sekä likvideettiriski. Konsernin riskienhallinnan tavoite on minimoida rahoitusmarkkinoiden muutosten haitalliset vaikutukset konsernin tulokseen sekä turvata konsernin likvideettiä.

Riskienhallinta- sekä rahoitusperiaatteet hyväksyy ja niistä vastaa konsernin hallitus ja periaatteiden käytännön toteutuksesta vastaavat konsernin toimitusjohtaja ja talousjohtaja sekä konsernin keskitetty talousosasto.

Korkoriski

Konsernin korkoriskin katsotaan liittyvän lähinnä konsernin lainasalkkuun. Hallituksen määrittämien periaatteiden mukaisesti konserni voi ottaa lainaa joko kiinteäkorkoisena tai vaihtuvakorkoisena ja käyttää koronvaihtosopimuksia tai vastaavia järjestelyjä päästäkseen rahoitusperiaatteiden mukaiseen tavoitteeseen. Tilinpäätöshetkellä konsernilla oli avoinna nimellisarvoltaan 9,6 Me koronvaihtosopimus, jonka perusteella konserni vaihtaa vaihtuvan koron kiinteään korkoon.

Konserni analysoi korkopositionsa laatimalla säännöllisesti herkkyysanalyysin pohjalta arvion mahdollisten ympäristömuutosten sekä vaihtoehtoisten rahoitusmuotojen aiheuttamien korkomuutosten vaikutuksesta konsernin tulokseen. Simulointien perusteella 1 korkoprosentin nousu vaihtuvissa koroissa vaikuttaisi konsernin tulokseen vuositasona -0,5 Me (-0,5 Me vuonna 2022) tai vastaavasti laskun vaikutus olisi 0,5 Me (0,5 Me vuonna 2022). Simulaatio tehdään puolivuositain.

Markkinakorot ovat viime vuoden koronnousun jälkeen pysyneet korkealla. Konsernin lainasalkku on pääosin sidottu 12 Euribor koron kehitykseen ja marraskuussa 2023 korko päivitettiin edellisvuotta korkeammalle tasolle. Huomioiden tehdyn koronvaihtosopimuksen konsernin lainasalkun korkotaso on vuonna 2024 hieman yli prosentin korkeampi kuin vuonna 2023.

Konsernin lainoihin liittyvät kovenantit perustuvat riittävän omavaraisuustason säilyttämiseen sekä käyttökate per nettovelka tunnuslukuun. Tilinpäätöshetken ennusteen mukaan on epätodennäköistä, että kovenanttien tunnusluvut heikkenisivät niin paljon, että konsernin korkotaso nousisi kovenanttien perusteella tai että lainoja jouduttaisiin uudelleen järjestelemään.

Markkinariski – hintariski

Konserni altistuu toiminnassaan noteerattujen osakkeiden markkinahintojen vaihtelusta aiheutuvalle hintariskille. Konsernin hallituksen hyväksymien periaatteiden mukaisesti osa varoista saa olla sijoitettuna noteerattuihin osakkeisiin tai osakepohjaisiin rahoitusinstrumentteihin. Pääsääntöisesti konserni sijoittaa suoraan vain oman toimialansa yritysten osakkeisiin. Tilinpäätöksessä 31.12.2023 konsernin merkittävimmät sijoitukset ovat Alma Media Oyj:n ja Ilkka-Yhtymä Oyj:n osakkeissa. Sijoitusten hintariskiä arvioidaan säännöllisesti. Tilinpäätöksessä on käyvän arvon rahastoon omaan pääomaan kirjattu - 2,1 Me käyvän arvon laskua. Osakeindekseissä tapahtuva 15 %:n vahvistuminen tai heikkeneminen kaikkien muiden tekijöiden pysyessä muuttumattomina aiheuttaisi konsernissa 2,1 Me (vuonna 2022 2,3 Me) vaikutuksen omaan pääomaan. Muiden pitkäaikaisten rahoitusvarojen arvonmuutokset vaikuttavat omaan pääomaan. Laskelma on tehty olettaen, että konsernin sijoitukset muuttuvat kyseisten indeksien mukaisesti.

Rahavirran ja käyvän arvon luottoriski

Konsernin periaatteet määrittelevät asiakkaiden, sijoitustransaktioiden ja johdannaissopimusten vastapuolten luottotekoisuusvaatimukset sekä sijoituspolitiikan. Tuotteita myydään velaksi vain sellaisille yrityksille, joilla ei ole merkittäviä luottotiedoissa. Konsernilla ei ole merkittäviä luottoriskikeskittymiä asiakassaamisissa ja sillä on laaja asiakaskunta. Tilikauden aikana kirjattujen luottotappioiden määrä ei ole ollut merkittävä. Myyntisaamisten ikäjakauma on esitetty kohdassa 24.

Maksuvalmiusriski

Konsernissa pyritään jatkuvasti arvioimaan ja seuraamaan liiketoiminnan vaatiman rahoituksen määrää, jotta konsernilla olisi tarpeeksi likvidejä varoja toiminnan rahoittamiseksi ja erääntyvien lainojen takaisinmaksuun. Ylimääräiset likvidit varat sijoitetaan rahoitusperiaatteiden mukaisesti. Rahoituksen saatavuutta ja joustavuutta pyritään takaamaan nostamattomilla luottolimiiteillä sekä likvideillä sijoituksilla. Nostamattomien luottolimiittien määrä 31.12.2023 oli 2,0 miljoonaa euroa.

Seuraava taulukko kuvaa sopimuksiin perustuvaa maturiteettianalyysia. Luvut ovat diskonttaamattomia ja ne sisältävät sekä korkomaksut että pääoman takaisinmaksut.

KONSERNITILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT

(1 000 eur)

2023	Tasearvo	Rahavirta	Alle 1 vuosi	1-2 vuotta	2-5 vuotta	Yli 5 vuotta
Pankkilainat, vaihtuvakorkoiset	48 000	51 680	8 307	6 739	36 634	
Pankkilainat, kiinteäkorkoiset	81	84	26	26	32	
Vuokrasopimusvelat	5 147	5 243	2 777	1 470	996	
Ostovelat ja muut velat	11 014	11 014	11 014			

2022	Tasearvo	Rahavirta	Alle 1 vuosi	1-2 vuotta	2-5 vuotta	Yli 5 vuotta
Pankkilainat, vaihtuvakorkoiset	54 000	58 294	7 991	6 885	43 418	
Pankkilainat, kiinteä korkoiset	122	127	41	40	45	
Vuokrasopimusvelat	5 918	5 821	2 909	1 583	1 329	
Ostovelat ja muut velat	13 798	13 798	13 798			

Pääoman hallinta

Konsernin pääoman hallinnan pyrkimyksenä on ylläpitää pitkällä aikavälillä riittävää omavaraisuutta ja likvidiä vakautta ja täten luoda pohja liiketoiminnan kehittymiselle. Konsernilla tulee olla myös riittävää liikkumavaraa investointien ja yritysostojen rahoittamiseksi. Optimaalinen pääomarakenne takaa myös pienemmät pääoman kustannukset ja siten paremman tuoton sijoitetulle pääomalle.

Haluttuun pääomarakenteeseen päästään kestäväällä osinkopolitiikalla sekä tehokkaalla taseen hallinnalla. Konserni pyrkii jakamaan vähintään 50 % tilikauden tuloksesta osinkona.

Konsernin pääomarakenteen kehitystä seurataan jatkuvasti mm. omavaraisuusasteen perusteella. Konsernin korolliset nettovelat olivat vuoden 2023 lopussa 36,9 milj. euroa (31.12.2022 35,1 milj. euroa) ja omavaraisuusaste 40,3 % (31.12.2022 45,8 %).

Omavaraisuusaste on kehittynyt konsernissa seuraavasti:	2023	2022
Korolliset velat	53 228	60 040
Korolliset saamiset	171	171
Rahavarat	16 142	24 753
Nettovelat	36 916	35 117
Oma pääoma yhteensä	57 625	82 825
Omavaraisuusaste	40,3 %	45,8 %

(1 000 eur)

32. Muut vuokrasopimukset

	2023	2022
Konserni vuokralleantajana Ei-purettavissa olevien vuokrasopimusten perusteella saatavat vuokratuotot:		
Yhden vuoden kuluessa	818	624
Yli vuoden kuluessa ja enintään viiden vuoden kuluttua	2 376	2 281
Yli viiden vuoden kuluttua	255	48
Yhteensä	3 450	2 952

Konserni on vuokrannut toimisto- ja hallitilat sekä asuinhuoneistot, jotka eivät ole omassa käytössä. Konsernilla on myös vuokrasopimuksia, jotka ovat purettavissa lyhyen (3-6 kk) irtisanomisajan puitteissa.

33. Vakuudet ja vastuusitoumukset**Velat, joiden vakuudeksi on annettu kiinnityksiä kiinteistöihin tai yrityskiinnityksiä**

Rahalaitos- ja eläkelainat	48 081	54 122
Luottolimiitti	2 000	2 000
Omasta puolesta annetut vakuudet		
Kiinteistökiinnitykset	5 954	5 954
Yrityskiinnitykset	30 068	30 068

Konsernin vakuudellisiin lainoihin sisältyy panttaamattomuussitoumus, jonka mukaan yhtiö ei saa antaa vakuutta, joka rasittaisi sen nykyistä tai tulevaa varallisuutta, oikeuksia tai saatavia.

KONSERNITILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT

34. Lähipiiritapahtumat

Lähipiiriin kuuluvat konsernin johtoryhmä, Keskisuomalainen Oyj:n hallitus ja osakkuusyrietykset.

Konsernin emo- ja tytäryrityssuhteet ovat seuraavat:

Emoyritys:	Kotimaa	Omistusosuus	Osuus äänivallasta
Keskisuomalainen Oyj	Suomi		
Tytäryritykset:			
Esa Digital Oy	Suomi	100,0 %	100,0 %
Etelä-Suomen Media Oy	Suomi	100,0 %	100,0 %
Helsingin Jakelu-Expert Oy	Suomi	100,0 %	100,0 %
Hämeen Media Oy	Suomi	100,0 %	100,0 %
IROResearch Oy tutkimustoimisto	Suomi	100,0 %	100,0 %
Jakelujuniorit Oy	Suomi	100,0 %	100,0 %
Kaakon Viestintä Oy	Suomi	100,0 %	100,0 %
Kamua Oy	Suomi	100,0 %	100,0 %
Keski-Suomen Media Oy	Suomi	100,0 %	100,0 %
Kiinteistö Oy Lehtikaari 1	Suomi	100,0 %	100,0 %
Kiinteistö Oy Tahko Twinhills 213	Suomi	100,0 %	100,0 %
Lehtisepät Oy	Suomi	100,0 %	100,0 %
Mediasepät Oy	Suomi	100,0 %	100,0 %
Neonmedia Oy	Suomi	80,0 %	80,0 %
Omnipress Oy	Suomi	100,0 %	100,0 %
P-S Suorajakelu Oy	Suomi	100,0 %	100,0 %
Savon Media Oy	Suomi	100,0 %	100,0 %
SSM Itä-Suomi Oy	Suomi	100,0 %	100,0 %
SSM Länsi-Suomi Oy	Suomi	100,0 %	100,0 %
SSM Savo-Kainuu Oy	Suomi	100,0 %	100,0 %
SSM Sisä-Suomi Oy	Suomi	100,0 %	100,0 %
SSM Varsinais-Suomi Oy	Suomi	100,0 %	100,0 %
Suomen Suoramainonta Oy	Suomi	100,0 %	100,0 %
Tietoykkönen Oy	Suomi	100,0 %	100,0 %
Vaba Meedia Oü	Viro	100,0 %	100,0 %
Väli-Suomen Media Oy	Suomi	75,0 %	75,0 %

(1 000 eur)

Lähipiirin kanssa toteutuivat seuraavat liiketapahtumat:	2023	2022
Myynnit		
Osakkuusyrietykset	6 589	10 323
Muu lähipiiri	0	3
Ostot		
Osakkuusyrietykset	1 858	1 874
Muu lähipiiri	-	-

Jakeluyhtiö Suomi Oy, PISA Jakelu Oy ja PKS Jakelu Oy olivat osakkuusyhtiötä 7.12.2022 saakka, jonka jälkeen Keskisuomalainen -konserni myi kaikki yhtiöiden osakkeet. Osakkuusyrietyksistä Arena Partners Oy on vuokrannut tilat emoyhtiöltä Jyväskylässä.

	2023	2022
Johdon työsuhte-etuudet		
Maksetut palkat ja muut lyhytaikaiset työsuhte-etuudet	2 594	2 448
Lakisääteinen Tyel-maksu	423	400
Työsuhteen päättymisen jälkeiset etuudet, vapaaehtoisia eläkejärjestelyjä	164	149
Johdon kompensatiot yhteensä	3 181	2 996
Palkat ja palkkiot luontoisetuineen (ei sisällä henkilösivukuluja)		
Toimitusjohtaja	862	790
Keskisuomalainen Oyj:n hallitus:		
Vesa-Pekka Kangaskorpi	-	-
Leena Hautsalo	53	49
Pekka Haltia	29	27
Kalle Kautto	29	27
Jaakko Kurikka	30	28
Mikko Paananen	28	27
Riitta Vesterinen-Virtanen	29	27
Yhteensä	198	186

Toimitusjohtaja on tulospalkkiojärjestelmän piirissä, tulospalkkio perustuu hallituksen hyväksymiin periaatteisiin. Toimitusjohtajan irtisanomisaika yhtiön puolelta on 6 kk ja irtisanoutumisaika on 6 kk. Mikäli Keskisuomalainen Oyj irtisanoo toimitusjohtajan, hänelle maksetaan 12 kk peruspalkkaa vastaava korvaus normaalin irtisanomisajanpalkan lisäksi. Itse irtisanoutuessa tätä lisäkorvausta ei makseta.

Toimitusjohtajan sopimuksessa ei ole erityisiä ehtoja eläkeiästä. Toimitusjohtajalla on maksuperusteinen lisäeläkejärjestely, josta maksettiin vakuutusmaksuja 36 tuhatta euroa vuonna 2023. Toimitusjohtajalle maksettavan palkan Tyel-eläkemaksut olivat 153 tuhatta euroa. Toimitusjohtajan työsuhteen ehdot on määritelty kirjallisessa hallituksen hyväksymässä toimitusjohtajasopimuksessa.

KONSERNITILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT

35. Tilinpäätöspäivän jälkeiset tapahtumat

Tilinpäätöspäivän jälkeen Keski-suomalainen Oyj allekirjoitti 31.1.2024 kauppakirjan PunaMusta Media Oyj:n Medialiiketoiminnan ostamiseksi. Velaton kauppahinta on 8,5 Me. Keski-suomalainen Oyj solmii kaupan yhteydessä PunaMusta Media Oyj:n kanssa kolmen vuoden sanomalehtipainamisen alihankintasopimuksen sekä yhdeksän kuukauden sivunvalmistusali-hankintasopimuksen. Alihankintasopimusten arvo ilman indeksikorotuksia

on enintään noin 5,5 Me. Kaupan täytäntöönpano on ehdollinen Kilpailu- ja kuluttajaviraston hyväksynnälle ja sen arvioidaan toteutuvan vuoden 2024 ensimmäisen vuosipuoliskon aikana.

Keski-suomalaisen tytäryhtiö Lehtisepät Oy allekirjoitti 31.1.2024 kauppakirjan, jolla se myi arkipainoliiketoimintansa PunaMusta Oy:lle. Liiketoiminta siirtyi PunaMusta Oy:lle 1.2.2024 alkaen. Liiketoimintakaupan kauppahinta on 0,75 Me.

OSAKKEENOMISTUKSEN JAKAUMA JA TIEDOT OSAKKEENOMISTAJISTA

Osakkeet

Osakkeet jakautuvat kahteen sarjaan. K-osakkeet ja A-osakkeet eroavat toisistaan siten, että jokainen K-osake tuottaa oikeuden äänestää yhtiökokouksessa kahdellakymmenellä (20) äänellä ja A-osake yhdellä (1) äänellä.

Osakevaihdot

Vuonna 2023 muunnettiin K-osakkeita pörssissä noteeratuiksi A-osakkeiksi 38.709 kpl. Kumulatiivisesti muuntojen määrä on 534.637 kpl. Muuntojen jälkeen 31.12.2023 K-osakkeita oli yhteensä 4.581.136 kpl ja A-osakkeita 5.461.332 kpl.

Hallituksen osakepääoman korottamiseen sekä omien osakkeiden hankintaan liittyvät valtuudet ja päätökset

Yhtiökokous päätti 26.4.2023 valtuuttaa hallituksen päättämään omien osakkeiden hankinnasta. Hallitus voi päättää hankkia A-sarjan osakkeita enintään 1.000.000 kappaletta ja K-sar-

jan osakkeita enintään 1.000.000 kappaletta, kuitenkin yhteensä enintään 1.000.000 osaketta. Enimmäismäärä vastaa 10,0 % yhtiön osakkeista ja enintään 20,6 % äänimäärästä. Omia osakkeita voidaan hankkia myös suunnattuna hankintana ja vastikkeen on oltava vähintään 10 euroa ja enintään 18 euroa osakkeelta. Hallitus voi valtuutuksen perusteella päättää omien osakkeiden hankkimisesta vain yhtiön vapaalla omalla pääomalla.

Hallitus voi päättää myös enintään 1.000.000 uuden A-sarjan osakkeiden antamisesta. Valtuutusta voidaan käyttää yhtiön kasvustrategian tukemiseksi yrityshankinnoissa tai muissa järjestelyissä. Lisäksi osakkeita saadaan antaa yhtiön nykyisille osakkeenomistajille tai ne voidaan mitätöidä tai K-sarjan osakkeet voidaan muuntaa A-sarjan osakkeiksi ja myydä ne julkisessa kaupankäynnissä tai käyttää henkilöstön kannustusjärjestelmässä. Valtuutus sisältää myös oikeuden antaa osakkeita suunnattuihin, osakkeenomistajien merkintäoikeudesta poiketen laissa säädetyin ehdoin.

Valtuutus on voimassa seuraavaan yhtiökokoukseen, kuitenkin enintään 31.5.2024 saakka.

Edellisenä vuonna on ollut vastaava yhtiökokouksen myöntämä valtuutus.

Osakkeenomistajat

Osakkeenomistuksen jakauma sektoreittain

	% osakkeista
Yksityiset yritykset	3,66
Rahoitus- ja vakuutuslaitokset	1,21
Voittoa tavoittelemattomat yhteisöt	0,29
Kotitaloudet	93,82
Ulkomaat	0,87
Yhteensä	99,83
Odotusluettelolla	0,03
Hallintarekisteröity	0,13
Kaikki yhteensä	100,00

Hallituksen, toimitusjohtajan ja toimitusjohtajan sijaisen osakkeenomistus 31.12.2023

	Kpl	Osuus-% osakkeista	Osuus-% äänistä
K-osakkeet	384 984	8,40	8,40
A-osakkeet	273 147	5,00	5,00
Yhteensä	658 131	6,55	8,21

Osakkeenomistuksen jakauma suuruusluokittain

Osakkeita	Osakkaiden lukumäärä kpl	Osuus osakkaista %	Osakkeita yhteensä kpl	Osuus osakkeista %	Äänimäärä kpl	Osuus äänimäärästä %
1-100	1865	42,05	78 708	0,78	109 032	0,11
101-1 000	1760	39,68	674 476	6,72	2 043 901	2,11
1 001-10 000	623	14,05	1 962 306	19,54	16 679 801	17,18
10 001-100 000	173	3,90	4 771 985	47,52	52 064 315	53,63
100 001-999 999	14	0,32	2 551 673	25,41	26 120 603	26,91
Yhteensä	4435	100,00	10 039 148	99,97	97 017 652	99,93
Odoteluettelolla yhteensä	5		3 320	0,03	66 400	0,07
Liikkeeseen laskettu määrä			10 042 468	100,00	97 084 052	100,00

Tiedot osakkeenomistajista

Suurimmat osakkeenomistajat osakkeiden lukumäärän mukaan

Osakas	K-osakkeita kpl	A-osakkeita kpl	% kaikista osakkeista	% kaikista äänistä
Kangaskorpi Vesa-Pekka	231 654	203 605	4,33	4,98
Kangaskorpi Soili	183 160	154 106	3,36	3,93
Ristola Arimo		257 879	2,57	0,27
Kangaskorpi Inkeri	94 840	91 840	1,86	2,05
Moisio Lauri kuolinpesä	90 424	86 847	1,77	1,95
PunaMusta Media Oyj		160 800	1,60	0,17
Pekkala Tiina	84 078	53 821	1,37	1,79
Kautto Anna-Liisa	114 326	20 622	1,34	2,38
Pekkala Tuula	84 958	49 959	1,34	1,80
Kinnunen Immo	76 796	53 500	1,30	1,64
Yhteensä	960 236	1 132 979	20,84	20,95

Suurimmat osakkeenomistajat ääniosuuden mukaan

Osakas	K-osakkeita kpl	A-osakkeita kpl	% kaikista äänistä	% kaikista osakkeista
Kangaskorpi Vesa-Pekka	231 654	203 605	4,98	4,33
Kangaskorpi Soili	183 160	154 106	3,93	3,36
Kautto Anna-Liisa	114 326	20 622	2,38	1,34
Jalkanen Eira	108 810	9 629	2,25	1,18
Kangaskorpi Inkeri	94 840	91 840	2,05	1,86
Moisio Lauri kuolinpesä	90 424	86 847	1,95	1,77
Pekkala Tuula	84 958	49 959	1,80	1,34
Pekkala Tiina	84 078	53 821	1,79	1,37
Kinnunen Immo	76 796	53 500	1,64	1,30
Hautsalo Eero	61 396	60 396	1,33	1,21
Yhteensä	1 130 442	784 325	24,10	19,07
K-osakkeita yhteensä	4 581 136			
A-osakkeita yhteensä	5 461 332			
Osakkeet yhteensä	10 042 468			

KONSERNITILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT

KONSERNIN TUNNUSLUVUT

	2023	2022	2021	2020	2019
Taloudellista kehitystä kuvaavat tunnusluvut					
Liikevaihto, Me	208,6	221,0	211,6	206,8	231,1
Liikevoitto, Me	-13,8	10,0	9,6	4,9	14,1
• % liikevaihdosta	-6,6	4,5	4,5	2,4	6,1
Operatiivinen vertailukelpoinen liikevoitto, Me	-0,9	3,7	12,8	9,1	15,9
• % liikevaihdosta	-0,4	1,7	6,1	4,4	6,9
Käyttökate, Me	11,0	30,7	26,2	22,1	28,1
• % liikevaihdosta	5,3	13,9	12,4	10,7	12,2
Operatiivinen vertailukelpoinen käyttökate, Me	11,2	17,1	26,6	23,2	29,9
• % liikevaihdosta	5,4	7,7	12,6	11,2	12,9
Voitto/tappio ennen tilinpäätössiirtoja ja veroja, Me	-13,5	11,8	10,4	22,0	16,4
• % liikevaihdosta	-6,5	5,3	4,9	10,7	7,1
Tilikauden voitto/tappio	-13,2	7,4	6,7	20,1	13,3
• % liikevaihdosta	-6,3	3,3	3,2	9,7	5,8
Oman pääoman tuotto (ROE), %	-18,7	8,5	7,3	23,6	16,9
Sijoitetun pääoman tuotto (ROI), %	-8,7	8,4	7,2	14,9	12,5
Omavaraisuusaste, %	40,3	45,8	46,1	46,9	39,4
Bruttoinvestoinnit, Me	4,9	5,4	17,3	7,3	11,8
• % liikevaihdosta	2,3	2,5	8,2	3,6	7,1
Taseen loppusumma, Me	160,1	195,8	214,0	211,6	216,8
Henkilöstö keskimäärin *)	1391	1560	1657	1640	1775
Osakekohtaiset tunnusluvut					
Emoyhtiön osakkeenomistajille kuuluva tulos/osake, eur	-1,30	0,74	0,69	2,03	1,23
Oma pääoma/osake, eur	5,76	8,26	9,01	9,19	7,26
Osakekohtainen osinko, eur	**) 0,55	1,00	1,00	1,00	0,75
Osinko/emoyhtiön osakkeenomistajille kuuluva tulos, %	-42,3	134,5	145,8	49,4	60,9
Efekttiivinen osinkotuotto, %	6,5	8,3	6,1	9,2	6,6
Hinta/voitto-suhde (P/E-luku)	-6,5	16,2	23,8	5,4	9,2
Osakkeen osakeantioikaistu kurssikehitys					
• alin, eur	8,22	11,10	11,20	9,50	8,72
• ylin, eur	16,25	16,85	18,00	13,30	13,10
• keskiarvo, eur	11,47	13,65	15,01	10,62	10,06
Osakekannan markkina-arvo A-osakkeille, Me	46,2	65,3	88,1	58,6	65,5
Koko osakekannan markkina-arvo, Me	85,0	121,0	164,2	109,8	121,0
Osakkeiden vaihdon kehitys koko osakekannasta					
osakkeiden lukumäärä	454 865	337 994	722 282	627 085	886 805
• % A-sarjan osakkeista	8,3	6,2	13,4	11,7	15,3
Osakkeiden osakeantioikaistu lukumäärä keskimäärin tilikaudella					
1000 kpl	10.042	10.042	10.042	10.073	10.707

Bruttoinvestointeihin sisältyy myös investointien ennakkomaksut.

*) ei sisällä mainosjakajia, joita oli vuoden aikana keskimäärin 3 225

**) hallituksen ehdotus yhtiökoukokselle osingon määrästä.

TUNNUSLUKUJEN LASKENTAKAAVAT

Oman pääoman tuotto-% (ROE)	$\frac{(\text{Tilikauden tulos}) \times 100}{\text{Oma pääoma (keskimäärin vuoden aikana)}}$
Sijoitetun pääoman tuotto-% (ROI)	$\frac{(\text{Voitto ennen veroja} + \text{rahoituskulut}) \times 100}{\text{Oma pääoma} + \text{korolliset velat (keskimäärin vuoden aikana)}}$
Omavaraisuusaste-%	$\frac{\text{Oma pääoma} \times 100}{\text{Taseen loppusumma} - \text{saadut ennakot (=tilausvastuu)}}$
Tulos/osake	$\frac{\text{Emoyhtiön osakkeenomistajille kuuluva tulos}}{\text{Keskimääräinen osakeantioikaistu osakkeiden lukumäärä}}$
Oma pääoma/osake	$\frac{\text{Emoyhtiön osakkeenomistajille kuuluva oma pääoma}}{\text{Osakkeiden osakeantioikaistu lukumäärä 31.12.}}$
Osinko/tulos, %	$\frac{(\text{Osakeantioikaistu osinko/osake}) \times 100}{\text{Tulos/osake}}$
Efektiiivinen osinkotuotto-%	$\frac{(\text{Osakeantioikaistu osinko/osake}) \times 100}{\text{Osakeantioikaistu pörssikurssi 31.12.}}$
Hinta/voitto-suhde (P/E-luku)	$\frac{\text{Osakeantioikaistu pörssikurssi 31.12.}}{\text{Tulos/osake}}$
Osakekannan markkina-arvo	Osakkeiden lukumäärä x tilikauden päätöskurssi
Käyttökate	Liikevoitto + suunnitelman mukaiset poistot ja arvonalentumiset
Käyttökate %	$\frac{\text{Liikevoitto} + \text{suunnitelman mukaiset poistot ja arvonalentumiset}}{\text{Liikevaihto}}$
Operatiivinen vertailukelpoinen liikevoitto	Liikevoitto +/- vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät

EMOYHTIÖN TULOSLASKELMA

(1 000 eur)

	2023	2022
	1.1.-31.12.2023	1.1.-31.12.2022
LIIVEVAIHTO	27 818	23 942
Liiketoiminnan muut tuotot	1 160	584
Ulkopuoliset palvelut	-76	-92
Henkilöstökulut	-15 889	-12 574
Poistot ja arvonalentumiset	-1 965	-1 812
Liiketoiminnan muut kulut	-13 932	-12 974
LIIKEVOITTO / -TAPPIO	-2 884	-2 925
Rahoitustuotot	17 775	16 068
Rahoituskulut	-9 405	-10 598
VOITTO ENNEN TILINPÄÄTÖSSIIRTOJA JA VEROJA	5 486	2 545
Tilinpäätössiirrot		
Poistoeron muutos	116	351
Saadut konserniavustukset	4 850	2 910
Tuloverot	249	-182
TILIKAUDEN VOITTO	10 700	5 624

EMOYHTIÖN TASE

(1 000 eur)

	2023	2022
Vastaavaa		
PYSYVÄT VASTAAVAT		
Aineettomat hyödykkeet	3 778	2 426
Aineelliset hyödykkeet	13 137	14 264
Osuudet saman konsernin yrityksissä	106 922	117 149
Konsernisaamiset	3 262	3 191
Osuudet omistusyhteisyriyksissä	638	628
Muut sijoitukset	21 716	23 158
PYSYVÄT VASTAAVAT YHTEENSÄ	149 453	160 817
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
Saamiset		
Pitkäaikaiset saamiset	3 084	2 697
Lyhytaikaiset saamiset	13 819	17 041
Muut rahoitusvarat	6 306	66
Rahat ja pankkisaamiset	8 100	10 155
VAIHTUVAT VASTAAVAT YHTEENSÄ	31 309	29 960
Vastaavaa yhteensä	180 762	190 777
Vastattavaa		
OMA PÄÄOMA		
Osakepääoma	2 257	2 257
Vararahasto	269	269
Edellisten tilikausien voitto	68 936	73 355
Tilikauden voitto	10 700	5 624
OMA PÄÄOMA YHTEENSÄ	82 163	81 505
TILINPÄÄTÖSSIIRTOJEN KERTYMÄ	552	667
VIERAS PÄÄOMA		
Pitkäaikainen vieras pääoma	42 084	52 765
Lyhytaikainen vieras pääoma	55 964	55 839
VIERAS PÄÄOMA YHTEENSÄ	98 047	108 604
Vastattavaa yhteensä	180 762	190 777

EMOYHTIÖN TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT

EMOYHTIÖN RAHOITUSLASKELMA

(1 000 eur)

	2023	2022
Liiketoiminnan rahavirta		
Myynnistä saadut maksut	28 099	24 152
Liiketoiminnan muista tuotoista saadut maksut		458
Maksut liiketoiminnan kuluista	-29 945	-25 556
Liiketoiminnan rahavirta ennen rahoituseriä ja veroja	-1 846	-946
Maksetut korot ja maksut muista liiketoiminnan rahoituskuluista	-3 389	-655
Saadut korot liiketoiminnasta	1 136	98
Saadut osingot liiketoiminnasta	19 711	10 608
Muut rahoituserät liiketoiminnasta	-1	
Maksetut välittömät verot	-3	-2
Liiketoiminnan rahavirta (A)	15 609	9 104
Investointien rahavirta		
Investoinnit aineellisiin ja aineettomiin hyödykkeisiin	-2 060	-1 413
Aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden luovutustulot	6	20
Investoinnit muihin sijoituksiin	-61	-23
Luovutustulot muista sijoituksista	49	10
Myönnetyt lainat		26
Lainasaamisten takaisinmaksut	922	-1 581
Lyhytaikaisten sijoitusten lisäys/vähennys	4 000	-4 000
Saadut osingot investoinneista	1 734	5 592
Investointien rahavirta (B)	4 590	-1 370
Rahoituksen rahavirta		
Lyhytaikaisten lainojen nostot konserniyhtiöiltä	-5 013	7 098
Pitkäaikaisten lainojen takaisinmaksut	-6 000	-6 316
Maksetut osingot ja muu voitonjako	-10 042	-10 043
Saadut konserniavustukset	2 910	3 345
Rahoituksen rahavirta (C)	-18 145	-5 916
Rahavarojen muutos (A+B+C) lisäys+/vähennys -	2 053	1 818
Rahavarat tilikauden alussa *)	10 221	8 108
Rahavarat tilikauden lopussa *)	14 405	10 221
Fuusiossa siirtyneet rahavarat	-2 131	-295

*) Rahavarat sisältää sekä rahat ja pankkisaamiset että muut rahoitusvarat.

*) Rahavaroihin sisältyy 66 tuhatta euroa (66 tuhatta euroa vuonna 2022) sulkutilillä olevia varoja.

1. Laadintaperiaatteet

Arvostus- ja jaksotusperiaatteet

Keskisuomalainen Oyj:n tilinpäätös on laadittu Suomen kirjanpitosäännösten mukaisesti (FAS).

Käyttöomaisuus on merkitty taseeseen hankintamenoon vähennettynä suunnitelman mukaisilla poistoilla. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu tasapoistoina hyödykkeiden taloudellisen pitoajan perusteella. Konsernissa osassa käyttöomaisuudesta hankintamenoon ja kertyneisiin poistoihin sisältyvät vain ne hankintamenot, joita ei ole vielä poistettu kokonaan.

Suunnitelman mukaiset pitoajat ovat:

- ATK-ohjelmat 5 vuotta
- Muut pitkävaikutteiset menot 5–10 vuotta
- Liikearvot 5–10 vuotta
- Rakennukset 30 vuotta
- Rakennusten koneet ja laitteet 10 vuotta
- Rakennusten perusparannukset 10 vuotta
- Rakennelmat ja muut rakennukset 10 vuotta
- Muut koneet ja kalusto 4–5 vuotta

Pysyviin vastaaviin kuuluvat sijoitukset arvostetaan hankintamenoon tai sitä alempaan todennäköiseen myyntihintaan.

Tilikauden suunnitelman mukaisten ja kokonaispoistojen erotus tilinpäätöksessä esitetään tuloslaskelman tilinpäätössiirroissa ja kertynyt poistoero taseen vastattavien tilinpäätössiirtojen kertymässä. Konsernitilinpäätöksessä kertynyt poistoero jaetaan omaan pääomaan ja verovelkaan.

Saamiset arvostetaan hankintamenoon tai sitä alempaan todennäköiseen arvoon.

Velat arvostetaan nimellisarvoon.

Yhtiö käyttää johdannaisia korkoriskien suojaamiseen. Realisoitumattomia arvonnousuja ei tulouteta ja mahdolliset arvostustappiot kirjataan korkokuluksi. Johdannaissopimuksen käypä arvo 31.12.2023 on 598 tuhatta euroa.

Suomen Lehtiyhtymä Oy ja Jakelusepät Oy on sulautunut Keskisuomalainen Oyj:öön 31.10.2023.

(1 000 eur)

	2023	2022
2. Liikevaihto toimialoittain	1.1.-31.12.2023	1.1.-31.12.2022
Hallintopalvelut	23 110	18 763
Vuokratuotot	3 999	4 352
Muu myynti	724	828
Yhteensä	27 833	23 942
3. Liiketoiminnan muut tuotot yhteensä	1.1.-31.12.2023	1.1.-31.12.2022
Julkaisuoikeus	408	408
Liiketoiminnan muut tuotot	51	50
Käyttöomaisuuden myyntivoitot	6	9
Fuusiovoitto	696	117
Liiketoiminnan muut tuotot yhteensä	1 160	584
4. Henkilöstö keskimäärin tilikaudella		
Henkilöstöä	217	161
5. Henkilöstökulut	1.1.-31.12.2023	1.1.-31.12.2022
Palkat ja palkkiot	13 143	10 510
Eläkekulut	2 257	1 714
Muut henkilösivukulut	490	349
Yhteensä	15 889	12 574

Emoyhtiön toimitusjohtajan eläkeikä on 65 vuotta ja eräiden muiden johtoryhmän jäsenten eläkeikä on 63–65 vuotta.

EMOYHTIÖN TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT

(1 000 eur)

	2023	2022
6. Johdon palkat, palkkiot ja luontoisedut	1.1.-31.12.2023	1.1.-31.12.2022
Toimitusjohtaja ja toimitusjohtajan sijainen	862	790
Hallituksen jäsenet	198	186
Yhteensä	1 060	976
7. Poistot ja arvonalentumiset	1.1.-31.12.2023	1.1.-31.12.2022
Suunnitelman mukaiset poistot		
Aineettomat hyödykkeet	5	7
Liikearvot	12	22
Muut pitkävaikutteiset menot	494	327
Rakennukset ja rakennelmat	1 349	1 366
Koneet ja kalusto	105	91
Arvonalentumiset	413	
Yhteensä	2 377	1 812
8. Tilintarkastajien palkkiot	1.1.-31.12.2023	1.1.-31.12.2022
Tilintarkastus	98	54
Muut palvelut	11	21
Yhteensä	109	75
9. Rahoitustuotot ja -kulut		
	1.1.-31.12.2023	1.1.-31.12.2022
Rahoitustuotot		
Tuotot osuuksista saman konsernin yrityksissä	14 711	9 108
Tuotot osuuksista omistusyhteisyhteisöissä	387	3 744
Tuotot osuuksista yhteensä	15 098	12 852
Tuotot muista pysyvien vastaavien sijoituksista		
Muilta	1 346	1 848
Tuotot muista pysyvien vastaavien sijoituksista yhteensä	1 346	1 848
Muut korko- ja rahoitustuotot saman konsernin yrityksiltä	215	350
Muut korko- ja rahoitustuotot omistusyhteisyhteisöiltä	7	4
Muut korko- ja rahoitustuotot muilta	1 109	36
Realisoitumattomat voitot koronvaihtosopimuksista		978
Muut rahoitustuotot yhteensä	1 331	1 368
Rahoitustuotot yhteensä	17 775	16 068

(1 000 eur)

	2023	2022
	1.1.-31.12.2023	1.1.-31.12.2022
Rahoituskulut		
Muut korkokulut saman konsernin yrityksiltä	-1 458	-89
Arvon alentumiset saamisista ja osakkeista saman konsernin yrityksiltä	-3 200	-5 900
Myyntitappiot osakkeista	-40	-240
Realisoitumattomat tappiot koronavaihtosopimuksesta	-896	
Realisoitumattomat tappiot käypään arvoon arvostuksesta	-1 847	-3 588
Osakkuusyrityssaamisten arvonalentumiset		-98
Muut korko- ja rahoituskulut muille	-1 964	-682
Muut korko- ja rahoituskulut yhteensä	-9 405	-10 598
Rahoituskulut yhteensä	-9 405	-10 598
Rahoitustuotot ja -kulut yhteensä	8 370	5 470

10. Aineettomat hyödykkeet

Aineettomat hyödykkeet 2023	Aineettomat oikeudet	Liikearvo	Muut pitkävaikutteiset menot	Ennakkomaksut	Yhteensä
Hankintameno 1.1.	1 767	247	3 178	939	6 131
Lisäykset	4		464	1 132	1 600
Siirrot erien välillä	5		1 103	-846	262
Vähennykset	-602		-47		-649
Hankintameno 31.12.	1 174	247	4 698	1 225	7 344
Kertyneet poistot 1.1.	-1 647	-224	-1 833		-3 704
Tilikauden poisto	-5	-12	-494		-510
Lisäysten kertyneet poistot	602		47		649
Kertyneet poistot 31.12.	-1 050	-235	-2 281		-3 566
Kirjanpitoarvo 31.12.	124	11	2 418	1 225	3 778

Aineettomat hyödykkeet 2022	Aineettomat oikeudet	Liikearvo	Muut pitkävaikutteiset menot	Ennakkomaksut	Yhteensä
Hankintameno 1.1.	1 218	247	2 630	690	4 785
Lisäykset	549		336	460	1 346
Siirrot erien välillä			211	-211	0
Hankintameno 31.12.	1 767	247	3 178	939	6 131
Kertyneet poistot 1.1.	-1 097	-202	-1 507		-2 805
Tilikauden poisto	-7	-22	-327		-356
Lisäysten kertyneet poistot	-543				-543
Kertyneet poistot 31.12.	-1 647	-224	-1 833		-3 704
Kirjanpitoarvo 31.12.	120	23	1 345	939	2 426

EMOYHTIÖN TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT

(1 000 eur)

11. Aineelliset hyödykkeet

Aineelliset hyödykkeet 2023	Maa-alueet	Rakennukset ja rakennelmat	Koneet ja kalusto	Muut aineelliset hyödykkeet	Ennakkomaksut	Yhteensä
Hankintameno 1.1.	2 957	56 629	2 608	399	262	62 855
Lisäykset	145	235	61	130	19	590
Siirrot erien välillä					-262	-262
Vähennykset		-28	-933			-960
Hankintameno 31.12.	3 102	56 836	1 736	529	19	62 222
Kertyneet poistot 1.1.		-46 253	-2 338			-48 591
Vähennysten ja siirtojen kertyneet poistot		28	933			960
Tilikauden poisto		-1 349	-105			-1 454
Kertyneet poistot 31.12.		-47 574	-1 511			-49 085
Kirjanpitoarvo 31.12.	3 102	9 262	226	529	19	13 137

Aineelliset hyödykkeet 2022	Maa-alueet	Rakennukset ja rakennelmat	Koneet ja kalusto	Muut aineelliset hyödykkeet	Ennakkomaksut	Yhteensä
Hankintameno 1.1.	2 375	36 210	2 242	399	381	41 608
Lisäykset	581	20 419	411		262	21 674
Siirrot erien välillä					-381	-381
Vähennykset			-46			-46
Hankintameno 31.12.	2 957	56 629	2 608	399	262	62 855
Kertyneet poistot 1.1.		-31 968	-1 954			-33 923
Vähennysten ja siirtojen kertyneet poistot		-12 917	-294			-13 211
Tilikauden poisto		-1 367	-89			-1 457
Kertyneet poistot 31.12.		-46 253	-2 338			-48 591
Kirjanpitoarvo 31.12.	2 957	10 376	270	399	262	14 264

12. Sijoitukset

Sijoitukset 2023	Samankonsernin yrityksissä	Konserni-saamiset	Osuudet osakkuus-yhtiöissä	Muut osakkeet ja osuudet	Yhteensä
Hankintameno 1.1.	117 149	3 191	628	23 158	144 127
Lisäykset	848	70	10	470	1 398
Vähennykset	-7 875			-66	-7 940
Uudelleen arvostus	-3 200			-1 847	-5 047
Hankintameno 31.12.	106 922	3 262	638	21 716	132 538
Kirjanpitoarvo 31.12.	106 922	3 262	638	21 716	132 538

Sijoitukset 2022	Samankonsernin yrityksissä	Konserni-saamiset	Osuudet osakkuus-yhtiöissä	Muut osakkeet ja osuudet	Yhteensä
Hankintameno 1.1.	131 073		734	25 820	157 627
Lisäykset	2 220	3 191	1 713	1 116	8 240
Vähennykset	-10 243		-1 819	-400	-12 463
Uudelleen arvostus	-5 900			-3 378	-9 278
Hankintameno 31.12.	117 149	3 191	628	23 158	144 127
Kirjanpitoarvo 31.12.	117 149	3 191	628	23 158	144 127

(1 000 eur)

13. Konserniosakkeet

	2023	2022
Etelä-Suomen Media Oy, Tuusula	100,0	100,0
Esa Digital Oy, Lahti	100,0	100,0
Hämeen Media Oy, Lahti	100,0	100,0
IROResearch Oy Tutkimustoimisto, Helsinki	100,0	100,0
Kaakon Viestintä Oy, Mikkeli	100,0	100,0
Kamua Oy, Jyväskylä	100,0	100,0
Keski-Suomen Media Oy, Jyväskylä	100,0	100,0
Kiinteistö Oy Lehtikaari 1, Kouvola	100,0	100,0
Kiinteistö Oy Tahko Twinhills 213, Kuopio	100,0	100,0
Lehtisepät Oy, Jyväskylä	100,0	100,0
Mediasepät Oy, Jyväskylä	100,0	100,0
Neonmedia Oy, Porvoo	80,0	80,0
Omnipress Oy, Helsinki	100,0	0,0
Savon Media Oy, Kuopio	100,0	100,0
Suomen Suoramainonta Oy, Helsinki	100,0	100,0
Tietoykkönen Oy, Jyväskylä	100,0	100,0
Vaba Meedia Oü, Tallinna	100,0	100,0
Väli-Suomen Media Oy, Jyväskylä	75,0	0,0

14. Osakkuusyrietykset

Arena Partners Oy, Kuopio	41,21	41,21
Jyväskylän Messut Oy, Jyväskylä	26,25	26,25
Hämeen Ääni Oy	40,00	0,00
Myyntimestarit Oy	31,60	0,00

15. Pörssiosakkeet

Kirjanpitoarvo	15 800	17 095
Markkina-arvo	17 544	18 577

16. Pitkäaikaiset saamiset

Saamiset saman konsernin yrityksiltä		
Lainasaamiset	2 500	2 500
Saamiset saman konsernin yrityksiltä yhteensä	2 500	2 500
Saamiset omistusyhteisyrietyksiltä		
Lainasaamiset	171	171
Saamiset omistusyhteisyrietyksiltä yhteensä	171	171
Saamiset muilta		
Muut saamiset	6	6
Lainasaamiset	20	20
Siirtosaamiset	388	1
Saamiset muilta yhteensä	414	26
Pitkäaikaiset saamiset yhteensä	3 084	2 697

EMOYHTIÖN TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT

(1 000 eur)

	2023	2022
17. Lyhytaikaiset saamiset		
Myyntisaamiset	823	533
Saamiset saman konsernin yrityksiltä		
Myyntisaamiset	88	107
Lainasaamiset	4 850	2 910
Konsernitilisaamiset	5 689	6 611
Siirtosaamiset	580	489
Saamiset saman konsernin yrityksiltä yhteensä	11 207	10 117
Muut saamiset	35	4 039
Korkojohdannaiset, ei suojauslaskentaa		896
Siirtosaamiset	1 754	1 455
Lyhytaikaiset saamiset yhteensä	13 819	17 041
Muiden saamisten olennaiset erät		
Määräaikaistalletus OP	0	4 000
Muut	30	39
	30	4 039
18. Siirtosaamisten olennaiset erät		
Verosaamiset	73	15
Korkosaamiset	19	12
Työterveysmenojen korvausjaksotus	63	45
Muut	1 599	1 383
Yhteensä	1 754	1 455

19. Rahavarat

Rahavaroihin sisältyy 66 tuhatta euroa (66 tuhatta euroa vuonna 2022) sulkutilillä olevia varoja sekä purettavissa olevan korkorahaston varat 6 240 tuhatta euroa.

20. Oman pääoman muutos

Oman pääoman muutos 2023	Osakepääoma	Muut rahastot	Voittovarot	Yhteensä
OMA PÄÄOMA 1.1.	2 257	269	78 979	81 505
Osingonjako			-10 042	-10 042
Tilikauden voitto			10 700	10 700
OMA PÄÄOMA YHTEENSÄ 31.12.2023	2 257	269	79 636	82 163
Oman pääoman muutos 2022	Osakepääoma	Muut rahastot	Voittovarot	Yhteensä
OMA PÄÄOMA 1.1.	2 257	269	83 398	85 924
Osingonjako			-10 043	-10 043
Tilikauden voitto			5 624	5 624
OMA PÄÄOMA YHTEENSÄ 31.12.2022	2 257	269	78 979	81 505

(1 000 eur)

21. Voitonjakokelpoiset varat

	2023	2022
Edellisten tilikausien voitto	68 936	73 355
Tilikauden voitto/tappio	10 700	5 624
Voitonjakokelpoiset varat	79 636	78 979

22. Pitkäaikainen vieras pääoma**Pitkäaikaiset velat**

Lainat rahoituslaitoksilta	42 000	48 000
Pitkäaikaiset lainat saman konsernin yrityksille		4 500
Muut velat	84	265
Pitkäaikainen vieras pääoma yhteensä	42 084	52 765

EMOYHTIÖN TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT

(1 000 eur)

23. Lyhytaikainen vieras pääoma

	2023	2022
Lainat rahoituslaitoksilta	6 000	6 000
Ostovelat	1 268	1 349
Siirtovelat	3 473	2 953
Muut velat	716	632
Yhteensä	11 456	10 935
Velat samaan konserniin kuuluville yrityksille:		
Ostovelat	680	569
Siirtovelat	6	
Konsernitilivelka	43 821	44 334
Yhteensä	44 507	44 903
Velat omistusyhteisyriksille:		
Ostovelat		2
Yhteensä		2
Lyhytaikainen vieras pääoma yhteensä	55 964	55 839

24. Siirtovelkojen olennaiset erät

Jaksotetut henkilöstökulut	3 184	2 674
Jaksotetut korkokulut	205	173
Muut siirtovelat	84	106
Yhteensä	3 473	2 953

25. Pantit, vastuut, takaukset

Velat, joiden vakuudeksi on annettu kiinnityksiä kiinteistöihin tai yritys kiinnityksiä

Rahalaitos- ja eläkelainat	48 000	54 000
Kiinteistökiinnitykset	5 912	5 912
Yritys kiinnitykset	30 068	30 068
Konsernitilin luottolimitin takausvastuu	2 000	2 000
Yleiskatsaus	2 500	
Yrityskortit	5	14
Muut takaukset samaan konserniin kuuluvan yhtiön puolesta	95	182
Muut annetut vakuudet	42	42
Tulostuspalvelusopimukseen liittyvät vastuut	82	217

Konsernitiliosopimuksen perusteella syntyneet tytäryhtiösaamiset (5 689 tuhatta euroa) on pantattu yleisvakuudeksi Nordea Pankki Suomi Oyj:lle. Konsernin vakuudellisiin lainoihin sisältyy panttaamattomuussitoumus, jonka mukaan yhtiö ei saa antaa vakuutta, joka rasittaisi sen nykyistä tai tulevaa varallisuutta, oikeuksia tai saatavia.

26. Leasingvastuut

Seuraavan vuoden maksut	813	723
Sitä seuraavien vuosien maksut	1 100	1 025
Jäännösarvovastuut yhteensä	95	95

27. Lähipiiritapahtumat

Konsernin johdolta ja hallituksen jäseniltä ei ole lainasaamisia. Johdon ja osakkaiden puolesta ei ole annettu pantteja tai muita vastuuta. Konserniliitetiedossa 34 on eritelty lähipiiritapahtumat.

TOIMINTAKERTOMUKSEN JA TILINPÄÄTÖKSEN ALLEKIRJOITUS

Jyväskylässä 22. päivänä
helmikuuta 2024

Hallitus

Leena Hautsalo, puheenjohtaja
Jaakko Kurikka, varapuheenjohtaja
Pekka Haltia
Vesa-Pekka Kangaskorpi
Kalle Kautto
Mikko Paananen
Riitta Vesterinen-Virtanen

Toimitusjohtaja

Vesa-Pekka Kangaskorpi

Tilinpäätösmerkintä

Suoritetusta tilintarkastuksesta
on tänään annettu kertomus.

Jyväskylässä 22. päivänä
helmikuuta 2024

Ernst & Young Oy, tilintarkastusyhteisö

Miikka Hietala, KHT

TILINTARKASTUSKERTOMUS

Keskisuomalainen Oyj:n yhtiökokoukselle

Tilinpäätöksen tilintarkastus

Lausunto

Olemme tilintarkastaneet Keskisuomalainen Oyj:n (y-tunnus 0174445-8) tilinpäätöksen tilikaudelta 1.1.–31.12.2023. Tilinpäätös sisältää konsernin taseen, laajan tuloslaskelman, laskelman oman pääoman muutoksista, rahavirtalaskelman ja liitetiedot, mukaan lukien olennainen tilinpäätöksen laatimisperiaatteita koskeva informaatio, sekä emoyhtiön taseen, tuloslaskelman, rahoituslaskelman ja liitetiedot.

Lausuntonamme esitämme, että

- konsernitilinpäätös antaa oikean ja riittävän kuvan konsernin taloudellisesta asemasta sekä sen toiminnan tuloksesta ja rahavirroista EU:ssa käyttöön hyväksytyjen kansainvälisten IFRS-tilinpäätösstandardien mukaisesti,
- tilinpäätös antaa oikean ja riittävän kuvan emoyhtiön toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen laatimista koskevien säännösten mukaisesti ja täyttää lakisääteiset vaatimukset.

Lausuntonamme on ristiriidaton hallitukselle annetun lisäraportin kanssa.

Lausunnon perustelut

Olemme suorittaneet tilintarkastuksen Suomessa noudatettavan hyvän tilintarkastustavan mukaisesti. Hyvän tilintarkastustavan mukaisia velvollisuuksiamme kuvataan tarkemmin kohdassa *Tilintarkastajan velvollisuudet tilinpäätöksen tilintarkastuksessa*.

Olemme riippumattomia emoyhtiöstä ja konserniyrityksistä niiden Suomessa noudatettavien eettisten vaatimusten mukaisesti, jotka koskevat suorittamaamme tilintarkastusta ja olemme täyttäneet muut näiden vaatimusten mukaiset eettiset velvollisuutemme.

Emoyhtiölle ja konserniyrityksille suorittamamme muut kuin tilintarkastuspalvelut ovat parhaan tietomme ja käsityksemme mukaan olleet Suomessa noudatettavien, näitä palveluja koskevien säännösten mukaisia, emmekä ole suorittaneet EU-asetuksen 537/2014 5. artiklan 1 kohdassa tarkoitettuja kiellettyjä palveluja. Suorittamamme muut kuin tilintarkastuspalvelut on esitetty konsernitilinpäätöksen liitetiedossa 7 ja emoyhtiön tilinpäätöksen liitetiedossa 8.

Käsityksemme mukaan olemme hankkineet lausuntonme perustaksi tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvaa tilintarkastusevidenssiä.

Tilintarkastuksen kannalta keskeiset seikat

Tilintarkastuksen kannalta keskeiset seikat ovat seikkoja, jotka ammatillisen harkintamme mukaan ovat olleet merkittävimpiä tarkastuksen kohteena olevan tilikauden tilintarkastuksessa. Nämä seikat on otettu huomioon tilinpäätöksen kokonaisuutena kohdistuneessa tilintarkastuksessa sekä laatimissamme siitä annettavaa lausuntoa, emmekä anna näistä seikoista erillistä lausuntoa.

Olemme täyttäneet kohdassa *Tilintarkastajan velvollisuudet tilinpäätöksen tilintarkastuksessa* kuvatut velvollisuutemme tilinpäätöksen tilintarkastuksessa mukaan lukien näihin seikkoihin liittyvät velvoitteemme. Tämän mukaisesti suoritimme suunnit-

telemamme tilintarkastustoimenpiteet, jotka kohdistuivat arviomme mukaisesti riskeihin, jotka voivat johtaa tilinpäätöksen olennaiseen virheellisuuteen. Suorittamamme tilintarkastustoimenpiteet, jotka kohdistuivat myös alla mainittuihin seikkoihin, ovat olleet perustana oheista tilinpäätöstä koskevalle lausunollemme.

Olemme ottaneet tilintarkastuksessa huomioon riskin siitä, että johto sivuuttaa kontroleja. Tähän on sisältynyt arviointi siitä, onko viitteitä sellaisesta johdon tarkoitushakuisesta suhtautumisesta, josta aiheutuu väärinkäytöksestä johtuvan olennaisen virheellisuuden riski.

Tilintarkastuksen kannalta keskeinen seikka	Miten seikkaa käsiteltiin tilintarkastuksessa
<p>Liikearvon arvostus</p> <p><i>Viittaamme liitetietoon 14 Aineettomat hyödykkeet ja liikearvo, liitetietoon 15 Arvonalentumiset sekä liitetietoon 1 Konsernitilinpäätöksen laatimisperiaatteet (Arvonalentumistestaus).</i></p> <p>Tilinpäätöspäivänä liikearvon tasearvo oli 54,7 miljoonaa euroa vastaten 34,2 % varoista ja 95,0 % omasta pääomasta (2022: 66,7 miljoonaa euroa, 34,1 % varoista ja 80,5 % omasta pääomasta). Liikearvosta kirjattu arvonalentuminen v. 2023 oli 12,1 milj. euroa, jolla oli merkittävä vaikutus konsernin tilikauden tuloksen muodostumiseen.</p> <p>Liikearvon arvostus on tilintarkastuksen kannalta keskeinen seikka, koska se perustuu johdon arvioihin konsernin rahavirtaa tuottavien yksiköiden käyttöarvosta. Keskisuomalaisen johto käyttää arvioita ja oletuksia määrittäessään muun muassa liikevaihto- ja EBITDA-ennustetta, diskonttaus korkoa ja pitkän ajan kasvukerrointa.</p> <p>Tämä seikka on EU-asetuksen 537/2014 10. artiklan 2 c -kohdassa tarkoitettu merkittävä olennaisen virheellisuuden riski.</p>	<p>Tilintarkastustoimenpiteemme olennaisen riskin huomioimiseksi sisälsivät muun muassa seuraavat toimenpiteet:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Arvioimme johdon käyttämää testausmenetelmää sekä käyttöarvolaskelmissa käytettyjen oletusten asianmukaisuutta. • Tarkastimme käyttöarvolaskelmien matemaattisen oikeellisuuden. • Arvioimme ennustettujen liikevaihto- ja kannattavuustasojen kohtuullisuutta ja johdonmukaisuutta hallituksen hyväksymiin budjetteihin ja ennusteisiin nähden. • Testasimme johdon aikaisempina vuosina käyttämien oletusten historiallista tarkkuutta. • Arvioimme tilinpäätöksessä esitettyjen tietojen riittävyttä. • Lisäksi arvioimme johdon herkkyysanalyysia tunnistaaksemme sen liikkumavaran joka keskeisissä oletuksissa erikseen tai yhdessä muiden kanssa voisi johtaa arvonalentumiseen.
<p>Myyntituottojen tuloutus</p> <p><i>Viittaamme liitetietoon 1 Konsernitilinpäätöksen laatimisperiaatteet (Myyntituottojen tulouttaminen), liitetietoon 2 Segmentti-informaatio, liitetietoon 5 Myyntituoton kirjaaminen suoriteveloitteen täytyessä.</i></p> <p>Konsernin myyntituotot muodostuvat tuotteiden ja palveluiden myynnistä. Myyntituottojen määrä konsernitilinpäätöksessä oli 208,6 miljoonaa euroa (2022: 221,0 miljoonaa euroa). Tuotemyynnit tuloutetaan, kun tuotteiden määräysvalta on siirtynyt asiakkaalle. Palvelumyynnit tuloutetaan, kun palvelu on luovutettu asiakkaalle. Tuottojen kirjaaminen on määritetty riskiksi tuottojen oikea-aikaisen ja oikeamääräisen tuloutuksen osalta.</p> <p>Tämä seikka on EU-asetuksen 537/2014 10. artiklan 2 c -kohdassa tarkoitettu merkittävä olennaisen virheellisuuden riski johtuen tuottojen oikea-aikaiseen ja oikeamääräiseen tuloutukseen liittyvästä riskistä.</p>	<p>Myyntituottojen tulouttamiseen liittyvän olennaisen riskin huomioimiseksi suoritimme muun muassa seuraavat toimenpiteet:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Arvioimme yhtiön tuloutusperiaatteita sovellettaviin tuloutusstandardeihin nähden. • Suoritimme myynnin tuloutukseen liittyen analyttisiä ja transaktiotasoisia tarkastustoimenpiteitä. • Arvioimme konsernin myyntituottoihin liittyvien liitetietojen asianmukaisuutta.

Tilinpäätöstä koskevat hallituksen ja toimitusjohtajan velvollisuudet

Hallitus ja toimitusjohtaja vastaavat tilinpäätöksen laatimisesta siten, että konsernitilinpäätös antaa oikean ja riittävän kuvan EU:ssa käyttöön hyväksytyjen kansainvälisten IFRS-tilinpäätösstandardien mukaisesti ja siten, että tilinpäätös antaa oikean ja riittävän kuvan Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen laatimista koskevien säännösten mukaisesti ja täyttää lakisäätelyt vaatimukset. Hallitus ja toimitusjohtaja vastaavat myös selaisesta sisäisestä valvonnasta, jonka ne katsovat tarpeelliseksi voidakseen laatia tilinpäätöksen, jossa ei ole väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvaa olennaista virheellisyttä.

Hallitus ja toimitusjohtaja ovat tilinpäätöstä laatiessaan velvollisia arvioimaan emoyhtiön ja konsernin kykyä jatkaa toimintaansa ja soveltuviissa tapauksissa esittämään seikat, jotka liittyvät toiminnan jatkuvuuteen ja siihen, että tilinpäätös on laadittu toiminnan jatkuvuuteen perustuen. Tilinpäätös laaditaan toiminnan jatkuvuuteen perustuen, paitsi jos emoyhtiö tai konserni aiotaan purkaa tai toiminta lakkauttaa tai ei ole muuta realistista vaihtoehtoa kuin tehdä niin.

Tilintarkastajan velvollisuudet tilinpäätöksen tilintarkastuksessa

Tavoitteenamme on hankkia kohtuullinen varmuus siitä, onko tilinpäätöksessä kokonaisuutena väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvaa olennaista virheellisyttä, sekä antaa tilintarkastuskertomus, joka sisältää lausuntomme. Kohtuullinen varmuus on korkea varmuustaso, mutta se ei ole tae siitä, että olennainen virheellisyys aina havaitaan hyvän tilintarkastustavan mukaisesti suoritettavassa tilintarkastuksessa. Virheellisyksiä voi aiheutua väärinkäytöksestä tai virheestä, ja niiden katsotaan olevan olennaisia, jos niiden yksin tai yhdessä voitaisiin kohtuudella odottaa vaikuttavan taloudellisiin päätöksiin, joita käyttäjät tekevät tilinpäätöksen perusteella.

Hyvän tilintarkastustavan mukaiseen tilintarkastukseen kuuluu, että käytämme ammatillista harkintaa ja säilytämme ammatillisen skeptisyyden koko tilintarkastuksen ajan. Lisäksi:

- tunnistamme ja arvioimme väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvat tilinpäätöksen olennaisen virheellisuuden riskit, suunnittelemme ja suoritamme näihin riskeihin vastavia tilintarkastustoimenpiteitä ja hankimme lausuntomme perustaksi tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvaa tilintarkastusevidenssiä. Riski siitä, että väärinkäytöksestä johtuva olennainen virheellisyys jää havaitsematta, on suurempi kuin riski siitä, että virheestä johtuva olennainen virheellisyys jää havaitsematta, sillä väärinkäytökseen voi liittyä yhteistoimintaa, väärentämistä, tietojen tahallista esittämättä jättämistä tai virheellisten tietojen esittämistä taikka sisäisen valvonnan sivuuttamista.
- muodostamme käsityksen tilintarkastuksen kannalta relevantista sisäisestä valvonnasta pystyäksemme suunnittelemaan olosuhteisiin nähden asianmukaiset tilintarkastustoimenpiteet mutta emme siinä tarkoituksessa, että

pystyisimme antamaan lausunnon emoyhtiön tai konsernin sisäisen valvonnan tehokkuudesta.

- arvioimme sovellettujen tilinpäätöksen laatimisperiaatteiden asianmukaisuutta sekä johdon tekemien kirjanpidollisten arvioiden ja niistä esitettävien tietojen kohtuullisuutta.
- teemme johtopäätöksen siitä, onko hallituksen ja toimitusjohtajan ollut asianmukaista laatia tilinpäätös perustuen oletukseen toiminnan jatkuvuudesta, ja teemme hankkimamme tilintarkastusevidenssin perusteella johtopäätöksen siitä, esiintyykö sellaista tapahtumiin tai olosuhteisiin liittyvää olennaista epävarmuutta, joka voi antaa merkittävää aihetta epäillä emoyhtiön tai konsernin kykyä jatkaa toimintaansa. Jos johtopäätöksemme on, että olennaista epävarmuutta esiintyy, meidän täytyy kiinnittää tilintarkastuskertomuksessamme lukijan huomiota epävarmuutta koskeviin tilinpäätöksessä esitettäviin tietoihin tai, jos epävarmuutta koskevat tiedot eivät ole riittäviä, mukauttaa lausuntomme. Johtopäätöksemme perustuvat tilintarkastuskertomuksen antamispäivään mennessä hankittuun tilintarkastusevidenssiin. Vastaiset tapahtumat tai olosuhteet voivat kuitenkin johtaa siihen, ettei emoyhtiö tai konserni pysty jatkamaan toimintaansa.
- arvioimme tilinpäätöksen, kaikki tilinpäätöksessä esitettävät tiedot mukaan lukien, yleistä esittämistapaa, rakennetta ja sisältöä ja sitä, kuvastaako tilinpäätös sen perustana olevia liiketoimia ja tapahtumia siten, että se antaa oikean ja riittävän kuvan.
- hankimme tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvaa tilintarkastusevidenssiä konserniin kuuluvia yhteisöjä tai liiketoimintoja koskevasta taloudellisesta informaatiosta pystyäksemme antamaan lausunnon konsernitilinpäätöksestä. Vastaamme konsernin tilintarkastuksen ohjauksesta, valvonnasta ja suorittamisesta. Vastaamme tilintarkastuslausunnosta yksin.

Kommunikoidimme hallintoelinten kanssa muun muassa tilintarkastuksen suunnittelusta laajuudesta ja ajoituksesta sekä merkittävistä tilintarkastushavainnoista, mukaan lukien mahdolliset sisäisen valvonnan merkittävät puutteellisuudet, jotka tunnistamme tilintarkastuksen aikana.

Lisäksi annamme hallintoelimille vahvistuksen siitä, että olemme noudattaneet riippumattomuutta koskevia relevantteja eettisiä vaatimuksia, ja kommunikoidimme niiden kanssa kaikista suhteista ja muista seikoista, joiden voi kohtuudella ajatella vaikuttavan riippumattomuuteemme, ja soveltuviissa tapauksissa niihin liittyvistä varotoimista.

Päättämme, mitkä hallintoelinten kanssa kommunikoiduista seikoista olivat merkittävimpiä tarkasteltavana olevan tilikauden tilintarkastuksessa ja näin ollen ovat tilintarkastuksen kannalta keskeisiä. Kuvaamme kyseiset seikat tilintarkastuskertomuksessamme, paitsi jos säädös tai määräys estää kyseisen seikan julkistamisen tai kun äärimmäisen harvinaisissa tapauksissa toteamme, ettei kyseisestä seikasta viestitä tilintarkastuskertomuksessa, koska siitä aiheutuvien epäedullisten vaikutusten voitaisiin kohtuudella odottaa olevan suuremmat kuin tällaisesta viestinnästä koituva yleinen etu.

Muut raportointivelvoitteet

Tilintarkastustoimeksiantoa koskevat tiedot

Olemme toimineet yhtiökokouksen valitsemana tilintarkastajana vuodesta 2006 alkaen yhtäjaksoisesti 18 vuotta.

Muu informaatio

Hallitus ja toimitusjohtaja vastaavat muusta informaatiosta. Muu informaatio käsittää toimintakertomuksen ja vuosikertomukseen sisältyvän informaation, mutta se ei sisällä tilinpäätöstä eikä sitä koskevaa tilintarkastuskertomustamme. Olemme saaneet toimintakertomuksen käyttöömmme ennen tämän tilintarkastuskertomuksen antamispäivää, ja odotamme saavamme vuosikertomuksen käyttöömmme kyseisen päivän jälkeen.

Tilinpäätöstä koskeva lausuntonne ei kata muuta informaatiota.

Velvollisuutenamme on lukea edellä yksilöity muu informaatio tilinpäätöksen tilintarkastuksen yhteydessä ja tätä tehdessämme arvioida, onko muu informaatio olennaisesti ristiriidassa tilinpäätöksen tai tilintarkastusta suorittaessa hankkimamme tietämyksen kanssa tai vaikuttaako se muutoin olevan olennaisesti

virheellistä. Toimintakertomuksen osalta velvollisuutenamme on lisäksi arvioida, onko toimintakertomus laadittu sen laatimiseen sovellettavien säännösten mukaisesti.

Lausuntonamme esitämme, että toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen tiedot ovat yhdenmukaisia ja että toimintakertomus on laadittu toimintakertomuksen laatimiseen sovellettavien säännösten mukaisesti.

Jos teemme ennen tilintarkastuskertomuksen antamispäivää käyttöömmme saamaamme muuhun informaatioon kohdistamamme työn perusteella johtopäätöksen, että kyseisessä muussa informaatiossa on olennainen virheellisyys, meidän on raportoitava tästä seikasta. Meillä ei ole tämän asian suhteen raportoitavaa.

Jyväskylässä 22.2.2024

Ernst & Young Oy
tilintarkastusyhteisö

Miikka Hietala
KHT

SELVITYS HALLINTO- JA OHJAUSJÄRJESTELMÄSTÄ

Tämä on Arvopaperimarkkinalain 7 luvun 7§:n tarkoittama erillinen selvitys Keskisuomalainen Oyj:n hallinto- ja ohjausjärjestelmästä, johon on viitattu hallituksen toimintakertomuksessa vuodelta 2023 ja joka on käsitelty yhtiön hallituksen kokouksessa 22.2.2024.

Johdanto

Keskisuomalainen Oyj noudattaa Suomen Arvopaperimarkkinayhdistyksen 19.9.2019 antamaa ja 1.1.2020 voimaan tullutta suositusta Suomen listayhtiöiden hallinnointikoodista (Corporate Governance) jäljellä esitetyin poikkeuksin, sekä toimialoja valvovien viranomaisten määräyksiä ja ohjeita. Listayhtiöiden hallinnointikoodin edellyttämä selvitys hallinto- ja ohjausjärjestelmästä on annettu erillisenä kertomuksena toimintakertomuksen yhteydessä. Yhtiön hallinnointikoodi on nähtävillä yhtiön verkkosivuilla www.keskisuomalainen.com. Hallinnointikoodi on saatavilla Arvopaperimarkkinayhdistys ry:n verkkosivuilta www.cgfinland.fi.

Hallinnointikoodin tavoitteena on varmistaa, että yhtiötä johdetaan ammattitaitoisesti ja että käytössä ovat eettisesti ja ammatillisesti korkeatasoiset liiketoimintaperiaatteet ja käytännöt.

Hyvän hallinnointikoodin keskeisiä ominaisuuksia ovat

- omistajien oikeuksien sekä heidän tasapuolisen kohtelunsa turvaaminen
- hallintoelinten vastuu yhtiön johtamisesta ammattitaitoisesti sekä vastuullisesti
- yhtiön taloudellisesta ja muusta toiminnasta annettavan tiedon asianmukaisuus ja läpinäkyvyys
- eri sidosryhmien etujen huomioon ottaminen

Keskisuomalainen Oyj:n hallinnointikoodi edellyttää, että

- yhtiön strategiset tavoitteet ovat selkeät ja ne on viestitetty henkilöstölle, joka sitoutuu niihin
- päättävältä ja vastuut on selkeästi määritelty koko konsernissa
- hallitus on ammattitaitoinen ja toimivasta johdosta riippumaton
- hallitus ja toimiva johto tietävät valvontavastuunsa
- yhtiössä ymmärretään sisäisen ja ulkoisen valvonnan merkitys ja rooli
- palkitsemisjärjestelmät tukevat yhtiön strategisia tavoitteita ja ovat osa johtamisjärjestelmää
- yhtiön hallintokulttuuri on avoin ja läpinäkyvä
- konsernilla on vahvistetut missio, visio ja arvot

Hallinnointikoodin suositukset, joista yhtiö poikkeaa

Poikkeaminen suosituksesta 6: Hallituksen jäsenet on valittava vuodeksi kerrallaan

Selvitys: Yhtiön liiketoiminnan luonne edellyttää hallituksen jäseniltä yhtä vuotta pitkäaikaisempaa perehtymistä ja sitoutumista toimintaan. Hallituksen jäsenten toimikausi päättyy Keskisuomalainen Oyj:n yhtiöjärjestyksen mukaisesti vaalia seuraavan

kolmannen varsinaisen yhtiökokouksen päättyessä. Hallituksen jäsenistä on kunakin vuonna erovuorossa kaksi - kolme jäsentä. Hallituksen jäseneksi ei voida valita henkilöä, joka on täyttänyt 68 vuotta.

Poikkeaminen suosituksesta 7: Hallituskokoonpanoa koskevan ehdotuksen valmistelu

Selvitys: Hallituksen jäsen ehdokkaista ei Keskisuomalainen Oyj:n pitkäaikaisen vakiintuneen käytännön mukaisesti ilmoiteta yhtiökokouskutsussa. Hallitus käy valmistellessaan yhtiökokousta keskustelua mahdollisista uusista jäsenistä, mutta jättää yhtiökokoukselle esityksen teon jäsen ehdokkaista.

Poikkeaminen suosituksesta 15: Valiokunnan jäsenten valinta Keskisuomalainen Oyj:n hallituksen päätöksen mukaisesti palkitsemisvaliokunnan jäsenmäärä on kaksi.

Keskisuomalainen-konserni

Keskisuomalainen-konsernin emoyhtiö Keskisuomalainen Oyj on Helsingin Pörssissä noteerattu viestintäyhtiö ja sen kotipaikka on Jyväskylä. Yhtiön päätoimialana on sanomalehtien kustantaminen, sanomalehtien ja muiden painotuotteiden painaminen ja jakelu sekä sähköinen liiketoiminta.

Keskisuomalainen-konserni toimii Keski-Suomessa, Uudellamaalla, Pohjois-Savossa, Etelä-Savossa, Kymenlaaksossa, Varsinais-Suomessa, Päijät-Hämeessä, Kanta-Hämeessä, Pirkanmaalla, Etelä-Karjalassa, Kainuussa ja Pohjois-Suomessa sekä Tallinnassa, Virossa.

Keskisuomalainen-konserniin kuuluivat 31.12.2023 emoyhtiö Keskisuomalainen Oyj ja sen tytäryhtiöt Hämeen Media Oy, Keski-Suomen Media Oy, Savon Media Oy, Etelä-Suomen Media Oy, Kaakon Viestintä Oy, Esa Digital Oy, Väli-Suomen Media Oy, Lehtipäät Oy, Mediasepät Oy, Kamua Oy, Tietoykkönen Oy, IROResearch Oy Tutkimustoimisto, Neonmedia Oy, Omnipress Oy sekä kiinteistöyhtiöt Kiinteistö Oy Tahko Twinhills 213 ja Kiinteistö Oy Lehtikaari 1 sekä alakonserni Suomen Suoramainonta Oy ja sen tytäryhtiöt Helsingin Jakelu-Expert Oy, P-S Suorajakelu Oy, SSM Länsi-Suomi Oy, SSM Itä-Suomi Oy, SSM Varsinais-Suomi Oy, SSM Sisä-Suomi Oy, SSM Savo-Kainuu Oy ja Jakelujuniorit Oy. Lisäksi Keskisuomalainen Oyj omistaa täysin Virossa toimivan Vaba Meedia Oü:n.

Keskisuomalainen Oyj:n osakkuusyhtiöt ovat Arena Partners Oy (41,21 %), Jyväskylän Messut Oy (26,32 %), Myyntimestarit Oy (31,63 %) ja Hämeen Ääni Oy (40,0 %). Keskisuomalainen Oyj ja sen tytäryhtiöt omistavat Kärkimedia Oy:tä ja konsernin yhteenlaskettu omistusosuus on 44,44 %. Suomen Suoramainonta Oy:n osakkuusyhtiöitä ovat Länsi-Uudenmaan Mainosjakelu Oy (35,0 %) sekä Oulu Suorajakelu Oy (50,0 %).

Keskisuomalainen Oyj hallitus

Nykyisessä 26.4.2023 yhtiökokouksen valitsemassa hallituksessa on seitsemän jäsentä.

Leena Hautsalo, puheenjohtaja
 Jaakko Kurikka, varapuheenjohtaja
 Pekka Haltia
 Mikko Paananen
 Kalle Kautto
 Riitta Vesterinen-Virtanen
 Vesa-Pekka Kangaskorpi

Keskisuomalainen Oyj:n hallituksen sihteerinä toimii KTM Ida Lindroos.

Hallituksen jäsenet ja heidän omistuksensa esitellään vuosikertomuksessa ja yhtiön verkkosivuilla www.keskisuomalainen.com.

Kuvaus hallituksen toiminnasta

Keskisuomalainen Oyj:n hallinnosta ja toiminnan asianmukaisesta järjestämisestä huolehtii hallitus, johon kuuluu vähintään viisi (5) ja enintään yhdeksän (9) yhtiökokouksen osakkeenomistajien keskuudesta valitsemaa jäsentä. Yhtiön hallitukseen valitaan henkilöitä, joilla on tehtävän edellyttämä pätevyys.

Hallituksen jäsenet pyritään valitsemaan siten, että he edustavat monipuolista asiantuntemusta ja omistajien näkökulmaa sekä molempia sukupuolia. Hallituksessa oli 31.12.2023 viisi miestä ja kaksi naista. Tulevissa hallituksen jäsenten valinnoissa pyritään huolehtimaan hallituksen monimuotoisuudesta.

Hallituksen toiminnassa noudatetaan yhtiöjärjestyksen määräyksiä, voimassa olevaa Suomen lainsäädäntöä, osakeyhtiölakia ja arvopaperimarkkinalakia. Samoin noudatetaan Suomessa pörssi-yhtiöille annettuja ohjeita ja säännöksiä soveltuvin osin.

Yhtiön hallitus on vahvistanut itselleen työjärjestyksen. Hallitus

- hyväksyy yhtiön strategian ja varmistaa sen toteuttamista
- määrittelee yhtiön osinkopolitiikan
- hyväksyy strategian pohjalta vuosittaisen toimintasuunnitelman ja budjetin sekä valvoo niiden toteutumista
- hyväksyy vuosittaiset investointiperiaatteet sekä päättää suurista ja merkittävistä investoinneista, yrityskaupoista ja omaisuuden myynnistä
- vahvistaa toimitusjohtajan esityksestä konsernin organisaatorakenteen
- nimittää ja erottaa tehtävistään toimitusjohtajan
- nimittää ja erottaa tehtävistään maakuntalehtien Etelä-Suomen Sanomat, Keskisuomalainen ja Savon Sanomat päätoimittajat toimitusjohtajan esityksestä
- nimittää palkitsemisvaliokunnan, joka päättää yhtiössä käytössä olevista palkitsemisperiaatteista
- käsittelee ja hyväksyy puolivuosisikatsauksen, toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen
- käsittelee keskeiset vastuullisuuden periaatteet ja raportoinnin
- käsittelee muut asiat, jotka hallituksen puheenjohtaja tai toimitusjohtaja ovat esittäneet otettaviksi kokousten esityslistalle. Myös hallituksen jäsenillä on oikeus saattaa haluamansa asia hallituksen käsiteltäväksi ilmoittamalla siitä puheenjohtajalle.
- suorittaa vuosittain toiminnastaan itsearviointin

Keskisuomalainen Oyj:n hallitus suorittaa hallituksen jäsenten riippumattomuusarvioinnin kerran vuodessa. Tämänhetkisen arvioinnin perusteella ovat kaikki muut hallituksen jäsenet paitsi toimitusjohtaja Vesa-Pekka Kangaskorpi yhtiöstä ja listayhtiöiden hallinnointikoodisuosituksessa tarkoitettusta merkittävästä osakkeenomistajasta riippumattomia. Vesa-Pekka Kangaskorpi on Keskisuomalainen Oyj:n toimitusjohtaja.

Yhtiöjärjestyksen mukaan yhtiökokous valitsee hallituksen jäsenet kolmeksi (3) vuodeksi kerrallaan.

Poikkeaminen suosituksesta 6: Hallituksen jäsenet on valittava vuodeksi kerrallaan
 Hallituksen jäsenehdokkaista ei ilmoiteta yhtiökokouskutsussa.

Poikkeaminen suosituksesta 7: Hallituskokoonpanoa koskevan ehdotuksen valmistelu
 Poikkeamat suosituksista 6 ja 7 on selvitetty johdanto-osassa.

Vuonna 2023 hallitus kokoontui 12 kertaa, hallituksen jäsenten osallistumisprosentti kokouksiin oli 97,6 %

Hallituksen jäsenten osallistuminen kokouksiin eriteltynä 2023:

Nimi	Läsnä	Läsnäolo%
Leena Hautsalo, puheenjohtaja	12/12	100,0
Jaakko Kurikka, varapuheenjohtaja	11/12	91,7
Pekka Haltia	12/12	100,0
Mikko Paananen	11/12	91,7
Kalle Kautto	12/12	100,0
Riitta Vesterinen-Virtanen	12/12	100,0
Vesa-Pekka Kangaskorpi	12/12	100,0

Hallituksen valiokunnat

Keskisuomalainen Oyj:n hallituksella on palkitsemisvaliokunta, joka raportoi työstään hallitukselle. Yhtiöllä ei ole tarkastusvaliokuntaa, vaan koko hallitus osallistuu yhtiön taloudellista raportointia ja valvontaa koskevien asioiden käsittelyyn. Yhtiöllä ei ole erillistä nimitysvaliokuntaa

Palkitsemisvaliokunta

Palkitsemisvaliokunnan tehtävänä on valmistella toimielinten palkitsemispolitiikka ja palkitsemisraportti. Lisäksi palkitsemisvaliokunta päättää toimitusjohtajan ja johtoryhmän palkitsemisesta. Palkitsemisvaliokunta määrittelee konsernin tulospalkkiojärjestelmän perusteet vuosittain.

Palkitsemisvaliokuntaan kuuluvat hallituksen puheenjohtaja sekä hallituksen varapuheenjohtaja. Toimitusjohtaja toimii esittelijänä. Valiokunta kokoontui vuonna 2023 yhden kerran.

Palkitsemisvaliokunnan jäsenten ja osallistuminen kokouksiin jäsenittäin eriteltynä 2023:

Nimi	Läsnä	Läsnäolo%
Leena Hautsalo, puheenjohtaja	1/1	100,0
Jaakko Kurikka, varapuheenjohtaja	1/1	100,0

Poikkeaminen suosituksesta 15: Valiokunnan jäsenten valinta Keskiuomalainen Oyj:n hallituksen päätöksen mukaisesti palkitsemisvaliokunnan jäsenmäärä on kaksi.

Toimitusjohtaja ja muu konsernin johto

Keskiuomalainen Oyj:n hallitus nimittää ja erottaa toimitusjohtajan. Toimitusjohtaja vastaa koko Keskiuomalainen-konsernin toiminnasta Keskiuomalainen Oyj:n hallituksen hyväksymien strategisten tavoitteiden, budjettien ja yleisperiaatteiden mukaisesti. Toimitusjohtaja hoitaa Keskiuomalainen Oyj:n toimitusjohtajana yhtiön juoksevaa hallintoa hallituksen antamien ohjeiden ja määräysten mukaisesti. Toimitusjohtajalla on apunaan konsernin johtoryhmä, jonka hallitus nimeää toimitusjohtajan esityksestä.

Toimitusjohtaja toimii hallituksen kokouksissa esittelijänä. Hän voi halutessaan kutsua myös muita yhtiön johtoon kuuluvia henkilöitä hallituksen kokouksiin esittelemään omaan asiantuntijatehtäväänsä kuuluvia asioita.

Keskiuomalainen Oyj:n toimitusjohtaja on KTM Vesa-Pekka Kangaskorpi (syntynyt 1963).

Toimitusjohtaja ja hänen omistuksensa esittelee vuosikertomuksessa ja yhtiön internetsivuilla www.keskiuomalainen.com.

Johtoryhmä

Konsernin johtoryhmän keskeiset tehtävät ovat

- tukea ja avustaa toimitusjohtajaa tehtävässään
- konsernin strategiatyön valmistelu ja jalkauttaminen
- liiketoiminnan kilpailukyvyyn kehittäminen
- jatkuva liiketoiminnan seuranta ja toiminnan ohjaus
- asiakaslähtöisen tuotekehityksen edistäminen sekä asiakas-tyytyväisyyden ja tuloksien seuranta
- liiketoimintasuunnitelmat, budjetoinnit, investoinnit ja koulutussuunnitelmat konsernin vuosikellon mukaan
- konsernin henkilöstön osaamisen ja työtyytyväisyyden kehittäminen
- johtaa vastuullisuutta osana konsernin liiketoimintaa
- sisäinen viestintä
- konsernihallituksen asioiden valmistelu

Johtoryhmän jäsenet

Konsernin johtoryhmä 1.1.–28.2.2023

- Konsernijohtaja Vesa-Pekka Kangaskorpi, puheenjohtaja
- Liiketoimintajohtaja Erkki Summanen
- Kaupallinen johtaja Mikko Pakarinen
- Talousjohtaja Heikki Linnavirta
- Journalistinen johtaja, päätoimittaja Pekka Mervola
- Digitaalisen liiketoiminnan johtaja Kirsi Hakaniemi
- Henkilöstöjohtaja Jarmo Koskinen

Konsernin johtoryhmä 1.3.–31.12.2023

- Konsernijohtaja Vesa-Pekka Kangaskorpi, puheenjohtaja
- Liiketoimintajohtaja Erkki Summanen
- Kaupallinen johtaja Mikko Pakarinen
- Talousjohtaja Heikki Linnavirta
- Journalistinen johtaja, päätoimittaja Pekka Mervola
- Digitaalisen liiketoiminnan johtaja Kirsi Hakaniemi
- Henkilöstöjohtaja Jarmo Koskinen
- Kuluttajamyynnin johtaja Milla Hänninen

Konsernin johtoryhmän sihteerinä toimi Ida Lindroos. Vuonna 2023 konsernin johtoryhmä kokoontui 11 kertaa.

Toimitusjohtajan ja johtoryhmän jäsenten henkilö- ja omistustiedot esittelee yhtiön verkkosivuilla www.keskiuomalainen.com.

Tytäryhtiöiden ja tulosyksiköiden johto ja hallinnointi

Keskiuomalainen Oyj:n yhtiökokouksesta, hallituksesta, toimitusjohtajasta sekä johtoryhmästä todettu pätee myös soveltuvin osin tytäryhtiöissä ja tulosyksiköissä.

Tytäryhtiöiden hallitusten nimityksistä esityksen kunkin yhtiön yhtiökokoukselle tekee Keskiuomalainen Oyj:n toimitusjohtaja.

Palkitseminen

Keskiuomalainen Oyj:llä on palkitsemispolitiikka, jossa määritellään periaatteet ja päätöksentekoprosessit yhtiön toimielinten eli hallituksen ja mahdollisen hallintoneuvoston sekä toimitusjohtajan ja mahdollisen toimitusjohtajan sijaisen palkitsemiselle. Palkitsemispolitiikka on hyväksytty Keskiuomalainen Oyj:n yhtiökokouksessa 29.5.2020.

Palkitsemisvaliokunta valmistelee vuosittain palkitsemisraportin, joka sisältää tiedot yhtiön toimielinten palkitsemisesta. Palkitsemisraportti julkaistaan samaan aikaan tilinpäätöksen, toimintakertomuksen sekä hallinto- ja ohjausjärjestelmäselvityksen kanssa. Palkitsemisraportti käydään läpi Keskiuomalainen Oyj:n yhtiökokouksessa.

Konsernissa on tulospalkkiojärjestelmä, jonka perusteet palkitsemisvaliokunta määrittelee vuosittain. Yhtiössä ei ole käytössä kannustejärjestelmää, jossa yhtiö antaa johdolle omia osakkeita.

Riskien hallinta

Kuvaus taloudelliseen raportointiprosessiin liittyvien sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestelmien pääpiirteistä.

Sisäisen valvonnan yleiskuvaus

Keskiuomalainen Oyj:n sisäisen valvonnan tavoitteena on varmentaa, että konsernin toiminta on tuloksellista, tehokasta ja sääntöjenmukaista sekä se, että liiketoimintojen riskienhallinta on asianmukaista ja taloudellinen raportointi luotettavaa. Keskeisiä sisäisen valvonnan periaatteita ovat valvontaympäristön määrittely (mm. toimintaohjeet ja -valtuudet), riskienhallinta, esimiesten suorittamat käytännön valvontatoimenpiteet, tiedottaminen ja koulutus sekä sisäisen valvonnan toimivuuden jatkuva seuranta. Havaintoihin ja poikkeamiin reagoidaan viipymättä.

Sisäisen valvonnan viitekehys

Keskiuomalainen-konsernissa ei ole erikseen nimettyä sisäistä tarkastajaa. Sisäisen tarkastuksen toiminto on järjestetty siten, että Keskiuomalainen Oyj:n toimitusjohtajan johdolla sisäiset tarkastukset ja muu valvonta tehdään konsernin hallinnon toimesta tai ulkoisten asiantuntijoiden avustuksella.

Sisäistä valvontaa suoritetaan lisäksi kautta koko konsernin organisaation Keskiuomalainen Oyj:n toimitusjohtajan koordinoimana. Tytäryhtiöiden toimitusjohtajat ja muu johto vastaavat

osaltaan liiketoimintayksiköissä sisäisen valvonnan toimeenpanosta.

Sisäinen valvonta perustuu hallituksen vahvistamien konsernin toiminta-, hankinta- ja muiden ohjeiden noudattamisen seurantaan. Riittävän tarkoilla toimintaohjeilla pyritään jo ennakoiden estämään riskit ja mahdolliset väärinkäytökset. Olennainen huomio kiinnitetään myös konsernin voimavarojen tehokkaaseen hyödyntämiseen.

Keskisuomalainen Oyj:n hallitus seuraa talousraportointia säännöllisesti kuukausittain kokouksissaan. Lisäksi kaikki ulkoiset julkistettavat talousraportit käsitellään hallituksessa ennen julkaisua. Taloudelliseen valvontaympäristöön liittyen toimitusjohtaja ja talousjohtaja raportoivat hallitukselle ja hallitus keskustelee asiaan liittyen tarvittaessa myös tilintarkastajien kanssa.

Yhtiöjärjestyksen mukaan Keskisuomalainen Oyj:ssä on yksi tilintarkastaja, jonka tulee olla Keskuskauppakamarin hyväksymä tilintarkastusyhteisö. Myös konsernin tilintarkastus seuraa konsernin sisäistä valvontaa ja riskienhallintaa osana tarkastustyötä. Lisäksi erityistoimeksiannoilla voidaan tarvittavassa laajuudessa kiinnittää tiettyihin havaintoihin tarkempaa huomiota.

Riskienhallinnan yleiskuvaus

Riskienhallinta on olennainen osa konsernin sisäistä valvontaa. Keskisuomalainen Oyj:n riskienhallinnan tavoitteena on varmistaa konsernin strategiasa asetettujen tavoitteiden saavuttaminen. Riskienhallinnan avulla johdetaan ja kehitetään liiketoimintaan liittyvien riskien ja mahdollisuuksien tunnistamista, arviointia ja niihin reagoimista sekä raportointia osana tuloksellista liiketoimintaa. Keskisuomalainen Oyj pyrkii toiminnassaan hyödyntämään liiketoiminnan mahdollisuudet sekä karttamaan tarpeetonta tai liiallista riskinottoa.

Konsernin riskienhallinta ja markkinamuutosten ennakoimista on konsernin johdon jokapäiväistä työtä toiminnan jatkuvuuden turvaamiseksi.

Keskisuomalainen Oyj:n hallitus käsittelee ja vahvistaa konsernin strategian, jonka yhteydessä kartoitetaan vuosittain myös liiketoiminta- ja muuhun toimintaympäristöön liittyvät riskit. Hallitus on vahvistanut konsernin toiminta- ja hankintaohjeet, jotka ovat myös liiketoiminnan riskienhallinnan välineitä.

Konsernin suunnittelu- ja ohjausjärjestelmä sisältää mm. vuosittaisen strategiaprosessin, toimintasuunnitelmat sekä niiden seurannan ja riskikartoitukset.

Riskienhallinnan järjestämisen pääperiaatteet

Keskisuomalainen Oyj:n hallitus vastaa konsernin riskienhallinnasta ja liiketoimintojen sisäisestä valvonnasta. Operatiivisella tasolla toimiva johto- ja tytäryhtiöissä huolehtii riittävän kattavan ja ajantasaisen riskienhallinnan ja sisäisen valvonnan järjestämisestä.

Konsernin riskienhallinta tukee pyrkimyksiä saavuttaa asetetut tavoitteet välttämättä ei-toivottujen operatiivisten ja taloudellisten riskien toteutumista. Tämän ohella riskienhallinnassa pyritään myös tunnistamaan ja käyttämään hyväksi liiketoiminnassa esiin tulevat mahdollisuudet.

Riskienhallinnassa pyritään ennakoivaan toimintatapaan, kokonaisvaltaisuuteen sekä liiketoimintalähtöisyyteen. Tässä toimintamallissa Keskisuomalainen Oyj:n hallituksella ja liiketoimintojen johdolla on keskeinen rooli.

Riskienhallintaprosessin pääpiirteet ja yhteys sisäiseen valvontaan

Strategisten sekä rahoitukseen ja raportointiin liittyvien riskien hallinta on keskitetty konsernitason tasolla. Konsernijohto seuraa aktiivisesti liiketoimintaympäristön muutoksia sekä arvioi, suunnittelee ja koordinoi konsernin rahoitukseen ja pääomahuoltoon liittyviä asioita.

Taloudelliseen raportointiin liittyvä riskienhallinta sisältää mm. toteutuneet tulosraportit ja muut tunnusluvut. Talousnusteprosessi perustuu koko vuoden näkymien ja tuloksen arviointiin. Riskienhallinnassa hyödynnetään myös eri markkinatoimijoilta saatavaa tietoa historiallisen tiedon analysoinnin lisäksi. Näiden pohjalta eri yksiköiden vetäjät ja konsernin johto muodostavat näkemyksen yleisen taloudellisen tilanteen, alueellisten tekijöiden ja markkinoiden kehityksestä sekä niiden vaikutuksesta eri yksiköihin ja sitä kautta koko konserniin. Taloudellinen ennuste päivitetään Keskisuomalainen Oyj:n hallituksen kokoukseen, missä käsitellään tilinpäätöstä tai puolivuosisikastausta.

Konsernitason controller-toiminto tekee säännöllistä laadunvarmistustyötä analysoimalla talousraportit ja -ennusteet ennen jakelua. Konsernin taloudellista kehitystä ja riskejä seurataan kuukausittain Keskisuomalainen Oyj:n hallituksessa ja konsernin johtoryhmässä. Lisäksi Keskisuomalainen Oyj:n hallitus käsittelee riskit säännöllisesti puolivuosisikastuksen ja tilinpäätöksen käsittelyn yhteydessä.

Konsernin operatiivisia riskejä ovat mm. mediatuotantoon, painolaitoksiin ja painamiseen liittyvät riskit, henkilöstöriskit sekä tietoturvariskit.

Tuotannolliset riskit konserni pyrkii minimoimaan selkeällä prosessien dokumentoinnilla, niiden automatisoinnilla, laatu- ja järjestelmillä sekä selkeällä päätöksenteon ja valvonnan menettelytavoilla. Konsernissa tehdään säännöllistä toimintaprosessien kehittämistä. Siinä tunnistetaan yksiköittäin tärkeimmät kehityskohteet sekä yhtenäistetään ja selkeytetään koko konsernin toimintaa.

Omaisuuksivahinkoihin ja liiketoiminnan keskeytymiseen on varauduttu vakuutuksin. Vakuutusturvan kattavuus tarkistetaan säännöllisesti ulkopuolisten asiantuntijoiden kanssa. Henkilöriskien toteutumista konsernissa ehkäistään varahenkilöjärjestelmällä ja tehtävien kierrättämisellä sekä huolehtimalla hyvästä työilmapiiristä. Tietoturvariskien hallinta ja valvonta on keskitetty konsernin tietohallinnolle ja sitä kehitetään tietoturva-asiantuntijoiden antamien suositusten perusteella.

Merkittävimmät tunnistetut riskialueet huomioidaan myös sisäisen tarkastuksen ja valvonnan suunnitelmassa. Tällä varmistetaan niiden systemaattinen seuranta ja riittävä ennakoimista mahdollisiin ongelmiin.

Sisäpiirihallinto

Keskisuomalainen Oyj noudattaa Helsingin Pörssin, Nasdaq Helsingin Oyj:n voimassa olevaa sisäpiiriohjetta.

Keskisuomalainen Oyj:ssä sisäpiiriläiset on jaettu kahteen kategoriaan: ilmoitusvelvollisiin johtohenkilöihin ja hankekohtaisiin sisäpiiriläisiin.

Johtohenkilöllä tarkoitetaan henkilöä, joka on jäsen liikkeeseenlaskijan hallinto-, johto- tai valvontaelimessä. Johtohenkilöllä tarkoitetaan myös ylemmän tason johtajaa, jolla on säännöllinen pääsy kyseistä yhteisöä suoraan tai välillisesti koskevaan sisäpiiritietoon ja jolla on valtuudet tehdä johdolle kuuluvia y-

tiöön vaikuttavia päätöksiä. Keski-suomalainen Oyj:n johtohenkilöt muodostuvat hallituksesta, toimitusjohtajasta ja konsernin johtoryhmästä. Yhtiö on laatinut ja ylläpitää rekisteriä kaikista johtohenkilöistä sekä heidän lähipiiriinsä kuuluvista. Rekisteri ei ole julkinen.

Hankekohtaisista sisäpiiriläisistä Keski-suomalainen Oyj pitää puolestaan hankekohtaisia sisäpiirirekistereitä, jotka eivät ole julkisia.

Keski-suomalainen Oyj:n johtohenkilöt eivät saa käydä kaupaa Keski-suomalainen Oyj:n rahoitusvälineillä ennen Keski-suomalainen Oyj:n puolivuositiedotteen ja tilinpäätöstiedotteen julkistamista ajanjaksona, joka alkaa 30 vuorokautta ennen puolivuositiedotteen ja tilinpäätöstiedotteen julkistamista ja päättyy julkistamispäivää seuraavana päivänä.

Keski-suomalainen Oyj:n sisäpiirihallinnosta vastaa Keski-suomalainen Oyj:n talousjohtaja ja sisäpiirihallintoa hoitaa Keski-suomalainen Oyj:n hallituksen sihteeri.

Lähipiiripolitiikka

Keski-suomalainen Oyj noudattaa lähipiiritoimiin liittyvää lainsäädäntöä ja pakottavia säännöksiä sekä varmistaa, että kaikkia lähipiiritoimiin liitettyjä vaatimuksia noudatetaan yhtiössä. Keski-suomalainen Oyj:n hallitus on hyväksynyt lähipiiripolitiikan.

Keski-suomalainen Oyj on määrittänyt lähipiiriinsä kuuluvat tahot ja yhtiö pitää lähipiiristä asianmukaista rekisteriä. Keski-suomalainen Oyj voi tehdä lähipiiriinsä kanssa liiketoimia, mikäli ne ovat tavanomaista liiketoimintaa ja se tehdään normaalein kaupallisin ehdoin Keski-suomalainen Oyj:n päätöksentekomenettelyn mukaisesti.

Keski-suomalainen Oyj seuraa lähipiiritoimia säännöllisesti. Keski-suomalainen Oyj:n lähipiiriin kuuluvalla henkilöllä on velvollisuus ilmoittaa suunnitelluista lähipiiriliiketoimista Keski-suomalainen Oyj:lle viipymättä. Lähipiiriliiketoimista raportoidaan säännöllisesti hallitukselle.

Tilintarkastus

Keski-suomalainen Oyj:n vuoden 2023 varsinainen yhtiökokous 26.4.2023 valitsi varsinaiseksi tilintarkastajaksi Ernst & Young Oyj:n, päävastuullisena tilintarkastajana KHT Miikka Hietala.

Ernst & Young Oyj:lle maksettiin vuonna 2023 tilintarkastuksesta 186 000 euroa ja muista palveluista 42 000 euroa

Tiedottaminen

Keski-suomalainen-konsernin ulkoisesta tiedottamisesta ja sijoittajainformaatiosta vastaa Keski-suomalainen Oyj:n toimitusjohtaja. Yhtiö julkaisee vuosittain vuosikertomuksen, mikä sisältää hallituksen toimintakertomuksen, tilinpäätöksen, tilintarkastuskertomuksen, palkitsemisraportin sekä selvityksen hallinto- ja ohjausjärjestelmästä ja vastuullisuusraportin. Selvitys yhtiön hallinnointi- ja ohjausjärjestelmästä löytyy yhtiön verkkosivuilta www.keski-suomalainen.com.

Keski-suomalainen Oyj:n vuosikertomus vuodelta 2023, mikä sisältää hallituksen toimintakertomuksen, tilinpäätöksen, tilintarkastuskertomuksen, selvityksen hallinto- ja ohjausjärjestelmästä, toimielinten palkitsemisraportin sekä vastuullisuusraportin on julkaistu viikolla 13, mikä alkoi 25.3.2024. Vuosikertomus löytyy yhtiön verkkosivuilta www.keski-suomalainen.com.

PALKITSEMISRAPORTTI

TILIKAUDELTA 1.1–31.12.2023

1. Johdanto

Tämä on Keski-suomalainen Oyj:n palkitsemisraportti tilikaudelta 1.1.–31.12.2023, joka on valmisteltu lainsäädännön vaatimusten ja hallinnointikoodin mukaisesti. Raportissa kuvataan yhtiön toimielinten eli hallituksen, toimitusjohtajan ja mahdollisen kaupparekisteriin rekisteröidyn toimitusjohtajan sijaisen palkitseminen vuoden 2023 aikana.

Keski-suomalainen Oyj:n toimielinten palkitsemisessa on noudatettu Keski-suomalainen Oyj:n yhtiökokouksessa 29.5.2020 hyväksyttyä palkitsemispolitiikkaa. Yhtiökokouksen hyväksymä palkitsemispolitiikka on voimassa vuoden 2024 yhtiökokoukseen asti.

Hallituksen jäsenten palkitseminen on suoritettu yhtiökokouksessa tehtyjen palkitsemispäätösten mukaisesti. Keski-suomalainen Oyj:n hallituksen palkitsemisvaliokunta on tehnyt toimitusjohtajan palkitsemisessa päätökset yhtiön palkitsemispolitiikan mukaisesti. Toimitusjohtajalle maksettu palkitseminen koostuu kiinteästä peruspalkasta luontaisetuineen ja muuttuvasta palkitsemisesta, joka sisältää vuosittaisen tulospalkitsemisen.

Toimitusjohtajan palkitseminen on ollut yhtiön toimiala, koko ja kehitys huomioiden kilpailukykyisellä ja kannustavalla tasolla ja muuttuvan palkanosan avulla huolehditaan yhtiön taloudellisen menestyksen ja pitkän aikavälin kehityksen riittävää painoarvoa ja merkitystä toimitusjohtajalle.

Taulukossa vertailu viideltä tilikaudelta hallituksen ja toimitusjohtajan palkkioiden kehityksestä työntekijöiden keskimääräiseen palkitsemiseen ja yhtiön taloudelliseen kehitykseen.

Palkkioiden keskimääräinen vuotuinen muutos 2018–2023

Hallituksen palkkiot	3,0 %
Toimitusjohtajan palkkiot	10,5 %
Työntekijöiden palkitseminen	2,3 %
Yhtiön taloudellinen kehittyminen	-15,6 %

Työntekijöiden palkitsemisen kehityksessä on huomioitu Suomen Suoramainonta -al konsernin palkkojen osalta toimihenkilöt ja työntekijät. Suoriteperusteisessa palkkauksessa olevia jakajia ei ole huomioitu.

Konsernin taloudellinen kehittyminen on laskettu operatiivisen vertailukelpoisen käyttökateen perusteella.

2. Hallituksen palkkiot tilikaudelta 1.1.–31.12.2023

Hallituksen palkkiot olivat 1.1.–30.4.2023 seuraavat: hallituksen puheenjohtajan kuukausipalkkio 3.500,00 euroa, varapuheenjohtajan kuukausipalkkio on 1.900,00 euroa ja jäsenen kuukausipalkkio on 1.750,00 euroa. Kokouspalkkio puheenjohtajalle on 600,00 euroa kokoukselta ja muille jäsenille 500,00 euroa kokoukselta. Jos hallituksen jäsen on työ- tai toimisuh- teessa yhtiöön, hallituksen palkkiota ei makseta.

Hallituksen palkkiot olivat 1.5.–31.12.2023 seuraavat: hallituksen puheenjohtajan kuukausipalkkio 3.850,00 euroa, varapuheenjohtajan kuukausipalkkio on 2.090,00 euroa ja jäsenen kuukausipalkkio on 1.925,00 euroa. Kokouspalkkio puheenjohtajalle on 600,00 euroa kokoukselta ja muille jäsenille 500,00 euroa kokoukselta. Jos hallituksen jäsen on työ- tai toimisuh- teessa yhtiöön, hallituksen palkkiota ei makseta.

Keskisuomalaisen hallituksen jäsenille maksetut palkkiot tilikau- della 1.1.–31.12.2023 olivat:

Tilikausi 2023 Keskisuomalainen Oyj:n hallitus	Kiinteä palkkio euroa	Kokouspalkkiot euroa	Yhteensä euroa
Leena Hautsalo	44 800	7 800	52 600
Pekka Haltia	22 400	6 500	28 900
Kalle Kautto	22 400	6 500	28 900
Jaakko Kurikka	24 320	6 000	30 320
Mikko Paananen	22 400	6 000	28 400
Riitta Vesterinen-Virtanen	22 400	6 500	28 900
Vesa-Pekka Kangaskorpi			0
Yhteensä	158 720	39 300	198 020

3. Toimitusjohtajan palkitseminen tilikaudelta 1.1.-31.12.2023

Keskisuomalainen Oyj:n toimitusjohtajan palkitseminen koostui kiinteästä peruspalkasta luontaisetuineen sekä muuttuvasta lyhyen aikavälin kannustinjärjestelmästä, joka koostuu vuosittai- sesta tulospalkkiosta. Vuosittaisen tulospalkkion enimmäismää- rä on 70 % kiinteästä perusvuosipalkasta. Tulospalkkion kriteerit ja tavoitteet kuvastavat yhtiön taloudellista ja operatiivista suo- riutumista kussakin markkinassa sekä yhtiön kykyä saavuttaa strategisia kasvutavoitteitaan. Tavoitteiden tulee palkita yhtiön lyhyen ja pitkän aikavälin tavoitteiden saavuttamista ja tukea osaltaan yhtiön omistaja-arvon ylläpitämistä ja kasvattamista.

Toimitusjohtaja Vesa-Pekka Kangaskorvelle maksettiin ti- likauden aikana kiinteää palkkaa luontaisetuineen yhteensä 526.888,40 euroa. Tulospalkkiota maksettiin 335.505,60 eu- roa ja se on 63,7 % kiinteästä perusvuosipalkasta.

Tulospalkkion maksamisen kriteerinä on ollut yhtiön menes- tyminen eri mittareilla tarkasteltuna ja omistaja-arvon ylläpitä- mistä ja kasvattamista tukeneet toimet.

Toimitusjohtajan sopimuksessa ei ole erityisiä ehtoja eläke- iästä. Toimitusjohtajalla on maksuperusteinen lisäeläkejärjeste- ly, josta maksettiin vakuutusmaksuja 36.260,69 euroa vuonna 2023.

Toimitusjohtajan kiinteään palkitsemiseen kuuluu luontaise- tuja yhteensä 2.973,56 euroa, jotka muodostuvat puhelinedus- ta ja sairauskuluvakuutuksesta.

Keskisuomalainen Oyj:n
**hallitus ja
johtoryhmä**

ilituus

Pekka Haltia
hallituksen jäsen

Mikko Paananen
hallituksen jäsen

Leena Hautsalo
hallituksen
puheenjohtaja

2023

**Vesa-Pekka
Kangaskorpi**
hallituksen jäsen

Kalle Kautto
hallituksen jäsen

**Riitta
Vesterinen-Virtanen**
hallituksen jäsen

Jaakko Kurikka
hallituksen
varapuheenjohtaja

Hallitus

HALLITUKSEN PUHEENJOHTAJA

Leena Hautsalo

s. 1969, FM, EMBA
Kotipaikka Jyväskylä

Keskisuomalainen Oyj, hallituksen jäsen 2000-,
varapuheenjohtaja 2012-2016, puheenjohtaja 2017-

Keskisuomalainen Oyj, palkitsemisvaliokunnan jäsen 2012-
2016, puheenjohtaja 2017-

Keskeiset luottamustoimet

- Heebeli Oy, hallituksen puheenjohtaja 2015-2016, jäsen 2016-
- Jyväskylän Kesä -festivaali, hallituksen jäsen 2007-, puheenjohtaja 2016-
- Jyväskylän yliopistosäätiö sr, hallintoneuvoston jäsen 2022-
- Keski-Suomen kauppakamari, digi-valiokunta, jäsen 2020-, varapuheenjohtaja 2023-

Keskeinen työkokemus

- Heebeli Oy, toimitusjohtaja 2016-
- Wiisuri Oy, toimitusjohtaja 2007-2015

Keskisuomalainen Oyj:n omistus 31.12.2023

K-osake: 560 kpl
A-osake: 400 kpl

HALLITUKSEN VARAPUHEENJOHTAJA

Jaakko Kurikka

s. 1975, DI
Kotipaikka Äänekoski

Keskisuomalainen Oyj, hallituksen jäsen 2005-2016,
varapuheenjohtaja 2017-

Keskisuomalainen Oyj, palkitsemisvaliokunnan jäsen 2017-

Keskeiset luottamustoimet

- Kurikka Timber Oy, hallituksen puheenjohtaja 2001-2012, jäsen 2012-
- Kurikka Flight Oy, hallituksen puheenjohtaja 2018-
- Kurikka-Kiinteistöt Oy, hallituksen puheenjohtaja 2004-
- Laukaan Peurunkagolf Oy, hallituksen puheenjohtaja 2022-

Keskeinen työkokemus

- Kurikka Timber Oy, toimitusjohtaja 2000-

Keskisuomalainen Oyj:n omistus 31.12.2023

K-osake: 32 752 kpl
A-osake: 27 055 kpl

HALLITUKSEN JÄSEN

Pekka Haltia

s. 1959, insinööri
Kotipaikka Helsinki

Keskisuomalainen Oyj, hallituksen jäsen 2009-

Keskeiset luottamustoimet

- Keiteleen kalatalousalue, hallituksen jäsen 2019-

Keskeinen työkokemus

- Oy Lindell Ab/Staples Finland Oy, avainasiakaspäällikkö 1986-2014
- Metsätalousyrittäjä 1977-

Keskisuomalainen Oyj:n omistus 31.12.2023

K-osake: 56 244 kpl

A-osake: 18 094 kpl

HALLITUKSEN JÄSEN

Kalle Kautto

s. 1971, DI, MMM
Kotipaikka Viitasaari

Keskisuomalainen Oyj, hallituksen jäsen 2006-

Keskeiset luottamustoimet

- Viitasaaren Reserviupseerit ry, hallituksen puheenjohtaja 2017-
- Viitasaaren Ampujat ry, johtokunnan sihteeri 2016-

Keskeinen työkokemus

- Viitasaaren Vuokra-asunnot Oy, toimitusjohtaja 2011-
- Maa- ja metsätalousyrittäjä

Keskisuomalainen Oyj:n omistus 31.12.2023

K-osake: 48 311 kpl

A-osake: 13 171 kpl

HALLITUKSEN JÄSEN

Mikko Paananen

s. 1963, KTM, OTM, varatuomari
Kotipaikka Iisalmi

Keskisuomalainen Oyj, hallituksen jäsen 2001-,
varapuheenjohtaja 2010-2012

Keskeiset luottamustoimet

- Kuopion alueen kauppakamari, hallituksen jäsen 2021-
- Kuopion alueen kauppakamari Ylä-Savon osasto, hallituksen jäsen 2019-, varapuheenjohtaja 2021-
- Keskuskauppakamari, valtuuskunnan jäsen 2021-
- Kaisanet Oy, hallituksen varapuheenjohtaja 2011-
- Puhelinosuuskunta IPY, hallituksen jäsen 2010-

Keskeinen työkokemus

- Ylä-Savon Osuuspankki, toimitusjohtaja 2017-
- Ylä-Savon Osuuspankki, liiketoimintajohtaja 2015-2017
- Säästöpankki Optia, toimitusjohtaja 2014-2015
- Olvi Oyj, johtaja 2009-2013
- Ponsse Oyj, talousjohtaja 2002-2009

Keskisuomalainen Oyj:n omistus 31.12.2023

K-osake: 12 280 kpl
A-osake: 8 280 kpl

HALLITUKSEN JÄSEN

Riitta Vesterinen-Virtanen

s. 1982, Y0-merkonomi
Kotipaikka Laukaa

Keskisuomalainen Oyj, hallituksen jäsen 2017-

Keskeiset luottamustoimet

- Perttulan tila Oy, hallituksen puheenjohtaja 2016, jäsen 2017-

Keskeinen työkokemus

- Perttulan tila Oy, toimitusjohtaja 2017-
- Maa- ja metsätalousyrittäjä 2016-
- Taloushallinnon työtehtävät 2008-

Keskisuomalainen Oyj:n omistus 31.12.2023

K-osake: 3 183 kpl
A-osake: 2 542 kpl

TOIMITUSJOHTAJA, HALLITUKSEN JÄSEN

Vesa-Pekka Kangaskorpi

s. 1963, KTM
Kotipaikka Jyväskylä

Keskisuomalainen Oyj, hallituksen jäsen 1996-,
puheenjohtaja 2002-2010

Keskeiset luottamustoimet

- Arena Partners Oy, hallituksen jäsen 2010-, puheenjohtaja 2017-2021, varapuheenjohtaja 2021-
- Elinkeinoelämän Keskusliitto ry, hallituksen jäsen 2016-2023
- Ilkka Oyj, hallintoneuvoston jäsen 2000-
- Jyväskylän Messut Oy, hallituksen jäsen 2010-
- Keskinäinen Eläkevakuutusyhtiö Ilmarinen, hallituksen jäsen 2021-
- Keski-Suomen kauppakamari, hallituksen varapuheenjohtaja 2020-2023, puheenjohtaja 2024-
- Keskuskauppakamari, hallituksen jäsen 2024-
- Sairaala Novan säätiö sr, hallituksen jäsen 2017-
- Liikesivistysrahasto, Keski-Suomi, puheenjohtaja 2013-
- Liikesivistysrahaston Kannatusyhdistys ry, valtuuskunnan jäsen 2020-
- Medialiitto ry, hallituksen jäsen 2014-, puheenjohtaja 2016-2023
- Nordea Bank Oyj, Suomen neuvottelukunnan jäsen 2008-
- Pro Markkinatalous ry, hallituksen jäsen 2021-
- Saksan Kunniakonsuli 2014-
- Teollisuuden ja Työntantajain Keskusliiton säätiö, varapuheenjohtaja 2018-2023
- Uutismedian Liitto ry, hallituksen jäsen 2010-, puheenjohtaja 2014-2016
- WAN-IFRA (World Association of News Publishers), hallituksen jäsen 2014-2023

Keskeinen työkokemus

- Keskisuomalainen Oyj, toimitusjohtaja 2010-
- Keskisuomalainen-konserni, konsernijohtaja 2010-, johtoryhmän puheenjohtaja 2010-
- Eduskunta, kansainvälisten asiain neuvos 1993-2010
- Enso-Gutzeit Oy, myyntijohtaja 1989-1993

Keskisuomalainen Oyj:n omistus 31.12.2023

K-osake: 231 654 kpl

A-osake: 203 605 kpl

Pekka Mervola
journalistinen johtaja

Ida Lindroos
johtoryhmän
sihteeri

**Mikko
Pakarinen**
kaupallinen
johtaja

Kirsi Hakaniemi
digitaalisen
liiketoiminnan johtaja

Jarmo Koskinen
henkilöstöjohtaja

**Erkki
Summanen**
liiketoiminta-
johtaja

2023

**Vesa-Pekka
Kangaskorpi**
konsernijohtaja

Heikki Linnavirta
talousjohtaja

Milla Hänninen
kuluttajamyynnin johtaja

Johtoryhmä

TOIMITUSJOHTAJA, HALLITUKSEN JÄSEN

Vesa-Pekka Kangaskorpi

s. 1963, KTM
Kotipaikka Jyväskylä

Keskeinen työkokemus

- Keski-suomalainen Oyj, toimitusjohtaja 2010-
- Keski-suomalainen-konserni, konsernijohtaja 2010-, johtoryhmän puheenjohtaja 2010-
- Eduskunta, kansainvälisten asiain neuvos 1993-2010
- Enso-Gutzeit Oy, myyntijohtaja 1989-1993

Keskeiset luottamustoimet

- Arena Partners Oy, hallituksen jäsen 2010-, puheenjohtaja 2017-2021, varapuheenjohtaja 2021-
- Elinkeinoelämän Keskusliitto ry, hallituksen jäsen 2016-2023
- Ilkka Oyj, hallintoneuvoston jäsen 2000-
- Jyväskylän Messut Oy, hallituksen jäsen 2010-
- Keskinäinen Eläkevakuutusyhtiö Ilmarinen, hallituksen jäsen 2021-
- Keski-suomalainen Oyj, hallituksen jäsen 1996-, puheenjohtaja 2002-2010
- Keski-Suomen kauppakamari, hallituksen varapuheenjohtaja 2020-2023, puheenjohtaja 2024-
- Keskuskauppakamari, hallituksen jäsen 2024-
- Sairaala Novan säätiö sr, hallituksen jäsen 2017-
- Liikesivistysrahasto, Keski-Suomi, puheenjohtaja 2013-
- Liikesivistysrahaston Kannatusyhdistys ry, valtuuskunnan jäsen 2020-
- Medialiitto ry, hallituksen jäsen 2014-, puheenjohtaja 2016-2023
- Nordea Bank Oyj, Suomen neuvottelukunnan jäsen 2008-
- Pro Markkinatalous ry, hallituksen jäsen 2021-
- Saksan Kunniakonsuli 2014-
- Teollisuuden ja Työnantajain Keskusliiton säätiö, varapuheenjohtaja 2018-2023
- Utismedian Liitto ry, hallituksen jäsen 2010-, puheenjohtaja 2014-2016
- WAN-IFRA (World Association of News Publishers), hallituksen jäsen 2014-2023

Keski-suomalainen Oyj:n omistus 31.12.2023

K-osake: 231 654 kpl
A-osake: 203 605 kpl

LIIKETOIMINTAJOHTAJA

Erkki Summanen

s. 1961, DI
Kotipaikka Kuopio

Keskeinen työkokemus

- Keski-suomalainen Oyj, konsernin johtotehtävät 2004-, liiketoimintajohtaja 2016-

Keskeiset luottamustoimet

- Media Audit Finland Oy, hallituksen jäsen 2020-
- Radiomedia ry, hallituksen jäsen 2023-

Keski-suomalainen Oyj:n omistus 31.12.2023

K-osake: -
A-osake: -

TALOUSJOHTAJA

Heikki Linnavirta

s. 1965, KTM
Kotipaikka Jyväskylä

Keskeinen työkokemus

- Keski-suomalainen Oyj, talousjohtaja 2005-
- Elisa Oyj, aluejohtaja 2005
- Yomi Oyj, talous- ja hallintojohtaja 2003-2004
- Flexlink Automation Oy, johtaja 2001-2003
- Metso Paper Oy, Business Controller 2000-2001
- Valmet Oyj/Metso Oyj, projektipäällikkö, sisäinen tarkastaja, laskentapäällikkö 1990–2000

Keskeiset luottamustoimet

- Adfore Technologies Oy, hallituksen jäsen 2021-
- Jyväskylän Kauppalaisseuran Säätiö, hallituksen jäsen 2018-
- RamonEdge Oy, hallituksen puheenjohtaja 2020-

Keskisuomalainen Oyj:n omistus 31.12.2023

K-osake: -
A-osake: -

JOURNALISTINEN JOHTAJA

Pekka Mervola

s. 1965, FT
Kotipaikka Jyväskylä

Keskeinen työkokemus

- Keski-suomalainen Oyj, konsernin johtotehtävät 2008-, journalistinen johtaja 2017-
- Sanomalehti Keski-suomalainen, päätoimittaja 2008-

Keskeiset luottamustoimet

- Jyväskylän yliopiston yliopistosäätiön valtuuskunta, jäsen 2005-
- STT-Lehtikuva Oy, hallituksen varapuheenjohtaja 2009-

Keskisuomalainen Oyj:n omistus 31.12.2023

K-osake: -
A-osake: -

KAUPALLINEN JOHTAJA

Mikko Pakarinen

s. 1973, tradenomi, Executive MBA
Kotipaikka Jyväskylä

Keskeinen työkokemus

- Keskisuomalainen Oyj, kaupallinen johtaja 2018-
- Nordea, aluejohtaja Järvi-Suomi 2014-2018
- Nordea, yrityskonttorin johtaja Mannerheimintie 7, Helsinki 2010-2014

Keskeiset luottamustoimet

- Kantar TNS Oy, Mediamainonnan ohjausryhmä, jäsen 2021-
- Kärkimedia Oy, hallituksen jäsen 2020-
- LAURA Rekrytointi Oy, hallituksen jäsen 2021-
- Digital Commerce Finland Oy, hallituksen jäsen 2023-

Keskisuomalainen Oyj:n omistus 31.12.2023

K-osake: -

A-osake: -

DIGITAALISEN LIIKETOIMINNAN JOHTAJA

Kirsi Hakaniemi

s. 1978, KTM, Executive MBA
Kotipaikka Jyväskylä

Keskeinen työkokemus

- Keskisuomalainen Oyj, digitaalisen liiketoiminnan johtaja 2015-
- Sanomalehti Keskisuomalainen, verkkoliiketoiminnan päällikkö 2010-2014
- Reuters Institute for the Study of Journalism, journalist fellow 2013-2014

Keskeiset luottamustoimet

- Arena Interactive Oy, hallituksen jäsen 2021-
- Medialiitto ry, teknologiaryhmä, jäsen 2018-

Keskisuomalainen Oyj:n omistus 31.12.2023

K-osake: -

A-osake: -

HENKILÖSTÖJOHTAJA

Jarmo Koskinen

s. 1961
Kotipaikka Lappeenranta

Keskeinen työkokemus

- Keskisuomalainen Oyj, henkilöstöjohtaja 2019-
- Kaakon Viestintä Oy, johtotehtävät 2018-2019
- Kaakon Viestintä Oy, toimitusjohtaja 2015-2017
- Sanoma Lehtimedia Oy, toimitusjohtaja 2008-2014

Keskeiset luottamustoimet

- Medialiitto ry, hallitus, jäsen 2014-2018, 2024-
- Medialiitto ry, työelämävaliokunta, jäsen 2007-, puheenjohtaja 2014-2018, 2024-

Keskisuomalainen Oyj:n omistus 31.12.2023

K-osake: -
A-osake: -

KULUTTAJAMYNNIN JOHTAJA

Milla Hämmänen

s. 1977, BBA
Kotipaikka Jyväskylä

Keskeinen työkokemus

- Keskisuomalainen Oyj, kuluttajamyynnin johtaja 2022-
- Telia Finland Oyj, Head of Regional Sales 2019-2022
- Telia Finland Oyj, paikallisjohtaja Keski-Suomi 2014-2022

Keskeiset luottamustoimet

- Myyntimestarit Oy, hallituksen jäsen 2023-, puheenjohtaja 2024-
- Uutismedian liitto, Uutismedian kilpailukyky ja mielikuvat ryhmä, jäsen 2022-

Keskisuomalainen Oyj:n omistus 31.12.2023

K-osake: -
A-osake: -

Keskisuomalainen Oyj

Etelä-Suomen Media Oy	Keski-Suomen Media Oy	Suomen Suoramainonta Oy SSM Sisä-Suomi Oy SSM Varsinais-Suomi Oy SSM Itä-Suomi Oy SSM Länsi-Suomi Oy SSM Savo-Kainuu Oy Helsingin Jakelu-Expert Oy P-S Suorajakelu Oy Jakelujuniorit Oy
Savon Media Oy	Hämeen Media Oy	
Esa Digital Oy	Mediasepät Oy	
Kamua Oy	Lehtisepät Oy	
Tietoykkönen Oy	IROResearch Oy Tutkimustoimisto	
Omnipress Oy	Neonmedia Oy	
Väli-Suomen Media Oy	Vaba Meedia Oü	
Kaakon Viestintä Oy	Kiinteistö Oy Lehtikaari 1	
Kiinteistö Oy Tahko Twinhills 213		

Keskisuomalainen Oyj:n A-osakkeen kurssikehitys Helsingin pörssissä 2023–2024 alku

Mediakonserni
Keskisuomalaisen
historia

1871

Ensimmäinen Keski-Suomi -lehti ilmestyi.

1918

Lehti ilmestyi ensimmäistä kertaa
Keskisuomalainen-nimellä.

1932

Keskisuomalainen myytiin Saarijärven
Paavon tukiyhtiölle Oy Keskimaalle.

1942

Keskisuomalainen alkoi ilmestyä joka
päivä.

1963

Oy Keskimaa -nimi muutettiin Oy
Keskisuomalaiseksi.

1968

Muutto Kauppakadulta uuteen
toimitaloon Äholaitaan.

1973

Keskisuomalainen siirtyi nykyisinkin
käytettävään offset-painotekniikkaan.

1986

Julistautuminen sitoutumattomaksi
lehdeksi.

1991

Keskisuomalaisesta Suomen vanhin suomenkielinen sanomalehti Uuden Suomen lakkauttamisen johdosta.

1994

Keskisuomalainen ilmestyi nelivärisenä.

1996

Keskisuomalainen julkaistiin verkkolehtenä.

1999

Keskisuomalainen Oyj meni pörssiin.

2001

Savon Mediat Oy:n osake-enemmistön osto.

2003

Ensimmäinen näköislehti julkaistiin verkossa.

2007

Savon Mediat Oy sulautui Keskisuomalainen Oyj:öön.

2013

Suomen Lehtiyhtymän osto.

2016

Mediatalo ESan osto.

2018

IROResearchin, Neonmedian ja Suomen Suoramainonnan osto.

2019

Kaakon Viestinnän sekä Loviisan Sanomien ja Pyhtäänlehden osto.

2020

Mikkelin Kaupunkilehden, Keski-Häme-lehden sekä Karprintin paikallis- ja kaupunkilehtien osto.

Radio Keskisuomalainen ja Savon Aallot aloittivat toimintansa.

2021

Keskisuomalainen täytti 150 vuotta.

Hämeen Sanomien osto.

2022

Savon Painon osto.

Varhaisjakelun myynti Postille.

Lehtien ulkoasu-uudistus.

2023

Sinun Savon ja Karkkilalaisen osto.

Mobiilisovellusuudistus.

Vuosikertomus 2023

Keskisuomalainen Oyj:n hallitus

Leena Hautsalo
puheenjohtaja

Jaakko Kurikka
varapuheenjohtaja

Pekka Haltia

Vesa-Pekka Kangaskorpi

Kalle Kautto

Mikko Paananen

Riitta Vesterinen-Virtanen

kamua

